

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE

im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

- **Materiały programowe i informacyjne,
opinie i stanowiska z 2025 i początku
2026 roku**

Nawet jeśli się mylisz, mów prawdę
Seneka

Publikacja nr 37

Warszawa, marzec 2026 r.

Redakcja:
dr Krzysztof Pająk
dr Henryk Potrzebowski
dr Dariusz Prokopowicz
dr Katarzyna Rawska
prof. dr hab. Paweł Soroka

Zdjęcia:
dr inż. Henryk Potrzebowski, Paweł Spsychalski,
Henryk Nicpoń, Patryk Ogonowski

Realizacja:
Drukarnia Kolagraf
Warszawa

Spis treści

Wstęp	11
Historia i dorobek Polskiego Lobby Przemysłowego oraz podmioty i osoby uczestniczące w jego pracach i działaniach (1993–2026 r.).....	13
Dokument założycielski PLP.....	21
STATUS POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO	27
Pismo PLP do Ludwika Dorna – Wicepremiera, Ministra Spraw Wewnętrznych.....	28
Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.....	29
List Gratulacyjny Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego do organizatorów i uczestników Jubileuszu 15-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego	30
List Gratulacyjny Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Olgierda Dziekońskiego z okazji 20-lecia PLP..	31
Pismo Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Wojciecha Kolarskiego o objęciu Patronatem Honorowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy nad uroczystością jubileuszową z okazji XXX-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego	32
Porozumienie o współpracy pomiędzy Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich a Polskim Lobby Przemysłowym.....	33

Uroczystość 32-rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego.....	36
--	----

HONOROWE WYRÓŻNIENIE POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO „BENE MERITUS PRO INDUSTRIA POLONIAE” („DOBRCZE ZASŁUŻONY DLA POLSKIEGO PRZEMYSŁU”)	39
---	----

Komunikat Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Kapituły Honorowego Wyróżnienia „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”).....	41
---	----

STANOWISKA I PROPOZYCJE POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO ORAZ OPRACOWANIA W ZAKRESIE OBRONNOŚCI, POLITYKI PRZEMYSŁOWEJ I KOLEJNICTWA	59
--	----

Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego i Firmy MBF Group w sprawie uzbrojenia dronowego	61
---	----

Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego w sprawie offsetu w związku z pozyskaniem ze Szwecji okrętów podwodnych dla Marynarki Wojennej RP.....	67
---	----

Pismo Polskiego Lobby Przemysłowego do Donalda Tuska – Prezesa Rady Ministrów RP dotyczące sytuacji i przyszłości PKP CARGO S.A.....	76
--	----

Prof. dr hab. Andrzej Karpiński – Pałaca potrzeba i konieczność opracowania planu rozwoju przemysłu na okres reindustrializacji Polski.....	82
---	----

Dr Dariusz Prokopowicz – Strategiczna polityka społeczno-gospodarcza w erze automatyzacji, cyfryzacji procesów wytwórczych, reindustrializacji gospodarki i zrównoważonego rozwoju: wyzwania dla stabilności makroekonomicznej i dobrobytu społecznego	86
--	----

**DZIAŁANIA POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO
ZWIĄZANE Z ZAINICJOWANIEM I UPOWSZECHNIENIEM
STRATEGICZNEGO PROJEKTU UTWORZENIA
CENTRALNEGO OKRĘGU PRZEMYSŁOWEGO 2 – COP 2 ... 133**

Zaproponowany przez Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego Strategiczny projekt
budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP2) 135

Geneza, cele i istota projektu Centralny Okręg Przemysłowy
2-COP 2..... 136

Rada Programowa Projektu COP 2 141

Rada Koordynująca działania firm produkujących drony..... 147

Pełnomocnicy Terenowi w poszczególnych regionach Polski
odpowiedzialni za upowszechnienie projektu i stworzenie
poparcia społecznego dla budowy Centralnego Okręgu
Przemysłowego 2 – COP 2 148

Założenia i główne elementy strategicznego Projektu Budowy
Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2..... 150

Ekspertyza Polskiego Lobby Przemysłowego pt. Strategiczny
Projekt COP 2 a nowe trendy w światowej sytuacji
przemysłowej 162

Koncepcja trzech Dolin Krzemowych 184

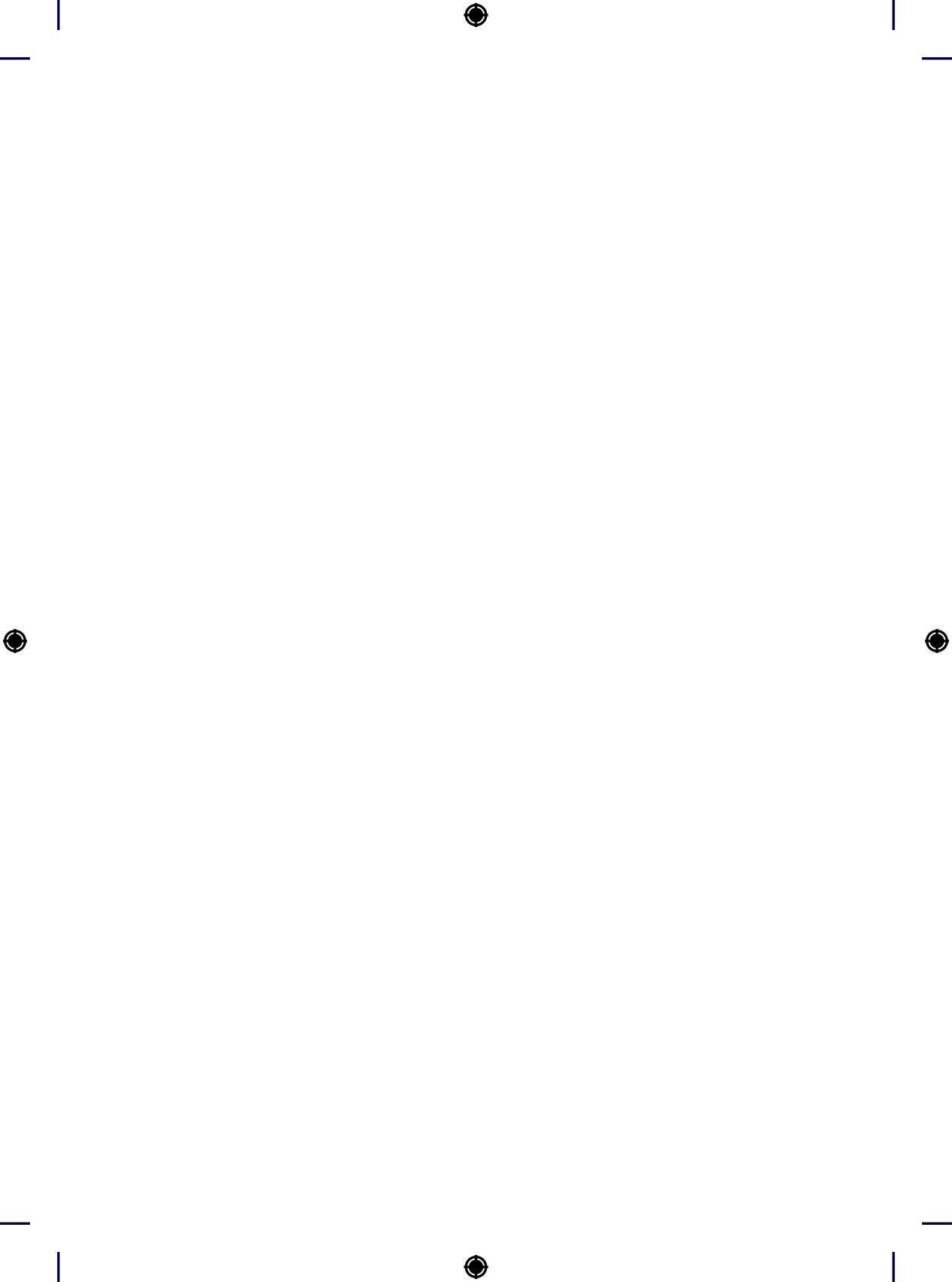
Współpraca spółdzielni mieszkaniowych w realizacji
inwestycji mieszkaniowych w ramach projektu COP 2..... 200

Debata podczas Targów Kooperacji Przemysłowej
i Outsourcingu Subcontracting w Poznaniu 203

Spotkanie w Olsztynie dotyczące nowej polityki przemysłowej
dla Polski, której zadaniem będzie stworzenie Centralnego
Okręgu Przemysłowego COP 2..... 205

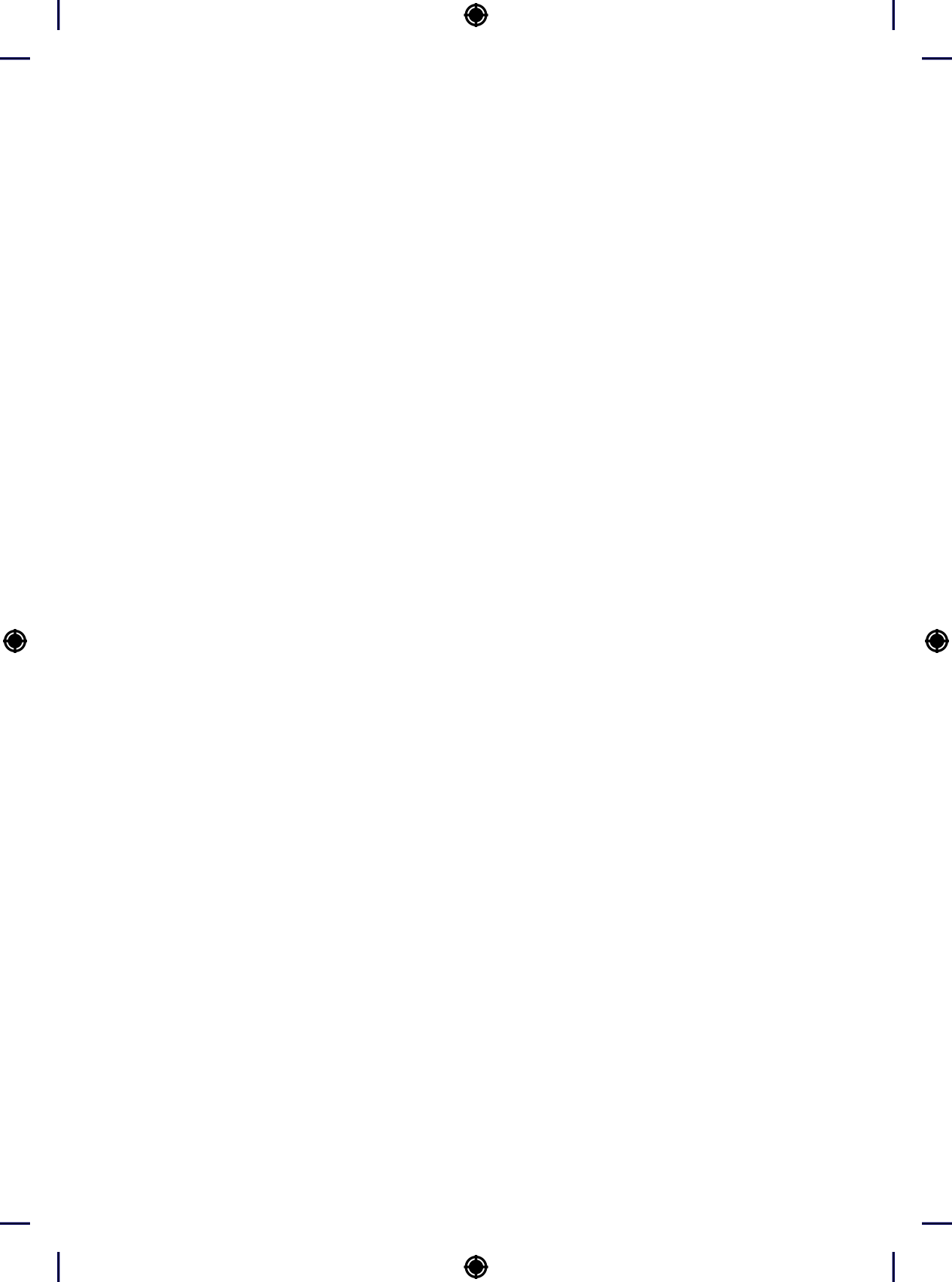
Współpraca uczelni technicznych z otoczeniem gospodarczym – doświadczenia i perspektywy w aspekcie projektu COP 2. Spotkanie robocze dotyczące projektu COP 2 w Politechnice Poznańskiej	209
Spotkanie Zespołu ds. COP 2 w Szczecinie	213
O projekcie COP 2 na konferencji w Białej Podlaskiej	216
Zespół ds. Projektu COP 2 Województwa Świętokrzyskiego	218
Seminarium „Bezzałogowe Statki Powietrzne – Dziś i Jutro” ..	220
Spotkanie Zespołu ds. COP 2 Dolnego Śląska	230
Posiedzenie Zespołu ds. Projektu COP 2 Regionu Mazowsza, podczas którego został wybrany Pełnomocnik Terenowy	233
UDZIAŁ POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO W WAŻNYCH WYDARZENIACH	239
Zaproszenie na Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. „Zakupy uzbrojenia a rozwój polskiego przemysłu obronnego – między potrzebami strategicznymi a możliwościami technologicznymi	241
CENTRALNE OBCHODY EUROPEJSKIEGO DNIA MASZYNISTY KOLEJOWEGO	247
Obchody 107. rocznicy zdobycia lotniska Ławica przez Powstańców Wielkopolskich z udziałem delegacji Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego	251
KONSTYTUCJA POLSKIEJ WSI. Zaproszenie na 45 – Rocznice Porozumień Rzeszowsko-Ustrzyckich 1981-2026.....	254

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE W INTERNECIE I NA ŁAMACH PRASY (MARZEC 2025 – MARZEC 2026 R.)	257
Kalendarium Polskiego Lobby Przemysłowego (marzec 2025 r. – marzec 2026 r.)	287
Bibliografia dotychczasowych Wydawnictw PLP	293

Eugeniusz Kwiatkowski –
patron Polskiego Lobby Przemysłowego

WSTĘP

Niniejszy rocznik Polskiego Lobby Przemysłowego został wydany z okazji trzydziestej trzeciej rocznicy jego powstania. **Zamieszczone zostały w nim stanowiska, opracowania i wystąpienia, które Polskie Lobby Przemysłowe sformułowało w 2025 i na początku 2026 roku.** Zostały one przekazane najwyższym władzom w Polsce. Opublikowano w nim również wybrane zdjęcia z działalności Polskiego Lobby Przemysłowego, w tym z realizacji Projektu COP 2, i kalendarium wydarzeń z tego okresu.

W Roczniku zawarto informacje i zdjęcia poświęcone wręczeniu XIII edycji Honorowego Wyróżnienia PLP **„Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”** (*Bene Meritus pro Industria Poloniae*). Ponadto znalazły się w nim Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego w sprawie sytuacji i przyszłości PKP CARGO S.A., a także Stanowisko w sprawie offsetu w związku z pozyskaniem ze Szwecji okrętów podwodnych dla Marynarki Wojennej RP oraz w sprawie uzbrojenia dronowego. Zamieszczone również zostały dwa opracowania eksperckie – prof. dr hab. Andrzeja Karpińskiego i dr Dariusza Prokopowicza.

Tegoroczne wydawnictwo zawiera również obszerną dokumentację działań Polskiego Lobby Przemysłowego związanych z realizacją i upowszechnieniem strategicznego Projektu utworzenia Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2, który ma być największy w Europie Środkowej. Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w czasach rozwoju sztucznej

inteligencji. Istotną częścią Projektu COP 2 powinny być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe oraz trzy Doliny Krzemowe. Istota i założenia tego projektu przedstawione zostały w kilku opracowaniach, zamieszczonych w niniejszym wydawnictwie.

Z okazji trzydziestej trzeciej rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego uczestniczącym w jego pracach przedstawicielom przedsiębiorstw i instytutów, osobom zaangażowanym w realizację i popularyzację Projektu COP 2, działaczom naszego partnera strategicznego SIMP oraz naszym ekspertom i współdziałającym z PLP działaczom związkowym, bardzo dziękuję za owocną współpracę mającą na celu obronę interesów polskiego przemysłu, zwłaszcza obronnego i wspieranie jego rozwoju.

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego

prof. dr hab. Paweł Soroka

Historia i dorobek Polskiego Lobby Przemysłowego oraz podmioty i osoby uczestniczące w jego pracach i działaniach (1993–2026 r.)

1. Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego utworzone zostało 33 lat temu w Warszawie. Jego inicjatorami byli dyrektorzy przedsiębiorstw przemysłowych, pracownicy naukowcy współpracujący z przemysłem i związkowcy będący uczestnikami trzech ogólnopolskich seminariów, które odbyły się w 1992 roku w Świdniku oraz Warszawie. Ich tematyka dotyczyła sytuacji i przekształceń w polskich przemyślach: elektronicznym, lotniczym i obronnym, które wówczas znalazły się w trudnym położeniu. **W trakcie tych seminariów ich uczestnicy postulowali sformułowanie długofalowej polityki przemysłowej, realizowanej przez państwo, od której odżegnywał się wówczas rząd. Wtedy właśnie minister przemysłu Tadeusz Syryjczyk głosił hasło, że „najlepszą polityką przemysłową jest brak polityki przemysłowej”.** W naszym kraju dokonywały się wówczas procesy deindustrializacji, upadku i likwidacji dużych i średnich przedsiębiorstw przemysłowych, w tym w branżach wysokiej techniki włącznie z branżą zbrojeniową i lotniczą. Uczestnicy wspomnianych seminariów i konferencji doszli do wniosku, że konieczne jest stałe i konsekwentne oddziaływanie na władze i polityków mające na celu obronę interesów polskiego przemysłu i stwarzania warunków dla jego rozwoju.

Polskie Lobby Przemysłowe ukonstytuowało się 13 marca 1993 roku na zebraniu założycielskim, które odbyło się w Warszawie w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej.

Przybrało ono formę niezależnej organizacji społecznej będącej porozumieniem o współdziałaniu działających na rzecz polskiego przemysłu, w tym obronnego, stowarzyszeń i organizacji oraz związków zawodowych różnych nurtów i branż. Do PLP przystąpiła również grupa dyrektorów oraz ekspertów i pracowników naukowych działających na styku z przemysłem, w tym naukowców współpracujących z Siłami Zbrojnymi RP i przemysłem obronnym. Uzgodnili oni, że Polskie Lobby Przemysłowe stanowić będzie płaszczyznę uzgadniania i wypracowania stanowisk, opinii i ekspertyz w istotnych sprawach polskiego przemysłu, przede wszystkim branż strategicznych i wysokiej techniki.

W tych sprawach upoważnieni przedstawiciele poszczególnych instytucji, organizacji, związków zawodowych i stowarzyszeń podpisali się pod listą założycieli, będącą deklaracją uczestnictwa w pracach Polskiego Lobby Przemysłowego i aprobującą jego założenia programowe. Osoby fizyczne – dyrektorzy, prezesi, naukowcy i eksperci – wypełniły deklaracje udziału w działaniach PLP.

W 1995 roku Polskie Lobby Przemysłowe swoim patronem uczyniło wybitnego polskiego polityka gospodarczego i męża stanu Eugeniusza Kwiatkowskiego, budowniczego pierwszego Centralnego Okręgu Przemysłowego. W swojej działalności PLP kieruje się polską racją stanu w gospodarce, patriotyzmem gospodarczym i aktywnie działa na rzecz suwerenności gospodarczej Polski w zglobalizowanym świecie i integracji gospodarczej. Od początku swojego istnienia nie jest związane z jakakolwiek partią polityczną, działa ponad podziałami politycznymi. **Warto podkreślić, że Polskie Lobby Przemysłowe nie prowadzi działalności gospodarczej oraz biznesowej, ograniczając się jedynie do funkcji opiniotwórczych i opiniodawczych oraz edukacyjnych. Jest zatem organizacją non-profit. Nie jest także zawodową organizacją lobbystyczną, działa bowiem w oparciu o pracę społeczną, choć swoją działalność – w związku z wejściem w życie Ustawy o lobbingu – zgłosiło do Ministra Spraw Wewnętrz-**

nych i Administracji jako przejaw lobbyngu społecznego, uzyskując z jego strony tego akceptację.

W ciągu 33 lat swojego istnienia Polskie Lobby Przemysłowe przejawiało dużą aktywność w obronie polskiego przemysłu i jego zaplecza badawczo-rozwojowego. Podejmowało również działania o charakterze interwencyjnym w celu ratowania i naprawy przedsiębiorstw i firm o szczególnym znaczeniu dla gospodarki lub obronności, które można zaliczyć do branż strategicznych.

Dążąc do zwiększenia swego oddziaływania i skuteczności działania, a także dotarcia ze swoimi postulatami do środowisk pracowniczych, Polskie Lobby Przemysłowe doprowadziło do partnerskiej współpracy jego ekspertów ze środowiskami pracowniczymi, reprezentowanymi przez związki zawodowe różnych nurtów. **19 czerwca 1996 roku podpisane zostało porozumienie o współdziałaniu Polskiego Lobby Przemysłowego ze związkami zawodowymi różnych nurtów – ponad podziałami - w sprawie strategicznych branż polskiego przemysłu.** Sygnatariusze porozumienia ustalili, że wspólnie będą monitorować procesy decyzyjne dotyczące funkcjonowania i przyszłości polskich branż strategicznych i przeciwstawiać się rozwiązaniom niekorzystnym dla naszego kraju. Stąd Polskie Lobby Przemysłowe wsparło ruch zagrożonych polskich przedsiębiorstw, których przedstawiciele 13 lipca 2002 roku w Stoczni Szczecińskiej powołali istniejący dwa lata Ogólnopolski Komitet Protestacyjny. Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego Paweł Soroka wszedł wówczas do prezydium OKP. Krótko przedtem PLP nawiązało współpracę z Komitetem Protestacyjnym Fabryki Kabli w Ożarowie i Komitetem Protestacyjnym Stoczni Szczecińskiej, dla którego przygotowało program ratowania stoczni i polskiego przemysłu stoczniowego.

W trakcie 33 lat swojej działalności PLP sformułowało ponad 550 opinii, opracowań i stanowisk, wniosków z konferencji oraz wiele ekspertyz, odnoszących się do całej gospodarki, poszczególnych branż polskiego przemysłu lub konkretnych

jego problemów oraz obronności. A ponadto globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego, który wybuchł w 2008 roku oraz kryzysu będącego następstwem pandemii koronawirusa. Przekazywane one były Kancelarii Prezydenta RP, poszczególnym rządów i wybranym ministerstwom oraz komisjom sejmowym i senackim, Szefowi Sztabu Generalnego WP oraz dowódców poszczególnych rodzajów sił zbrojnych. Wielokrotnie spotkały się one z odpowiedzią i wyjaśnieniami ze strony Kancelarii Prezydenta, władz rządowych i parlamentarnych oraz Sił Zbrojnych RP. W niektórych sprawach reprezentanci PLP odbywali rozmowy na szczeblu ministerialnym lub w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego. Byli również zapraszani na posiedzenia niektórych komisji sejmowych i senackich. Byli także przyjmowani przez kolejnych Szefów Sztabu Generalnego WP oraz Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

Do największych osiągnięć Polskiego Lobby Przemysłowego w okresie 33 lat jego istnienia należy zaliczyć opublikowane w 1996 roku opracowanie pt. „Wielozadaniowy samolot bojowy dla wojsk lotniczych RP – szansa na modernizację gospodarki i rozwój ekonomiczny Polski. Opinia na temat sposobu wyboru oferty” oraz opracowanie pt. „Polska racja stanu. Elementy alternatywnego programu gospodarczego”, które zostało opublikowane w marcu 2000 roku. W 2004 roku opublikowany został „Alternatywny program naprawy PKP”, opracowany przez eksperta PLP mgr inż. Marka Głogowskiego. Natomiast w czerwcu 2005 roku wydany został „Raport o stanie państwa i sposobach jego naprawy”, opracowany przez - powołane z inicjatywy Polskiego Lobby Przemysłowego- Konwersatorium „O lepszą Polskę”, w pracach którego uczestniczyło ponad 40 intelektualistów i ekspertów. 17 grudnia 2008 r. Konwersatorium wznowiło swoje prace w celu opracowania raportu poświęconego globalnemu kryzysowi finansowo - gospodarczemu. Raport ten został ukończony wiosną 2011 i wydany w czerwcu 2011 roku. Zawiera on diagnozę i określenie przyczyn tego kryzysu, zarówno w wymiarze

światowym jak i w warunkach polskich, a ponadto propozycje działań i narzędzi umożliwiających jego przewyżczenie. W marcu 2012 r. został opracowany przez ekspertów PLP kolejny Raport pt. „*Straty w potencjale polskiego przemysłu i jego ułomna transformacja po 1989 roku. Wizja nowoczesnej reindustrializacji Polski*”, opublikowany w roczniku PLP z 2012 roku. Z kolei w roczniku PLP z 2013 roku opublikowana została Część druga Raportu „*Przyczyny i konsekwencje globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego i jego przejawy w Polsce*”. W 2019 roku opracowano *Ekspertyzę Zespołu eksperckiego powołanego przez Polskie Lobby Przemysłowe, zawierającą propozycje do umowy offsetowej w związku z pozyskaniem przez Polskę samolotu wielozadaniowego F-35A*. Z kolei w 2020 roku powołane przez Polskie Lobby Przemysłowe Konwersatorium „O lepszą Polskę” opracowało „Raport zawierający diagnozę i prognozę globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego zdeteminowanego przez pandemię koronawirusa”, wydany przez Dom Wydawniczy ELIPSA.

W ostatnich miesiącach 2024 roku Polskie Lobby Przemysłowe zaangażowało się w propagowanie projektu zbudowania Centralnego Okręgu Przemysłowego 2-COP 2. Pierwsza debata na temat COP 2 z udziałem ekspertów i przedstawicieli przemysłu miała miejsce 30 sierpnia 2024 roku w Gdyni i odbywała się w ramach obchodów 50. rocznicy śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego. Wówczas eksperci Polskiego Lobby Przemysłowego opracowali **Strategię realizacji nowej polityki przemysłowej dla Polski, prowadzącej do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2)**, oraz opracowanie dotyczące sposobów jego finansowania. Utworzone zostały także strony internetowe Projektu COP2 – www.cop2.pl

Wielki strategiczny Projekt COP 2 nieustannie rozwija się i upowszechnia. Ukonstytuowała się jego Rada Programowa, której przewodniczącym wybrany został prof. dr hab. inż. Adam Lipiński, i wyłonieni zostali Pełnomocnicy Tereno-

wi w różnych regionach Polski. Powstały Zespoły ds. Projektu COP 2 w poszczególnych regionach. Koordynatorem Projektu COP 2 jest prof. dr hab. Paweł Soroka.

Ważną formą działalności Polskiego Lobby Przemysłowego przez cały okres jego istnienia były ogólnopolskie konferencje problemowe i seminaria oraz fora dyskusyjne i programowe. **W ciągu 33 lat Polskie Lobby Przemysłowe – wspólnie z różnymi związkami zawodowymi i uczelniami wojskowymi lub stowarzyszeniami jako partnerami – zorganizowało ich prawie pięćdziesiąt.** Zazwyczaj kończyły się one przyjęciem uchwał, wniosków lub stanowisk, pod którymi podpisali się – oprócz PLP – przedstawiciele związków zawodowych oraz organizacji i stowarzyszeń w nich uczestniczących. Wygłaszane w trakcie tych konferencji referaty były publikowane w formie książkowej lub zbindowanej i upowszechniane wśród ich organizatorów i uczestników.

Jako organizacja o charakterze opiniotwórczym i opiniodawczym Polskie Lobby Przemysłowe stara się dotrzeć ze swoimi opiniami i postulatami do świadomości społeczeństwa. W związku z tym jego stanowiska, opinie i ekspertyzy przedstawiane i omawiane były na konferencjach prasowych, a ponadto zamieszczane lub przedstawiane były na różnych portalach internetowych. **Za pomocą wyszukiwarki Google można odnaleźć w Internecie, na różnych portalach, liczne artykuły i omówienia wystąpień PLP. Wiele z nich znajduje się także na stronach internetowych PLP: [www. plp.info.pl](http://www.plp.info.pl).**

Na posiedzeniu władz Polskiego Lobby Przemysłowego w dniu 5 marca 2013 r. zostało ustanowione Honorowe Wyróżnienie pn. „**Bene Meritus pro Industria Poloniae**” („**Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu**”). Jest ono przyznawane każdego roku przez Kapitułę powołaną przez PLP. Dotąd przyznano je w ramach XIV edycji. Dotąd otrzymało je kilkudziesięciu znakomitych menedżerów, zasłużonych twórców techniki i związkowców. Ich kandydatury zgłoszone zostały przez różne organizacje, stowarzyszenia i związki zawodowe.

10 marca 2004 roku Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego podpisało Porozumienie o Współpracy ze swoim partnerem strategicznym - Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich. 7 września 2004 roku, z inicjatywy Polskiego Lobby Przemysłowego, zawarte zostało Porozumienie Obywatelskie Organizacji Społecznych i Związków Zawodowych „Dla polskiej nauki, rozwoju ponad podziałami”. Sygnatariuszami Porozumienia są: Polskie Lobby Przemysłowe, Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” i Związek Zawodowy Pracowników Polskiej Akademii Nauk.

2. Bieżącą działalnością Polskiego Lobby Przemysłowego kieruje Gremium Koordynacyjne w składzie: inż. Zygmunt Dębiński, mgr inż. Jan Dolaniecki, ppłk dr pil. Karol Lewandowski, mgr inż. Wiesław Klimek, mgr Kazimierz Łasiewicki, mgr inż. Janusz Czarnecki, mgr Patryk Ogonowski, dr Janusz Olszewski, dr Krzysztof Pająk, dr inż. Henryk Potrzebowski, dr Katarzyna Rawska i prof. dr hab. Paweł Soroka.

Koordynatorem PLP jest prof. dr hab. Paweł Soroka, a sekretarzem dr inż. Henryk Potrzebowski.

Adres Polskiego Lobby Przemysłowego:
00-050 Warszawa ul. Świętokrzyska 14a,
pok. 540 (ZG SIMP),
tel. kom. koordynatora PLP prof. dr hab. Pawła Soroki:
603-425-568 e-mail: pawel@plp.info.pl

Geneza i osiągnięcia Polskiego Lobby Przemysłowego oraz podmioty i osoby uczestniczące w jego pracach i działaniach (1993–2025 r.)

1. Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego utworzone zostało 32 lat temu w Warszawie. Jego inicjatorami byli dyrektorzy przedsiębiorstw przemysłowych, pracownicy naukowcy współpracujący z przemysłem i związkowcy będący uczestnikami trzech ogólnopolskich seminariów, które odbyły się w 1992 roku w Świdniku oraz Warszawie. Ich tematyka dotyczyła przekształceń w polskich przemysłach: elektronicznym, lotniczym i obronnym, które wówczas znalazły się w trudnym położeniu. **W trakcie tych seminariów ich uczestnicy postulowali sformułowanie długofalowej polityki przemysłowej, realizowanej przez państwo, od której odżegnywał się wówczas rząd. W tym okresie minister przemysłu Tadeusz Syryjczyk głosił hasło, że „najlepszą polityką przemysłową jest brak polityki przemysłowej”.** W naszym kraju dokonywały się wtedy procesy deindustrializacji, upadku i likwidacji dużych i średnich przedsiębiorstw przemysłowych, w tym w branżach wysokiej techniki włącznie z branżą zbrojeniową i lotniczą. Uczestnicy wymienionych seminariów doszli do wniosku, że konieczne jest stałe i konsekwentne oddziaływanie na władze i polityków mające na celu obronę interesów polskiego przemysłu i stwarzania warunków dla jego rozwoju.

Polskie Lobby Przemysłowe ukonstytuowało się 13 marca 1993 roku na zebraniu założycielskim, które odbyło się w Warszawie w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej. Przybrało ono formę niezależnej organizacji społecznej będącej porozumieniem o współdziałaniu działających na rzecz polskiego przemysłu, w tym obronnego, stowarzyszeń i organizacji oraz związków zawodowych różnych nurtów i branż. Do PLP

DOKUMENT ZAŁOŻYCIELSKI

Założenia programowo-organizacyjne Polskiego Lobby Przemysłowego, przyjęte w trakcie zebrania założycielskiego w dniu 13 marca 1993 roku

Polski przemysł znalazł się w bardzo trudnej sytuacji. Brak prorozwojowej polityki przemysłowej, restrykcyjne obciążenia podatkowe i niekorzystna polityka importowa doprowadziły wiele przedsiębiorstw na skraj upadku. W takiej sytuacji znalazły się również przedsiębiorstwa nowoczesne, mające strategiczne znaczenie dla naszej gospodarki, w tym produkujące na potrzeby obronności. Szybko postępuje degradacja polskiej nauki i rośnie bezrobocie wśród inteligencji technicznej.

Dokonująca się w Polsce przebudowa gospodarki była dotąd procesem odgórnym, sterowanym przez urzędników i doradców zagranicznych. W przekształceniach nie uwzględniane są opinie i umiejętności praktyków – środowisk menedżerskich i inżynierskich, a także aspiracje i podmiotowe dążenia pracowników. Do przezwyciężenia recesji i wyprowadzenia kraju z kryzysu może przyczynić się wykorzystanie wielkiego potencjału tych środowisk. Szansą na powodzenie reform jest wykreowanie szerokiego ruchu, spełniającego funkcję lobby przemysłowego, skupiającego najlepszych fachowców. Niezbędne jest także wypracowanie długofalowej strategii zmian strukturalnych i własnościowych, wyznaczonej przez polską rację stanu i spełniającej aspiracje i oczekiwania społeczne. Dla realizacji tych celów powstało Polskie Lobby Przemysłowe.

1. Polskie Lobby Przemysłowe jest dobrowolnym porozumieniem o współdziałaniu równoprawnych i samodzielnych organizacji, związków zawodowych i stowarzyszeń związanych z przemysłem, działających na rzecz zahamowania regresu oraz pobudzenia i stymulowania procesów rozwojowych w przemyśle i poprawienia kondycji polskich przedsiębiorstw przemysłowych. Porozumienie będzie dążyć do przekształcenia się w przyszłości w ogólnopolską strukturę posiadającą osobowość prawną.

2. Lobby stanowi forum uzgadniania stanowisk i opinii oraz wspólnych działań w istotnych sprawach naszego przemysłu, zwłaszcza branż strategicznych i nowoczesnych, uwzględniających różne aspekty, charakterystyczne dla tworzących je organizacji i stowarzyszeń. Jednocześnie lobby reprezentuje uzgodnione interesy polskiego przemysłu i przedsiębiorstw wobec parlamentu i jego komisji, rządu, samorządów terytorialnych i organizacji oddziałujących na sytuację w przemyśle.

3. Lobby jest ruchem niezależnym od ugrupowań politycznych i działa na rzecz popierania fachowców i oddzielenia ideologii od gospodarki.

4. Porozumienie będzie wpływać na politykę przemysłową państwa i uczestniczyć w jej realizacji, oraz oddziaływać na kierunki przekształceń własnościowych.

5. Istotnym celem porozumienia jest wywieranie wpływu na kształt decyzji parlamentarnych, rządowych i samorządowych dotyczących polskiego przemysłu i przedsiębiorstw oraz włączenie się w ich urzeczywistnienie – przy wykorzystaniu potencjału i możliwości organizacji i związków zawodowych współdziałających w ramach lobby.

§ 1

Swoje cele lobby realizuje poprzez:

- 1) Inicjowanie, opiniowanie i uzupełnianie projektów ważnych aktów prawnych odnoszących się do przemysłu i przedsiębiorstw.

- 2) Pośredniczenie w nawiązywaniu współpracy między przedsiębiorstwami różnych branż.
- 3) Organizowanie i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć – w tym akcji i działań w terenie.
- 4) Inspirowanie i organizowanie badań, prac projektowych i ekspertyz – we współpracy z profesjonalnymi placówkami naukowymi – dotyczących przemysłu i przedsiębiorstw, oraz upowszechnianie ich wyników.
- 5) Organizowanie seminariów, konferencji i spotkań o charakterze programowym.
- 6) Popieranie edukacji menadżerskiej, służącej podnoszeniu sprawności zarządzania przedsiębiorstwami w gospodarce rynkowej.
- 7) Nawiązywanie kontaktów i podejmowanie współpracy z organizacjami i instytucjami posiadającymi wpływ na sytuację w przemyśle i funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz organizacjami polonijnymi i wybitnymi polskimi specjalistami żyjącymi za granicą.
- 8) Reprezentowanie interesów skupionych w lobby organizacji w sporach z administracją państwową – z ich upoważnienia.

§ 2

Poszczególne organizacje i stowarzyszenia tworzące lobby reprezentowane są przez swoich przewodniczących lub sekretarzy albo przez upoważnionych przedstawicieli, co powinno zapewnić ścisły związek porozumienia ze środowiskami, których wyrazicielami są te organizacje i stowarzyszenia.

§ 3

Oprócz organizacji i stowarzyszeń tworzących lobby, w jego ramach działają:

- 1) Rada Dyrektorów przedsiębiorstw różnych branż i instytutów badawczo-rozwojowych, reprezentująca racje pracodawców.

- 2) Rada Związkowa złożona z przedstawicieli różnych związków zawodowych, reprezentująca racje pracobiorców.
- 3) Rada Naukowo-Doradcza, skupiająca pracowników naukowo-badawczych z uczelni i instytutów związanych z przemysłem i przedsiębiorstwami.

§ 4

Bieżąca działalność lobby – w uzgodnieniu z tworzącymi je podmiotami – prowadzi Gremium Koordynacyjne, złożone z osób deklarujących chęć aktywnego działania na rzecz całego lobby. Gremium wybiera koordynatora organizującego jego prace.

§ 5

Decyzje i stanowiska lobby przyjmuje metodą uzgodnień.

§ 6

W ramach porozumienia istnieją stałe komisje problemowe. Powoływane są także komisje zadaniowe.

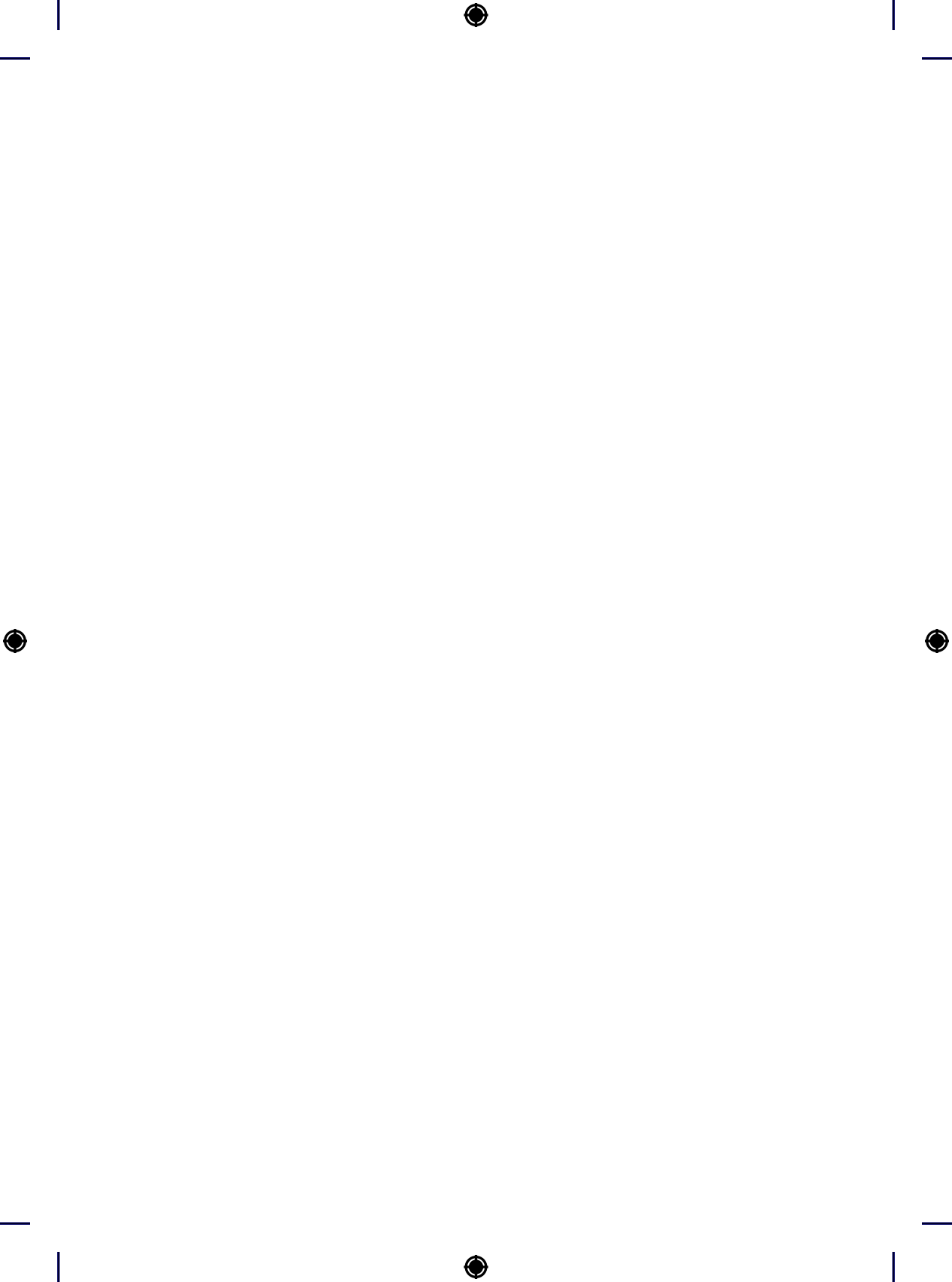
§ 7

W ramach Polskiego Lobby Przemysłowego mogą tworzyć się ogniwa terenowe o zasięgu wojewódzkim lub międzywojewódzkim, które realizują cele programowe określone w niniejszych założeniach. Ogniwa terenowe mogą skupiać przedstawicieli tych środowisk z danego terenu, które zostały wymienione w pkt. 1 i § 3.

§ 8

Szczegółowe zasady funkcjonowania ogniwa terenowego Polskiego Lobby Przemysłowego określa regulamin przyjęty przez jego założycieli i uzgodniony z Gremium Koordynacyjnym PLP, które wspiera działalność ogniw terenowych.

**STATUS
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO**

STATUS POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO

W związku z wejściem w życie U S T A W Y z dnia 7 lipca 2005 r. O DZIAŁALNOŚCI LOBBINGOWEJ W PROCESIE STANOWIENIA PRAWA, Polskie Lobby Przemysłowe zwróciło się do **Ludwika Dorna – Wicepremiera Rządu RP, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji** z pismem z dnia 24.03.2006 r., zgłaszającym swoją działalność w formie lobbingu społecznego niezawodowego (w załączeniu). Na pismo to otrzymało odpowiedź z datą 21.07.2006 r., podpisaną – z upoważnienia Ministra – przez **Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Jarosława Zielińskiego**, którą także tu załączamy.

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
ul. Świętokrzyska 14a pok. 540
(ZG SIMP)
00-090 Warszawa

L. dr. 9/2006

Warszawa, 24 marca 2006 r.

Szanowny Pan
Ludwik Dorn
Wicepremier Rządu RP
Minister Spraw Wewnętrznych

Szanowny Panie Premierze,

W związku z wejściem w życie Ustawy o działalności lobbingsowej i z uwagi na prace nad stosownymi zmianami Regulaminu Sejmu i Senatu RP związanymi z tym faktem, pragniemy przedłożyć do Pańskiej akceptującej wiadomości co następuje:

1. Jak wiadomo, Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego agendy od kilkunastu lat prowadziły i nadal prowadzą swoją działalność jedynie dla dobra wspólnego, całkowicie społecznie, a więc bez jakiegokolwiek wynagrodzenia, kierując się wyłącznie najlepszym obywatelskim rozumieniem polskiej racji stanu. Jest to zatem działalność nie poddająca się zarówno wpływowi politycznemu, jak i naciskom komercjalizacji.

2. W toku prac Nadzwyczajnej Komisji Sejmowej do spraw wyżej wspomnianej ustawy, w których uczestniczył nasz reprezentant, dobitnie i konsekwentnie artykułowaliśmy istnienie już w Polsce tradycji lobbingu społecznego – w odróżnieniu do wprowadzanego do naszego kraju lobbingu zawodowego, finansowanego przez zainteresowane podmioty.

3. Dalsze nasze zamierzenia, cele i pełne jawności metody działania, podporządkowujemy idei pomysłowości narodu i państwa polskiego, zdolnego do skutecznego konkurowania w ramach Unii Europejskiej i globalizującego się świata.

Bylibyśmy wdzięczni, jeśli zechciałby Pan Premier odpowiedzieć na ten list, akcentując zwłaszcza w nim zrozumienie dla naszych wysiłków.

Do wiadomości:

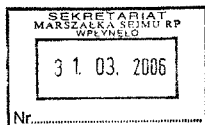
Pan Marek Jurek – Marszałek Sejmu RP

2 wyrazami' znaczenia

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego

Paweł Soroka

dr Paweł Soroka

Warszawa, dnia 21.07.2006 r.

**MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

DAP/730-39/06/Am

**Pan
Paweł Soroka
Koordynator Polskiego
Lobby Przemysłowego
ul. Świętokrzyska 14a pok. 540
00 – 050 Warszawa**

Szanowny Panie

W nawiązaniu do Pana wystąpienia na temat działalności lobbingowej Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego agend zwracam uwagę, że wszelkie działania lobbingowe, które byłyby prowadzone w sposób zgodny z prawem i innymi normami życia społecznego, oraz – jak Pan wspomniał w wyżej wymienionym wystąpieniu – z myślą o „idei pomyślności narodu i państwa polskiego”, zasługują na uznanie i poparcie.

Pragnę zatem wyrazić nadzieję, że działalność lobbingowa Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego agend pomoże w wypracowaniu najważniejszych rozwiązań prawnych.

Z pozdrowieniem

MINISTER
Spraw Wewnętrznych i Administracji
[Signature]
z up. Jarosław ZIELIŃSKI
Sekretarz Stanu

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 29 marca 2008 roku

Organizatorzy i Uczestnicy
Jubileuszu 15 - lecia
Polskiego Lobby Przemysłowego
Warszawa

serdecznie pozdrawiam uczestników i organizatorów uroczystych obchodów 15 - tej rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego imienia Eugeniusza Kwiatkowskiego. Proszę przyjąć moje najlepsze gratulacje z okazji obchodzonego przez Państwa jubileuszu. Pragnę złożyć wszystkim osobom i instytucjom zaangażowanym w działania Polskiego Lobby Przemysłowego wyrazy uznania wobec roli, jaką organizacja odgrywa w debacie nad kondycją polskiej gospodarki i kształtem przemian ekonomicznych w naszym kraju.

Prowadzone przez Państwa przedsięwzięcie ma formułę organizacji non - profit, opiera się na pracy społecznej i nie forsuje niczych partykularnych interesów. W swoich analizach i raportach starają się Państwo prezentować szerokie, interdyscyplinarne, merytoryczne spojrzenie i kierować się najlepiej rozumianą polską racją stanu. Są Państwo wierni przesłaniu Eugeniusza Kwiatkowskiego, postaci o ogromnych zasługach dla polskiego państwa i gospodarki, jednego z głównych twórców historycznych przedsięwzięć odrodzonej Rzeczypospolitej - portu w Gdyni i Centralnego Okręgu Przemysłowego.

W swojej działalności opiniotwórczej i opiniotwórczej pragną Państwo pomagać w rozwiązywaniu problemów gospodarczych, w popularyzowaniu i przyswajaniu dobrych praktyk w zarządzaniu sektorem publicznym i przedsiębiorstwami, a także kształtować postawy mentalne w środowiskach związanych z polskim przemysłem. Z uznaniem należy podkreślić liczne inicjatywy i opracowania, przygotowane przez Polskie Lobby Przemysłowe, jak *Polska racja stanu*. *Elementy alternatywnego programu gospodarczego* czy też *Raport o stanie państwa i sposobach jego naprawy*. Nie ulega wątpliwości, że Państwa wysiłki i aktywność, niejednokrotnie wymagające odwagi i nonkonformizmu, mają istotne znaczenie dla polskiej gospodarki i przemian cywilizacyjnych w naszym kraju, w budowanie suwerennej, demokratycznej, solidarnej Rzeczypospolitej, o wydajnej i mocnej gospodarce.

Pragnę raz jeszcze złożyć Państwu serdeczne gratulacje z okazji jubileuszu. Życzę wszystkim, którzy związali swoją wiedzę, kwalifikacje i doświadczenie z działalnością Polskiego Lobby Przemysłowego, wielu kolejnych osiągnięć oraz satysfakcji z pracy dla Polski.

KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Olgięrd Dziekoński
Sekretarz Stanu

Warszawa, 23 marca 2013 roku

Organizatorzy i Uczestnicy
uroczystych obchodów 20-lecia powstania
Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

Do Państwa,

Proszę przyjąć serdeczne gratulacje z okazji jubileuszu dwudziestolecia powołania Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Wszystkim działaczom Państwa organizacji składam wyrazy szacunku i uznania.

Doprowadzili Państwo do szerokiego porozumienia między różnymi instytucjami i stowarzyszeniami, menedżerami, ekspertami i związkowcami, aby razem poszukiwać najlepszych dróg rozwoju dla polskiego przemysłu, a zwłaszcza jego strategicznych branż. Słusznie wskazują Państwo, że w dzisiejszym globalnym świecie przybierają na znaczeniu zarówno procesy międzynarodowej kooperacji, jak i zaostrzonej konkurencji. Przyszłość Polski – także jako uczestnika Unii Europejskiej – w niemalym stopniu zależy od umiętności zdefiniowania i chronienia naszych strategicznych interesów gospodarczych.

Za patrona swej działalności wybrali Państwo Eugeniusza Kwiatkowskiego, inicjatora rozwoju przemysłu II Rzeczypospolitej, którego idee i historyczne dokonania pozostają dla nas, współczesnych, nadal inspirujące. Przyznając honorowe wyróżnienia *Bene Merito pro Industria Poloniae – Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu* przywołują Państwo również zasługi innych wybitnych postaci, animatorów polskiej myśli technicznej i rozwiązań przemysłowych, którzy kreslili przed Polską ambitne, perspektywiczne cele.

To cenne, że starają się Państwo postrzegać obecne wyzwania gospodarcze w podobnie szerokim wymiarze, definiując swoją działalność jako promowanie opinii biorących za punkt wyjścia żywotne interesy Rzeczypospolitej. Dziękuję za tę postawę społecznikowskiej służby i nowoczesnie pojmowanego patriotyzmu.

Życzę Polskiemu Lobby Przemysłowemu, aby również w przyszłości Państwa analizy i diagnozy przyczyniały się do wypracowania dobrych rozwiązań gospodarczych i wspierały doradczym głosem rozwój nowoczesnej polityki przemysłowej. Proszę przyjąć życzenia kolejnych sukcesów, poczucia spełnienia w społecznej misji oraz wszelkiej pomyślności.

Z wywami naczelni
Olgięrd Dziekoński

KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Wojciech Kolarski

BWP.0460.28.2023
dot. pisma z 17 stycznia 2023 r.

Warszawa, 31 marca 2023 roku

Pan
Profesor Paweł Soroka
Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
ul. Świętokrzyska 14 „a” pok. 540
00-050 Warszawa

Szanowny Panie Profesorze,

w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy dziękuję Panu Profesorowi za skierowane do Pana Prezydenta zaproszenie do objęcia Patronatu Honorowego nad zaplanowaną w Warszawie 22 kwietnia 2023 roku uroczystością jubileuszową z okazji XXX-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego.

Przygotowywane przez Państwa rocznicowe spotkanie będzie znakomitą sposobnością do podsumowania i zaprezentowania trzydziestoletniej aktywności Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, a także do określenia kolejnych działań Państwa środowiska. Z przyjemnością informuję o objęciu nad jubileuszowym wydarzeniem Patronatu Honorowego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy. Udzielony patronat podkreśla rangę zaplanowanej uroczystości i jest wyrazem docenienia przez Pana Prezydenta działalności Państwa organizacji, która od trzech dekad wspiera głosem doradczym rozwój polskiej gospodarki i przemysłu w Polsce.

Życzę Państwu pomyślnych przygotowań i satysfakcji z przebiegu rocznicowych obchodów.

z Secantem

Wojciech Kolarski

ul. Wicjska 10, 00-902 Warszawa, tel.: +48 22 695 14 46

**POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY
pomiędzy Stowarzyszeniem Inżynierów
i Techników Mechaników Polskich
a Polskim Lobby Przemysłowym**

Nawiązując do wieloletniej współpracy Polskiego Lobby Przemysłowego ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, mając na celu działania na rzecz dobra polskiej gospodarki i jej rozwoju, a także dążąc do zacieśnienia więzi między środowiskami – inżynierskimi i przemysłowymi, zawarto porozumienie pomiędzy:

Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, reprezentowanym przez prezesa SIMP – Andrzeja Ciszewskiego i wiceprezesa SIMP – Jana Salamończyka i Polskim Lobby Przemysłowym, reprezentowanym przez koordynatora PLP – Pawła Sorokę.

§ 1

Strony niniejszego porozumienia, kierując się postanowieniami zawartymi w § 9 pkt 3 statutu SIMP i założeniami programowo-organizacyjnymi PLP ustalają współpracę w zakresie formułowania opinii i ekspertyz dotyczących stanu polskiej gospodarki, a zwłaszcza przemysłu, i docierania z nimi do gremiów decydenckich i opinii publicznej.

§ 2

Współpraca pomiędzy SIMP i PLP realizowana będzie przez:

1. Organizowanie dyskusji i debat z udziałem ekspertów SIMP i PLP, poświęconych wybranym problemom ogólnym i branżowym.
2. Organizowanie wspólnych seminariów i konferencji o charakterze programowym.
3. Organizowanie wspólnych konferencji prasowych.
4. Wydawanie publikacji, prezentujących wspólne opinie i stanowiska.

§ 3

W konsekwencji postanowień określonych w § 1 i § 2 strony przyjmują następujące zakresy obowiązków:

1. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich:
 - a) wspólne występowanie z PLP na wewnątrz, w przypadkach gdy od występującego wymagane jest posiadanie osobowości prawnej,
 - b) udostępnianie nieodpłatne pomieszczeń na zebrania PLP i udzielanie mu swego adresu,
 - c) przechowywanie dokumentacji PLP.
2. Polskie Lobby Przemysłowe:
 - a) udział ekspertów PLP w opracowywaniu stanowisk, opinii i ekspertyz inicjowanych przez poszczególne sekcje i towarzystwa naukowo-techniczne SIMP,
 - b) udział w konferencjach i seminariach organizowanych przez SIMP,
 - c) pomoc w redagowaniu wspólnych wydawnictw,
 - d) promocję w środowiskach przemysłowych dorobku SIMP w zakresie postępu naukowo-technicznego.

§ 4

Strony uznają za celowe dokonywanie wymiany oficjalnych dokumentów, stanowisk, materiałów konferencyjnych wydanych przez każdą ze stron.

§ 5

Strony postanawiają, że pełnomocnikami do spraw kontaktów roboczych będą:

- ze strony SIMP – Kazimierz Łasiewicki,
- ze strony PLP – Paweł Soroka.

§ 6

Strony postanawiają, że co roku dokonywana będzie ocena realizacji niniejszego porozumienia.

§ 7

Porozumienie zawiera się na czas nieokreślony z możliwością jego wypowiedzenia przez każdą ze stron z terminem 3-miesięcznym.

§ 8

Porozumienie zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

§ 9

Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezes SIMP
Andrzej Ciszewski

Wiceprezes SIMP
Jan Salamończyk

STOWARZYSZENIE
Inżynierów i Techników Mechaników Polskich
Zarząd Główny
00-950 W-wa, ul. Świętokrzyska 14A

Koordynator PLP
Paweł Soroka

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
ul. Świętokrzyska 14a pok. 540
(ZG SIMP)
00-050 Warszawa

Warszawa, 2004-03-10.

Uroczystość 32-rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego

W sobotę 26 kwietnia 2025 roku w sali widowiskowej przedsiębiorstwa produkującego radary PIT-RADWAR S.A. w Warszawie odbyła się uroczystość 32-lecia powstania Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego.

W uroczystości wzięli udział m.in.: były Minister Obrony Narodowej dr Janusz Onyszkiewicz – obecnie Doradca Ministra Obrony Narodowej, Gen. Artur Kołosowski – Dyrektor Centrum Operacyjnego Ministra Obrony Narodowej, działacze związków zawodowych współpracujących z Polskim Lobby Przemysłowym, prezesi przedsiębiorstw i firm, prezesi i działacze organizacji społecznych i stowarzyszeń oraz dziennikarze.

Gości powitali Koordynator PLP prof. dr hab. Paweł Soroka i mgr inż. Marek Borejko – Prezes PIT-RADWAR S.A., który zaprezentował działalność i ofertę tego przedsiębiorstwa. Natomiast prof dr hab. Paweł Soroka omówił dokonania PLP w roku 2024 i na początku 2025 roku. Ponadto odczytał List Gratulacyjny skierowany do uczestników uroczystości 32-lecia PLP przez Wicepremiera, Ministra Cyfryzacji Krzysztofa Gawkowskiego. Natomiast Gen. Artur Kołosowski odczytał List Gratulacyjny od Wicepremiera, Ministra Obrony Narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza. Z kolei Tadeusz Gajewski odczytał List Gratulacyjny od Arkadiusza Bąka – P.o. Prezesa Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A.

Następnie rozpoczęła się najważniejsza część uroczystych obchodów 32-lecia PLP, którą było wręczenie po raz trzynasty Wyróżnień Honorowych Polskiego Lobby Przemysłowego pt.

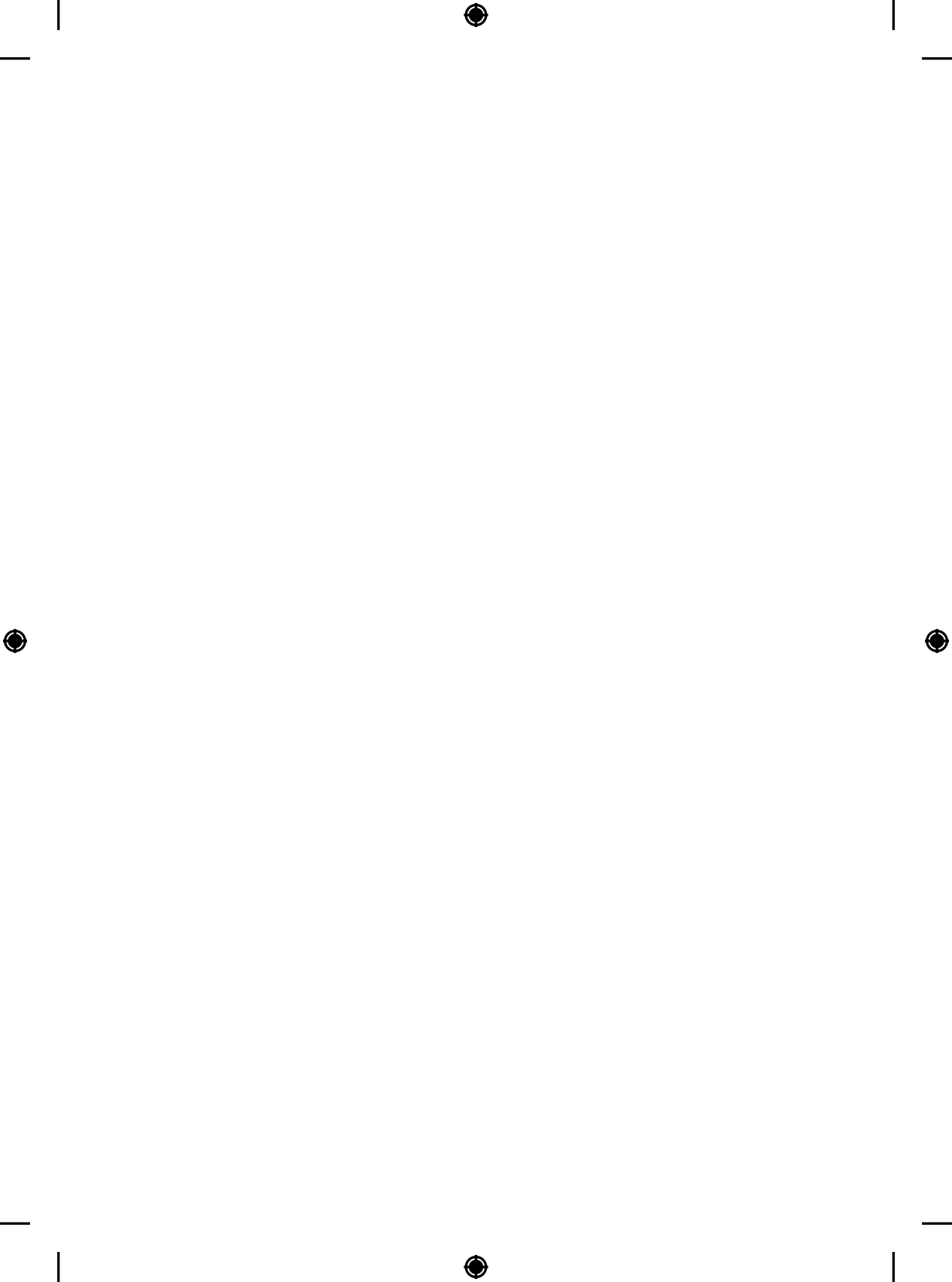
„Bene Meritus pro Industria Poloniae” (Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu).

Honorowe Wyróżnienia PLP wręczyli: Doradca Wicepremiera, Ministra Obrony Narodowej dr Janusz Onyszkiewicz i przewodniczący Kapituły tego wyróżnienia prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik. Następnie głos zabrał w imieniu wyróżnionych mec. Kajetan Komar-Komarowski i przewodniczący Kapituły.

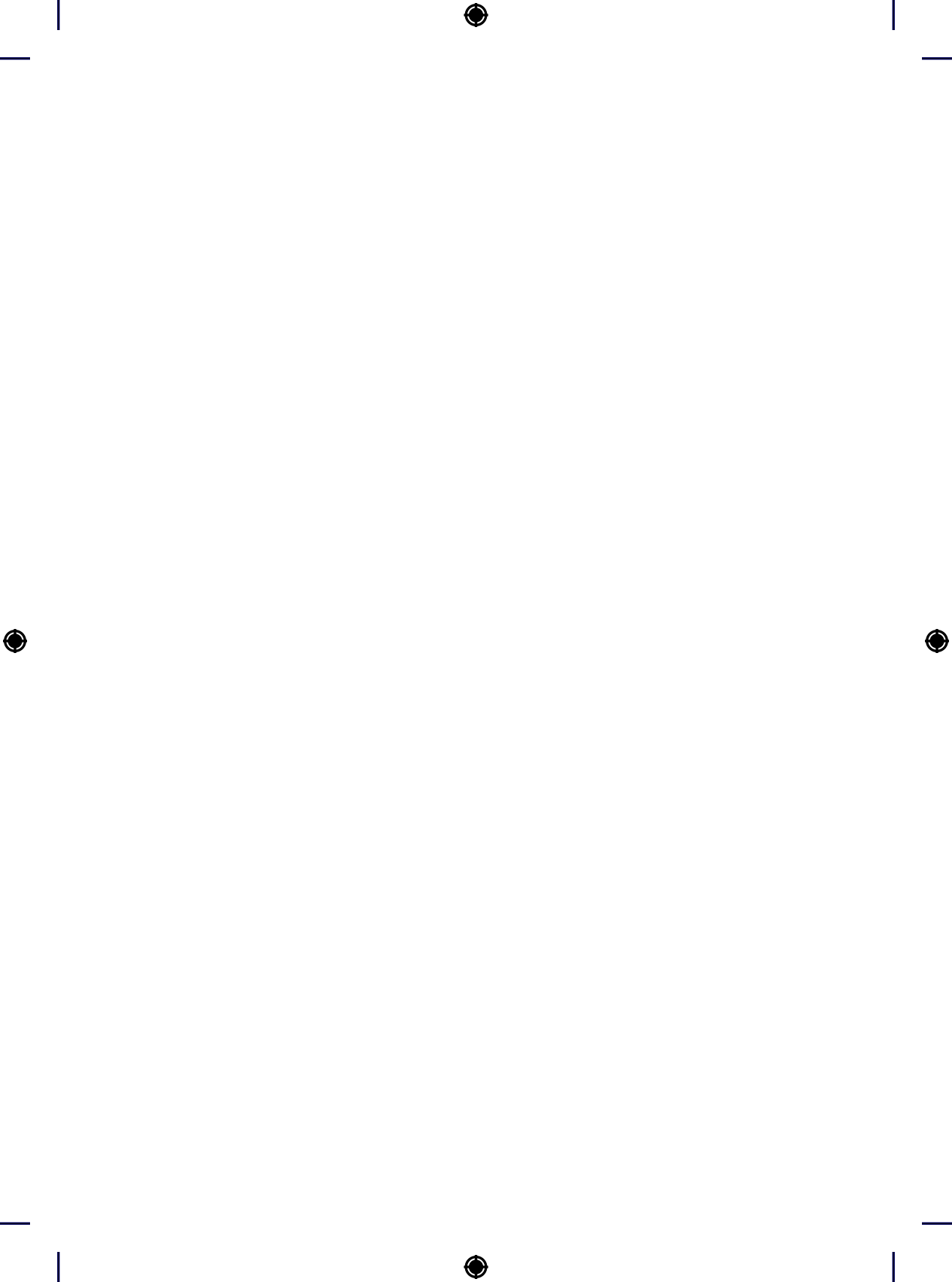
W dalszej części uroczystości o charakterze seminaryjnym wystąpili:

- Prof. dr hab. inż. Adam Lipiński i dr Krzysztof Pająk, którzy przedstawili prezentację multimedialną strategicznego Projektu budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2.
- Prof. dr hab. Mirosław Sułek – przewodniczący Rady Programowej Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego, który omówił zmiany w układzie sił w świecie.

Ponadto w trakcie uroczystości odbyła się promocja najnowszego Rocznika Polskiego Lobby Przemysłowego zawierającego materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2024 i początku 2025 roku. W drugiej części uroczystości odbyło się spotkanie towarzyskie połączone z poczęstunkiem i wymianą poglądów.

**HONOROWE WYRÓŻNIENIE
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO
„BENE MERITUS
PRO INDUSTRIA POLONIAE”
(„Dobrze Zasłużony
dla Polskiego Przemysłu”)**

**Komunikat Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
i Kapituły Honorowego Wyróżnienia
„Bene Meritus pro Industria Poloniae”
(„Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”)**

W dniu 24 marca 2025 roku zebrała się – powołana przez władze Polskiego Lobby Przemysłowego – Kapituła Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego w składzie: prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik (przewodniczący), inż. Zygmunt Dębiński (sekretarz), dr Janusz Olszewski, dr Henryk Potrzebowski, mgr Kazimierz Łasiewicki i mgr inż. Tadeusz Turek, która wybrała laureatów XIII edycji Honorowego Wyróżnienia PLP spośród kandydatów zgłoszonych przez stowarzyszenia, organizacje społeczne i związki zawodowe oraz członków władz Polskiego Lobby Przemysłowego.

Uwzględniając wcześniej ustalone niżej wymienione kryteria wyboru osób zasługujących na Honorowe Wyróżnienie PLP:

- *całokształt dorobku zawodowego,*
- *znaczące dokonania w działalności przemysłowo-gospodarczej,*
- *osiągnięcia naukowe wdrożone do praktyki przemysłowej,*

oraz ich znaczenie dla społeczeństwa i gospodarki narodowej, Kapituła podjęła decyzje o przyznaniu w 2025 roku XIII edycji Honorowego Wyróżnienia „Bene Meritus pro Industria Poloniae” – „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu” następującym osobom:

1. Mgr inż. Markowi Borejko – Prezesowi PIT-RADWAR S.A., czołowemu menedżerowi polskiego przemysłu obronnego, konstruktorowi układów elektronicznych, kierującemu projek-

towaniem i wdrażaniem nowych systemów rozpoznawczych, radiolokacyjnych i obrony powietrznej, realizatorowi wielu kontraktów eksportowych, którego kandydaturę zgłosił inż. Zygmunt Dębiński – członek Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego.

2. Płk mgr inż. Januszowi Czarneckiemu – posiadającemu wielkie doświadczenie w zakresie eksploatacji i rozwoju środków radiotechnicznych i zasługi w organizacji współdziałania centralnych instytucji Ministerstwa Obrony Narodowej z przemysłem przy wdrażaniu nowych systemów uzbrojenia, przez wiele lat pracującemu w resortach państwowych na stanowiskach związanych z produkcją i rozwojem produkcji specjalnej. Jego kandydaturę zgłosiła firma PI Global Defense Poland.

3. Inż. Włodzimierzowi Fleischerowi – posiadającemu bardzo duży dorobek we wdrażaniu innowacyjnych technologii w przemyśle, aktywnie działającemu na rzecz integracji lubuskiego środowiska przemysłowego i upowszechnienia edukacji technicznej, realizatorowi licznych inicjatyw na rzecz rozwoju przemysłu i międzynarodowej współpracy przemysłowej, którego kandydaturę zgłosił Zarząd Lubuskiego Klastra Metalowego.

4. Mgr inż. Konradowi Golczakowi – Prezesowi Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowego „EWA” S.A. w Krotoszynie, który wcześniej był Prezesem Wojskowych Zakładów Inżynierskich S.A. w Dęblinie, które wyprowadził z zapaści i przyczynił się do zbudowania Pontonowego Mostu Kasetowego. Będącemu jedną z osób, które przyczyniły się do powstania Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A., czołowemu ekspertowi Polskiego Lobby Przemysłowego, współautorowi publikacji naukowych promujących polską myśl techniczną w Polsce i zagranicą w obszarze rozwiązań wojskowych. Jego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Sektora Obronnego.

5. Sławomirowi Huczale – Prezesowi firmy Binary Helix S.A., innowatorowi, konstruktorowi w branży wysokich technologii, specjalizującemu się w projektowaniu i wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań z zakresu systemów bezzałogowych, bezprzewodowej transmisji danych, technologii odnawialnych źródeł energii oraz systemów do optymalizacji zużycia energii elektrycznej w obwodach oświetleniowych. Autorowi kilkunastu innowacyjnych konstrukcji dronowych, w tym projektu drona podwodnego. Jego kandydaturę zgłosiła dr Katarzyna Rawska – członek Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego.

6. Mgr inż. Januszowi Hyjkowi, który jako pracownik biura konstrukcyjnego Zakładu Hutniczego, a później biura konstrukcyjnego Centrum Produkcji Wojskowej Huty Stalowa Wola S.A. przez wiele lat aktywnie uczestniczył w opracowaniu nowoczesnego sprzętu wojskowego produkowanego przez te przedsiębiorstwo, zaangażowanemu w propagowanie rozwoju polskiej myśli technicznej. Jako zwolennik dialogu społecznego i reprezentant pracowników inżyniersko-technicznych wielokrotnie uczestniczył on w negocjacjach w interesie pracowników na szczeblu zakładowym, wojewódzkim i krajowym. Jego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Inżynierów i Techników.

7. Mecenasowi Kajetanowi Komar-Komarowskiemu, który od wielu lat aktywnie współpracuje z licznymi przedsiębiorstwami przemysłowymi, w tym szczególnie z sektorem kolejowym oraz branżami z nim powiązanymi, wspierając ich działalność poprzez wdrażanie nowoczesnych rozwiązań prawnych i organizacyjnych, doradztwo prawne i udział w negocjacjach układów zbiorowych pracy oraz inicjowanie i opracowywanie strategii prawno-gospodarczych przedsiębiorstw przemysłowych przyczyniających się do ich rozwoju. Jego kandydaturę zgłosił Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce.

8. Mgr inż. Robertowi Niwińskiemu, który nadzorował produkcję wielu stacji radarowych, systemów dowodzenia i automatyzacji dla potrzeb obronności kraju, oraz wdrażał do produkcji i modernizował urządzenia kontroli ruchu lotniczego na lotniskach cywilnych i wojskowych w kraju i za granicą. Jego kandydaturę zgłosił Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

9. Płk rez. dr hab. inż. Mirosławowi Nowakowskiemu – kierownikowi Zakładu Samolotów i Śmigłowców w Instytucie Technicznym Wojsk Lotniczych, posiadającemu bardzo duży dorobek w zakresie badań techniki lotniczej, związanych z certyfikacją i doskonaleniem wyposażenia statków powietrznych. Pod jego kierunkiem rozwijane są systemy rejestracji i deszyfracji parametrów lotu oraz przeprowadzane są testy urządzeń radarowych i zautomatyzowanych systemów dowodzenia. Jego kandydaturę zgłosiło Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa SIMP.

10. Mgr Zygmuntowi Rafałowi Trzaskowskiemu – Prezesowi Zarządu spółki Hertz New Technologies, projektującej i produkującej zintegrowane systemy bezpieczeństwa i sieci teleinformatyczne, systemy z zakresu telemedycyny, wojskowe systemy GPS dla NATO, a także systemy transmisji światłowodowej, radiowej naziemnej oraz satelitarnej. Realizującej również projekty dla przemysłu kosmicznego. Jego kandydaturę zgłosił dr Krzysztof Pajak – członek Gremium Koordynującego Polskiego Lobby Przemysłowego.

11. Dr inż. Wiesławowi Zince – Prezesowi Seniorowi firmy Meden-Inmed Sp. z o.o. w Koszalinie, eksportującej ponad 70 procent swojej produkcji sprzętu medycznego do ponad 60 krajów świata, który aktywnie uczestniczył w opracowaniu ponad 100 urządzeń zaawansowanej techniki medycznej, zaangażowanemu także w pracę akademickiego nauczyciela inżynierii biomedycznej i mechatroniki. Jego kandydaturę zgłosił

Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

za zgodność:

Przewodniczący Kapituły
Honorowego Wyróżnienia PLP
prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik

Koordinator
Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
prof. dr hab. Paweł Soroka

Uroczystość 31-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego w dniu 13 kwietnia 2024 roku. Laureaci i przedstawiciele organizacji nominujących XII edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”.

Senator Waldemar Pawlak – Przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności Senatu RP wręcza Honorowe Wyróżnienie PLP dr Piotrowi Ostrowskiemu.

Honorowe Wyróżnienie PLP otrzymuje mgr inż. Marcin Wiśniewski
– Prezes Centrum Techniki Morskiej S.A.

Senator Waldemar Pawlak wręcza Honorowe Wyróżnienie
mgr inż. Łukaszowi Zbrzeźnemu.

Prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik – Przewodniczący kapituły Honorowego Wyróżnienia PLP „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu” odczytuje nazwiska wyróżnionych w 2022 roku (X edycja).

Laureaci i przedstawiciele instytucji nominujących X edycji Honorowego Wyróżnienia PLP „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu” („Bene Meritus pro Industria Poloniae”) podczas uroczystości 29-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego w Instytucie Technicznym Wojsk Lotniczych, 9 kwietnia 2022 roku.

**POLSKIE LOBBY
PRZEMYSŁOWE**
im. Eugeniusza
Kwiatkowskiego

Bene Meritus pro Industria Poloniae

Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu

prof. dr hab. inż. **Jerzy Manerowski**

SYMBOLE POLSKIEGO PRZEMYSŁU:

- *Port w Gdyni - 1923r.*
- *Magistrala Węglowa - 1933r.*
- *Centralny Okręg Przemysłowy - 1937r.*
- *MS Soldek - 1949r.*
- *Kombinat Górniczo - Hutniczy Miedzi - 1959r.*
- *Petrochemia Płocka - Orlen S.A. - 1959r.*
- *Samolot odrzutowy TS - 11 „Iskra” - 1960r.*
- *KWB i Elektrownia Bełchatów - 1980r.*
- *PIT - RADWAR - 2014r.*
- *Niszczyciel min „Kormoran” - 2017r.*

Przewodniczący Kapituły
Honorowego Wyróżnienia PLP

Warszawa, 23 marca 2019 r.

Prof. dr inż. Tadeusz Gałązka

Tablica Honorowego Wyróżnienia PLP.

Tablice Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego.

Posiedzenie Kapituły X edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 15 marca 2022 r. Od lewej: dr inż. Henryk Potrzebowski i płk. w st. spocz. mgr inż. Edmund Misterski.

Posiedzenie Kapituły X edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 15 marca 2022 r. Od lewej: mgr Kazimierz Łasiewicki, prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik – przewodniczący Kapituły i inż. Zygmunt Dębiński – sekretarz Kapituły.

Uroczystość 27-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego połączona z wręczeniem VIII edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 3 czerwca 2020 r. w siedzibie Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych. Od lewej: prof. dr hab. Ryszard Szczepanik – przewodniczący Kapituły, Zbigniew Gryglas – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych i prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka – koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego.

Laureaci i uczestnicy uroczystości w dniu 3 czerwca 2020 r. wręczenia VIII edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”).

Zbigniew Gryglas – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych gratuluje laureatom VIII edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”).

Inż Ireneusz Ćwir otrzymuje wygrawerowaną tablicę VIII edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego.

Uroczystość 27-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego połączona z wręczeniem VIII edycji Honorowych „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 3 czerwca 2020 r. w siedzibie Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych. Zbiorowe zdjęcie laureatów Honorowego Wyróżnienia, przedstawicieli instytucji, które ich nominowały do wyróżnienia, oraz zaproszonych gości.

Uczestnicy uroczystości 28-lecia Polskiego Lobby Przemysłowego połączona z wręczeniem IX edycji Honorowych Wyróżnień „Bene Meritus pro Industria Poloniae” („Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu”) w dniu 16 czerwca 2021 r. w sali konferencyjnej PIT-RADWAR S.A.

Laureaci IX edycji Honorowych Wyróżnień Polskiego Lobby Przemysłowego oraz przedstawiciele instytucji nominujących podczas uroczystości 28-rocznicy powstania PLP w dniu 16 czerwca 2021 r.

Uczestnicy uroczystości 29. rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego.

Uczestnicy uroczystości 29. rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego w dniu 9 kwietnia 2022 r. w Instytucie Technicznym Wojsk Lotniczych w Warszawie.

Uczestnicy uroczystości 32-rocznicy powstania Polskiego Lobby Przemysłowego w dniu 26 kwietnia 2025 roku.

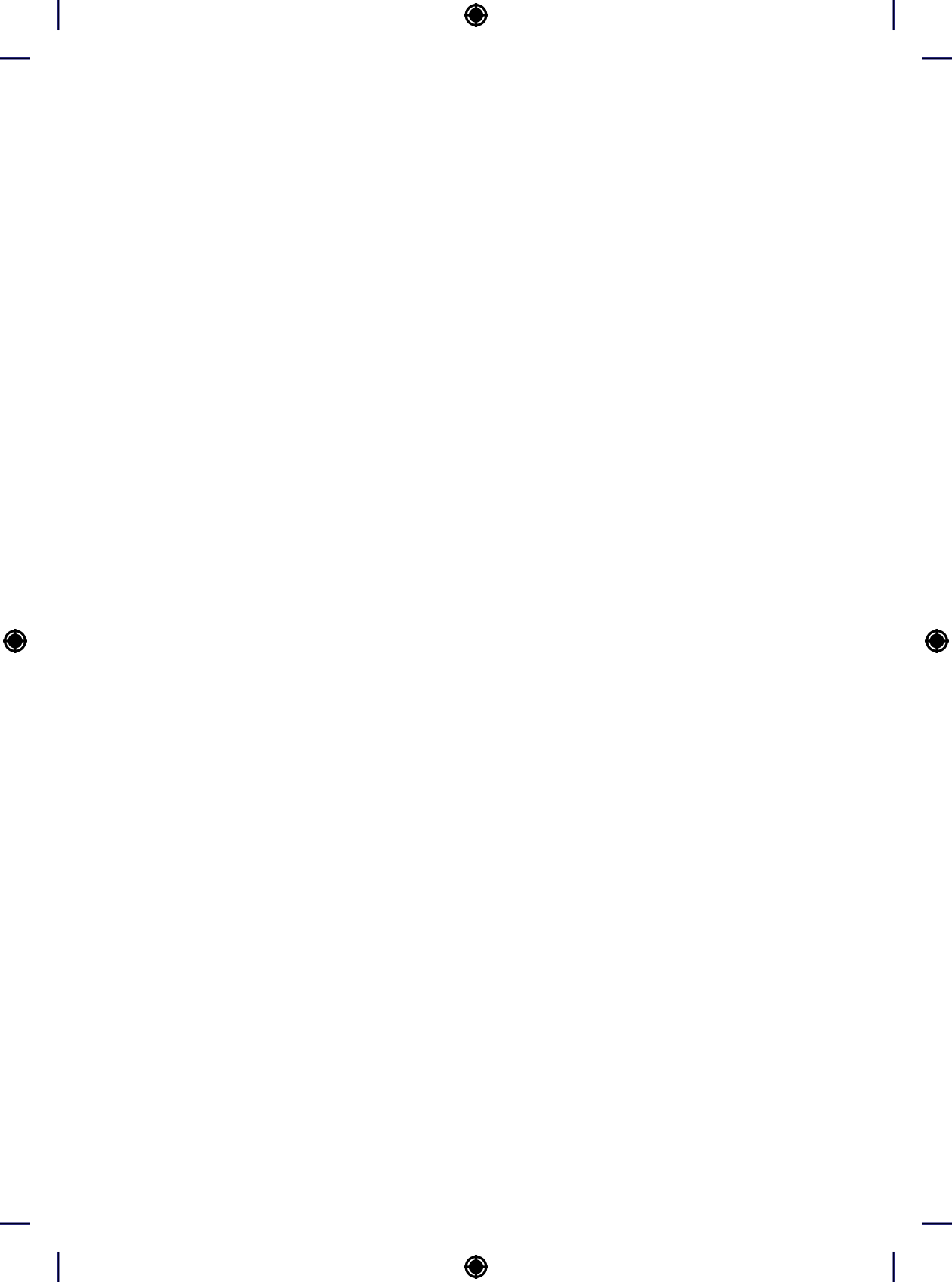

Laureaci XIII edycji Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego „Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu-Bene Meritus Pro Industria Poloniae” w 2025 roku.

Posiedzenie Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego
w dniu 14 stycznia 2026 roku.

**STANOWISKA I PROPOZYCJE
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO
ORAZ OPRACOWANIA
W ZAKRESIE OBRONNOŚCI,
POLITYKI PRZEMYSŁOWEJ
I KOLEJNICTWA**

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej
Szymon Hołownia

GMS-I.153.2.2025

Warszawa, 8 września 2025 r.

Szanowny Pan
Władysław Kosiniak-Kamysz
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Obrony Narodowej

Szanowny Panie Premierze,

do Marszałka Sejmu wpłynęło pismo Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i firmy MBF Group SA z 22 sierpnia 2025 r. w sprawie uzbrojenia dronowego.

Przekazuję w załączeniu otrzymane pismo z prośbą o przedstawienie stanowiska Ministra Obrony Narodowej w przedmiotowej sprawie.

Z wyrazami szacunku

Załączniki

1. pismo Polskiego Lobby Przemysłowego i firmy MBF Group S.A w sprawie uzbrojenia dronowego z 22 sierpnia 2025 r.

Do wiadomości

1. Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
2. MBF Group SA

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej
Szymon Hołownia

GMS-I.153.2.2025

Warszawa, 9 września 2025 r.

Pan Posel
Andrzej Grzyb
Przewodniczący Komisji Obrony Narodowej

Szanowny Panie Przewodniczący,

do Marszałka Sejmu wpłynęło pismo Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i firmy MBF Group SA z 22 sierpnia 2025 r. w sprawie uzbrojenia dronowego.

Przekazuję w załączeniu otrzymane pismo z prośbą o rozpatrzenie według kompetencji przez Komisję Obrony Narodowej.

Z wyrazami szacunku

Załączniki

1. pismo Polskiego Lobby Przemysłowego i firmy MBF Group S.A w sprawie uzbrojenia dronowego z 22 sierpnia 2025 r.

Do wiadomości

1. Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
2. MBF Group SA

Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
ul. Świętokrzyska 14, "a", pok. 540
00-050 Warszawa
Tel.: +48 22 827 17 68
Tel. kom.: +48 603 425 568
e-mail: pawel@plp.info.pl
www.plp.info.pl
www.cop2.pl

MBF GROUP SA
ul. Byławska 82
04-994 Warszawa
Tel.: +48 22 350 70 98
Tel. kom.: +48 883 603 433
e-mail: j.czarnecki@mbfgroup.pl
e-mail: biuro@mbfgroup.pl
www.mbfgroup.pl

Warszawa 22 sierpnia 2025 r.

Prezes Rady Ministrów
Pan Donald Tusk

Stanowisko
Polskiego Lobby Przemysłowego i firmy MBF Group S.A
w sprawie uzbrojenia dronowego

Stanowimy Panie Premierze,

Jak Panu Premierowi wiadomo, działające od ponad 30 lat Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego jako niezależna, ponadpartyjna organizacja ekspercka, działająca na rzecz rozwoju i ochrony polskiego przemysłu oraz suwerenności gospodarczej i obronnej państwa, przygotowała setki ekspertyz, analiz i rekomendacji dla rządu, parlamentu oraz przedsiębiorstw z sektorów wysokich technologii, obronności, energetyki i transportu. Analizując dynamiczne procesy zachodzące w przestrzeni geopolitycznej (w tym szczególnie pełnoskalową wojnę bezpośrednio za granicą naszego kraju) dostrzegamy rosnące znaczenie prorozwojowego i antykrzysowego neointerwencjonizmu państwowego, w którym kluczową rolę

powinien pełnić rozwój rodzimego przemysłu ze szczególnym uwzględnieniem innowacyjnych technologii (automatyzacja, robotyzacja, cyfryzacja).

W związku z tym powstała koncepcja stworzenia nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2) – www.cop2.pl Nazwa Projektu nie jest przypadkowa, nawiązuje do dokonań naszego Patrona i wielu często bezimiennych patriotów gospodarczych dźwigających ciężar stworzenia polskiej gospodarki praktycznie od podstaw w ramach pierwszego COP-u. Projekt był prezentowany na kilku znaczących konferencjach zyskując szerokie poparcie.

W ślad za ideą i jej upowszechnianiem, Polskie Lobby Przemysłowe podjęło dzieło praktycznego wdrażania Projektu COP 2 poprzez m.in. aktywizację sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

W Polsce działają firmy z tego sektora, które są kooperantami dla dużych polskich firm i światowych koncernów. W okresie ostatnich kilku lat powstał także prywatny przemysł małych samolotów i dronów. Ten potencjał intelektualny i materialny należy wykorzystać integrować na rzecz wzmocnienia rozwoju technologii podwójnego zastosowania, a w szczególności na rzecz wzmocnienia przemysłu zbrojeniowego. Inicjatywę taką dziedzinie techniki dronowej podjęła już firma MBF Group SA (kod NATO NCAGE Code: 9AQDH) pod patronatem Polskiego Lobby Przemysłowego.

Analiza przebiegu działań wojennych w Ukrainie, podobnie jak konflikt zbrojny między Armenią a Azerbejdżanem, czy ostatnio Iranu z Izraelem, potwierdziła znaczenie i masowe zastosowanie dronów przez walczące strony. Skok technologiczny i szybkie postępy w rozwoju broni dronowej przyspieszyły ewolucję współczesnego pola walki i doprowadziły do poszerzenia zakresu realizowanych przez nie zadań bojowych, a w szczególności użycia roju dronów wykonujących w tym samym czasie różne misje.

Dlatego program modernizacji Sił Zbrojnych RP na najbliższe lata, musi te tendencje w pełni uwzględnić. Polski przemysł obronny jest już zaangażowany w produkcję różnego rodzaju dronów, np.: przez największą prywatną polską firmę zbrojeniową WB Electronics. Z kolei Polska Grupa Zbrojeniowa S.A. realizuje program dotyczący budowy dronów tworzących system obserwacyjny krótkiego zasięgu Orlik. Brak jest natomiast rozwiązań w zakresie realizacji roju dronów.

Zważywszy powyższe tendencje spółka MBF Group SA i skupione wokół niej środowisko podjęło wraz z Polskim Lobby Przemysłowym inicjatywę zaproponowania i wdrożenia rozwiązań modernizacyjnych używanego w Siłach Zbrojnych RP sprzętu artyleryjskiego, które zapewnią możliwość skoordynowanego ataku rojem dronów (do 40 sztuk w ciągu 20 sekund o różnorodnych misjach) lub alternatywnie kierowanych pocisków raketowych (o tej samej szybkostrzelności). Projekt wieloprowadnicowej

wyrzutni dronów jest już opracowany, a konstruktorzy i producenci bardzo zaawansowanych rozwiązań dronoidalnych, wielokrotnie wyróżnianych na prestiżowych targach i wystawach, wyrazili akces przystąpienia do inicjatywy MBF Group SA i Polskiego Lobby Przemysłowego. Prezentacja urządzenia jest możliwa w każdym uzgodnionym terminie.

Kluczowym jest, że technologia opracowana przez zespół MBF Group SA to w pełni polska konstrukcja, stanowiąca przejaw technologicznej niezależności w jednym z najbardziej wrażliwych obszarów bezpieczeństwa państwa – systemach wsparcia artyleryjskiego i bezzałogowych platform bojowych.

Prezentowany system roju dronów o wysokiej szybkostrzelności to przykład nowoczesnej, krajowej technologii podwójnego zastosowania (dual use), zdolnej do dynamicznej adaptacji zarówno w scenariuszach obronnych, jak i odstraszających, zgodnie z aktualnymi protokołami i potrzebami pola walki.

Technologia opracowana przez zespół MBF Group SA to w pełni polskie rozwiązanie o globalnie pożądanym poziomie zaawansowania, łączące sztuczną inteligencję (IA), pełną autonomię działania i błyskawiczną zdolność rażenia – co czyni ją bezkonkurencyjną na rynku systemów rojowych. Wdrożenie tego systemu stanowi nie tylko realne wzmocnienie zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP, ale przede wszystkim gwarantuje strategiczną niezależność technologiczną w obszarze najnowocześniejszych środków.

W dobie geopolitycznej niestabilności, technologicznego wyścigu zbrojeń, zagrożeń hybrydowych system oferuje unikatowe rozwiązanie, które potwierdza, że Polska może nie tylko dorównać, ale wyprzedzać światowe standardy w dziedzinie obronności.

Podkreślenia wymaga fakt, iż stan zaawansowania prac umożliwia bezzwłoczne przystąpienie do rozmów na temat uruchomienia procesu modernizacji lub alternatywnie, wykorzystując powyższą koncepcję do stworzenia kompleksowego, autonomicznego rozwiązania. Dodać również należy, iż wraz z proponowanym rozwiązaniem sprzętowym gotowy jest projekt symulatora do szkolenia załóg. W zależności od skali potrzeb proces ten może być realizowany w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Formuła taka nie obciąża dodatkowo zdolności produkcyjnych zakładów zbrojeniowych, a decyzyjność i elastyczność kadry zarządzającej MSP jest nieporównanie wyższa i szybsza niż w dużych strukturach państwowych, co jest dużym atutem w przedstawionej koncepcji.

Przystawiając powyższe wnioskujemy o szybkie powołanie Grupy Roboczej z udziałem kompetentnych przedstawicieli zainteresowanych instytucji celem wypracowania

optymalnej ścieżki realizacyjnej i harmonogramu najbliższych działań. Wnioskodawcy zapewniamy udział kompetentnych, decyzyjnych przedstawicieli.

Podkreślamy gotowość wzięcia odpowiedzialności za całe proponowane przedsięwzięcie.

Licząc na pozytywne przyjęcie i osobiste wsparcie inicjatywy pozostajemy

z najwyższym szacunkiem

Paweł Soroka

.....
Prof. dr hab. Paweł Soroka
Koordinator Polskiego Lobby Przemysłowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
Koordinator Projektu COP 2

Janusz Czarnecki

.....
Janusz Czarnecki
Sekretarz Rady Programowej
Projektu COP 2
Prezes Zarządu MBF Group SA

Otrzymują:

Prezes Rady Ministrów
Marszałek Sejmu RP
Marszałkini Senatu RP
Wiceprezes Rady Ministrów - Minister Obrony Narodowej
Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego
Szef Sztabu Generalnego WP
Przewodniczący Klubów Parlamentarnych i Kół Poselskich
Przewodniczący Klubów i Kół Senatorskich
Przewodniczący Sejmowej Komisji Obrony Narodowej
Przewodniczący Senackiej Komisji Obrony Narodowej

A/a: - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
- MBF Group SA

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Biuro Prezesa Rady Ministrów
Zastępca Dyrektora
Monika Roguska

BPRM.520.1.1.2026
Warszawa, 05 stycznia 2026 r.

Pan
Piotr Nidecki
Dyrektor Biura Ministra Obrony Narodowej
Ministerstwo Obrony Narodowej

Szanowny Panie Dyrektorze,

w załączeniu przekazuję, według kompetencji, pismo Koordynatora Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego z 29 grudnia 2025 r. przekazujące stanowisko w sprawie *offsetu w związku z pozyskaniem ze Szwecji okrętów podwodnych dla Marynarki Wojennej RP.*

Z wyrazami szacunku

Monika Roguska
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan prof. dr hab. Paweł Soroka
Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

telefon: +48 22 694 75 70
adres email: bprm@kprm.gov.pl
adres strony: internet.kprm.gov.pl

adres: Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
ul. Świętokrzyska 14 "a" pok. 540 (ZG SIMP)
00-050 Warszawa
tel. kom. 603-425-568
e-mail: pawel@plp.info.pl; www.plp.info.pl

Warszawa, 29 grudnia 2025 r.

Szanowny Pan
Władysław Kosiniak-Kamysz
Wicepremier
Minister Obrony Narodowej

Szanowny Panie Premierze

Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, działająca od 1993 roku - w oparciu o pracę społeczną - organizacja opiniotwórcza i opiniodawcza, przesyła w załączeniu Stanowisko w sprawie offsetu w związku z pozyskaniem ze Szwecji okrętów podwodnych dla Marynarki Wojennej RP.

Załącznik 1

z należnym szacunkiem

Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego
Paweł Soroka
prof. dr hab. Paweł Soroka

Otrzymują:

- dr Karol Nawrocki
Prezydent RP
- Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP
- Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP
- Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów RP
- Andrzej Domański
Minister Finansów i Gospodarki
- Wojciech Balczun
Minister Aktywów Państwowych

- Poseł Rafał Komarewicz
Przewodniczący Sejmowej Komisji Gospodarki i Rozwoju

- Senator Gen. Mirosław Różański
Przewodniczący Komisji Obrony Narodowej Senatu RP

- Senator Waldemar Pawlak
Przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności Senatu RP

Przewodniczący Klubów Parlamentarnych i Kół Poselskich

- Gen. Wiesław Kukuła
Szef Sztabu Generalnego WP

- Gen. broni Marek Sokołowski
Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych

- Adam Leszkiewicz
Prezes Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A.

Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego w sprawie offsetu w związku z pozyskaniem ze Szwecji okrętów podwodnych dla Marynarki Wojennej RP

Zakup nowoczesnego uzbrojenia za granicą zazwyczaj wiąże się ze znacznymi kosztami, ponieważ wraz z samym sprzętem konieczne jest pozyskanie pełnego zaplecza logistycznego, wykonywanie remontów, szkolenie personelu, a ostatecznie wycofanie sprzętu z eksploatacji. Użytkowanie importowanego uzbrojenia trwa zwykle około 30-40 lat, co generuje dalsze, długoterminowe wydatki, często przekraczające kwotę samego zakupu. Aby je zrekompensować, pożądane jest uzyskanie offsetu, najlepiej połączonego z transferem technologii od producenta.

Przykładem dobrze wynegocjowanej i skutecznie zrealizowanej umowy offsetowej jest kontrakt, którego wartość w całości (100%) została objęta offsetem, zawarty w 1993 r. przez Finlandię przy zakupie 64 amerykańskich samolotów F-18 „Hornet”. Zgodnie z postanowieniami umowy, większość tych samolotów została zmontowana w Finlandii. Ponadto Amerykanie przekazali Finom nowoczesne technologie, które przyczyniły się m.in. do rozwoju i ekspansji wówczas jeszcze mało znanej firmy „Nokia”. W ramach offsetu pośredniego zakupiono także od Finów określone ilości celulozy i papieru.

Najbardziej znana umowa offsetowa w Polsce była związana z pozyskaniem przez nasz kraj samolotów wielozadaniowych F-16 z USA. W związku z tym w Polsce weszła w życie Ustawa z dnia 10 września 1999 r. o niektórych umowach kompen-

sacyjnych zawieranych w związku z dostawami na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa.

Wśród umów offsetowych związanych z zakupem przez nasz kraj uzbrojenia za granicą pozytywnym przykładem jest kontrakt na pozyskanie kołowego transportera opancerzonego od fińskiej firmy „Patria”. W tym przypadku mamy do czynienia ze stopniową polonizacją sprzętu. Transporter, funkcjonujący w Polsce pod nazwą „Rosomak”, jest montowany w Wojskowych Zakładach Mechanicznych w Siemianowicach Śląskich, a część jego podzespołów wytwarzają inne krajowe firmy zbrojeniowe.

Podobnie produkcja izraelskich przeciwpancernych pocisków kierowanych „Spike” została przeniesiona do Zakładów Metalowych „Mesko” S.A. w Skarżysku-Kamiennej. Izraelska firma „Rafael” – twórca systemu, przekazała polskiemu przedsiębiorstwu technologię umożliwiającą wytwarzanie części podzespołów tych pocisków.

Bardzo korzystna jest umowa offsetowa, na której warto się wzorować, zawarta z norweską firmą Kongsberg związana z dostawą dwóch Nadbrzeżnych Dywizjonów Rakietowych dla Marynarki Wojennej RP.

Polski przemysł stoczniowy posiada znaczące osiągnięcia i bogate doświadczenie w budowie jednostek nowej generacji, takich jak nowoczesne niszczyciele min, okręty rozpoznania radiolokacyjnego, okręty patrolowe, promy morskie, statki hydrograficzne oraz specjalistyczne. W przypadku innych sektorów przemysłu obronnego – zajmujących się budową i modernizacją nowoczesnych systemów radiolokacyjnych oraz krótkiego zasięgu zestawów rakietowych i artyleryjskich, które mogą być wyposażeniem okrętów wojennych – doświadczenie zdobyte przy ich produkcji stanowi istotny potencjał. Szczególnie w związku z zakupem kilku okrętów podwodnych, te zdolności należy w pełni wykorzystać.

Grupa Remontowa Holding, kontynuująca tradycje Gdańskiej Stoczni Remontowej im. J. Piłsudskiego S.A., wspólnie ze Stoczną Wojenną i we współpracy z Centrum Techniki Mor-

skiej S.A. zbudowała serię niszczycieli min najnowszej generacji klasy „Kormoran II”. Stocznia Remontowa Shipbuilding S.A., należąca do Grupy Remontowa Holding, posiada doświadczenie w budowie jednostek specjalistycznych, takich jak promy czy statki badawcze, a także w przeróbkach i modernizacjach. Duże doświadczenie w budowie i modernizacji okrętów posiada również PGZ Stocznia Wojenna., która wspólnie ze Stoczną Remontowa Shipbuilding S.A. i we współpracy z Centrum Techniki Morskiej S.A. zbudowała wspomniane niszczyciele min najnowszej generacji oraz samodzielnie wybudowała patrolowiec ORP Ślżak. Natomiast Stocznia Remontowa „**Gryfia**” S.A. w Szczecinie dysponuje znacznym doświadczeniem w remontowaniu okrętów.

Minimalnym wymogiem w zakresie offsetu jest zapewnienie państwu nabywającemu uzbrojenie i sprzęt wojskowy za granicą prawa do jego remontowania i serwisowania, a najlepiej również modernizowania przez krajowy przemysł. W tym celu niezbędne jest pozyskanie dostępu do technologii produkcji tych wyrobów. Okres eksploatacji zakupionego sprzętu wynosi przeciętnie ponad trzy dekady, podczas których wymagane są bieżące, średnie remonty oraz modernizacje. Nie można również pominąć faktu, że w sytuacji kryzysowej, w tym politycznej lub militarnej eskalacji, państwo dostawcy może – kierując się priorytetami narodowymi – ograniczyć dostęp do serwisu, części zamiennych lub wsparcia technicznego. Brak zdolności krajowych w tym zakresie może prowadzić do utraty operacyjności kluczowych systemów uzbrojenia w najbardziej newralgicznym momencie.

W przypadku zakupu okrętów podwodnych, krajowe przedsiębiorstwa stoczniowe, dzięki współpracy ze strategicznym partnerem projektu, powinny nabyć kompetencje zapewniające Polsce suwerenność operacyjną, umożliwiające samodzielne wykonywanie napraw, przeglądów i obsługi technicznej nowych jednostek przez cały okres ich eksploatacji. A także pozyskać zdolności wykonywania przez polskie stocznie i przedsiębiorstwa obronne ulepszeń i modernizacji oraz usu-

wania wad wykrytych w czasie prób stoczniowych lub morskich. Chodzi również o zapewnienie odpowiedniego wsparcia logistycznego w trakcie eksploatacji okrętów oraz realizację zleceń dla szwedzkiego przemysłu z udziałem poddostawców z Polski. Warto tu wspomnieć, że Szwedzi współpracują już ze Stoczną Remontowa Shipbuilding przy budowie okrętów nawodnych SIGINT,

W ramach offsetu możliwe jest, aby zagraniczny producent okrętów dokonał inwestycji doskonalących możliwości technologiczne polskich stocznii wybranych do współpracy przy produkcji poszczególnych elementów zakupionych jednostek. W ramach zobowiązań offsetowych Szwecja zadeklarowała już chęć zakupów uzbrojenia w Polsce, w tym m.in. kluczowego okrętu ratowniczego, który miałby powstać w polskich stoczniach. Współpraca przemysłowa w ramach offsetu może dodatkowo przyczynić się do rozwoju krajowego zaplecza badawczo-rozwojowego poprzez współpracę z dostawcą uzbrojenia. W przypadku okrętów podwodnych szczególne znaczenie ma tu współpraca ich dostawcy z Centrum Techniki Morskiej S.A. Współpraca ta może dotyczyć wspólnych projektów w zakresie analizy i przetwarzania danych, konstruowania systemów walki oraz łączności podwodnej.

Przy pozyskaniu trzeciej jednostki należy rozważyć jej montaż finalny (final assembly & integration) w Polsce, w ścisłej współpracy ze szwedzkim producentem.

Kryterium offsetowe powinno również pomóc krajowym producentom uzyskać lepsze warunki do wejścia na rynki międzynarodowe, czyli włączenie ich w sieci dystrybucji międzynarodowych koncernów działających w wielu państwach. Chodzi m.in. o udział polskich podmiotów w projektach eksportowych Saab na rynkach trzecich (np. Azja, Ameryka Południowa)

W kontekście dokonujących się przemian w świecie w sektorze produkcji stoczniowej i wyłaniania się nowej architektury bezpieczeństwa, w przypadku budowy okrętów podwodnych

dla Polski przez szwedzki koncern Saab, istotne jest położenie nacisku na wzmocnienie prywatnego sektora stoczniowego w Polsce i komercyjnych podmiotów działających w otoczeniu branży. Obecnie ok. 700 szwedzkich firm działa w Polsce, a nasz kraj awansował na 10. miejsce na liście największych partnerów handlowych Szwecji. Zarząd koncernu Saab rozważa możliwość dołączenia Finlandii i Danii do „podwodnego sojuszu” i tym samym zawarcia kolejnych umów eksportowych. W tym kontekście szwedzko-polska umowa z jednej strony może skutkować znaczącym obniżeniem kosztów całego projektu przy zamówieniu większej liczby okrętów tego samego rodzaju, ale też otwarciem na pozyskiwanie do stałej współpracy kooperantów w szerszym podejściu do wzmocnienia efektywności i wydajności sektora stoczniowego, z uwzględnieniem potrzeb i możliwości wszystkich stron. Polskie stocznie – w szczególności segment komercyjny – dysponują już wysokimi zdolnościami technologicznymi, posiadając atut relatywnie niskich kosztów pracy i zdolności do mobilizacji mocy wytwórczych. Przy zaistnieniu woli działania w tym względzie istnieje przestrzeń dla rozwoju łańcuchów kooperacyjnych, wykorzystania doświadczeń i osiągnięć technologicznych w poszczególnych segmentach (projektowanie, rozwiązania z dziedziny wyposażenia elektronicznego i automatyzacji procesów nawigacyjnych), a także rozbudowy powiązań kooperacyjnych w ramach współpracy regionalnej w basenie Morza Bałtyckiego.

W aspekcie otrzymania offsetu nie można ponadto zapominać o znaczącym potencjale polskich uczelni. Politechniki mogą odgrywać kluczową rolę w pracach nad ulepszeniami i modernizacjami pozyskanych okrętów podwodnych., prowadząc badania, rozwijając prototypy i wspierając wdrażanie nowoczesnych technologii. **W ramach offsetu powinny być realizowane programy stażowe i szkoleniowe dla polskich kadr technicznych i operacyjnych w Szwecji i Polsce.** Uczelnie wojskowe, a w tym przypadku zwłaszcza Akademia Marynarki Wojennej, są bowiem nieocenione w zakresie szkolenia personelu – zarówno operatorów, jak i techników odpo-

wiedzialnych za obsługę, serwisowanie i eksploatację nowego uzbrojenia. Współpraca przemysłu z sektorem akademickim pozwala również na tworzenie programów praktyk i staży, które w dłuższej perspektywie zwiększają krajowe kompetencje technologiczne i operacyjne, a także wspierają rozwój kadry naukowej i inżynierskiej.

Obie strony kontraktu – szwedzka i polska – powinny jako nadrzędny cel wyznaczyć osiągnięcie przez pozyskane przez Polskę okręty podwodne możliwe jak najszybciej rzeczywistej zdolności operacyjnej. Temu celowi powinien być podporządkowany ostateczny zakres offsetu i etapy jego realizacji. Pożądana tu jest ścisła współpraca między Inspektorem Marynarki Wojennej i Centrum Operacji Morskich – Dowództwem Komponentu Morskiego z Polską Grupą Zbrojeniową S.A. i innymi polskimi podmiotami przemysłowymi oraz naukowymi uwzględnionymi w umowie offsetowej.

Podsumowując, należy pamiętać, że wdrożenie nowego sprzętu wojskowego nie ogranicza się jedynie do jego zakupu, lecz obejmuje zbudowanie całego systemu, w którym będzie on funkcjonował. System taki powinien nie tylko zapewniać jego bieżące działanie, lecz także umożliwiać zdobywanie zdolności odpowiadających przyszłym wymaganiom operacyjnym. Problemy związane z naprawą i modernizacją okrętu ORP „Orzeł” w sposób szczególnie pokazują, że uzbrojenie wymaga odpowiednich zdolności przemysłowych, które pozwolą szybko przywrócić gotowość bojową jednostki oraz przeprowadzić jej modernizację. Wykorzystanie offsetu w polskim przemyśle stoczniowym stanowi jednocześnie szansę dla krajowych stoczní na rozwój, który może promieniować na inne gałęzie gospodarki i nauki.

Warszawa, grudzień 2025 r.

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Biuro Prezesa Rady Ministrów
Zastępca Dyrektora
Grzegorz Gmyrek

BPRM.5070.1.57.2025
Warszawa, 16 września 2025 r.

Pan
Miron Ossowski
Dyrektor Biura Ministra
Ministerstwo Infrastruktury

Szanowny Panie Dyrektorze,

w załączeniu przekazuję, według kompetencji, skierowane do Prezesa Rady Ministrów pismo Koordynatora Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego z 9 września 2025 r. w sprawie sytuacji spółki PKP CARGO S.A.

Z wyrazami szacunku

Grzegorz Gmyrek
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan prof. dr hab. Paweł Soroka
Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

telefon: +48 22 694 75 70
adres email: bprm@kprm.gov.pl
adres strony internetowej: www.gov.pl/premier

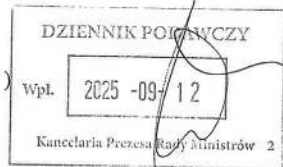
adres: Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

RODO – Informacja dotycząca przetwarzania danych osobowych znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

ul. Świętokrzyska 14 "a" pok. 540 (ZG SIMP)
00-050 Warszawa
tel: 22 827-17-68
tel. kom. 603-425-568
e-mail:pawel@plp.info.pl ; www.plp.info.pl

Warszawa, 9 września 2025 r.

Pan Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze

Dotyczy: Sytuacji i przyszłości PKP CARGO S.A.

W nawiązaniu do naszego stanowiska z dnia 12 września 2024 roku przedstawiamy kolejne stanowisko, którego celem jest zwrócenie uwagi na trudną sytuację spółki PKP CARGO S.A. oraz związanymi z tym zagrożeniami dla bezpieczeństwa Państwa Polskiego. Zważywszy na fakt, iż jesteśmy obecnie w fazie zmian geopolitycznych, które mogą postawić naszą państwowość w bardzo trudnym położeniu, z zagrożeniem jej istnienia włącznie, obecna sytuacja w tej strategicznej spółce napawa niepokojem i stanowi element naszej troski. W okresie od przedstawionego wcześniej stanowiska uwidoczniły się zagrożenia i szanse, które powinny być szerzej rozpoznane i zlikwidowane. Należy wprowadzić ustawowe mechanizmy wczesnego ostrzegania dla spółek o znaczeniu strategicznym, które umożliwią natychmiastową reakcję w sytuacjach mogących zagrozić bezpieczeństwu państwa.

W przypadku zagrożeń najważniejszym elementem jest uwidoczniiony atak hybrydowy na infrastrukturę kluczową kraju, do jakich należy spółka PKP CARGO. Atak ten, w tym przypadku, miał miejsce w postaci akwizycji czeskiej spółki Advanced World Transport a.s., która doprowadziła do straty minimum 250 mln zł, a niektóre szacunki wskazują na 350 mln zł. Jeżeli weźmiemy pod uwagę całość skumulowanej straty za okres, w którym ta akwizycja była rozliczana w wysokości 120 mln, to cele tej operacji są widoczne. Aby zrozumieć mechanizm pozwolimy, po krótko tę transakcję przedstawić. Otóż właścicielem spółki Advanced World Transport a.s. były fundusze zarejestrowane w Holandii. W latach 2012-2014 wielu ekspertów, w tym członkowie Polskiego Lobby Przemysłowego czy związeki

zawodowe, ostrzegało przed tą transakcją, wskazując na możliwe straty. Ostrzeżenia te w całości się potwierdziły. Były o tym zawiadamiane także służby specjalne, które są odpowiedzialne za ochronę kontrwywiadowczą kraju. Od 2016 roku, kiedy stało się jasne, że ta strata ma miejsce i jest to zakup bardzo nietrafiony, przez siedem lat strata ta była „rolowana” i w 2024 roku posłużyła jako pretekst do skierowania wniosku do sądu o rozpoczęcie procesu restrukturyzacji. Spowodowało to dalszą i gwałtowną utratę pozycji rynkowej, kosztem przewoźników prywatnych, głównie z udziałem kapitału zagranicznego.

Podczas akwizycji AWT a.s., w latach 2012 – 2014, zwracano uwagę, że ta transakcja może doprowadzić do upadku spółki PKP CARGO co spowoduje opanowanie rynku towarowych przewozów kolejowych przez przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego, co będzie miało katastrofalne skutki dla gospodarki kraju oraz możliwości obronne w przypadku konfliktu zbrojnego. Niestety, działania władz w latach 2015 – 2023, także nie były odpowiednie i sprowadzały się do pozornych działań sanacyjnych i naprawczych. Choć tutaj trzeba podkreślić, że naciski organizacji lobbingowych, związanych z kapitałem zagranicznym, były bardzo duże i ówczesne władze, mimo nacisków, nie zdecydowały się na skierowanie wniosków do sądu i wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego, tak jak to zrobiono w 2024 roku. Dzięki temu można było zrealizować transporty kolejowe z zaopatrzeniem dla Sił Zbrojnych Ukrainy w latach 2022 i 2023. W 2024 roku, w wyniku postawienia w stan restrukturyzacji sądowej, PKP CARGO utraciło kontrakty przewozowe związane z obsługą dostaw krajów NATO do Ukrainy. Kontrakty te zostały zlecone przewoźnikom z udziałem kapitału zagranicznego, co w praktyce zatrzymało transporty drogą kolejową. Pogorszyło to sytuację Sił Zbrojnych Ukrainy, co w bezpośredni sposób zwiększyło zagrożenie bezpieczeństwa naszego kraju. PKP CARGO S.A. powinno zostać jednoznacznie określone jako element systemu logistycznego NATO i Unii Europejskiej, co uzasadnia konieczność jego szczególnej ochrony przed utratą zdolności operacyjnych. Ten wątek powinien być szczegółowo zbadany przez odpowiednie służby i powinno być przeprowadzone w tej sprawie odpowiednie śledztwo prokuratorskie. Opisane tutaj działania są jednymi z wielu, którymi atakowana jest krajowa infrastruktura kluczowa.

Dotyczy to także innych sektorów i mechanizmy są podobne. Wykorzystywane są do tego międzynarodowe firmy audytorskie, doradcze czy fundusze inwestycyjne. Wymaga to odpowiedniej reakcji służb państwowych powołanych do ochrony kontrwywiadowczej kraju. Jest to o tyle ważne, iż w obecnym okresie do spółki PKP Cargo wracają osoby i instytucje, które doradzały przy zakupie opisanej czeskiej spółki, której zakup jest bezpośrednią przyczyną obecnych kłopotów.

Kolejnym zagrożeniem wynikającym z obecnej sytuacji finansowej PKP CARGO jest zapas w infrastrukturze przewozowej dla potrzeb Sił Zbrojnych, w tym warunkach wojny. W tej sytuacji zasadne jest powołanie międzyresortowego zespołu

ds. odbudowy i modernizacji taboru PKP CARGO S.A. z udziałem MON, Ministerstwa Infrastruktury oraz przedstawicieli przemysłu krajowego. Modernizacja taboru powinna być częściowo finansowana z funduszy Unii Europejskiej (CEF, Fundusz Odbudowy) oraz środków NATO przeznaczonych na mobilność wojskową. W wyniku „rolowania” straty w latach 2016 do 2023 nastąpiła degradacja środków transportu niezbędnych do realizacji zadań przewozowych dla potrzeb w warunkach wojny. Obecnie stan lokomotyw stanowiących rezerwę taborową dla potrzeb stanu „w” jest tak zły, że należy je zełomować. Podobny stan mamy w przypadku specjalistycznych wagonów do transportu ciężkiej techniki wojskowej. Dodatkowo brak jest zakupów sprzętu niezbędnego do transportu obecnie zakupionych środków bojowych. Posiadany przez PKP CARGO tabor, w sposób niewystarczający zaspokaja te potrzeby. Z kolei przewoźnicy prywatni w ogóle nie dysponują tego typu specjalistycznym sprzętem i nie są w stanie, poza przewozami kontenerów i grupy pojazdów znormalizowanych dla ruchu cywilnego, realizować potrzeb transportowych sił zbrojnych, co pokazała sytuacja z transportami NATO, na kierunku ukraińskim, po zaprzestaniu takich przewozów przez PKP CARGO.

Opisane wyżej wymienione zagrożenia stanowią niejako przyczynek do odbudowania pozycji narodowego przewoźnika, tak w sferze rynkowej, jak i systemowej, w ujęciu bezpieczeństwa kraju, we wszystkich tego aspektach.

Biorąc pod uwagę stan taboru i konieczność jego zełmowania, można i należy przeprowadzić jego modernizację. Musi ona mieć charakter przemysłowy i dostawy tego taboru powinny realizować krajowe ośrodki produkcyjne, najlepiej z krajowym kapitałem. Należy podkreślić, iż nasze ośrodki naukowe i badawcze są w światowej czołówce w dziedzinie projektowania nowoczesnych systemów transportu szynowego. Zakupy powinny być realizowane w oparciu o opinie niezależnych ekspertów, niezwiązanych z producentami pojazdów i urządzeń. Pozwoli to wybrać odpowiedni tabor, który uwzględni wszystkie potrzeby przewoźnika, tak rynkowe, jak i w dziedzinie realizacji zadań, w zakresie bezpieczeństwa kraju.

Analizując procesy wymiany taboru i związanej z tym sytuacji rynkowej, dochodzimy do zdefiniowania kolejnej szansy rozwojowej dla spółki PKP Cargo oraz całego kraju. Tą szansą jest budowa korytarzy transportu pojazdów samochodowych wagonami kieszeniowymi, w programie pod roboczą nazwą „tiry na tory”. Takie korytarze były przedstawiane przez ekspertów od 2010 roku. Ich trasy zawierają kierunki: północ – południe i wschód – zachód. Na kierunku wschód – zachód przewidziano trasy: Legnica – Wrocław- Katowice – Kraków – Rzeszów- Medyka oraz Rzepin – Poznań – Kutno – Zamość. Przy odpowiedniej siatce połączeń nastąpiłby znaczny spadek ruchu na autostradach A4 i A2. W przypadku transportu transgranicznego szacunki mówią o spadku ruchu na poziomie 60%, co w znacznym stopniu zmniejszy koszty utrzymania infrastruktury drogowej w kraju i zwiększy rentowność transportu kolejowego. W przypadku kierunku północ – południe, należy

rozważyć kilka tras, które będą łączyć nasze porty bałtyckie z węzłami południa Europy. W tym przypadku ogromne zainteresowanie wyrażały podmioty z Czech, Węgier i Słowacji. Projekt „Tiry na tory” wpisuje się w politykę klimatyczną UE, co zwiększa szanse na pozyskanie dotacji unijnych i wzmocnienie pozycji PKP CARGO na rynku.

Aby zrealizować ten projekt należy zastosować odpowiedni tabor. Taki jest obecnie w fazie projektowej i dysponują tymi rozwiązaniami wyłącznie krajowe ośrodki badawcze. Przykładem takiego rozwiązania jest opracowana na Wojskowej Akademii Technicznej platforma kolejowa do przewozu ciężkiej techniki wojskowej. Pozwala ona na załadunek i rozładunek w każdym terenie. Oznacza to, że nie trzeba budować kosztownej infrastruktury załadunkowej i rozładunkowej, jak ma to miejsce przy obecnie stosowanych systemach „wiodących” producentów. Z drugiej strony zastosowanie tego systemu obniży koszty utrzymania infrastruktury niezbędnej dla obronności kraju. Utrzymywanie jej w ciągłym ruchu komercyjnym pozwoli na stałą gotowość do użycia i szybkie wdrożenie dla potrzeb kryzysowych czy obronnych. Obecnie taka infrastruktura stoi zakonserwowana i nie jest na co dzień użytkowana. Niesie to za sobą problemy z jej szybkim uruchomieniem dla potrzeb obronnych czy kryzysowych. Przypadek PKP CARGO S.A. pokazuje, że w skrajnym przypadku, taka zakonserwowana infrastruktura może być niezdadna do użytku. Należy zabezpieczyć know-how krajowych ośrodków badawczo-rozwojowych przed przejściem lub kopiowaniem przez podmioty zagraniczne. Wskazane jest przeprowadzenie analizy kosztów i korzyści utrzymania infrastruktury załadunkowej w ruchu komercyjnym jako elementu stałej gotowości obronnej.

Ważnym elementem w tej sprawie jest fakt, iż przedstawiany od 2010 roku projekt transportu w programie „Tiry na tory” jest skutecznie blokowany przez międzynarodowe ośrodki lobbingowe. Używane do tego są te same firmy doradcze i audytorskie, które doradzały przy zakupie czeskiej spółki AWT a.s.. Ten wątek także powinien być zbadany przez odpowiednie służby.

Podsumowując nasze stanowisko pragniemy podkreślić, że opisane zjawiska stanowią niewielki element całości problemu. Jednak naszym zdaniem są one kluczowe w rozwiązaniu problemu spółki PKP CARGO i związanego z tym bezpieczeństwa naszego kraju. Zdefiniowanie i zbadanie zagrożeń z tego płynących pozwoli na usunięcie podobnych zjawisk w innych elementach infrastruktury kluczowej naszego państwa, które znajduje się w bardzo dużym zagrożeniu zewnętrznym. Konieczność szybkiej reakcji powołanych do tego służb jest tutaj istotnym elementem, który pozwoli na uniknięcie tego typu zdarzeń w przyszłości. Ataki hybrydowe na infrastrukturę kluczową naszego kraju będą miały miejsce nadal i odpowiednie zapobieganie temu jest konieczne, tak aby uchronić nasze państwo przed działaniem zewnętrznych ośrodków, na jego niekorzyść.

Uważamy, że warto wprowadzić ograniczenia prawne uniemożliwiające przejmowanie polskich przewoźników przez podmioty spoza NATO i UE, co wzmocni odporność infrastruktury krytycznej. Warto tu odwołać się do przykładów państw takich jak Francja czy Niemcy, które skutecznie chronią swoje strategiczne przedsiębiorstwa transportowe przed wrogiem przejęciem.

Z poważaniem

**Koordynator
Polskiego Lobby Przemysłowego**

Paweł Soroka
prof. dr hab. Paweł Soroka

Otrzymują:

- Dr Karol Nawrocki - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
- Szymon Hołownia - Marszałek Sejmu RP
- Małgorzata Kidawa-Błońska – Marszałkini Senatu RP
- Donald Tusk – Prezes Rady Ministrów
- Władysław Kosiniak-Kamysz – Wicepremier, Minister Obrony Narodowej
- Dariusz Klimczak - Minister Infrastruktury
- Mirosław Suchoń- Przewodniczący Sejmowej Komisji Infrastruktury
- Jan Hamerski - Przewodniczący Komisji Infrastruktury Senatu RP
- Przewodniczący Klubów Parlamentarnych
- Gen. Wiesław Kukuła – Szef Sztabu Generalnego WP
- Dr inż. Ignacy Góra – Prezes Urzędu Transportu Kolejowego
- Dr Alan Beroud – Prezes Zarządu PKP S.A.
- Agnieszka Wasilewska – Semail - Prezes Zarządu PKP CARGO S.A.

Prof. dr hab. Andrzej Karpiński

PALĄCA POTRZEBA I KONIECZNOŚĆ OPRACOWANIA PLANU ROZWOJU PRZEMYSŁU NA OKRES REINDUSTRIALIZACJI POLSKI

Powstały obecnie warunki, które powodują, że opracowanie planu Rozwoju Przemysłu w Polsce stało się absolutną koniecznością, a jest dziś praktycznie możliwe.

Istotą nowoczesnej reindustrializacji są zmiany w strukturze współczesnego przemysłu, umożliwiające jego przestawienie na najbardziej nowoczesną technologię. Jest dziś technologia cyfrowa (digital technology). Zmiany te na świecie są realizowane z aktywnym i świadomym udziałem państw, co nazywamy restrukturyzacją przemysłu, a jest istotą jego modernizacji.

Plan taki powinien obejmować co najmniej 10 lat, a po każdym 5-leciu jego horyzont powinien być przesuwany o 5 lat do przodu.

Istotą tego planu na najbliższe 10-lecie 2026-2035 powinno być rozwiązanie tych problemów, które mają strategiczne znaczenie dla przyszłego rozwoju naszego przemysłu.

W świetle moich badań oraz oceny zaliczam u nas do nich 9 problemów o kluczowym znaczeniu w najbliższym 10-leciu. Są to:

Nr	Problem	Uzasadnienie
1	Przyspieszenie rozwoju przemysłów wysokiej techniki i wyjście ze stagnacji w ich rozwoju w minionym 30-leciu	Konieczność zwiększenia udziału tych przemysłów z około 6% całej produkcji przemysłowej w roku 2020 do 20-25%
2	Likwidacja opóźnienia Polski w rozwoju energetyki atomowej i budowa pierwszej elektrowni tego rodzaju	Polska jest dotąd jednym z nielicznych krajów w Unii Europejskiej nie mającym takich elektrowni atomowych
3	Decentralizacja energetyki przez rozwój energetyki wiatrowej, z wiodącą rolą elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na wybrzeżu morskim	Doświadczenia praktyki światowej wskazują, że dominującą formą energetyki przyszłości mogą być elektrownie wiatrowe morskie. Ma na nie przypadać 50% całej produkcji energii w USA w 2035 roku
4	Zasadnicza rozbudowa bazy surowcowej dla rozwoju elektroniki profesjonalnej w postaci półprzewodników, produkowanych w kraju	Kluczową rolę w rozwoju elektroniki światowej odgrywają półprzewodniki i ich niedobór w przemyśle świata może hamować proces rozwoju
5	Modernizacja przemysłu zbrojeniowego i zapewnienie kluczowej roli produkcji dronów w tym przemyśle, oraz zmniejszenia opóźnienia w rozwoju produkcji wyrobów o podwójnym zastosowaniu „dual use”	Polska była jednym z nielicznych krajów Europy, w którym akurat było nie wytwarzano ich jeszcze w szerszej skali, a niedorozwój i opóźnienie tej produkcji może zahamować rozwój tego przemysłu
6	Zbudowanie od podstaw przemysłu ochrony środowiska, co wymaga rozbudowy kilku branż w przemyśle budowy maszyn i chemicznym wytwarzających technologie i środki dla ochrony środowiska	Jest to przemysł budowany od podstaw w całym przemyśle światowym o najszybszym tempie wzrostu produkcji, nawet w krajach najwyższej rozwiniętych np. w USA 10-12% średniorocznie

7	Przyspieszenie i rozwój chemii specjalizowanej, szczególnie opóźnionej w stosunku do zasadniczego postępu i przełomu osiągniętego w Polsce Ludowej w rozwoju przemysłu nawozowego oraz przemysłów syntezy organicznej i nieorganicznej	Konieczne jest w tym celu co najmniej dwukrotnie zwiększenie jej udziału z 12% do 30% całej produkcji przemysłu chemicznego
8	Szerszy rozwój kooperacji małych i średnich zakładów z największymi, przy zachowaniu prywatnej własności tych małych zakładów	Jesteśmy wyjątkowo opóźnieni w rozwoju tej formy kooperacji, zwłaszcza w stosunku do krajów zachodnich, szczególnie Niemiec
9	Specjalizacja w produkcji i eksporcie artykułów rolnych o nie masowej skali, a nie tylko w eksporcie masowym zboża	Dostosowanie się do zaostrzonej w przyszłości konkurencji w produkcji i eksporcie masowych artykułów rolnych (zboża) w związku z dostępem UE do rynku MERCOSUR i Ukrainy

Cały obszar przemysłu poza dziewięcioma gałęziami, służącymi rozwiązaniu tych 9 problemów o strategicznym znaczeniu powinien być stopniowo pozostawiony swobodnemu działaniu mechanizmów rynkowym i wolnej grze rynkowej.

Oczywiście dalszy rozwój sytuacji w przemyśle światowym oraz nasze własne badania mogą zrodzić jeszcze inne problemy tego rodzaju. A wtedy powinny być one włączone do listy proponowanych tu 9 problemów.

Z powyższych rozważań wynikają ważne wnioski dla polityki przemysłowej, której wciąż jeszcze nie mamy.

Za najważniejsze z nich uważam dwa:

1. Dokonanie koncentracji wszystkich środków wspierania przez państwo własnego przemysłu (podatki, kredyty, ceny,

CŁA z przywilejami) na tych 9 problemach i przemysłach je rozwiązujących.

2. Stopniowe wycofanie się ze wspomagania przez państwo przemysłów deficytowych i o zmniejszającym się znaczeniu, a więc ze wspomagania przemysłów nie objętych tymi 9 problemami, w ciągu co najmniej 15 lat.

Istotą tej polityki powinno być więc stopniowe przedstawienie pomocy finansowej państwa dla własnego przemysłu na rzecz przemysłów rozwojowych, kosztem wycofania się z tej formy pomocy, świadczonej dotychczas tradycyjnym gałęziom naszego przemysłu.

Jeżeli chodzi o organizację prac nad tym planem, mam już gotową konkretną koncepcję tych prac. Jak zorganizować prace nad tym pytaniem. Gdyby było zainteresowanie tym problemem to mogę to przedstawić w ciągu 2-3 dni. A opracowanie tego planu byłoby możliwe w ciągu 2-3 miesięcy.

Istotnym elementem tej koncepcji powinno być stworzenie kompleksowych zespołów problemowych rządowo-biznesowych, dla każdego z tych zespołów.

Przewodniczący każdego z tych zespołów powinien być wyłoniony z istniejących komórek rządowych bez tworzenia nowych.

W tym przypadku w każdym z tych zespołów powinien brać udział przedstawiciel Polskiego Lobby Przemysłowego oraz projektu COP2.

Efektom końcowym tych prac powinno być opracowanie programu działań (action programmes) dla każdego z tych 9 problemów, a ich zbiorcze ujęcie (plan of actions programmes) powinny stanowić plan rozwoju przemysłu na najbliższe 10 lat do 2035 roku. A więc jako plan działania, a nie plan produkcji.

Prof. dr. hab. Andrzej Karpiński

dr Dariusz Prokopowicz

Wydział Społeczno-Ekonomiczny

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka – Edukacja – Rozwój

Polskie Lobby Przemysłowe

e-mail: darprokop@poczta.onet.pl

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6383-916X>

**Strategiczna polityka społeczno-gospodarcza
w erze automatyzacji, cyfryzacji procesów wy-
twórczych, reindustrializacji gospodarki i zrów-
noważonego rozwoju: wyzwania dla stabilności
makroekonomicznej i dobrobytu społecznego**

Streszczenie

Rozdział podejmuje problematykę przejścia od doraźnej, operacyjnie prowadzonej polityki społeczno-gospodarczej do modelu strategicznego, długofalowego i zrównoważonego, zdolnego do reagowania na strukturalne wyzwania XXI wieku. Analiza obejmuje kwestie stabilności finansów publicznych i ograniczania zadłużenia państwa, konsekwencje niekorzystnych zmian demograficznych dla systemu ubezpieczeń społecznych, a także znaczenie automatyzacji, robotyzacji i sztucznej inteligencji dla utrzymania produktywności gospodarki. Szczególną uwagę poświęcono integracji polityki przemysłowej, klimatycznej i fiskalnej w ramach koncepcji zrównoważonej społecznej gospodarki rynkowej, uwzględniającej rozwój technologicznych gałęzi przemysłu oraz zieloną transformację energetyczną. Wskazano na szanse rozwojowe wynikające z modernizacji strukturalnej gospodarki, jak również na ryzyka związane

z nadmiernym interwencjonizmem, presją inflacyjną oraz destabilizacją systemów zabezpieczenia społecznego. Poza tym omówiono istotę i rolę koncepcji strategicznego projektu budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2), w tym polskich Dolin Krzemowych jako istotnego elementu rozwoju technologicznych gałęzi przemysłu i prorozwojowej reindustrializacji gospodarki.

Słowa kluczowe:

polityka strategiczna, zrównoważony rozwój, automatyzacja, robotyzacja, cyfryzacja, polityka przemysłowa, Centralny Okręg Przemysłowy 2, reindustrializacja gospodarki, technologiczne gałęzie przemysłu, polityka społeczno-gospodarcza, Przemysł 4.0, zrównoważona społeczna gospodarka rynkowa, stabilność makroekonomiczna, finanse publiczne, dług publiczny, starzenie się społeczeństwa, system emerytalny, zielona transformacja, interwencjonizm państwowy, rozwój gospodarczy

1. Wprowadzenie

Współczesne państwa funkcjonują w warunkach rosnącej złożoności i niepewności, wynikających z nakładania się procesów globalizacji, cyfryzacji, transformacji energetycznej oraz głębokich przemian demograficznych. Tradycyjny model prowadzenia polityki społeczno-gospodarczej, zdominowany przez krótkookresową logikę cyklu wyborczego i koncentrację na bieżących interwencjach fiskalnych, okazuje się niewystarczający wobec wyzwań o charakterze strukturalnym i długofalowym. W literaturze przedmiotu coraz wyraźniej akcentuje się potrzebę przejścia od polityki reaktywnej do polityki strategicznej, opartej na długookresowym planowaniu, integrowaniu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych oraz budowaniu odporności systemowej. Zagadnienie to ma charakter interdyscyplinarny, obejmując ekonomię makroekonomiczną, fi-

nanse publiczne, demografię, nauki o środowisku, zarządzanie innowacjami oraz teorię polityki publicznej.

Szczególnego znaczenia nabiera problem stabilności finansów publicznych w kontekście narastającego zadłużenia państw i rosnących kosztów obsługi długu. Krótkookresowe działania antykryzysowe, choć uzasadnione w warunkach recesji, mogą prowadzić do utrwalania deficytów strukturalnych oraz ograniczania przestrzeni fiskalnej dla przyszłych pokoleń. W tym kontekście badania nad długookresową równowagą finansów publicznych oraz nad optymalnym zakresem interwencjonizmu państwowego pozostają przedmiotem intensywnych analiz i polemik. Jedną z kluczowych debat dotyczy roli państwa jako aktywnego kreatora rozwoju technologicznego i przemysłowego. Mariana Mazzucato (2018) argumentuje, że państwo powinno pełnić funkcję przedsiębiorczego inwestora, inicjującego przełomowe innowacje i współtworzącego nowe rynki. Krytycy tego podejścia wskazują natomiast na ryzyko nieefektywnej alokacji zasobów, presji politycznej na decyzje inwestycyjne oraz zagrożenie nadmiernym wzrostem długu publicznego.

Równoległe do problemów fiskalnych narastają wyzwania demograficzne. Proces starzenia się społeczeństw, obserwowany w większości krajów rozwiniętych, prowadzi do pogorszenia relacji liczby osób w wieku produkcyjnym do liczby osób pobierających świadczenia emerytalne i zdrowotne. W raporcie OECD (2023) wskazuje się, że bez reform strukturalnych i wzrostu produktywności utrzymanie stabilności systemów emerytalnych będzie coraz trudniejsze. W warunkach polskich problem ten nabiera szczególnego znaczenia ze względu na konstrukcję systemu ubezpieczeń społecznych i rosnące zobowiązania państwa wobec przyszłych emerytów. W odpowiedzi coraz częściej podkreśla się rolę automatyzacji, robotyzacji i sztucznej inteligencji jako czynników podnoszących wydajność pracy i kompensujących niedobór siły roboczej (Prokopowicz, 2025). Badania nad wpływem technologii cyfrowych na rynek pracy wskazują zarówno na potencjał wzrostu

produktywności, jak i na ryzyko polaryzacji dochodów oraz wykluczenia części pracowników. Niniejszym należy dodać, że dynamiczny rozwój systemów informatycznych, aplikacji, agentów AI i ich zastosowań, jaki dokonuje się w ostatnich latach z jednej strony generuje wzrost efektywności procesów logistycznych, wytwórczych oraz wspiera procesy analizy ryzyka i zarządzania podmiotami gospodarczymi (Pizło i inni, 2023). Jednak z drugiej strony wspomniany dynamiczny rozwój systemów informatycznych, aplikacji, agentów AI i ich zastosowań zwiększa ryzyka negatywnych zastosowań tych narzędzi czego przykładem jest silny wzrost dezinformacji w internetowych mediach społecznościowych generowanej użyciem wspomnianych agentów AI wyspecjalizowanych do półautomatycznego generowania tekstów, grafik, zdjęć, dźwięków, ludzkiej mowy i filmów (Listopadzka, Prokopowicz, 2024). Wzrost poziomu dezinformacji ma różnorodny charakter. Z jednej strony jest to dezinformacja generowana przez część użytkowników internetowych mediów społecznościowych (Mazurkiewicz-Pizło, Pizło, 2016), którzy wykorzystują wspomnianych dostępnych w Internecie agentów AI w działalności marketingowej prowadzonej nieetycznie i polegającej na tworzeniu i propagowaniu przekazów informacyjnych niezgodnych w swej treści z faktami. Z drugiej strony rośnie także skala dezinformacji systemowej generowanej przez zatrudnionych w tym celu w innych krajach cyberprzestępców działających w kontekście obecnego wzrostu ryzyk geopolitycznych.

Kolejnym wymiarem analizowanej problematyki jest transformacja energetyczna i konieczność ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Raport IPCC (2023) jednoznacznie wskazuje, że brak zdecydowanych działań w zakresie dekarbonizacji gospodarki prowadzi do wzrostu kosztów ekonomicznych i społecznych zmian klimatu. Zielona transformacja stanowi jednocześnie szansę na rozwój nowych sektorów technologicznych, wzrost innowacyjności i poprawę jakości środowiska naturalnego, ale wiąże się również z wysokimi kosztami inwestycyjnymi oraz ryzykiem nierównomiernego rozłożenia obciążeń spo-

łecznych. W tym kontekście kluczowe staje się zintegrowanie polityki klimatycznej z przemysłową i fiskalną w ramach spójnej strategii rozwoju.

Granice problemu analizowanej problematyki wyznaczają zarówno uwarunkowania instytucjonalne, jak i czynniki globalne, w tym niestabilność geopolityczna, zmiany w handlu międzynarodowym oraz ograniczenia wynikające z integracji gospodarczej. Państwo narodowe nie działa w próżni – jego możliwości prowadzenia autonomicznej polityki fiskalnej czy przemysłowej są częściowo ograniczone przez regulacje międzynarodowe i zależności rynkowe. Z drugiej strony, właściwie zaprojektowana strategia rozwoju gospodarczego, w tym technologicznych gałęzi przemysłu i usług (Pająk i inni, 2024) może zwiększyć odporność gospodarki na szoki zewnętrzne oraz poprawić jej konkurencyjność w długim okresie.

W świetle powyższych rozważań można sformułować następującą hipotezę badawczą: przejście od doraźnej, krótkookresowej polityki społeczno-gospodarczej do zintegrowanego modelu strategicznego, łączącego stabilność finansów publicznych, rozwój technologiczny i zieloną transformację, sprzyja długookresowej stabilności makroekonomicznej oraz zwiększeniu dobrobytu społecznego w warunkach niekorzystnych trendów demograficznych. W związku z tą hipotezą sformułowano trzy pytania badawcze: po pierwsze, w jakim stopniu integracja polityki fiskalnej, przemysłowej i klimatycznej wpływa na trwałość wzrostu gospodarczego; po drugie, czy rozwój automatyzacji i sztucznej inteligencji może skutecznie kompensować skutki starzenia się społeczeństwa dla systemu ubezpieczeń społecznych; po trzecie, jakie są optymalne granice interwencjonizmu państwowego w warunkach rosnącego zadłużenia publicznego. Uzasadnieniem dla postawionej hipotezy i pytań badawczych jest obserwowana kumulacja ryzyk strukturalnych oraz rosnąca liczba badań wskazujących na potrzebę holistycznego podejścia do polityki publicznej, integrującego różne obszary interwencji (Mazzucato, 2018; OECD, 2023; IPCC, 2023).

Komentarz analityczny do sformułowanej hipotezy wskazuje, że jej weryfikacja wymaga zastosowania złożonych modeli makroekonomicznych oraz analiz porównawczych obejmujących różne systemy instytucjonalne. Konieczne jest uwzględnienie zarówno wskaźników stabilności fiskalnej, jak i miar dobrobytu społecznego oraz jakości środowiska. Pytania badawcze mają charakter otwarty i implikują potrzebę dalszych badań empirycznych oraz teoretycznych, w tym analiz scenariuszowych i symulacyjnych. Ich rozstrzygnięcie może mieć istotne znaczenie praktyczne dla projektowania polityk publicznych, zwłaszcza w krajach doświadczających jednocześnie presji demograficznej, klimatycznej i fiskalnej. Tym samym omawiana problematyka pozostaje jednym z kluczowych obszarów współczesnych badań nad długookresowym rozwojem społeczno-gospodarczym.

2. Strategiczna i zrównoważona transformacja polityki społeczno-gospodarczej państwa w warunkach wyzwań demograficznych, technologicznych, systemowych i klimatycznych

Współczesne uwarunkowania rozwoju społeczno-gospodarczego państw ujawniają rosnącą niewystarczalność polityki prowadzonej w sposób doraźny, reaktywny i podporządkowany krótkookresowym cyklem wyborczym. Model zarządzania „od kryzysu do kryzysu”, koncentrujący się na bieżącym łagodzeniu skutków wahań koniunkturalnych oraz presji społecznej, okazuje się nieadekwatny wobec strukturalnych wyzwań XXI wieku. Do najważniejszych z nich należą postępujące starzenie się społeczeństwa, transformacja technologiczna związana z automatyzacją i sztuczną inteligencją, narastające skutki zmian klimatycznych, rosnące zadłużenie sektora finansów publicznych oraz nasilająca się konkurencja geopolityczna (Prokopowicz, 2025). W tym kontekście rośnie znaczenie strategicznej i zrównoważonej polityki społeczno-gospodarczej, projektowanej w horyzoncie kilku dekad, opartej na długofa-

lowych inwestycjach rozwojowych, stabilności instytucjonalnej oraz odpowiedzialności fiskalnej.

Polityka doraźna, szczególnie w sytuacjach kryzysowych, bywa konieczna jako instrument stabilizacyjny. Ekspansywna polityka fiskalna i antycykliczne działania państwa mogą ograniczać skalę recesji oraz chronić miejsca pracy. Jednakże ich nadmierne i przedłużone stosowanie prowadzi do wzrostu deficytu budżetowego i zadłużenia publicznego, co w długim okresie może osłabiać fundamenty rozwojowe gospodarki. W literaturze ekonomicznej podkreśla się, że trwały wzrost dobrobytu wymaga przejścia od polityki reaktywnej do polityki opartej na inwestycjach w produktywność, innowacje i kapitał ludzki (Mazzucato, 2018). Nadmierne zadłużenie ogranicza zdolność państwa do finansowania przyszłych inwestycji oraz zwiększa podatność na wstrząsy rynkowe. W warunkach rosnących stóp procentowych koszty obsługi długu mogą wypierać wydatki prorozwojowe, pogłębiając problem niskiej dynamiki inwestycji.

Strategiczne przeorientowanie polityki społeczno-gospodarczej powinno zatem opierać się na wzmacnianiu strukturalnych podstaw wzrostu, w tym rozwoju technologicznych gałęzi przemysłu i usług. Szczególne znaczenie ma wspieranie sektorów wysokich technologii, automatyki przemysłowej, robotyzacji, sztucznej inteligencji (Prokopowicz, 2023), przemysłu elektronicznego, informatycznego oraz nowoczesnej motoryzacji. W dobie czwartej rewolucji przemysłowej wzrost produktywności coraz silniej zależy od zdolności do absorpcji i tworzenia innowacji, w tym otwartych innowacji (Chrzanowski, Zawada, 2018). Państwo może odgrywać aktywną rolę w kreowaniu warunków dla rozwoju ekosystemów innowacyjnych, co znajduje odzwierciedlenie w koncepcji państwa przedsiębiorczego, rozwijanej w debacie naukowej przez Marianę Mazzucato (2018). W tym ujęciu sektor publiczny nie jest jedynie regulatorem, lecz współtwórcą rynków i inicjatorem przełomowych technologii.

Istotnym elementem omawianej transformacji jest odpowiedź na wyzwania demograficzne. W Polsce proces starzenia

się społeczeństwa postępuje w szybkim tempie, prowadząc do wzrostu relacji liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby osób aktywnych zawodowo. Prognozy międzynarodowych instytucji wskazują, że bez reform strukturalnych systemy emerytalne i opieki zdrowotnej będą generować coraz większe obciążenia dla budżetu państwa (OECD, 2023). W polskich warunkach szczególną rolę odgrywa system ubezpieczeń społecznych prowadzony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, którego stabilność finansowa zależy od relacji między składkami a wypłacanymi świadczeniami. W obliczu malejącej liczby osób pracujących utrzymanie równowagi systemu wymaga zwiększenia produktywności gospodarki, a tym samym szerszego wykorzystania automatyzacji, robotyzacji i sztucznej inteligencji (Prokopowicz, 2023).

Rozwój technologii może częściowo kompensować niedobór pracy wynikający ze zmian demograficznych. Automatyzacja procesów produkcyjnych oraz wdrażanie systemów opartych na sztucznej inteligencji zwiększają wydajność i konkurencyjność przedsiębiorstw, jednocześnie ograniczając presję kosztową wynikającą z niedoboru pracowników. Jednocześnie pojawiają się zagrożenia związane z możliwym wzrostem nierówności dochodowych oraz segmentacją rynku pracy. Debatę naukową wskazuje na konieczność łączenia transformacji technologicznej z inwestycjami w edukację i podnoszenie kwalifikacji, tak aby minimalizować ryzyko wykluczenia zawodowego i społecznego.

Integralną częścią strategicznej polityki rozwojowej powinna być zielona transformacja gospodarki, obejmująca rozwój odnawialnych źródeł energii, modernizację infrastruktury energetycznej oraz wdrażanie zasad gospodarki cyrkularnej. Zmiany klimatyczne generują rosnące koszty ekonomiczne i społeczne, co zostało szeroko udokumentowane w raportach Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC, 2023). Transformacja energetyczna nie jest zatem wyłącznie kwestią ekologiczną, lecz również strategiczną inwestycją w bezpieczeństwo energetyczne i stabilność makroekonomiczną. Roz-

wój energetyki wiatrowej, słonecznej oraz innych bezemisyjnych źródeł energii przyczynia się do dywersyfikacji dostaw oraz ograniczenia zależności od importowanych surowców energetycznych.

W długim okresie zielona transformacja może prowadzić do obniżenia kosztów produkcji energii oraz zwiększenia konkurencyjności gospodarki. Jednocześnie wymaga ona wysokich nakładów inwestycyjnych i odpowiedniego projektowania mechanizmów wsparcia, aby uniknąć nadmiernego obciążenia finansów publicznych. Kluczowe znaczenie ma integracja polityki klimatycznej z polityką przemysłową oraz fiskalną. Interdyscyplinarność tej problematyki przejawia się w powiązaniach między ekonomią, naukami o środowisku, energetyką, finansami publicznymi i polityką społeczną.

Transformacja od polityki doraźnej do strategicznej posiada zarówno znaczące szanse, jak i potencjalne zagrożenia. Do szans należy wzmocnienie odporności gospodarki na kryzysy, poprawa jakości środowiska naturalnego, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego oraz stabilizacja finansów publicznych w długim okresie. Do zagrożeń można zaliczyć ryzyko nieefektywnej alokacji środków publicznych, nadmiernej biurokratyzacji procesów inwestycyjnych oraz konfliktów społecznych związanych z redystrybucją kosztów transformacji. Granice problemu wyznaczają uwarunkowania międzynarodowe, poziom integracji gospodarczej oraz zdolność instytucjonalna państwa do prowadzenia skoordynowanej polityki wieloletniej.

Znaczenie tej problematyki ma charakter fundamentalny i przyszłościowy. W obliczu kumulacji wyzwań demograficznych, klimatycznych i technologicznych przejście do modelu strategicznej i zrównoważonej polityki społeczno-gospodarczej staje się warunkiem utrzymania stabilności ekonomicznej oraz dobrobytu obywateli. Aktualność zagadnienia wynika z rosnącej częstotliwości kryzysów globalnych oraz przyspieszenia procesów transformacyjnych. W perspektywie kilku dekad skuteczność państwa będzie oceniana nie tylko przez pryzmat bieżących wskaźników makroekonomicznych, lecz także przez

zdolność do budowy trwałych fundamentów rozwojowych. Strategiczna i zrównoważona transformacja polityki społeczno-gospodarczej jawi się zatem jako projekt o wysokiej doniosłości cywilizacyjnej, łączący wymiar ekonomiczny, społeczny i ekologiczny w spójnej wizji rozwoju. Niniejszym należy dodać o istotnym aspekcie legislacyjnym (Rakowski, Prokopowicz, 2017). Otóż wspomniane strategiczne przeorientowanie polityki społeczno-gospodarczej tak, aby z jej prowadzenia w modelu doraźnym i operacyjnym była prowadzona w modelu długofalowym i strategicznym może wymagać zmian konstytucyjnych, tj. zapisaniu tych kwestii jako istotne, które powinny być brane pod uwagę przez rząd w Ustawie zasadniczej (Pogłódek, Maksymiuk, 2016), tj. Konstytucji RP.

3. Strategiczna polityka społeczno-gospodarcza w erze automatyzacji i prorozwojowej, technologicznej reindustrializacji gospodarki: uwarunkowania, wyzwania i implikacje dla bezpieczeństwa ekonomicznego państwa

Współczesne państwo funkcjonuje w warunkach narastającej złożoności systemowej, wynikającej z globalizacji procesów gospodarczych, postępu technologicznego, presji klimatycznej oraz dynamicznych zmian demograficznych. W tych realiach coraz wyraźniej ujawniają się ograniczenia polityki społeczno-gospodarczej prowadzonej w sposób doraźny, operacyjny, podporządkowany krótkim cyklem wyborczym i logice „zarządzania kryzysowego z dnia na dzień”. Alternatywą staje się model polityki strategicznej i zrównoważonej, ukierunkowanej na długofalowy rozwój technologiczny, transformację energetyczną, stabilność finansów publicznych oraz zabezpieczenie dobrobytu obywateli w perspektywie kilku dekad. Transformacja ta ma charakter interdyscyplinarny, obejmując ekonomię, finanse publiczne, nauki o zarządzaniu, demografię, politykę społeczną, energetykę, ekologię oraz nauki techniczne.

Doraźna polityka antykryzysowa, choć często konieczna w krótkim okresie, generuje istotne koszty fiskalne i ma-

kroekonomiczne. Ekspansywna polityka fiskalna, stosowana w celu przeciwdziałania recesji i dekonstrukcji, prowadzi do wzrostu deficytu budżetowego oraz zadłużenia publicznego. W długim okresie może to ograniczać potencjał inwestycyjny państwa oraz jego zdolność do reagowania na przyszłe wstrząsy. Jednocześnie nadmierna stymulacja popytu w warunkach ograniczeń podażowych sprzyja presji inflacyjnej, co z kolei wymusza reakcję banku centralnego w postaci podnoszenia stóp procentowych, generując ryzyko spowolnienia gospodarczego. W literaturze ekonomicznej podkreśla się znaczenie długookresowych instytucjonalnych reguł fiskalnych i budowania odporności strukturalnej gospodarki zamiast dominacji polityki reaktywnej (Mazzucato, 2018).

Strategiczne przeorientowanie polityki społeczno-gospodarczej powinno obejmować systematyczne wygaszanie kosztownych instrumentów interwencjonistycznych na rzecz inwestycji w kapitał ludzki, innowacje, infrastrukturę technologiczną oraz zieloną transformację. W tym kontekście istotne znaczenie ma wspieranie rozwoju technologicznych gałęzi przemysłu i usług, w tym sektora wysokich technologii, automatyki przemysłowej, robotyki, sztucznej inteligencji, biotechnologii oraz przemysłu elektronicznego i informatycznego w ramach dużych projektów inwestycyjnych finansowanych m.in. z systemu finansów publicznych państwa realizowanych w ramach koncepcji keynesowskich programów rozwoju gospodarczego (Sadłowski, 2023). W obliczu postępującego starzenia się społeczeństwa i spadku liczby osób w wieku produkcyjnym wzrost produktywności poprzez automatyzację i robotyzację staje się warunkiem utrzymania konkurencyjności gospodarki oraz stabilności systemu ubezpieczeń społecznych.

Prognozy demograficzne wskazują, że proces starzenia się ludności w krajach rozwiniętych, w tym w Polsce, będzie się nasilał, co oznacza rosnące obciążenie systemów emerytalnych i opieki zdrowotnej (OECD, 2023). W Polsce szczególna rola przypada systemowi prowadzonemu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który w warunkach niekorzystnych zmian struk-

tury demograficznej może w przyszłości wymagać coraz większego wsparcia z budżetu państwa. Odpowiedzią na to wyzwanie powinno być nie tylko dostosowanie parametrów systemu emerytalnego, lecz przede wszystkim zwiększenie bazy dochodowej gospodarki poprzez rozwój sektorów o wysokiej wartości dodanej oraz wzrost produktywności pracy wspierany technologiami cyfrowymi i sztuczną inteligencją (Prokopowicz, 2023).

W tym kontekście znaczenie zyskuje koncepcja odbudowy i rozwoju nowoczesnego przemysłu technologicznego, nawiązująca do idei Centralnego Okręgu Przemysłowego w nowej odsłonie, określanej jako COP 2 (Brdulak i inni, 2025). Projekt ten zakłada tworzenie regionalnych centrów innowacji, określanych potocznie jako „polskie Doliny Krzemowe”, integrujących przemysł, sektor badawczo-rozwojowy oraz szkolnictwo wyższe. W ujęciu teorii państwa rozwojowego państwo powinno pełnić rolę aktywnego inwestora i koordynatora procesów innowacyjnych, a nie jedynie regulatora rynku (Mazzucato, 2018). Takie podejście może przyczynić się do odbudowy przemysłu elektronicznego, maszynowego czy motoryzacyjnego, którego znaczna część uległa likwidacji w trakcie transformacji ustrojowej lat dziewięćdziesiątych.

Analiza historyczna transformacji społeczno-gospodarczej po 1989 roku wskazuje, że szokowy charakter reform inspirowanych koncepcjami liberalizacji i deregulacji, powiązanych z doradztwem ekonomistów takich jak Jeffrey Sachs, przyczynił się do głębokiej restrukturyzacji gospodarki, lecz równocześnie wygenerował wysokie koszty społeczne, w tym wzrost bezrobocia i dezindustrializację wybranych regionów. W późniejszych wypowiedziach Sachs przyznawał, że zakres i tempo reform w Europie Środkowo-Wschodniej były wyjątkowo radykalne. Współczesna debata naukowa coraz częściej podnosi potrzebę rewizji paradygmatu transformacji poprzez wzmocnienie roli polityki przemysłowej oraz odbudowę strategicznych sektorów gospodarki.

Integralnym elementem strategicznej polityki długofalowej musi być zrównoważony rozwój gospodarczy, obejmujący kon-

cepcję gospodarki cyrkularnej oraz zieloną transformację energetyczną. Poza tym istotnym elementem strategicznej polityki długofalowej, szczególnie w ich początkowych fazach realizacji, mogą być finansowane z systemu finansów publicznych państwa duże programy inwestycyjne prowadzone według koncepcji keynsofskich programów rozwoju gospodarczego (Sadłowski, 2023). Zgodnie z ustaleniami raportów Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i przejście na niskoemisyjne źródła energii stanowi warunek stabilności klimatycznej i ograniczenia kosztów katastrof środowiskowych (IPCC, 2023). Rozwój odnawialnych źródeł energii, takich jak energetyka wiatrowa, słoneczna czy biogazowa, sprzyja obniżeniu długookresowych kosztów produkcji energii oraz zwiększeniu niezależności energetycznej państwa poprzez dywersyfikację źródeł dostaw.

Zielona transformacja ma charakter nie tylko ekologiczny, lecz również ekonomiczny i geopolityczny. Dywersyfikacja miksu energetycznego zwiększa bezpieczeństwo energetyczne, ograniczając podatność gospodarki na szoki cenowe i presję zewnętrzną. Jednocześnie rozwój sektora OZE stwarza nowe miejsca pracy, pobudza innowacje technologiczne (Chrzanowski, Zawada, 2018) oraz przyczynia się do modernizacji infrastruktury energetycznej. W ujęciu interdyscyplinarnym transformacja ta oddziałuje na strukturę rynku pracy, modele konsumpcji, planowanie przestrzenne oraz ochronę bioróżnorodności.

Pozytywne aspekty strategicznej transformacji obejmują zwiększenie stabilności makroekonomicznej, wzrost produktywności, poprawę jakości środowiska oraz wzrost bezpieczeństwa finansowego państwa. Do potencjalnych zagrożeń należą natomiast wysokie koszty początkowe inwestycji, ryzyko błędnej alokacji kapitału publicznego, a także opór społeczny wobec zmian strukturalnych. W literaturze podkreśla się znaczenie transparentności instytucjonalnej, jakości zarządzania publicznego oraz długofalowego konsensusu politycznego jako warunków skutecznej realizacji strategii rozwojowej.

Granice omawianej problematyki wyznaczają zarówno uwarunkowania międzynarodowe, jak i krajowe. Otwarta gospodarka jest podatna na globalne kryzysy finansowe (Golczak i inni, 2021), zmiany cen surowców, konflikty geopolityczne czy zaburzenia w łańcuchach dostaw. Z drugiej strony, integracja z rynkiem międzynarodowym stwarza możliwości transferu technologii i pozyskiwania kapitału. Dlatego antykryzysowa polityka społeczno-gospodarcza i strategiczna polityka rozwojowa powinna łączyć budowanie krajowych kompetencji technologicznych z aktywnym uczestnictwem w globalnych sieciach współpracy. Antykryzysowa polityka społeczno-gospodarcza i strategiczna polityka rozwojowa powinna być także zbudowana na makroekonomicznym zarządzaniu antykryzysowym (Domańska-Szaruga, Prokopowicz, 2015), co jest istotnym elementem budowania odporności gospodarki na szoki występujące na rynkach finansowych, w tym rynkach kapitałowych i walutowych, szoki surowcowe wywołane przerywanymi intermodalnymi łańcuchami dostaw oraz na generowane przez te szoki kryzysy gospodarcze. Natomiast w kontekście makroekonomicznego zarządzania antykryzysowego (Matosek, D. Prokopowicz, 2024) istotną rolę pełnią strategiczne analizy makroekonomiczne oraz analizy prognostyczne oparte na obiektywnych danych statystycznych (Filip, Komorowski, 2017) i ich przetwarzaniu z pomocą analityki finansowej prowadzonej z wykorzystaniem systemów Big Data Analytics (Grzegorek, Prokopowicz, Gwoździewicz, Dahl, 2018). Tego typu analityka ułatwia zrealizowanie długofalowego procesu zamiany polityki doraźnej na politykę strategiczną i zrównoważoną co zapewne w znaczącym stopniu może zwiększyć odporność gospodarki na kryzysy finansowe, energetyczne i klimatyczne oraz przyczynić się do zwiększenia poziomu stabilności makroekonomicznej (Raczkowski, Komorowski, 2023). Niniejszym dodać należy, że w kontekście makroekonomicznego zarządzania antykryzysowego istotną rolę pełni podejmowanie decyzji (Karaś, 2017) w warunkach niepewności i podwyższonych ryzyk gospodarczych, finansowych i innych. Poza

tym w kształtowaniu stabilności makroekonomicznej w ujęciu zarówno krótkoterminowym jak i długofalowym ważnym jest także uwzględnianie bieżących potrzeb polityki społeczno-gospodarczej związanych z jednej strony z rynkiem pracy (Hryniewicka, 2017) mając na celu utrzymanie wysokiego poziomu zatrudnienia oraz z postępem technologicznym procesów wytwórczych i zrównoważonego rozwoju gospodarczego w budowanej gospodarce cyrkularnej z drugiej strony.

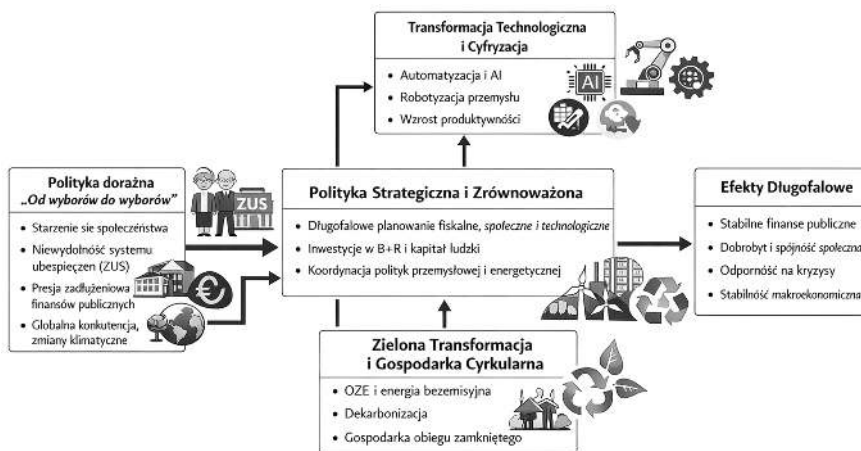
W perspektywie wielodekadowej zamiana polityki doraźnej na politykę strategiczną i zrównoważoną może zwiększyć odporność gospodarki na kryzysy finansowe, energetyczne i klimatyczne. Może także przyczynić się do utrzymania lub podniesienia poziomu dobrobytu obywateli poprzez stabilny wzrost produktywności i dochodów. Budowana w ten sposób gospodarka może ewoluować w kierunku modelu zrównoważonej społecznej gospodarki rynkowej, łączącej efektywność mechanizmów rynkowych z odpowiedzialnością społeczną i ekologiczną państwa.

Ostatecznie skuteczność tej transformacji zależeć będzie od zdolności elit politycznych i instytucjonalnych do myślenia w kategoriach horyzontu kilkudziesięcioletniego, a nie jedynie cyklu wyborczego. Wymaga to zmiany kultury zarządzania publicznego, wzmocnienia analitycznego zaplecza decyzyjnego oraz budowania szerokiego społecznego konsensusu wokół celów strategicznych. Tylko wówczas możliwe będzie pogodzenie wymogów stabilności finansów publicznych, bezpieczeństwa energetycznego, innowacyjności gospodarki oraz ochrony środowiska naturalnego w ramach spójnego, długofalowego projektu rozwojowego. Istotną rolę w tej kwestii pełnią m.in. eko-innowacje (Pakulska 2018), których tworzenie i wdrażanie przyczynia się do budowy odpornej na szoki i kryzysy gospodarcze zrównoważonej gospodarki cyrkularnej.

Poniższy diagram ukazuje interdyscyplinary i wieloaspektowy proces transformacji polityki społeczno-gospodarczej z modelu doraźnego („od wyborów do wyborów”) w kierunku długofalowej, strategicznej i zrównoważonej polityki rozwoju.

W centrum tej transformacji znajdują się wzajemnie powiązane obszary: wyzwania demograficzne (starzenie się społeczeństwa i presja na system ubezpieczeń społecznych), stabilność finansów publicznych, transformacja technologiczna (automatyzacja, robotyzacja, sztuczna inteligencja), zielona transformacja energetyczna oraz rozwój gospodarki cyrkularnej. Diagram wskazuje na istnienie licznych sprzężeń zwrotnych pomiędzy tymi obszarami – m.in. między produktywnością a stabilnością fiskalną, między transformacją energetyczną a bezpieczeństwem narodowym oraz między zmianami demograficznymi a koniecznością przyspieszenia innowacji technologicznych.

Rysunek 1. Transformacja polityki społeczno-gospodarczej: Od działań doraźnych do strategicznej i zrównoważonej gospodarki.

Źródło: Opracowanie własne.

Z perspektywy makroekonomicznej przejście od polityki reaktywnej do strategicznej można interpretować jako odejście od krótkookresowej stabilizacji koniunkturalnej ku modelowi wzrostu endogenicznego opartego na kapitale ludzkim, wiedzy i technologii. Badania wskazują, że postęp technologiczny i in-

westycje w badania i rozwój stanowią kluczowy czynnik trwałego wzrostu produktywności (Aghion & Howitt, 1992). W warunkach niekorzystnych zmian demograficznych, typowych dla starzejących się społeczeństw europejskich, wzrost wydajności pracy poprzez automatyzację i zastosowanie sztucznej inteligencji staje się nie tyle opcją rozwojową, ile koniecznością systemową – warunkiem utrzymania stabilności systemów emerytalnych i równowagi finansów publicznych (Prokopowicz, 2024).

Jednocześnie transformacja technologiczna nie powinna być rozpatrywana w oderwaniu od zielonej transformacji gospodarki. Zmiana modelu energetycznego – rozwój odnawialnych źródeł energii, dekarbonizacja i wdrażanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym – nie tylko ogranicza koszty zewnętrzne środowiskowe, ale również w długim okresie może stabilizować ceny energii i zmniejszać podatność gospodarki na szoki surowcowe (Stern, 2007). W tym sensie zielona transformacja staje się elementem polityki bezpieczeństwa ekonomicznego i energetycznego, a nie wyłącznie narzędziem polityki klimatycznej.

Warto jednak polemicznie zauważyć, że automatyzacja i cyfryzacja (Gwoździewicz, Prokopowicz, Grzegorek, 2020), choć zwiększają produktywność, mogą jednocześnie prowadzić do przejściowego wzrostu nierówności dochodowych i segmentacji rynku pracy. Autorzy analizujący wpływ automatyzacji na zatrudnienie wskazują, iż znaczna część zawodów jest podatna na substytucję technologiczną (Frey & Osborne, 2017). Oznacza to konieczność komplementarnego prowadzenia polityki edukacyjnej i rynku pracy, obejmującej przekwalifikowanie pracowników oraz inwestycje w kompetencje przyszłości. W przeciwnym razie technologiczna modernizacja może generować napięcia społeczne podważające legitymizację całej transformacji.

Z perspektywy finansów publicznych strategiczne planowanie umożliwi synchronizację polityki fiskalnej, przemysłowej i energetycznej. Inwestycje w OZE i efektywność energetyczną,

choć kapitałochłonne w krótkim okresie, mogą w długim horyzoncie zredukować koszty importu surowców energetycznych oraz stabilizować saldo obrotów bieżących. W efekcie wzmocniana jest suwerenność energetyczna i odporność na kryzysy geopolityczne. Diagram trafnie ukazuje te zależności jako system wzajemnych wzmocnień między innowacyjnością, dekarbonizacją a stabilnością fiskalną.

Na podstawie powyższych rozważań sformułowano następujące wnioski:

1. Transformacja strategiczna ma charakter systemowy – nie może ograniczać się do pojedynczych reform sektorowych; wymaga zintegrowanej architektury instytucjonalnej i wieloletnich ram planistycznych.
2. Automatyzacja i AI są odpowiedzią na presję demograficzną, lecz ich wdrożenie musi być sprzężone z polityką edukacyjną i społeczną.
3. Zielona transformacja stanowi jednocześnie projekt gospodarczy i bezpieczeństwa narodowego, a jej efektywność zależy od synergii z polityką przemysłową i finansową.
4. Stabilność finansów publicznych w starzejącym się społeczeństwie wymaga wzrostu produktywności, dywersyfikacji źródeł energii oraz racjonalizacji wydatków publicznych w oparciu o długookresowe prognozy demograficzne.

Wobec powyższego opracowano następujące rekomendacje na przyszłość odnoszące się do wpływu rozwoju sztucznej inteligencji na kontynuację procesów digitalizacji gospodarki (Prokopowicz, 2024):

- a) opracowanie ponadkadencyjnych strategii rozwojowych o silnym umocowaniu ustawowym, ograniczających ryzyko krótkookresowego oportunistycznego politycznego,
- b) intensyfikacja inwestycji w badania i rozwój oraz wsparcie krajowych sektorów zaawansowanych technologii,
- c) przyspieszenie transformacji energetycznej poprzez stabilne ramy regulacyjne i instrumenty finansowe wspierające OZE,

- d) rozwój systemów prognozowania demograficznego i fiskalnego oraz ich integracja z planowaniem budżetowym,
- e) wdrożenie kompleksowej polityki kształcenia ustawicznego i adaptacji rynku pracy do postępującej automatyzacji.

4. Reindustrializacja technologiczna i koncepcja Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2) jako element strategicznej rekonstrukcji potencjału rozwojowego państwa

W warunkach nasilającej się konkurencji geopolitycznej, skracania łańcuchów dostaw oraz postępującej cyfryzacji gospodarki powraca kwestia aktywnej polityki przemysłowej jako integralnego elementu długofalowej strategii rozwoju państwa. W szczególności rośnie znaczenie odbudowy i rozwoju technologicznych gałęzi przemysłu, takich jak sektor elektroniczny, informatyczny, motoryzacyjny oraz produkcja maszyn i urządzeń zaawansowanych technologicznie. Współczesne procesy reindustrializacyjne nie oznaczają prostego powrotu do klasycznego modelu przemysłu ciężkiego, lecz koncentrują się na tworzeniu wysoko wyspecjalizowanych, innowacyjnych ekosystemów produkcyjnych, integrujących badania naukowe, kapitał prywatny oraz instrumenty wsparcia publicznego.

W tym kontekście koncepcja utworzenia nowoczesnego kompleksu przemysłowo-technologicznego określanego jako Centralny Okręg Przemysłowy 2 (COP 2) może być postrzegana jako strategiczna próba rekonstrukcji krajowego potencjału technologicznego. Odwołanie do historycznego projektu Centralny Okręg Przemysłowy ma wymiar symboliczny, ale również strukturalny, gdyż wskazuje na potrzebę skoordynowanego, państwowo-prywatnego programu inwestycyjnego, którego celem byłoby stworzenie nowoczesnych klastrów przemysłowych. COP 2, rozumiany jako sieć powiązanych centrów technologicznych, obejmowałby rozwój tzw. „polskich Dolin Krzemowych”, czyli regionalnych ekosystemów innowacji łączących

uczelnie, jednostki badawczo-rozwojowe, start-upy technologiczne oraz duże przedsiębiorstwa przemysłowe.

Strategiczna polityka przemysłowa w takim ujęciu wymaga integracji trzech podstawowych filarów: kapitału ludzkiego, infrastruktury technologicznej oraz stabilnych ram instytucjonalnych. Rozwój przemysłu elektronicznego i informatycznego wiąże się z koniecznością inwestycji w półprzewodniki, systemy cyberbezpieczeństwa, oprogramowanie oraz sztuczną inteligencję (Prokopowicz, 2024). Z kolei sektor motoryzacyjny i produkcja maszyn wymagają transformacji w kierunku elektromobilności, automatyzacji oraz robotyzacji procesów produkcyjnych. Współczesna reindustrializacja musi więc uwzględniać megatrendy cyfryzacji i dekarbonizacji, co nadaje jej wymiar nie tylko gospodarczy, ale także klimatyczny i geostrategiczny.

Idea COP 2 może być interpretowana jako próba korekty długofalowych skutków transformacji ustrojowej lat dziewięćdziesiątych XX wieku. Reformy realizowane w ramach tzw. Planu Balcerowicza, inspirowane między innymi koncepcjami transformacyjnymi prezentowanymi przez Jeffrey Sachs (Sachs, 1993), doprowadziły do szybkiej liberalizacji cen, prywatyzacji i otwarcia gospodarki na konkurencję międzynarodową. Proces ten przyczynił się do makroekonomicznej stabilizacji i integracji z gospodarką globalną, jednak jednocześnie skutkowało upadkiem wielu przedsiębiorstw przemysłowych, szczególnie w sektorach nisko – i średniotechnologicznych, oraz wzrostem bezrobocia strukturalnego w regionach uprzemysłowionych.

W literaturze ekonomicznej toczy się spór dotyczący oceny skutków tej transformacji. Część badaczy wskazuje, że głęboka restrukturyzacja była niezbędna dla przezwyciężenia niewydolności gospodarki centralnie planowanej i stworzenia fundamentów wzrostu opartego na rynku. Inni podkreślają jednak, że tempo i zakres liberalizacji przyczyniły się do trwałej utraty części potencjału przemysłowego oraz do peryferyzacji niektórych regionów. Współczesna strategia odbudowy przemysłu

technologicznego powinna zatem uwzględniać zarówno konieczność efektywności rynkowej, jak i potrzebę minimalizowania kosztów społecznych transformacji.

W tym kontekście istotne znaczenie ma koncepcja państwa jako aktywnego kreatora i współinwestora w obszarach wysokiego ryzyka technologicznego. Badania wskazują, że przełomowe innowacje często powstają w wyniku długoterminowego wsparcia publicznego dla badań podstawowych i stosowanych (Mazzucato, 2018). Państwo może odgrywać rolę inicjatora projektów strategicznych, które ze względu na wysoką niepewność i długi horyzont zwrotu nie są podejmowane wyłącznie przez sektor prywatny. W przypadku COP 2 oznaczałoby to stworzenie instrumentów finansowych, ulg podatkowych (Wojas, 2020) i partnerstw publiczno-prywatnych wspierających rozwój nowoczesnych gałęzi przemysłu.

Pozytywne aspekty takiej strategii obejmują zwiększenie suwerenności technologicznej, wzmocnienie bezpieczeństwa gospodarczego oraz dywersyfikację struktury eksportu. Rozwój zaawansowanego przemysłu może generować wysokopłatne miejsca pracy, sprzyjać powstawaniu efektów mnożnikowych w sektorach powiązanych oraz stymulować rozwój regionalny. Tworzenie klastrów innowacji sprzyja przepływowi wiedzy i powstawaniu synergii między nauką a biznesem, co może podnieść ogólny poziom konkurencyjności gospodarki.

Jednocześnie należy dostrzec potencjalne zagrożenia. Interwencyjna polityka przemysłowa wiąże się z ryzykiem nieefektywnej alokacji kapitału, selektywnego wspierania wybranych sektorów kosztem innych oraz powstawania zależności od subsydiów publicznych. Istnieje także niebezpieczeństwo upolitycznienia decyzji inwestycyjnych oraz presji grup interesu, co może prowadzić do obniżenia efektywności projektów. Granicą skuteczności COP 2 byłaby zatem jakość instytucji publicznych, przejrzystość procedur oraz zdolność do długookresowego planowania wykraczającego poza cykl wyborczy.

Współczesne badania nad polityką przemysłową koncentrują się na identyfikacji warunków, w których interwencja

państwa może przynieść trwałe korzyści. Analizowane są modele klastrowe, sieci innowacji oraz strategie inteligentnej specjalizacji. W kontekście europejskim rośnie znaczenie koncepcji strategicznej autonomii technologicznej oraz skracania łańcuchów dostaw w obszarach krytycznych, takich jak półprzewodniki czy technologie energetyczne (Zajac, Balina, Kowalski, 2023). Projekt COP 2 mógłby wpisywać się w te trendy, tworząc platformę integrującą krajowe zasoby z europejskimi i globalnymi sieciami innowacji.

Praktyczne zastosowania tej koncepcji obejmują rozwój centrów badawczo-rozwojowych w obszarze sztucznej inteligencji, technologii kosmicznych, biotechnologii czy zaawansowanych materiałów. Możliwe jest również tworzenie specjalnych stref innowacji, w których regulacje prawne sprzyjałyby testowaniu nowych technologii i modeli biznesowych. W perspektywie długookresowej taka strategia mogłaby przyczynić się do zwiększenia produktywności, poprawy bilansu handlowego oraz wzmocnienia pozycji państwa w międzynarodowym podziale pracy.

Wobec powyższego koncepcja rozwoju technologicznych gałęzi przemysłu oraz projekt COP 2 stanowią element szerszej rozumianej strategicznej transformacji polityki społeczno-gospodarczej. Ich powodzenie zależy od zdolności do wyciągnięcia wniosków z doświadczeń transformacji lat dziewięćdziesiątych, zapewnienia równowagi między interwencjonizmem a mechanizmami rynkowymi oraz budowy stabilnych instytucji wspierających innowacyjność. W warunkach globalnej rywalizacji technologicznej reindustrializacja oparta na wiedzy i wysokich technologiach może stać się jednym z kluczowych filarów długookresowego rozwoju.

5. Ewolucja paradygmatu polityki społeczno-gospodarczej w Polsce: między dziedzictwem transformacji a imperatywem strategicznej i zrównoważonej modernizacji

Analiza współczesnych wyzwań polityki społeczno-gospodarczej w Polsce wymaga pogłębionego spojrzenia historycznego, obejmującego zarówno doświadczenia transformacji ustrojowej po 1989 roku, jak i ich długofalowe konsekwencje instytucjonalne, społeczne oraz kulturowe. Przejście od gospodarki centralnie planowanej do modelu rynkowego stanowiło jeden z najbardziej radykalnych procesów rekonfiguracji systemowej w Europie Środkowo-Wschodniej. Transformacja ta nie była jedynie techniczną zmianą mechanizmów alokacyjnych, lecz fundamentalnym przeobrażeniem logiki funkcjonowania państwa, przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. W literaturze przedmiotu podkreśla się, że oprócz liberalizacji cen, otwarcia na handel międzynarodowy oraz stabilizacji makroekonomicznej doszło do głębokiej rekonstrukcji instytucjonalnej i normatywnej, która ukształtowała nową kulturę gospodarowania (Balcerowicz, 1995).

Reformy wczesnych lat dziewięćdziesiątych, często określane mianem „terapii szokowej”, przyniosły szybkie zahamowanie hiperinflacji, przywrócenie równowagi makroekonomicznej oraz stworzenie podstaw dla integracji z gospodarką światową. Liberalizacja handlu i napływ kapitału zagranicznego przyczyniły się do modernizacji wielu sektorów oraz do wzrostu produktywności. Jednocześnie jednak proces ten wygenerował znaczące koszty społeczne, które stały się przedmiotem ożywionej debaty naukowej i publicznej. Wzrost bezrobocia strukturalnego, narastanie nierówności dochodowych oraz zróżnicowania regionalne stanowiły uboczne efekty gwałtownej restrukturyzacji przemysłu i likwidacji nieefektywnych przedsiębiorstw państwowych. Z perspektywy socjologicznej i politologicznej podnoszono kwestię erozji bezpieczeństwa socjalnego części

społeczeństwa oraz napięć społecznych wynikających z asymetrycznej dystrybucji kosztów transformacji.

W szerszym kontekście historii myśli ekonomicznej przemiany lat dziewięćdziesiątych wpisywały się w dominację paradygmatu neoliberalnego, który w tamtym okresie wyznaczał główny nurt refleksji nad polityką gospodarczą. Prymat mechanizmu rynkowego, deregulacja, prywatyzacja oraz ograniczenie roli państwa w gospodarce były postrzegane jako warunki konieczne dla efektywnej alokacji zasobów i pobudzenia przedsiębiorczości. Inspiracje te czerpały z nurtu monetaryzmu oraz ekonomii podaży, rozwijanych m.in. przez Milтона Friedmana i szkołę chicagowską. W polskich realiach idee te zostały zaadaptowane do specyficznej sytuacji kraju wychodzącego z systemu centralnego planowania, co oznaczało konieczność jednoczesnego budowania rynku i instytucji regulacyjnych.

Z perspektywy czasu coraz wyraźniej dostrzega się jednak ograniczenia jednostronnego podejścia, koncentrującego się głównie na liberalizacji i stabilizacji. Kryzysy finansowe początku XXI wieku, a następnie globalny kryzys z lat 2008–2009, uwidoczniły znaczenie stabilnych i sprawnych instytucji publicznych oraz potrzebę aktywnej roli państwa w przeciwdziałaniu cyklicznym wstrząsom gospodarczym. W debacie akademickiej powróciły wątki związane z interwencjonizmem państwowym, polityką przemysłową oraz koniecznością długofalowego planowania strategicznego. Podnoszono, że rynki, choć efektywne w alokacji zasobów w krótkim okresie, nie zawsze zapewniają optymalne rezultaty w perspektywie długookresowej, zwłaszcza w obszarach wymagających wysokich nakładów inwestycyjnych i koordynacji międzysektorowej.

W tym kontekście na nowo odczytywana jest koncepcja społecznej gospodarki rynkowej, rozwinięta po II wojnie światowej w Niemczech jako próba pogodzenia efektywności rynkowej z wymogami sprawiedliwości społecznej i stabilności makroekonomicznej. Model ten zakłada, że państwo nie zastępuje rynku, lecz tworzy ramy instytucjonalne sprzyjające kon-

kurencji, przeciwdziała monopolizacji, zapewnia zabezpieczenie społeczne oraz prowadzi odpowiedzialną politykę fiskalną. Współcześnie idea ta zyskuje dodatkowy wymiar w obliczu wyzwań ekologicznych i demograficznych, które wykraczają poza horyzont krótkookresowych kalkulacji politycznych.

Krytyczna analiza doświadczeń transformacji wskazuje, że polityka prowadzona w logice operacyjnej, skoncentrowanej na bieżącej reakcji na problemy i presję wyborczą, nie jest wystarczająca do rozwiązania strukturalnych wyzwań rozwojowych. Starzenie się społeczeństwa, rosnące obciążenie systemu zabezpieczenia społecznego, konieczność cyfryzacji gospodarki oraz transformacja energetyczna wymagają podejścia strategicznego, opartego na wieloletnich planach inwestycyjnych i konsekwentnej realizacji celów (Zajac, Balina, Kowalski, 2023). Brak takiej perspektywy grozi fragmentaryzacją polityk publicznych, niespójnością regulacyjną oraz narastaniem nierównowag fiskalnych.

Jednym z kluczowych obszarów wymagających strategicznego podejścia jest demografia. Proces starzenia się społeczeństwa prowadzi do zmniejszenia liczby osób w wieku produkcyjnym oraz wzrostu liczby beneficjentów systemów emerytalnych i zdrowotnych. Z ekonomicznego punktu widzenia oznacza to presję na finanse publiczne i konieczność reform strukturalnych. Debata naukowa koncentruje się wokół optymalnego modelu zabezpieczenia emerytalnego, równowagi między systemem repartycyjnym a kapitałowym oraz roli imigracji i aktywizacji zawodowej seniorów. Jednocześnie rozwój technologii cyfrowych, automatyzacja i robotyzacja mogą częściowo kompensować niedobory siły roboczej, zwiększając produktywność pracy i bazę podatkową.

Równolegle rośnie znaczenie transformacji ekologicznej, związanej z koniecznością ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i adaptacji do zmian klimatycznych. Raporty naukowe wskazują jednoznacznie, że brak działań w tym zakresie generować będzie rosnące koszty ekonomiczne, społeczne i środowiskowe (IPCC, 2023). Transformacja energetyczna wymaga

jednak znacznych nakładów kapitałowych oraz odpowiedniego zaprojektowania mechanizmów wsparcia, aby nie pogłębiać nierówności społecznych. W literaturze podkreśla się potencjał zielonych inwestycji w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i stymulowania innowacyjności, ale równocześnie zwraca uwagę na ryzyko utraty konkurencyjności w sektorach wysokoemisyjnych.

Wieloaspektowość omawianej problematyki znajduje odzwierciedlenie w interdyscyplinarnych badaniach łączących ekonomię, nauki o środowisku, demografię, socjologię i nauki o zarządzaniu organizacją (Wołowicz, Prokopowicz, Szybowski, 2019). Prowadzone analizy modelowe, badania empiryczne oraz symulacje scenariuszowe pozwalają ocenić długofalowe skutki różnych wariantów polityki publicznej. Jednocześnie toczy się polemika między zwolennikami silniejszej roli państwa w gospodarce a przedstawicielami nurtów bardziej liberalnych, którzy ostrzegają przed nadmierną regulacją i ryzykiem nieefektywnej alokacji zasobów.

Granice problemu wyznaczają zarówno uwarunkowania wewnętrzne, takie jak jakość instytucji i kapitał społeczny, jak i czynniki zewnętrzne, w tym integracja z Unią Europejską i globalne powiązania handlowe. Polska gospodarka funkcjonuje w warunkach rosnącej konkurencji technologicznej i geopolitycznej, co dodatkowo komplikuje proces formułowania długofalowej strategii. Z drugiej strony, integracja europejska stwarza dostęp do funduszy inwestycyjnych oraz wspólnych ram regulacyjnych wspierających zieloną i cyfrową transformację.

Implikacje praktyczne przejścia od polityki doraźnej do strategicznej obejmują konieczność budowy trwałych mechanizmów koordynacji międzyresortowej, rozwijania kompetencji analitycznych administracji publicznej oraz wzmacniania dialogu społecznego. Długookresowa perspektywa powinna uwzględniać rozwój technologicznych gałęzi przemysłu i usług, inwestycje w badania i rozwój oraz modernizację systemu edu-

kacji. Tylko wówczas możliwe będzie pogodzenie celów wzrostu gospodarczego, stabilności finansowej i spójności społecznej.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że ewolucja paradygmatu polityki społeczno-gospodarczej w Polsce prowadzi od modelu skoncentrowanego na szybkiej liberalizacji i stabilizacji ku podejściu bardziej zintegrowanemu i zrównoważonemu. Doświadczenia transformacji dostarczają cennych lekcji dotyczących znaczenia instytucji, jakości regulacji oraz społecznych kosztów reform. W warunkach transformacji technologicznej, demograficznej i ekologicznej konieczne staje się wypracowanie strategicznego modelu rozwoju, który łączy efektywność rynkową z odpowiedzialnością społeczną i środowiskową, zapewniając trwałe podstawy dobrobytu w perspektywie kolejnych dekad.

6. Analiza SWOT strategicznej i zrównoważonej transformacji polityki społeczno-gospodarczej

Przeprowadzenie analizy SWOT strategicznej transformacji polityki społeczno-gospodarczej – obejmującej odejście od polityki doraźnej w kierunku strategicznej, długofalowej, zrównoważonej strategii rozwojowej z uwzględnieniem technologii, demografii i środowiska – wymaga systemowego i interdyscyplinarnego spojrzenia. Poza tym istotnym elementem polityki gospodarczej planowanej i realizowanej strategicznej i długofalowo, szczególnie w ich początkowych fazach realizacji, mogą być finansowane z systemu finansów publicznych państwa duże programy inwestycyjne prowadzone według koncepcji keynsofskich programów rozwoju gospodarczego (Sadłowski, 2023). Taka transformacja łączy cele ekonomiczne, społeczne i ekologiczne, dążąc do stabilności makroekonomicznej, wzrostu produktywności dzięki automatyzacji i innowacjom (Acemoglu i Restrepo, 2018) oraz skutecznej wdrożenia zielonej transformacji energetycznej (Global Commission on the Economy and Climate, 2018; IPCC, 2023). Analiza SWOT przedstawiona poniżej syntetyzuje główne mocne i słabe strony, szanse

oraz zagrożenia związane z wdrażaniem tego nowego paradygmatu polityki.

Tabela 1. Analiza SWOT strategicznej i zrównoważonej transformacji polityki społeczno-gospodarczej.

Mocne strony (Strengths)	Słabe strony (Weaknesses)
Integracja celów ekonomicznych, społecznych i środowiskowych	Wysokie koszty początkowe transformacji i presja na budżet
Długofalowa koordynacja polityk publicznych sprzyjająca stabilności	Ryzyko błędnej alokacji zasobów i nadmiernej biurokratyzacji
Inwestycje w technologie, edukację i innowacje	Niska adaptacyjność instytucjonalna i polityczna presja krótkookresowa
Dywersyfikacja energetyczna i wzrost bezpieczeństwa	Niedoskonałe mechanizmy redystrybucji kosztów transformacji
Szanse (Opportunities)	Zagrożenia (Threats)
Rozwój nowych sektorów innowacyjnych i zielonych technologii	Opór społeczny wobec reform i nierówności społecznych
Wzrost produktywności dzięki automatyzacji	Niestabilność geopolityczna i zależności surowcowe
Redukcja kosztów energii dzięki efektywności technologii	Ryzyko zbyt wolnej dekarbonizacji i adaptacji
Wzrost konkurencyjności na rynkach międzynarodowych	Fragmentacja regulacyjna i brak długoterminowej wizji

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza SWOT wskazuje, że strategiczna transformacja polityki społeczno-gospodarczej ma potencjał, by rozwiązać fundamentalne problemy strukturalne, z jakimi borykają się współczesne gospodarki, zwłaszcza te związane ze starzeniem się społeczeństwa, postępującą automatyzacją pracy i koniecznością dekarbonizacji. **Mocne strony** tego podejścia polegają przede wszystkim na zdolności do kompleksowej integracji różnych wymiarów polityki publicznej, co sprzyja stabilności ma-

kroekonomicznej i odporności na przyszłe wstrząsy (Acemoglu i Restrepo, 2018). Inwestycje w innowacje i technologie mogą zwiększać produktywność, a dywersyfikacja energetyczna ograniczać zależność od paliw kopalnych, co wzmacnia bezpieczeństwo państwa i stanowi impuls rozwojowy.

Jednocześnie **słabe strony** podkreślają wyzwania związane z implementacją tak rozbudowanej strategii. Wysokie koszty początkowe transformacji oraz konieczność stałego finansowania programów innowacyjnych i edukacyjnych mogą generować presję na finanse publiczne. Jeżeli instytucje publiczne nie dysponują odpowiednimi mechanizmami analitycznymi i zarządczymi, istnieje ryzyko, że środki zostaną alokowane suboptymalnie lub ulegną instrumentalizacji politycznej.

Patrząc na **szanse**, strategiczna polityka otwiera drogę do tworzenia nowych, przyszłościowych sektorów gospodarki – szczególnie w obszarach zielonych technologii i zaawansowanych usług cyfrowych. Transformacja energetyczna, zgodnie z raportem Global Commission on the Economy and Climate (2018), może równocześnie wspierać cele klimatyczne i generować wzrost gospodarczy, co podnosi atrakcyjność tego kierunku reform. Ponadto obniżanie kosztów energii dzięki technologii odnawialnej, potwierdzone w międzynarodowych analizach kosztów energii, może w dłuższej perspektywie zwiększyć konkurencyjność ekonomiczną krajów podejmujących ambitne działania klimatyczne.

Z drugiej strony identyfikowane **zagrożenia** obejmują ryzyko społecznego oporu wobec reform oraz pogłębianie nierówności, jeżeli polityki redystrybucyjne nie będą odpowiednio zaprojektowane. Globalne uwarunkowania geopolityczne oraz ryzyka związane z dostępem do surowców potrzebnych dla technologii OZE mogą ograniczać tempo i efektywność zielonej transformacji. Ponadto, jak podkreśla IPCC (2023), opóźnienia w dekarbonizacji i adaptacji do zmian klimatycznych mogą znacząco podnieść długoterminowe koszty ekonomiczne i środowiskowe.

Wnioski i rekomendacje na przyszłość obejmują potrzebę dalszego rozwoju instytucji planowania strategicznego oraz wzmocnienie mechanizmów współpracy między rządem, sektorem prywatnym i społeczeństwem obywatelskim. Konieczne jest również inwestowanie w edukację i przekwalifikowanie siły roboczej, aby złagodzić społeczne koszty automatyzacji. Rekomenduje się wprowadzenie elastycznych mechanizmów redystrybucyjnych oraz instrumentów wsparcia dla najbardziej dotkniętych społeczności w procesie transformacji. Wreszcie, długoterminowe planowanie powinno być wspierane przez systemy monitoringu i ewaluacji, aby zapewniać adaptacyjność polityk w zmieniającym się otoczeniu globalnym i technologicznym.

Transformacja strategiczna nie jest projektem jednorazowym – to ciągły proces dostosowywania polityk publicznych do dynamicznych zmian demograficznych, technologicznych i środowiskowych, który wymaga nie tylko wiedzy eksperckiej, lecz także szerokiego konsensusu społecznego i politycznego.

7. Analiza TOWS dla strategicznej i zrównoważonej transformacji polityki społeczno-gospodarczej

W kontekście transformacji polityki społeczno-gospodarczej z doraźnej na strategiczną oraz wdrażania koncepcji zrównoważonego rozwoju, analiza TOWS pozwala na syntetyczne zestawienie mocnych i słabych stron systemu wraz z szansami i zagrożeniami zewnętrznymi. Podejście to umożliwia wskazanie kluczowych obszarów interwencji, priorytetów strategicznych i potencjalnych scenariuszy działań, które integrują cele ekonomiczne, społeczne i środowiskowe. Dzięki temu tabela stanowi narzędzie wspomagające procesy decyzyjne, umożliwiając podejmowanie działań ukierunkowanych na maksymalizację efektów pozytywnych przy jednoczesnej minimalizacji ryzyka (Pickton i Wright, 1998; Acemoglu i Restrepo, 2018).

Tabela 2. Analiza TOWS dla strategicznej i zrównoważonej transformacji polityki społeczno-gospodarczej.

Strategia TOWS	Opis strategiczny	Przykłady działań i interwencji
SO (Strengths–Opportunities)	Wykorzystanie mocnych stron systemu do maksymalizacji szans	Inwestycje w OZE i technologie niskoemisyjne; rozwój automatyzacji i AI w produkcji; długofalowe planowanie makroekonomiczne i inwestycyjne
WO (Weaknesses–Opportunities)	Redukcja słabości poprzez wykorzystanie pojawiających się szans	Programy reskillingowe i edukacyjne; wsparcie dla regionów zagrożonych wykluczeniem; zwiększenie efektywności instytucji publicznych
ST (Strengths–Threats)	Wykorzystanie mocnych stron do neutralizacji zagrożeń	Rozbudowa infrastruktury energetycznej i technologicznej; strategię odporności gospodarczej na kryzysy energetyczne i klimatyczne; dywersyfikacja źródeł energii
WT (Weaknesses–Threats)	Minimalizacja słabości i zagrożeń	Wdrożenie systemów monitoringu i ewaluacji; elastyczne dostosowanie polityki fiskalnej i społecznej; redukcja biurokracji i konfliktów interesów społecznych

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza TOWS pokazuje, że transformacja polityki społeczno-gospodarczej w kierunku strategicznym i zrównoważonym wymaga synergicznego wykorzystania mocnych stron systemu, takich jak stabilne instytucje publiczne i potencjał technologiczny, do maksymalizacji pojawiających się szans w obszarze innowacji, automatyzacji i zielonej transformacji energetycznej. W perspektywie SO rekomenduje się intensyfikację inwestycji w technologie OZE i AI, a także rozwój infrastruktury

wspierającej odporność ekonomiczną i społeczną (Global Commission on the Economy and Climate, 2018).

Strategie WO wskazują na konieczność systematycznego wzmocnienia kapitału ludzkiego poprzez programy edukacyjne, reskilling oraz politykę regionalną minimalizującą nierówności i wykluczenie cyfrowe. Wdrożenie takich działań pozwoli na pełne wykorzystanie szans technologicznych przy jednoczesnej redukcji słabości systemu (Acemoglu i Restrepo, 2018).

Z perspektywy ST kluczowe jest przygotowanie systemu na potencjalne zagrożenia zewnętrzne, takie jak kryzysy energetyczne, geopolityczne czy klimatyczne. Dywersyfikacja źródeł energii, rozbudowa infrastruktury technologicznej i stabilna polityka fiskalna zwiększają odporność państwa i ograniczają ryzyko destabilizacji gospodarki (Global Commission on the Economy and Climate, 2018).

Strategie WT podkreślają konieczność wprowadzenia mechanizmów monitorowania i ewaluacji działań, elastycznego dostosowania polityki oraz ograniczenia biurokracji. Takie podejście zmniejsza ryzyko błędnej alokacji zasobów i konfliktów społecznych, co jest szczególnie istotne w procesie transformacji obejmującej zarówno technologie, jak i zieloną gospodarkę (Pickton i Wright, 1998).

Wnioski wskazują, że skuteczna implementacja polityki strategicznej wymaga równoczesnego wzmocnienia mocnych stron, redukcji słabości, wykorzystania szans oraz neutralizacji zagrożeń. Podejście TOWS stanowi nie tylko narzędzie planowania strategicznego, ale także ramę dla interdyscyplinarnego i wieloaspektowego podejścia do transformacji społeczno-gospodarczej XXI wieku.

8. Porównanie polityki doraźnej i strategicznej w kontekście zrównoważonego rozwoju i transformacji gospodarki

W obliczu dynamicznych zmian demograficznych, technologicznych i ekologicznych w Polsce konieczne staje się syste-

matyczne porównanie polityki doraźnej i polityki strategicznej oraz zrównoważonej. Tabela poniżej przedstawia skrócone zestawienie kluczowych różnic i podobieństw pomiędzy podejściami operacyjnymi a długofalowymi w kontekście bezpieczeństwa finansów publicznych, transformacji technologicznej, społecznej i energetycznej. Analiza ta ma na celu ułatwienie identyfikacji obszarów wymagających wsparcia strategicznego, a także oceny potencjalnych zagrożeń i szans wynikających z wdrożenia polityki długofalowej (Acemoglu i Restrepo, 2018; Balcerowicz, 1995; Global Commission on the Economy and Climate, 2018).

Tabela 3. Porównanie polityki doraźnej i strategicznej w kontekście zrównoważonego rozwoju i transformacji gospodarki.

Obszar analizy	Polityka doraźna (operacyjna)	Polityka strategiczna i zrównoważona
Horyzont czasowy	Krótkoterminowy, reagowanie na bieżące kryzysy	Długoterminowy, planowanie scenariuszowe
Koordinacja sektorowa	Ograniczona, głównie reaktywna	Zintegrowana, obejmuje sektor fiskalny, przemysłowy, technologiczny, społeczny i ekologiczny
Automatyzacja i AI	Ograniczone wsparcie, brak systematycznych inwestycji	Aktywne wspieranie automatyzacji, robotyzacji i wdrożeń AI w produkcji i usługach
Transformacja energetyczna	Reaktywna, zależna od kryzysów	Planowana, obejmuje rozwój OZE, gospodarkę cyrkularną, dekarbonizację, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego

System ubezpieczeń społecznych	Ryzyko niewydolności przy starzejącej się populacji	Wdrażanie mechanizmów adaptacyjnych, reskillingu i integracji technologii zwiększających produktywność
Innowacyjność i konkurencyjność	Niska, ograniczone wsparcie B+R i infrastruktury	Wysoka, systematyczne inwestycje w innowacje, badania, technologie i kapitał ludzki
Spoleczne skutki	Ryzyko nierówności regionalnych i społecznych	Mechanizmy wyrównujące szanse, edukacja cyfrowa, wsparcie dla regionów zagrożonych wykluczeniem
Zarządzanie ryzykiem	Reaktywne, po wystąpieniu kryzysu	Proaktywne, prewencyjne, system prognozowania i adaptacji

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza tabelaryczna wskazuje, że polityka doraźna, choć pozwala na szybkie reagowanie na bieżące problemy, generuje szereg ograniczeń w kontekście długofalowej stabilności gospodarczej, społecznej i energetycznej. Brak systematycznej koordynacji działań zwiększa ryzyko nierównowag budżetowych i osłabia odporność gospodarki na wstrząsy zewnętrzne. Ponadto polityka operacyjna ogranicza możliwości wykorzystania automatyzacji i sztucznej inteligencji w celu kompensacji negatywnych skutków zmian demograficznych (Acemoglu i Restrepo, 2018).

Z drugiej strony polityka strategiczna i zrównoważona umożliwia integrację celów ekonomicznych, społecznych i ekologicznych, wspiera rozwój innowacyjnych sektorów gospodarki, a także zwiększa bezpieczeństwo energetyczne poprzez planowaną transformację w kierunku odnawialnych źródeł energii i gospodarki cyrkularnej (Global Commission on the Economy and Climate, 2018). Strategiczne podejście sprzyja również przygotowaniu systemu finansów publicznych na długofalowe wyzwania demograficzne, zmniejszając ryzyko nie-

wydolności systemu ubezpieczeń społecznych i umożliwiając lepszą redystrybucję kosztów transformacji energetycznej oraz społecznej.

Rekomendacje strategiczne obejmują przede wszystkim potrzebę wprowadzenia mechanizmów systemowego planowania i monitorowania polityki społeczno-gospodarczej, aktywne wspieranie automatyzacji i sztucznej inteligencji w gospodarce, oraz rozwój infrastruktury i programów edukacyjnych pozwalających wyrównać szanse obywateli i regionów. W perspektywie długoterminowej konieczne jest także utrzymanie spójności polityki energetycznej z zasadami zrównoważonego rozwoju, w tym konsekwentna dekarbonizacja i rozwój odnawialnych źródeł energii, co przyczyni się do zmniejszenia kosztów energii i zwiększenia bezpieczeństwa kraju.

9. Podsumowanie i wnioski

Przeprowadzona analiza wskazuje jednoznacznie, że przejście od polityki doraźnej, operacyjnej i podporządkowanej logice krótkich cykli wyborczych do polityki długofalowej, strategicznej i zrównoważonej stanowi jedno z kluczowych wyzwań współczesnych państw. W warunkach narastającej złożoności procesów gospodarczych oraz przyspieszenia zmian technologicznych model „od wyborów do wyborów” prowadzi do fragmentaryzacji działań, niespójności reform i narastania problemów strukturalnych, w tym zadłużenia publicznego oraz presji inflacyjnej. W tym kontekście szczególnej aktualności nabiera postulat budowy spójnej wizji rozwojowej, obejmującej wzrost produktywności, rozwój technologicznych gałęzi przemysłu, stabilizację finansów publicznych oraz integrację zasad zrównoważonego rozwoju w głównym nurcie polityki gospodarczej (Soroka, Karpiński, Bojarski, Prokopowicz, Golczak, 2022).

Jednym z najważniejszych wątków pozostaje problem demograficznego starzenia się społeczeństwa i jego konsekwencji dla systemów zabezpieczenia społecznego, w tym systemu

emerytalnego. W świetle prognoz międzynarodowych instytucji badawczych presja na systemy emerytalne będzie narastać, co wymusza zarówno reformy instytucjonalne, jak i działania zwiększające produktywność pracy (OECD, 2023). W polskich realiach oznacza to konieczność równoczesnego wzmacniania stabilności finansowej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz inwestowania w technologie automatyzacji, robotyzacji i sztucznej inteligencji, które mogą kompensować malejącą liczbę osób w wieku produkcyjnym. W tym obszarze szczególnie istotne są nierozstrzygnięte jeszcze w pełni kwestie dotyczące wpływu automatyzacji na strukturę zatrudnienia, poziom wynagrodzeń oraz długookresową bazę składkową systemu ubezpieczeń społecznych. Stanowi to ważny kierunek dalszych badań interdyscyplinarnych, łączących ekonomię pracy, demografię, nauki o zarządzaniu i nauki techniczne.

Równie dyskusyjny pozostaje zakres oraz forma interwencjonizmu państwowego w procesie transformacji gospodarki. Z jednej strony literatura wskazuje na konieczność aktywnej roli państwa w kreowaniu nowych rynków i wspieraniu przełomowych technologii (Mazzucato, 2018), z drugiej zaś pojawiają się obawy dotyczące ryzyka nieefektywnej alokacji kapitału, uzależnienia sektorów od subsydiów oraz nadmiernej ekspansji fiskalnej. Nierozstrzygniętym zagadnieniem pozostaje optymalny model współpracy sektora publicznego i prywatnego, który umożliwi realizację dużych projektów przemysłowych, takich jak odbudowa krajowego potencjału technologicznego, przy jednoczesnym zachowaniu dyscypliny finansów publicznych i ograniczeniu zadłużenia państwa. Wymaga to dalszych badań nad efektywnością polityk przemysłowych, strukturą bodźców inwestycyjnych oraz mechanizmami długookresowego finansowania innowacji, w tym finansowania zarówno z systemu finansów publicznych państwa jak i z programów komercyjnego finansowania opartego na kredytach bankowych objętych gwarancjami państwa (Wikarczyk, Zając, 2024).

Integralnym elementem strategicznej rekonfiguracji polityki społeczno-gospodarczej jest zielona transformacja i włącze-

nie zasad zrównoważonego rozwoju do głównego nurtu polityki makroekonomicznej. Wnioski płynące z raportów klimatycznych wskazują, że brak zdecydowanych działań w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych będzie generował rosnące koszty gospodarcze i społeczne (IPCC, 2023). Jednocześnie transformacja energetyczna rodzi napięcia społeczne, wymaga znacznych nakładów inwestycyjnych oraz stawia pytania o sprawiedliwą redystrybucję kosztów i korzyści. Przyszłe badania powinny koncentrować się na analizie długookresowych efektów zielonych inwestycji dla produktywności gospodarki, stabilności systemów finansowych oraz jakości życia obywateli, a także na modelowaniu scenariuszy integrujących politykę klimatyczną z polityką fiskalną i przemysłową.

Z przedstawionych rozważań wynika, że problematyka transformacji polityki społeczno-gospodarczej ma charakter wysoce aktualny i strategiczny. Obejmuje ona zagadnienia z zakresu ekonomii makroekonomicznej, finansów publicznych, demografii, nauk o środowisku, zarządzania innowacjami i polityki publicznej. Wysoki poziom złożoności tych zagadnień wskazuje, że skuteczna odpowiedź wymaga podejścia systemowego i interdyscyplinarnego. W perspektywie przyszłościowej kluczowe będzie rozwijanie modeli analitycznych łączących prognozy demograficzne, scenariusze technologiczne oraz ścieżki dekarbonizacji gospodarki, tak aby polityka państwa była oparta na solidnych podstawach empirycznych i symulacyjnych.

Zgodnie z powyższym strategiczna zmiana paradygmatu polityki społeczno-gospodarczej – od modelu doraźnego do zrównoważonej społecznej gospodarki rynkowej – stanowi warunek utrzymania długookresowej stabilności finansowej państwa, wzrostu dobrobytu obywateli oraz ograniczenia ryzyk systemowych związanych z demografią i zmianami klimatycznymi. Skala wyzwań, a zarazem potencjalnych korzyści, nadaje tej problematyce charakter rozwojowy i przyszłościowy. Wymaga ona dalszych pogłębionych badań, debat naukowych oraz odpowiedzialnych decyzji politycznych, które przekroczą

horyzont krótkookresowych interesów i skoncentrują się na budowie trwałych fundamentów rozwoju.

Przeprowadzone analizy teoretyczne i przegląd badań empirycznych pozwalają na potwierdzenie sformułowanej hipotezy badawczej, zgodnie z którą przejście od doraźnej, krótkookresowej polityki społeczno-gospodarczej do zintegrowanego modelu strategicznego, łączącego stabilność finansów publicznych, rozwój technologiczny i zieloną transformację, sprzyja długookresowej stabilności makroekonomicznej oraz zwiększeniu dobrobytu społecznego w warunkach niekorzystnych trendów demograficznych. Badania nad polityką przemysłową i innowacyjną wskazują, że państwa prowadzące aktywną, skoordynowaną strategię rozwoju technologicznego osiągają wyższy poziom innowacyjności i trwałości wzrostu, o ile interwencje publiczne są osadzone w stabilnych ramach instytucjonalnych (Mazzucato, 2018). Jednocześnie raporty międzynarodowe potwierdzają, że brak reform strukturalnych w obszarze finansów publicznych i systemów emerytalnych prowadzi do narastania ryzyk fiskalnych oraz obniżenia długookresowej dynamiki gospodarczej (OECD, 2023). Włączenie transformacji klimatycznej do głównego nurtu polityki gospodarczej jest natomiast uzasadnione w świetle wyników badań nad kosztami zaniechania działań redukujących emisje, które w długiej perspektywie przewyższają koszty inwestycji proekologicznych (IPCC, 2023).

Odpowiadając na pierwsze pytanie badawcze, można stwierdzić, że integracja polityki fiskalnej, przemysłowej i klimatycznej sprzyja trwałości wzrostu gospodarczego, o ile zapewniona jest ich komplementarność i stabilność instytucjonalna. Polityka fiskalna ukierunkowana na inwestycje rozwojowe, wsparte długofalową strategią przemysłową oraz mechanizmami wspierającymi zieloną transformację, pozwala ograniczyć negatywne efekty wahań cyklicznych oraz stworzyć nowe przewagi konkurencyjne. Z punktu widzenia badań empirycznych kluczowe znaczenie ma jakość wydatków publicznych, struktura bodźców inwestycyjnych oraz zdolność

państwa do koordynacji działań międzysektorowych. W warunkach rozproszenia celów i dominacji krótkookresowych transferów konsumpcyjnych efekt stabilizacyjny jest ograniczony, natomiast inwestycje w infrastrukturę, edukację i technologie mają wyraźnie silniejsze przełożenie na potencjał wzrostowy gospodarki.

W odniesieniu do drugiego pytania badawczego należy wskazać, że rozwój automatyzacji, robotyzacji i sztucznej inteligencji może w istotnym stopniu kompensować skutki starzenia się społeczeństwa, lecz nie stanowi rozwiązania kompletnego i automatycznego. Badania nad rynkiem pracy pokazują, że technologie cyfrowe zwiększają produktywność i umożliwiają utrzymanie poziomu produkcji przy mniejszym zasobie pracy, jednak równocześnie zmieniają strukturę zatrudnienia i wymagania kompetencyjne. W kontekście stabilności systemów emerytalnych oznacza to, że wzrost wydajności może zwiększyć bazę podatkową i składkową, pod warunkiem odpowiedniego dostosowania systemu edukacji, rynku pracy i regulacji fiskalnych. OECD (2023) podkreśla, że bez równoległych reform instytucjonalnych nawet dynamiczny postęp technologiczny nie zneutralizuje w pełni presji demograficznej. Stąd konieczne jest sprzężenie polityki technologicznej z reformami systemów zabezpieczenia społecznego.

Odpowiadając na trzecie pytanie badawcze, można wskazać, że optymalne granice interwencjonizmu państwowego zależą od jakości instytucji, poziomu zadłużenia publicznego oraz zdolności do selektywnego wspierania sektorów o wysokim potencjale wzrostu. Analizy teoretyczne i empiryczne sugerują, że interwencjonizm ukierunkowany na tworzenie infrastruktury innowacyjnej i redukcję ryzyk inwestycyjnych może przynosić trwałe korzyści rozwojowe (Mazzucato, 2018), jednak nadmierne rozszerzanie wydatków bieżących finansowanych długiem prowadzi do wzrostu kosztów obsługi długu i ograniczenia przyszłej przestrzeni fiskalnej. Z tego względu warunkiem efektywności państwowej polityki rozwojowej jest

przejrzystość finansów publicznych, długookresowa reguła budżetowa oraz ocena efektywności wydatków publicznych.

Rozwojowy charakter analizowanej problematyki wynika z jej osadzenia w procesach o charakterze dynamicznym i długofalowym. Transformacja demograficzna, postęp technologiczny i zmiany klimatyczne nie są zjawiskami przejściowymi, lecz trwałymi megatrendami kształtującymi strukturę gospodarki i społeczeństwa. W przyszłości zasadne wydaje się pogłębienie badań nad modelami symulacyjnymi integrującymi projekcje demograficzne, scenariusze technologiczne i ścieżki redukcji emisji. Istotnym kierunkiem badań może być również analiza wpływu automatyzacji na długookresową produktywność w warunkach kurczącej się podaży pracy oraz ocena fiskalnych skutków inwestycji w zieloną infrastrukturę. Kolejnym obszarem badawczym jest porównawcza analiza modeli polityki przemysłowej w różnych systemach instytucjonalnych, z uwzględnieniem poziomu zadłużenia i odporności na szoki zewnętrzne (Soroka, Karpiński, Bojarski, Prokopowicz, Golczak, 2022).

Z powyższych rozważań wynika, że potwierdzenie hipotezy badawczej znajduje uzasadnienie w wynikach współczesnych badań nad finansami publicznymi, polityką innowacyjną i transformacją klimatyczną. Odpowiedzi na postawione pytania badawcze wskazują, że kluczowym czynnikiem sukcesu jest integracja polityk publicznych oraz ich osadzenie w stabilnych ramach instytucjonalnych i długookresowych strategiach rozwoju. Analizowana problematyka pozostaje otwarta i dynamiczna, a jej znaczenie będzie wzrastać wraz z pogłębianiem się wyzwań demograficznych i klimatycznych oraz przyspieszeniem rewolucji technologicznej.

Bibliografia:

1. D. Acemoglu, P. Restrepo, (2018). *Artificial Intelligence, Automation and Work* (NBER Working Paper No. 24196). National Bureau of Economic Research. <https://www.nber.org/papers/w24196>
2. P. Aghion, P. Howitt, (1992) *A Model of Growth through Creative Destruction*. *Econometrica*, 60(2), pp. 323–351. <https://www.jstor.org/stable/2951599>
3. L. Balcerowicz, (1995). *Socialism, Capitalism, Transformation*. Budapest: Central European University Press. <https://press.ceu.edu/books/socialism-capitalism-transformation>
4. J. Brdulak, J. Gąbka, E. Florczak, D. Grabowski, K. Golinowski, L. Korporowicz, K. Pająk, D. Prokopowicz, K. Rawska, B. Skrzypek, P. Soroka, M. Wojewódka, A. Karpiński, *Projekt Polskiego Lobby Przemysłowego. Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2)* (w:) K. Pająk, H. Potrzebowski, D. Prokopowicz, K. Rawska, P. Soroka (red.), *Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2024 i początku 2025 roku*, Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Publikacja nr 36, Warszawa, marzec 2025 r., s. 123-218. ISBN 978-83-960892-6-7
5. M. Chrzanowski, P. Zawada, *Otwarte innowacje i ich wykorzystanie w przedsiębiorstwach typu start-up*, Wydawnictwo Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2018, s. 7-122.
6. B. Domańska-Szaruga, D. Prokopowicz, *Makroekonomiczne zarządzanie antykryzysowe* (w:) 34 Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo – Humanistycznego w Siedlcach, nr 107, Seria: Administracja i Zarządzanie (34) 2015, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny, Wydział Nauk Ekonomicznych i Prawnych, Siedlce 2015, s. 37-48. ISSN 2082-5501

7. C. B. Frey, M. A. Osborne, (2017) *The Future of Employment: How Susceptible Are Jobs to Computerisation?* *Technological Forecasting and Social Change*, 114, pp. 254–280. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0040162516302244>
8. D. Filip, P. Komorowski, *Information and Statistical Efforts of Selected Safety Network Institutions in the Area of Financial System Stability* (w:) “**Journal of Management and Financial Sciences**”, nr 10(29), 2017, s. 143-157.
9. Global Commission on the Economy and Climate. (2018). *Unlocking the Inclusive Growth Story of the 21st Century: Accelerating Climate Action in Urgent Times*. <https://newclimateeconomy.report/2018/>
10. K. Golczak, K. Golinowski, J. Kamycki, K. J. Lewandowski, K. Pająk, J. Płaczek, D. Prokopowicz, Z. Wesolowski, *Prognoza globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego zdeteminowanego przez pandemię koronawirusa w obszarze gospodarczym, społecznym, politycznym i geopolitycznym. Prognoza kryzysu w obszarze gospodarczym* (w:) P. Soroka, A. Skrabacz, P. Wilczyński, K. Golczak, R. Kołodziejczyk, K. Pająk, A. Mitrega (red.) *Raport zawierający diagnozę i prognozę globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego zdeteminowanego przez pandemię koronawirusa w obszarze gospodarczym, społecznym, politycznym i geopolitycznym*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2021, s. 87-120. ISBN 978-83-8017-375-0
11. J. Grzegorek, D. Prokopowicz, S. Gwoździewicz, M. Dahl, *Application of data base systems Big Data and Business Intelligence software in integrated risk management in organization* (w:) “International Journal of New Economics and Social Sciences”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka-Edukacja-Rozwój”, nr 2 (8) 2018, Warszawa, grudzień 2018, s. 43-56. ISSN 2450-2146.
12. S. Gwoździewicz, D. Prokopowicz, J. Grzegorek, *Zastosowanie zaawansowanych narzędzi przetwarzania danych w dobie cyfryzacji*, (w:) Aleksandra Laskowska-Rutkowska

- (red.), *Cyfryzacja w zarządzaniu*, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa, wrzesień 2020, s. 93-128. ISBN 978-83-8102-394-8
13. M. Hryniewicka, *Rynek pracy jako jeden z czynników jakości życia pracowników przedsiębiorstw w regionie centralnym*, (w:) „Miscellanea Oeconomicae”, Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce 3/2017 s. 263-271. ISSN 2081-2345
 14. IPCC. (2023). *Climate Change 2023: Synthesis Report*. Intergovernmental Panel on Climate Change. <https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/>
 15. Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (2023). *Climate Change 2023: Synthesis Report – Summary for Policymakers*. https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf
 16. D. Karaś, *Shapley value as a measurer of shareholders decision power*, (w:) “World Scientific News”, nr 90/2017, s. 237-238.
 17. E. Listopadzka, D. Prokopowicz, *The need to reduce the scale of misinformation and unethical business practices used with the help of AI use in social media as an important element of risk management of the development of artificial intelligence technology applications* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, Warszawa, grudzień 2024, nr 2 (18) 2024, s. 343-374. DOI: 10.5604/01.3001.0055.0959
 18. M. Matosek, D. Prokopowicz, *Zarządzanie informacją w sytuacji kryzysowej* (w:) „Współczesne media. Dziennikarstwo w czasach kryzysów” I. Hofman, D. Kępa-Figura (red.), tom 2, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2024, s. 133-160. ISBN: 978-83-227-9820-1
 19. A. Mazurkiewicz-Pizło, W. Pizło, *Social marketing – a concept of marketing management*, (w:) “Marketing Science & Inspirations”, nr 1, zeszyt 11, 2016, s. 35-42.

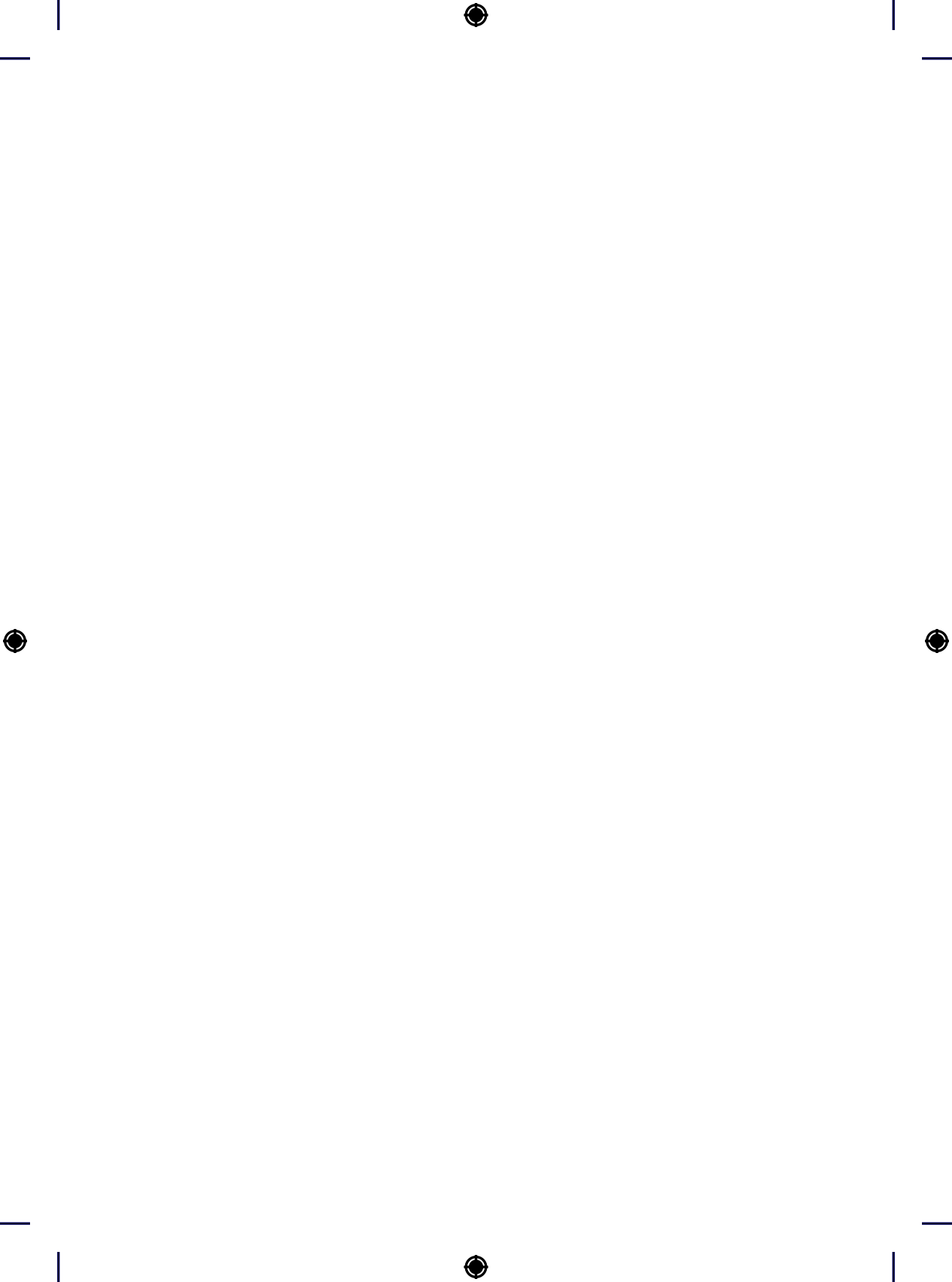
20. M. Mazzucato, (2018). *The Entrepreneurial State: Debunking Public vs. Private Sector Myths* (Revised ed.). Penguin Books. <https://marianamazzucato.com/books/the-entrepreneurial-state/>
21. OECD. (2023). *Pensions at a Glance 2023: OECD and G20 Indicators*. OECD Publishing. <https://www.oecd.org/publication/pensions-at-a-glance/2023/>
22. K. Pająk, D. Prokopowicz, K. Rawska, P. Soroka, A. Karpiński, *Stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego poświęcone pożądanej strukturze przemysłu w Polsce i proponowanym nowym rozwiązaniom i mechanizmom ekonomicznym niezbędnym dla modernizacji i zmiany tej struktury* (w:) K. Pająk, H. Potrzebowski, P. Soroka (red.), „Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego”, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2023 i początku 2024 roku, rocznik nr 35, Polskie Lobby Przemysłowe, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2024, s. 86-109. ISBN 978-83-960892-5-0
23. J. Pakulska, *Diversification of eco-innovation in the EU Member States*, (w:) Staničkova M., Melecký L., Kovařova E., Dvorokova K. (ed.), *Proceedings of the 4th International Conference on European Integration 2018*, s. 1131–1138. Ostrava: Technical University of Ostrava, 2018.
24. D. Pickton, S. Wright, (1998). *What's SWOT in strategic analysis?* *Strategic Change*, 7(2), 101–109. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1099-1697\(199803/04\)7:2<101::AID-JSC332>3.0.CO;2-6](https://doi.org/10.1002/(SICI)1099-1697(199803/04)7:2<101::AID-JSC332>3.0.CO;2-6)
25. W. Piżło, O. Kulykovets, D. Prokopowicz, A. Mazurkiewicz-Piżło, A. Kałowski, M. W. Paprocka, E. Stawicka, E. Skarżyńska, *The importance of Big Data Analytics technology in business management* (w:) „Cybersecurity and Law”, nr 2 (10) 2023, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Akademickie Centrum Polityki Cyberbezpieczeństwa, Warszawa 2023, s. 270-282. ISSN 2658-1493 DOI: <https://doi.org/10.35467/cal/174940>

26. A. Poglódek, M. Maksymiuk, *Konstytucja jako ustawa zasadnicza*, (w:) *Prawo konstytucyjne*, red. B. Szmulik, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2016, s. 25 – 43.
27. D. Prokopowicz, *Kluczowe determinanty współpracy nad rozwojem sztucznej inteligencji między sektorem naukowym, publicznym i przemysłowym – cywilnym i militarnym* (w:) P. Zamelek, P. Soroka, A. Zagórska, K. Rawska (red.), *Współpraca przedsiębiorstw sektora obronnego z cywilnymi przedsiębiorstwami i jednostkami badawczo-rozwojowymi – partnerstwo publiczno-prywatne*, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2025, s. 111-149. ISBN 978-83-8017-608-9. DOI: 10.33896/978-83-8017-608-9
28. D. Prokopowicz, *Opportunities and threats to the development of Artificial Intelligence applications and the need for normative regulation of this development* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, Warszawa, grudzień 2023, nr 2 (14) 2023, s. 95-129. DOI: 10.5604/01.3001.0054.2699 ISSN 2543-7097
29. D. Prokopowicz, *Zagrożenia wynikające z nieetycznego i nieuregulowanego prawnie zastosowania technologii sztucznej inteligencji* (w:) A. Wysocki (red.), *Sztuczna inteligencja: szanse i zagrożenia. Aspekty społeczne i etyczne*, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2024, s. 67-97. ISBN 978-83-8281-452-1 (wersja drukowana). ISBN 978-83-8281-451-4 (wersja elektroniczna).
30. K. Raczkowski, P. Komorowski (red.), *Stabilność makroekonomiczna. Współczesne problemy podziału ryzyka*, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2023. ISBN: 978-83-8281-236-7
31. J. Rakowski, D. Prokopowicz, *Sprawozdanie z V Kongresu Nowoczesnej Gospodarki zorganizowany przez KPH OIG 22 listopada 2017 r. – Postulowane zmiany legislacyjne i projekty ustaw, Report on the 5th Congress of Modern Economy organized by KPH OIG November 22, 2017 – Po-*

- stulated legislative changes and draft laws* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka – Edukacja – Rozwój” w Warszawie, Warszawa, grudzień 2017, nr 2 (2) 2017, s. 365-391.
32. J. D. Sachs, (1993). *Poland's Jump to the Market Economy*. Cambridge, MA: MIT Press.
 33. A. Sadłowski, *Keynesowska analiza wpływu inicjalnej zmiany popytu autonomicznego na dochód i produkcję w stanie równowagi* (w:) „Współczesna Gospodarka”, 2023, nr 16(1), s. 1-9. DOI: 10.26881/wg.2023.1.01
 34. P. Soroka, A. Karpiński, W. Bojarski, D. Prokopowicz, K. Golczak, *Uwagi Polskiego Lobby Przemysłowego do dokumentu „Polityka przemysłowa Polski” z 21 czerwca 2021 r.*, ekspertyza (w:) E. Misterski, H. Potrzebowski, P. Soroka, *Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego*, Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa marzec 2022. ISBN 978-83-960892-1-2
 35. N. Stern, (2007) *The Economics of Climate Change: The Stern Review*. Cambridge: Cambridge University Press. <https://www.cambridge.org/core/books/economics-of-climate-change/FB6E4E2A63E3BBA52F7F8E5EFA9B6C7D>
 36. A. Wikarczyk, A. Zając, *A loan financing of micro-enterprises (retail sector) during economic fluctuations* (w:) “Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie”, 2024, <https://doi.org/10.29119/1641-3466.2024.204.38>
 37. W. Wołowicz, D. Prokopowicz, D. Szybowski, *Methods of development network analysis as a tool improving efficient organization management*. (w:) “International Journal of New Economics and Social Sciences”, Międzynarodowy Instytut Innowacji „Nauka-Edukacja-Rozwój”, nr 1 (9) 2019, Warszawa, czerwiec 2019, s. 229-249. ISSN 2450-2146
 38. W. Wołojas, *Ulgi podatkowe stymulujące rozwój innowacyjności w latach 2006-2018* (w:) „International Journal of Legal Studies”, Międzynarodowy Instytut Innowacji Na-

- uka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, nr 1(7)2020, s. 225-248, ISSN 2543-7097, DOI: 10.5604/01.3001.0014.3118
39. A. Zając, R. Balina, D. Kowalski, *Financial and Economic Stability of Energy Sector Enterprises as a Condition for Poland's Energy Security – Legal and Economic Aspects* (w:) “Energies”, nr 16, 2023, <https://doi.org/10.3390/en16031442>

**DZIAŁANIA
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO
ZWIĄZANE Z ZAINICJOWANIEM
I UPOWSZECHNIENIEM
STRATEGICZNEGO
PROJEKTU UTWORZENIA
CENTRALNEGO OKRĘGU
PRZEMYSŁOWEGO 2 – COP 2**

***Zaproponowany przez
Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
Strategiczny projekt budowy Centralnego
Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2)***

- Koncepcja COP 2 nie jest związana z partiami politycznymi.
- Rodzi się ponad podziałami i ponad cyklami wyborczymi.
- Ma przyczynić się do jednoczenia naszego narodu, zwłaszcza młodego pokolenia, ponad podziałami wokół wartości nadrzędnych, jakimi są rozwój gospodarczy i umocnienie potencjału obronnego Polski.
- COP 2 nie będzie projektem jedynie technokratyczno-ekonomicznym, ale uwzględni aspekty społeczno-kulturowe zapewniające podmiotowość jego uczestników.
- COP 2 może być centralnym okręgiem przemysłowym w Europie Środkowej

Szczegóły na stronach internetowych – www.cop2.pl

Geneza, cele i istota projektu Centralny Okręg Przemysłowy 2 – COP 2

Pomysł stworzenia nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 przedstawiony został w IX końcowym rozdziale książki pt. **„O Centralnym Okręgu Przemysłowym – ale inaczej (reindustrializacja Polski a doświadczenia COP)**, wydanej w pierwszych miesiącach 2024 roku, której autorami są: prof. dr hab. Andrzej Karpiński we współpracy z Bartłomiejem Skrzypkiem i prof. dr hab. Paweł Soroka. Pierwsza debata na temat COP 2 z udziałem ekspertów i przedstawicieli przemysłu miała miejsce 30 sierpnia 2024 roku w Gdyni i odbywała się w ramach obchodów 50. rocznicy śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego. Projekt ten jest tworzony i doskonalony z udziałem czołowych ekspertów z zakresu polityki przemysłowej. Powołana została także Rada Programowa projektu COP 2. ***Szczególne informacje na jego temat zawarte są na stronach internetowych www.cop2.pl***

COP 2 – w znacznej mierze jako struktura sieciowa obejmująca całą Polskę - może być **największym centralnym okręgiem przemysłowym w Europie Środkowej**. Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji. Istotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, biorąc pod uwagę fakt, że większe zakłady przemysłowe COP-u 2 mogą być skoooperowane z mniejszymi, zwłaszcza innowacyjnymi firmami prywatnymi. Mogą być źródłem dyfu-

zji najnowszych technologii, w tym podwójnego zastosowania (dual use technologies), do innych dziedzin gospodarki narodowej. Sprzyjać będzie zacieśnieniu więzi między przemysłem a nauką. Będzie to szansa dla młodego pokolenia inżynierów i techników, sprawdzenia ich talentów i zdolności innowacyjnych w dziedzinach najnowocześniejszych technologii XXI wieku oraz w nowych sektorach nauki i przemysłu. Chodzi o to, że ciągle najzdolniejsi z nich wyjeżdżają z Polski, często na zawsze (zjawisko drenażu mózgow).

**ANDRZEJ KARPIŃSKI
BARTŁOMIEJ SKRZYPEK
PAWEŁ SOROKA**

**O CENTRALNYM OKRĘGU PRZEMYSŁOWYM
– ALE INACZEJ
(REINDUSTRIALIZACJA POLSKI, A DOŚWIADCZENIA COP)**

DOM
WYDAWNICZY
ELIPSA

WARSZAWA 2024

ROZDZIAŁ IX

Główny wniosek i propozycje na przyszłość – warunek sukcesu

Za najbardziej logiczny i stanowiący ukoronowanie wszystkich dotychczasowych rozważań w niniejszej analizie wniosek uważamy:

„Podjęcie budowy i stworzenia od podstaw nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego numer dwa poświęconego tym razem rozwojowi przemysłów wysokiej techniki. W ich rozwoju jesteśmy bowiem szczególnie i najbardziej opóźnieni.”

Ale nie można liczyć jednak na sukces w rozwoju przemysłów wysokiej techniki bez zasadniczej wręcz rewolucyjnej zmiany stosunku naszego państwa do nauki i zaplecza, gdzie jesteśmy teraz na jednym z ostatnich miejsc w Europie wśród krajów o naszym potencjale.

Jednym z wariantów realizacji tej koncepcji mogłoby być naszym zdaniem w przypadku gdyby odstąpiono od realizacji projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK) – zastąpienie go projektem budowy COP 2, dla przemysłów wysokiej techniki. Inny wariant to znaczne ograniczenie skali Centralnego Portu Komunikacyjnego (jedynie do możliwości lądowania ciężkich samolotów transportowych, a szczególnie gdyby NATO musiało udzielić pomocy Polsce, jeśli zostałaby zaatakowana; a w tym wariantcie należałoby rozbudować na potrzeby lotnictwa pasażerskiego port lotniczy w Modlinie), a oszczędzone w tej sytuacji środki należy w maksymalnym stopniu przeznaczyć na inwestycje w ramach COP 2.

Ważnym przemawiającym za tym argumentem jest fakt, że COP 2 stworzyłby wielokrotnie większe szanse dla naszej młodzieży niż CPK.

Umożliwiłoby jej szanse sprawdzenia swych talentów i zdolności innowacyjnych w dziedzinach najnowocześniejszych technologii XXI wieku oraz w nowych sektorach nauki i przemysłu. Projekt CPK raczej sprzyja wyjazdom zagranicę niż wchłonięciu naszej młodzieży przez własną gospodarkę, podczas gdy w przypadku COP 2 jest wręcz przeciwnie.

Dawałoby to naszej młodzieży cel społeczny, którego brak tak odczuwa teraz, a projekt CPK dać tego nie może.

Wyparłoby to bardziej skutecznie niekorzystny dla nas obecnie dominujący model kariery wśród obywateli naszego kraju, w postaci przebywania dla kariery na stałe cały rok zagranicą, a przyjazdu do kraju tylko na spędzenie świąt. Jest to model nie występujący w innych krajach w takiej skali, a wyjątkowo szkodliwy dla gospodarki.

Przemawiają za lokalizacją tu na miejscu u nas najnowocześniejszych przemysłów co najmniej następujące argumenty, jak:

- dałoby to wprowadzenie naszej gospodarki na najnowocześniejszą drogę rozwoju, która dziś określa pozycję danego kraju w przemyśle światowym i jego miejsce w Europie.
- doświadczenie światowe wskazuje, że najlepsze efekty rozwojowe osiągają w skupiskach właśnie te przemysły.
- są najmniej szkodliwe dla środowiska i najmniej kolidują z przyszłą zieloną polityką ekologiczną.

Zastosowanie w przemyśle „sztucznej inteligencji” (Artificial Intelligence „AI”) stwarza szczególnie zagrożenie utratą pracy przede wszystkim dla dziedzin o prostej pracy. A nie stwarza takiego zagrożenia dla pracy koncepcyjnej, twórczej, innowacyjnej dominującej w przemysłach wysokiej techniki, a wręcz przeciwnie zapotrzebowanie na nią jeszcze powiększa.

Stąd COP 2 stwarza szczególnie korzystną alternatywę dla młodych pracujących w przemysłach o pracy prostej zwłaszcza w regionach wymagających obecnie rekonstrukcji, jak np. Górny Śląsk.

Taki model rozwoju miałby daleko większe szanse na uzyskanie szerokiej akceptacji społecznej, bo byłby zgodny z myślami o przyszłości naszego kraju takich strategów jak przed wojną E. Kwiatkowski, a w Polsce Ludowej H. Minc.

Rada Programowa Projektu COP 2

W środę 27 listopada 2024 r. w siedzibie Federacji Związków Zawodowych Metalowców i Hutników w Warszawie ukonstytuowała się Rada Programowa Projektu budowy COP 2, w skład której weszli menadżerowie z przemysłu i działacze gospodarczy, pracownicy naukowcy i emerytowani wojskowi oraz związkowcy. Do Rady Programowej COP 2 zaproszeni zostali także generałowie i admirałowie, którzy w trakcie służby wojskowej współpracowali z Polskim Lobby Przemysłowym i aktywnie wspierali polski przemysł obronny oraz jego zaplecze badawczo-rozwojowe i jego udział w procesach modernizacji Sił Zbrojnych RP.

Na posiedzeniu Rady Programowej Projektu COP 2 w dniu 19 marca 2025 r. przyjęto jej Regulamin i wybrano przewodniczącego Rady, którym został prof. dr hab. inż. Adam Lipiński. Natomiast jej sekretarzem wybrano płk w st. spocz. mgr inż. Janusza Czarneckiego.

Na posiedzeniu Rady w dniu 23 października jej skład rozszerzono o 4 osoby.

Członkowie Rady Programowej Projektu COP 2

Generałowie i Admirałowie:

- **Gen. broni dr inż. Anatol Wojtan** – były I Zastępca Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego
- **Gen. broni pil. dr Tadeusz Mikutel** – były Zastępca Dowódcy Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, były Zastępca Szefa Sztabu Generalnego WP
- **Wiceadmirał prof. AMW dr hab. Stanisław Zarychta** – były Dowódca Centrum Operacji Morskich

- **Gen. dyw. Janusz Bronowicz** – były Inspektor Wojsk Lądowych w Dowództwie Generalnym Rodzajów Sił Zbrojnych., był także Dowódcą 16 Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej
- **Gen. dyw. dr hab. Julian Maj** – były Szef Zarządu – zastępca szefa Generalnego Zarządu Dowodzenia i Łączności w Sztabie Generalnym WP
- **Gen. dyw. pil dr Leszek Cwojdzński** – dowodził 7 Pułkiem Lotnictwa Bombowo-Rozpoznawczego, były Dyrektor Departamentu Polityki Zbrojeniowej MON. W Radzie Programowej reprezentuje Grupę WB Electronics SA.
- **Gen. dyw. Leon Komornicki** – były Zastępca Szefa Sztabu Generalnego WP
- **Konradmirał Konrad Wiśniowski** – mgr inż. nawigator, były komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej, aktualnie zatrudniony w Centrum Techniki Morskiej S.A w Gdyni
- **Gen. bryg. Michał Jackiewicz** – były Szef Wojsk Obrony Przeciwlotniczej Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej, oraz Szef Wojsk Radiotechnicznych Sił Powietrznych
- **Gen. bryg. Ryszard Dębski** – były Szef Logistyki Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej

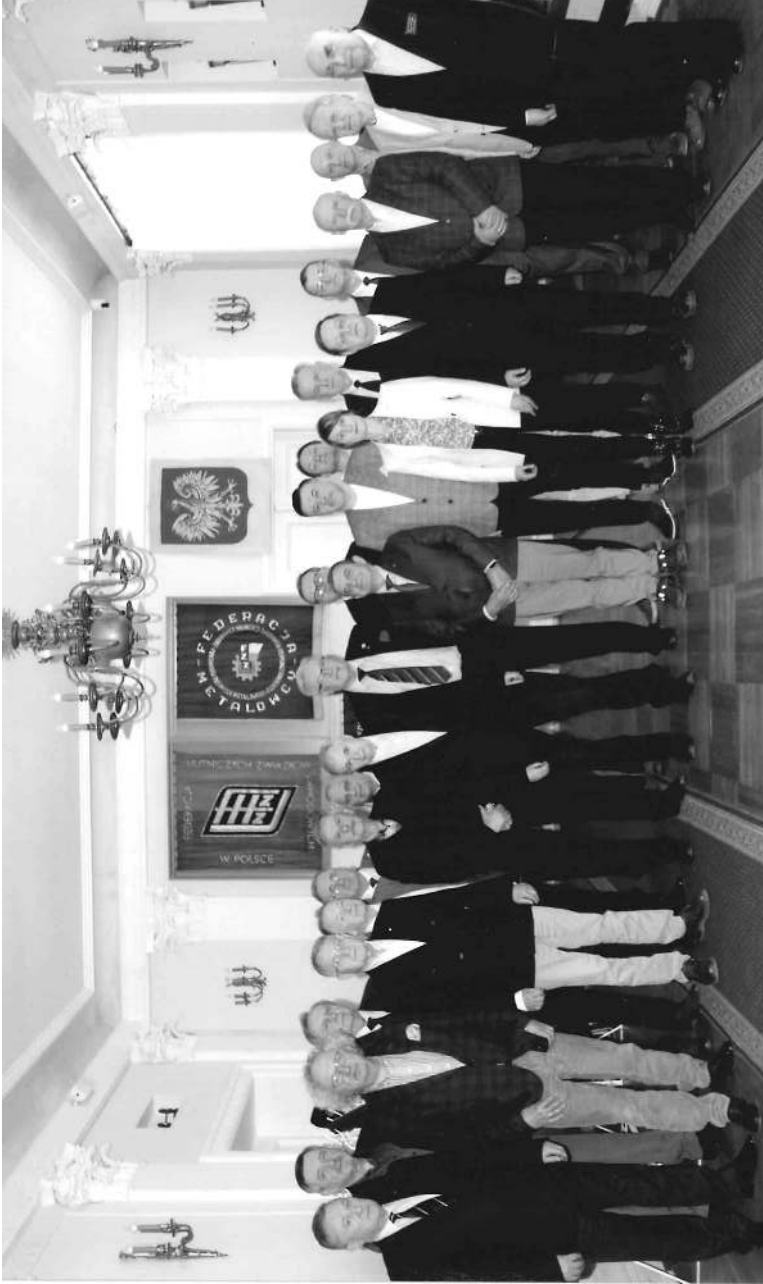
Przedstawiciele innych środowisk:

- **Dr hab. inż. Włodzimierz Adamski** – Prezes Polskiego Stowarzyszenia Upowszechniania Komputerowych Systemów Inżynierskich „ProCAX”
- **Prof. dr hab. Bartłomiej Biskup** – Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytet Warszawskiego
- **Prof. dr hab. inż. Tomasz Chmielewski** – wiceprzewodniczący Rady Programowej COP 2, Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, Dziekan Wydziału Mechanicznego Technologicznego Politechniki Warszawskiej

- **Płk w st. spocz. mgr inż. Janusz Czarnecki** – przedsiębiorca, ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego
- **Inż. Ireneusz Ćwir** – Przewodniczący Sekcji Motoryzacyjnej Związku Zawodowego Inżynierów i Techników
- **Płk mgr inż. Zbigniew Drozdowski** – pracownik dydaktyczny Politechniki Poznańskiej. Przez trzy kadencje pełnił funkcję Zastępcy Szefa Inspektoratu MON ds. Bezpieczeństwa Lotów, w latach 2016-2020 był zastępcą przewodniczącego Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych.
- **Tadeusz Gajewski** – menadżer w Biurze Strategii i Rozwoju Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A.
- **Dr inż. Joanna Gąbka** – Politechnika Wrocławska, ekspert w obszarze inteligentnych systemów dla przemysłu i strategii kooperacji
- **Dr Dariusz Grabowski** – przedsiębiorca, były Poseł do Parlamentu Europejskiego
- **Dr inż. Piotr Grochal** – Prezes Zarządu firmy BENNING Power Electronics Sp. z o.o.
- **Dr hab. Leszek Korporowicz** – prof. UKSW w Warszawie, prezes honorowy Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego, ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego
- **Mgr Lech Kościuk** – były Dyrektor Departamentu Transformacji i Polityki Obronnej w Ministerstwie Obrony Narodowej
- **Prof. ucz. dr hab. inż. Krzysztof Kubryński** – pracownik naukowy Politechniki Warszawskiej, konstruktor lotniczy, zajmuje się głównie problematyką projektowania aerodynamicznego samolotów i szybowców
- **Mgr inż. Tadeusz Kucharuk** – pomysłodawca i współtwórca Wolnego Obszaru Celnego w Małaszewiczach
- **Mgr Marek Kuźmicz** – przedsiębiorca, przedstawiciel Rady Rozwoju Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej
- **Prof. dr hab. inż. Adam Lipiński** – Przewodniczący Rady Programowej Projektu COP 2, związany z Wydziałem Nauk

- Technicznych Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie
- **Dr Barbara Lubas** – Dziekan Warszawskiej Szkoły Zarządzania-Szkoły Wyższej, sekretarz Gminy Gorzyce
 - **Dr Andrzej Mochoń** – Prezes Zarządu Targów Kielce S.A.
 - **Mgr inż. Patryk Ogonowski** – Dyrektor Działu Badań i Analiz Polskiego Instytutu Metrologii i Metodologii Badań w Krakowie
 - **Płk dr Janusz Olszewski** – Akademia Sztuki Wojennej, ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego
 - **Maciej Ostrowski** – przewodniczący Związku Zawodowego Przemysłu Elektromaszynowego
 - **Kmdr por. dr inż. Bohdan Pac** – przedstawiciel Rady Budowy Okrętów, pracownik naukowy Uniwersytetu WSB MERITO w Gdańsku
 - **Dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ** – w latach 2012-2024 Prorektor ds. Rozwoju i Finansów Uniwersytetu Zielonogórskiego, ekspert w dziedzinie sztucznej inteligencji
 - **Grzegorz Pietrzykowski** – przewodniczący Sekretariatu Metalowców NSZZ „Solidarność”
 - **Dr Dariusz Prokopowicz** – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego
 - **Dr Katarzyna Rawska** – pracownik naukowy Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego
 - **Prof. dr hab. Paweł Soroka** – Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego i Projektu COP 2
 - **Dr hab. inż. Katarzyna Szara, prof. UR** – przedstawicielka Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego w Radzie Programowej COP 2, pracownik naukowy Instytutu Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Rzeszowskiego
 - **Mariusz Szpikowski** – menedżer firmy MSA GLOBAL, były Naczelny Dyrektor Przedsiębiorstwa Państwowego „Porty Lotnicze”

- **Prof. dr. hab. inż. Waldemar Świdorski** – Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia
- **Prof. dr hab. Sebastian Wojciechowski** – kierownik Zakładu Studiów Strategicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Analityk Instytutu Zachodniego. Ekspert OBWE oraz NATO DEEP eAcademy ds. bezpieczeństwa. Redaktor naczelny „Przeglądu Strategicznego”
- **Mgr inż. Maciej Wojewódka** – analityk i prognostyk, członek Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego
- **Krzysztof Żmuda** – Zastępca przewodniczącego Krajowej Sekcji Przemysłu Okrętowego NSZZ „Solidarność”

Członkowie Rady Programowej Projektu COP 2.

Rada Koordynująca działania firm produkujących drony

Rada Koordynująca działania firm produkujących drony, będąca ważnym elementem Projektu COP 2, ukonstytuowała się na posiedzeniu inauguracyjnym w Krakowie w dniu 15 grudnia 2025 roku. Przyjęła ona rolę integracyjną, koordynacyjną i inicjującą dalsze działania firm produkujących drony i współpracujących z nimi ośrodków naukowych. W jej skład weszli mgr Lech Kościuk – jako przewodniczący, płk.mgr inż. Janusz Czarnecki – jako wiceprzewodniczący, mgr inż. Aneta Łobodzińska – jako sekretarz oraz członkowie: prof. dr hab. inż. Marek Brzeżański, przedsiębiorca Marek Kuźmich, dr Katarzyna Rawska oraz Jacek Bawaj – wiceprezes zarządu firmy Radiotechnika Marketing sp. z o. o..

**Pełnomocnicy Terenowi w poszczególnych
regionach Polski odpowiedzialni
za upowszechnienie projektu i stworzenia
poparcia społecznego dla budowy Centralnego
Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2**

Ich zadaniem jest nawiązywanie kontaktu w sprawie Projektu COP 2 z władzami samorządowymi i przedsiębiorstwami przemysłowymi, wyższymi uczelniami, zwłaszcza technicznymi i ekonomicznymi, związkami zawodowymi oraz organizacjami społecznymi (zwłaszcza z ogniwami terenowymi SIMP) na ich terenie. Są nimi następujące osoby.

Na Pomorzu Zachodnim – Zbigniew Jagniątkowski i Tomasz Kopania, obaj związani z przemysłem stoczniowym.

Na Dolnym Śląsku – dr Łukasz Gajewski – adiunkt wyższej uczelni.

Na terenie Suwalszczyzny – Janusz Buczkiewicz.

Na terenie Stalowej Woli – Marcin Górski, działacz gospodarczy.

Na terenie Regionu Mazowsza – Małgorzata Brzozowska-Sycha, zatrudniona w Dziale Rozwoju Systemów IT Giełdy Papierów Wartościowych S.A.

Na terenie województwa lubuskiego pełnomocnikiem ds. realizacji Projektu COP 2 został Roman Mizerny – Prezes Zarządu HOLDINGU-ZREMB Gorzów S.A.

Na terenie Zagłębia Bełchatowskiego – Krzysztof Rośniak, były Dyrektor Kopalni Węgla Brunatnego w Bełchatowie oraz Sławomir Cieślik – dyspozytor ruchu zakładu górniczego Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów”.

Na terenie Warmii i Mazur – Stanisław Jankowski, Prezes Zakładów Urządzeń Technicznych „Unimasz” w Olsztynie i Zbigniew Buklewski – sekretarz Oddziału SIMP w Olsztynie.

Na terenie południowego Podlasia – Tadeusz Kucharuk, działacz gospodarczy.

Pełnomocnikiem **Regionu Wielkopolska** wybrany został mgr inż. Konrad Golczak – o wieloletnim doświadczeniu menedżerskim.

Pełnomocnikiem **na obszarze wybrzeża wschodniego** został działacz gospodarczy Zbigniew Grzybowski.

Ponadto wybrano dwóch pełnomocników Projektu COP 2 **na obszarze województw – lubelskiego i podkarpackiego**. Zostali nimi: Ireneusz Ćwir z Lublina – działacz Związku Zawodowego Inżynierów i Techników w Lublinie i mec. Grzegorz Zajdel z Rzeszowa – radca prawny Podkarpackiego związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych.

Założenia i główne elementy strategicznego Projektu Budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2

1. Geneza i istota projektu Centralny Okręg Przemysłowy 2 – COP 2

Pomysł stworzenia nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 przedstawiony został w IX końcowym rozdziale książki pt. „**O Centralnym Okręgu Przemysłowym – ale inaczej (reindustrializacja Polski a doświadczenia COP)**”, wydanej w pierwszych miesiącach 2024 roku, której autorami są: Andrzej Karpiński, Bartłomiej Skrzypek i Paweł Soroka. Pierwsza debata na temat COP 2 z udziałem ekspertów i przedstawicieli przemysłu miała miejsce 30 sierpnia 2024 roku w Gdyni i odbywała się w ramach obchodów 50. rocznicy śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego. Projekt ten jest tworzony i doskonalony z udziałem czołowych ekspertów z zakresu polityki gospodarczej i przemysłowej oraz polityki społecznej.

Koordynatorem projektu jest prof. dr hab. Paweł Soroka – szef Polskiego Lobby Przemysłowego. W ubiegłym roku powołana została Rada Programowa projektu COP 2, w skład której weszli menadżerowie, przedstawiciele klastrów przemysłowych, uczelni technicznych, emerytowani generałowie, przedstawiciel Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. oraz reprezentanci różnych związków zawodowych ponad podziałami. Jej przewodniczącym został wybrany prof. dr hab. Adam Lipiński z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Przedstawicielem Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego w Radzie Programowej projektu COP 2 jest prof. ucz. dr hab. inż. Katarzyna Szara z Uniwer-

sytetu Rzeszowskiego. Aktualnie powoływani są Pełnomocnicy Terenowi w poszczególnych regionach Polski odpowiedzialni za upowszechnienie tego projektu i stworzenia poparcia społecznego dla budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Są już ustanowieni w następujących regionach: Kraków, Gdańsk, Szczecin, Bełchatów, Lublin, Lubin, Wrocław, Rzeszów, Gorzów Wlkp, Olsztyn, Suwałki, Stalowa Wola, Poznań, Karsznice, Biała Podlaska i Kalisz. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowana już została **Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2**. Warto dodać, że Pani Julita Maciejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzącym do budowy COP 2.

Koncepcja COP 2 nie jest związana z partiami politycznymi. Rodzi się ponad podziałami i ponad cyklami wyborczymi. Ma przyczynić się do jednoczenia naszego narodu, zwłaszcza młodego pokolenia, ponad podziałami wokół wartości nadrzędnych, jakimi są rozwój gospodarczy i umocnienie potencjału obronnego Polski. Tym bardziej, że w ostatnich miesiącach w naszym kraju upada coraz więcej zakładów przemysłowych, czemu towarzyszą zwolnienia grupowe. Projekt ten nabiera znaczenia w sytuacji narastających zagrożeń dla bezpieczeństwa międzynarodowego i w momencie głębokich zmian geopolitycznych w świecie. Historia się powtarza – podobnie było pod koniec lat trzydziestych ub. wieku gdy wybitny mąż stanu Eugeniusz Kwiatkowski – we współpracy z wojskiem – rozpoczął budowę COP 1.

Podstawą Projektu COP 2 jest jednoczenie środowisk przemysłowych, naukowych i związkowych. COP 2 nie będzie projektem jedynie technokratyczno-ekonomicznym, ale uwzględni aspekty społeczno-kulturowe, zapewniające podmiotowość jego uczestników. Ma charakter miastotwórczy. Zakłada bowiem budowę odpowiedniej infrastruktury społecznej, w tym tanich mieszkań dla dziesiątek tysięcy pracowników, szczególnie w regionach zaniedbanych inwestycyjnie. Kluczową rolę

w tym przedsięwzięciu mają odegrać – we współpracy z zakładami przemysłowymi – spółdzielnie mieszkaniowe, obecne w całej Polsce instytucje z wieloletnim dorobkiem w zakresie budownictwa i zarządzania zasobami mieszkaniowymi.

Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji. Istotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, biorąc pod uwagę, że umożliwi zatrudnienie dziesiątek tysięcy ludzi i generować będzie przez wiele lat innowacje oparte na technologiach przełomowych, zgodnie z zasadami rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0. Projekt COP 2 przewiduje przede wszystkim odbudowę w Polsce produkcji finalnej, ponieważ dotąd coraz więcej polskich firm wytwarzało jedynie części i komponenty do produkcji finalnej zagranicą, zwłaszcza w Niemczech. W ramach COP 2 większe zakłady przemysłowe mogą być skoooperowane z mniejszymi, zwłaszcza innowacyjnymi firmami prywatnymi. Mogą być źródłem dyfuzji najnowszych technologii, w tym podwójnego zastosowania (dual use technologies), do innych dziedzin gospodarki narodowej. Sprzyjać temu będzie zacieśnieniu więzi między przemysłem a nauką. Będzie to szansa dla młodego pokolenia inżynierów i techników, sprawdzenia ich talentów i zdolności innowacyjnych w dziedzinach najnowocześniejszych technologii XXI wieku oraz w nowych sektorach nauki i przemysłu. Chodzi o to, że ciągle najzdolniejsi z nich wyjeżdżają z Polski, często na zawsze (zjawisko drenażu mózgów).

Centralny Okręg Przemysłowy 2 powinien obejmować istniejące już przedsiębiorstwa przemysłowe, w tym we wszystkich specjalnych strefach ekonomicznych, i podejmować budowę nowych oraz odbudowę zlikwidowanych firm przemysłowych tam, gdzie zachowała się infrastruktura przemysłowa i komunikacyjna, nawet gdy zlikwidowano w niej połączenia kolejowe i drogowe, które należy odtworzyć.

COP 2 powinien objąć obszar całej Polski, ale być skoncentrowany na Ziemiach Odzyskanych, w tym na pograniczu Warmii i Mazur oraz Suwalszczyzny, a także powinien obejmować obszar dawnego COP 1.

COP 2 – w znacznej mierze jako struktura sieciowa obejmująca całą Polskę – może być największym centralnym okręgiem przemysłowym w Europie Środkowej. Polska ma bowiem większy potencjał przemysłowy (w tym przemysłu obronnego) aniżeli Czechy, Słowacja, Węgry, Rumunia i Bułgaria.

Realizacja Projektu COP 2 będzie mogła przyczynić się do zmniejszenia poziomu wykluczenia komunikacyjnego, które w Polsce jest wysokie i obejmuje kilkanaście milionów osób. W ujęciu państwowym wykluczenie komunikacyjne przekłada się na mniejszą mobilność społeczną, zmniejsza podaż pracowników, osłabia konkurencję. Przyczynia się również do migracji wewnętrznych i wyludniania się terenów słabo lub nieskomunikowanych. Odbudowa zlikwidowanych i budowa nowych zakładów przemysłowych wymagać będzie odtworzenia lub przywrócenia zlikwidowanych połączeń kolejowych i autobusowych, zwłaszcza między mniejszymi miejscowościami.

2. Trzy Doliny Krzemowe trzonem Projektu COP 2.

Trzonem Projektu COP 2 jest powstanie na terenie Polski trzech Dolin Krzemowych.

1) Pierwsza na Ziemiach Odzyskanych, w województwie dolnośląskim. Umocni to obecność Polski na tym obszarze. Od niedawna bowiem w okolicach Wrocławia powstaje swego rodzaju mini „Dolina Krzemowa” ze względu na największą skalę ulokowania w tym mieście siedzib firm informatycznych, internetowych i producentów komputerów. Powinna ona być połączona więziami kooperacyjnymi i unowocześnionymi liniami komunikacyjnymi z Kombinatem Górniczo-Hutniczym Miedzi w Lubinie i okolicach, który w najbliższych latach powinien

ulec modernizacji. Wówczas ta mini Dolina Krzemowa nabrałaby właściwego wymiaru.

Stawia się tezę, że region ten będzie niedługo wiodącym gospodarczo w Polsce. Górny Śląsk jest obecnie w fazie bolesnej czasami społecznie restrukturyzacji. Miną lata zanim rozwój usług produkcyjnych i handlowych zharmonizuje przekształcenia przemysłu. Dolny Śląsk posiada rozbudowywaną infrastrukturę transportową oraz silne zaplecze naukowe. Wybierany jest przez inwestorów krajowych i międzynarodowych różnej skali.

Na Dolnym Śląsku najważniejszym ośrodkiem wydobywania rud polimetalicznych jest Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi. Dzięki niemu Polska jest największym europejskim producentem miedzi (wartości ok. 4,5 – 5,0 mld dolarów), piątym światowym wydobywcą srebra (ok. 1100 ton wydobywania rocznie, ale bez metalu w rudach cynkowo-olowianych), mniejszym wydobywcą złota (800 – 1000 kg rocznego wydobywania). W sumie KGHM odpowiada za polski eksport surowcowy. Ważnym jest aby eksploatowane przez niego zasoby były możliwie wszechstronnie wykorzystywane przez krajowy przemysł zaawansowanych technologii.

Warto jeszcze zwrócić uwagę na jeden aspekt. Przemysł nie ma obecnie żadnych problemów z dostępem do krajowej miedzi i srebra. Tak będzie również w przewidywalnej przyszłości z uwagi na odkrycie kolejnych, dużych złóż polimetalicznych w okolicach Szprotawy. Obecnie trwają ich badania i dokumentacja. Jest jednak już obecnie na powierzchni zbiornik dziesiątków, a niedługo setek milionów ton cennych minerałów. W kombinacie wydobywczym „Rudna”, między Polkowicami i Rudną, na północ od Lubina pracuje w obsłudze KGHM największy w Europie Środkowej zbiornik poflotacyjny „Żelazny Most”. To bez przerwy monitorowane, wzmacniane żelbetowo, podwyższane jezioro, które można uznać za nowoczesny i bezpieczny odstojnik. Aż się prosi, aby opracować metody i rozpocząć odzyskiwanie rzadkich minerałów z tego zbiornika. Byłaby to praca na rzecz poprawy egzystencji także przyszłych

pokoleń uwalnianych stopniowo od takiego obciążenia środowiskowego. Mówimy to z dużą dozą optymizmu, gdyż w szlaku „Żelaznego Mostu” jest chyba cała tablica Mendelejewa i nie łatwo byłoby odzyskać poszczególne pierwiastki. Projekt taki stałby się zapewne również wdzięcznym polem międzynarodowej współpracy

Powiększenie pierwszej Doliny Krzemowej zasadniczo niewiele zmieni w dotychczasowym rozwoju Wrocławia, miasta, które od dawna zabiega o tego rodzaju inwestycje. Natomiast duże możliwości pod tym względem oferuje miasto Lubin położone ok. 73 km w najkrótszej trasie od Wrocławia. Atutem tego miasta jest siedziba największej polskiej firmy górniczej KGHM Polska Miedź S.A. Eksploatuje ona nie do końca jeszcze udokumentowane gigantyczne złoża miedzi, srebra, złoże i wielu innych poszukiwanych pierwiastków, których ceny nieustannie idą w górę, co dobrze rokuje tej firmie na przyszłość. Jest to największy w Europie producent miedzi z własnymi hutami w Głogowie zajmujący pod tym względem siódmą pozycję na świecie. Jako producent srebra jest na pierwszym lub drugim miejscu w globalnej klasyfikacji. Na dodatek służby geologiczne Stanów Zjednoczonych po analizie rozpoznania geologicznego uznały eksploatowane przez KGHM złoża mające największe na świecie zasoby srebra.

Nowe inicjatywy wiążące się w nowym przestrzennym ukształtowaniu Doliny Krzemowej na Dolnym Śląsku wiązałyby się z przetwórstwem miedzi jako produktu końcowego poprzez mniejsze firmy produkujące druty miedziane, rury, kształtki kable i inne tego rodzaju produkty, w tym produkty związane z cyfryzacją i informatyzacją. Do propozycji tych należy dołączyć usprawnienia komunikacyjne w postaci autostrady (lub drogi szybkiego ruchu) Wrocław – Lubin, bezpośrednie linii szybkiej kolei typu metro powierzchniowe, lotnisko pasażerskie i inne tego rodzaju usprawnienia komunikacyjne.

2) Drugą Dolinę Krzemową może w przyszłości stanowić nowoczesny przemysł wpisujący się w nową rewolucję prze-

mysłową 4.0 i 5.0, wykorzystujący pierwiastki ziem rzadkich umiejscowione na Suwalszczyźnie, na styku z Warmią i Mazurami. Niektórzy twierdzą, że zasoby te są większe aniżeli posiada je Ukraina (w ich sprawie Ukraina niedawno zawarła porozumienie ze Stanami Zjednoczonymi). Obecne nowe technologie wydobywcze pozwalają uruchomienie tych złóż. Blisko nich powinny powstać zakłady przemysłowe przetwarzające na miejscu wydobywane tu pierwiastki ziem rzadkich.

Zasoby te i kwestia ich wydobywania mają swoją historię. Pod koniec lat 50-tych XX wieku polscy geolodzy odkryli koło Jeleniewa na północ od Suwałk w małej wsi Krzemianka złoża rudy żelaza. Inspiracje do poszukiwań w tej szczególnej lokalizacji stanowiły meldunki o anomaliach magnetycznych hitlerowskich pilotów w czasie II wojny światowej. Szacunkowo określono zawartość złóż na 1,34 mld ton rudy żelaza z bogatymi domieszkami tytanu, wanadu, neodymu, cezu i innych minerałów. Ruda żelaza znajduje się na głębokości 2 tys. metrów, ale na magmowym uskoku płyty wschodnioeuropejskiej w korzystnych uwarunkowaniach temperaturowych i geologicznych.

W 1979 r. RFN przyznała PRL pożyczkę celową 750 mln marek (DM) na wybudowanie w gminie Jeleniewo kopalni rudy żelaza. Spłata kredytu rozłożona została na dekadę po uruchomieniu kopalni dostawami tytanu. Polska pieniądze zagospodarowała, ale kopalnia nie powstała. W trudnych latach 80-ych prowadzone były studia przestrzenne dotyczące Krzemianki. Najważniejsze z nich były na szczeblu rządowym koordynowane przez prof. zw. dr hab. Irenę Fierłową z Katedry Geografii Ekonomicznej SGH Warszawa. Instytucjonalnymi partnerami był GUS Warszawa i Instytut Geologii. Zespół młodych naukowców prowadził w regionie badania terenowe. Opinia o ewentualnym podjęciu eksploatacji suwalskich rud żelaza była w tamtym czasie negatywna. Przesądzały o niej następujące uwarunkowania:

1. Głębokość wydobycia. Słabe uświadomienie sobie przyszłego znaczenia pierwiastków ziem rzadkich, choć Niemcy wy-

- kazywali szczególne zainteresowanie tytanem i wanadem, a nie żelazem.
2. Powstanie potężnego kombinatu przetwórczego na północ od Suwałk na granicy Suwalskiego Parku Krajobrazowego i Pojezierza Wigierskiego. Dwa malownicze jeziora rynnowe – Szelment Mały i Szelment Wielki miały zostać zamienione w odstojniki szlamu poflotacyjnego ze wszystkimi tego skutkami dla Pojezierza Suwalskiego. Zakłady miały mieć 300-metrowy komin, co przy przewadze wiatrów zachodnich było pewną złośliwością wobec dawnego Związku Radzieckiego.

Zbliżająca się transformacja społeczno-gospodarcza i upadek bloku wschodniego spowodował, że problem minerałów powrócił. Złoża są badane przy użyciu nowoczesnych metod w ramach unijnego projektu SEMACRET. Polska otrzymała 7,5 mln euro na pogłębione analizy. Udział w nim biorą naukowcy polscy, niemieccy i fińscy.

Wiadomym jest, że sprawa dotyczy 376 mln ton czystego żelaza, 96,4 mln ton tytanu i ok. 14 mln ton wanadu. Ekonomiczna wartość suwalskich minerałów jest oczywiście inna w obecnych uwarunkowaniach niż pół wieku wcześniej. Podjęcie ich eksploatacji wymaga rzetelnej kalkulacji ekonomicznej. Proste, dziennikarskie przeliczenie zasobów minerałów według aktualnych cen giełdowych nie ma wiele wspólnego z pogłębionym rachunkiem ekonomicznym efektywności danego przedsięwzięcia.

Jak twierdzi ekspert z dziedziny geologii dr Adam Maksymowicz „Od strony górniczej i ekologicznej jest dobre rozwiązanie, które winno pogodzić wymagania obu tych wydawałoby się sprzecznych dziedzin. Sprzyja temu skała macierzysta wszystkich tych rud metali, która jest głębinową skałą magmowa, genetycznie podobną do granitów, o nieco innym składzie mineralnym, stąd jej inna nazwa. Skała ta jest lita i masywna, w której bez specjalnych zabezpieczeń można prowadzić nie tylko roboty górnicze, ale umieścić pod ziemią cały ciąg technologiczny tworzenia koncentratów i w wybranych partiach

pozostawiać wszystkie odpady przetwarzania rudy w koncentrat. Jest to możliwe, gdyż złoża to zajmuje powierzchnię około 250 km kwadratowych”. Na temat tych zasobów na Suwalszczyźnie;

- <https://biznesalert.pl/suwalki-zloza-metali/>
- <https://jbzd.com.pl/obr/4024877/zloza-metali-ziem-rzadkich-na-suwalkach>
- <https://bizblog.spidersweb.pl/zloza-naturalne-tytan-suwalki-bogactwo>

Na Suwalszczyźnie, na styku z Warmią i Mazurami, powinien zatem powstać kompleks wydobywczo – przemysłowy, jeden z najważniejszych w ramach COP-u 2, w ogólnopolskiej sieci firm przemysłowych będącej centralną w Europie Środkowej. Byłby to kompleks zaopatrujący polską gospodarkę i Siły Zbrojne w półprzewodniki i inne produkty związane z cyfryzacją. Wydział Nauk Technicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Politechnika Białostocka oraz Państwowa Uczelnia Zawodowa w Suwałkach stanowiłaby zaplecze kadrowe tego kompleksu, ponieważ PUZ w Suwałkach dysponuje wieloma wydziałami, w tym politechnicznym i ekonomicznym. W finansowanie tego kompleksu należy zaangażować środowiska polonijne, zwłaszcza amerykańskie. Na zasadzie joint venture można do tej wielkiej inwestycji włączyć kapitał z Tajwanu.

3) Trzecią dolinę Krzemową stanowiłby pierwotny Centralny Okręg Przemysłowy, zbudowany przed wojną przez Eugeniusza Kwiatkowskiego, ale zmodernizowany i unowocześniony w oparciu o zasady rewolucji przemysłowej 4.0 oraz 5.0. Jego jądrem powinna być Polska Grupa Zbrojeniowa S.A., której główny potencjał znajduje się na obszarze pierwszego COP-u.

Trzecia, i ostatnia, „Dolina Krzemowa” istnieć ma w centralnej Polsce na obszarze historycznym dawnego COP, a obecnie projektowanego tzw. COP-2 i obejmować także Dolinę Lotniczą, w której skoncentrowany jest przemysł lotniczy. Tu sprawa jest w obecnych warunkach geopolitycznych bezdysku-

syjna. Przemysł obronny staje się stopniowo filarem naszej wytwórczości przemysłowej. Na obronność mamy przeznaczać 5 proc. PKB rocznie i ok. 25 proc. rocznego budżetu państwa. Zapadły już decyzje o szybkiej rozbudowie wielu historycznych zakładów przemysłowych. Huta Stalowa Wola produkuje pojazdy bojowe, wyrzutnie rakiet niekierowanych i haubice samobieżne. We współpracy z Koreą Południową paleta tych pojazdów zostanie znacznie rozszerzona. Trwa rozbudowa dużych zakładów amunicyjnych i produkujących rakiety przeciwpancerne i przeciwlotnicze krótkiego i bardzo krótkiego zasięgu „Mesko” w Skarżysku Kamiennej. W Pionkach zwiększa się produkcja materiałów wybuchowych. Zakład nazywany przed II wojną światową w II RP polską prochownią (PWP Państwowa Wytwórnia Prochu-ZTS PRONIT) może niedługo odzyskać swoją pozycję, gdyż posiada media techniczne na 526 ha infrastruktury do wielkotowarowej produkcji **nitrocelulozy**, niezbędnej w każdym rodzaju prochu, obecnie nieprodukowanej w Polsce. W Mielcu i Świdniku produkowane są śmigłowce, a w Rzeszowie silniki lotnicze, jednak przedsiębiorstwa te zostały sprzedane kapitałowi zagranicznemu.

Generalnie, rozwój przemysłu obronnego to szansa dla wielu kooperantów, także z sektora prywatnego (partnerstwo państwowo-prywatne) oraz koordynatorów końcowej produkcji z zakresu zaawansowanych technologii. Produkcja dronów bojowych jest tego dobrym przykładem.

Nasuwa się tu ostateczna refleksja. Pod hasłem „Trzech Dolin Krzemowych” otrzymujemy obraz przemian jakościowych w rozwoju polskiego przemysłu. Z wykorzystaniem znacznych zasobów rzadkich minerałów. Przedstawione tu „Doliny Krzemowe” są skazane na kooperacyjną, zarządczą, koordynacyjną współpracę. Należy sobie życzyć, aby ich nazwa mogła się odnosić do całego polskiego przemysłu.

3. Sposoby finansowania strategicznego Projektu COP 2.

Dla skutecznej realizacji Projektu COP 2 niezbędnym jest systemowe rozwinięcie rządowych, instytucjonalnych programów zewnętrznego finansowania i wspierania jego rozwoju. Pożądane jest stworzenie instrumentów systemowego finansowania w ramach programów rządowych i prowadzonego przez banki komercyjne, fundusze inwestycyjne itp. Poza tym niezbędnym jest rozwijanie rządowego finansowania poprzez specjalnie utworzone fundusze prowadzone przez Bank Gospodarstwa Krajowego i Polski Fundusz Rozwoju.

Zewnętrzne finansowanie opisanych zagadnień, szczególnie w kontekście rozwoju gospodarczego opartego na wspieraniu rozwoju przemysłowych i technologicznych gałęzi gospodarki, modernizacji infrastruktury obronnej i rozwoju sektora obronnego może przyjmować różnorodne formy. Oto przykłady tego rodzaju instrumentów:

1. Instrumenty fiskalne i podatkowe

- Podatek od dużych korporacji: Wprowadzenie podatku od przychodów firm o rocznych obrotach powyżej 100 milionów złotych może generować znaczne dochody. Wyjątkowo korzystne byłoby nałożenie takiego podatku na korporacje niepłacące podatku dochodowego w Polsce.
- Podatek sektorowy dla instytucji finansowych: Opodatkowanie banków, które transferują zyski za granicę, mogłoby zasilić budżet na cele obronne.
- Zachęty dla Polonii i repatriantów: Stworzenie ulg podatkowych dla Polaków wracających z zagranicy oraz inwestujących w Polsce (szczególnie w przemysł obronny) mogłoby przyczynić się do zwiększenia bazy podatkowej.
- Międzynarodowe programy badawcze: udział w projektach finansowanych przez instytucje międzynarodowe, takie jak OECD czy Bank Światowy oraz Europejska Agencja Obrony.

2. Kredyty i obligacje międzynarodowe

- Emitowanie obligacji tematycznych (np. „obligacje rozwoju przemysłu”, „obligacje obronności”). Ponadto warto powołać – wzorem okresu II Rzeczypospolitej – Fundusz Obrony Narodowej. FON mógłby emitować specjalne obligacje, które byłyby oferowane zarówno obywatelom Polski, jak i zagranicznym inwestorom. Obligacje te mogłyby być oprocentowane w sposób atrakcyjny, aby przyciągnąć kapitał inwestorów instytucjonalnych i detalicznych.

Wyżej przedstawione założenia programowe i informacje dotyczące strategicznego Projektu COP 2 są jedynie wprowadzeniem do tego przedsięwzięcia. Nieustannie się ono rozwija i trwają prace eksperckie i organizacyjne nad jego konkretyzacją i upowszechnieniem, także jeśli chodzi o dotarcie do elit politycznych.

*Szczegółowe informacje na temat
Projektu COP 2 zawarte są na stronach
internetowych www.cop2.pl*

**Opracował:
prof. dr hab. Paweł Soroka
Koordynator Polskiego Lobby
Przemysłowego i Projektu COP 2**

Strategiczny Projekt COP 2 a nowe trendy w światowej sytuacji przemysłowej

A. I. Nowe tendencje w przemyśle światowym.

Polskie Lobby Przemysłowe, rozwijające i upowszechniające Projekt COP 2, uważa, że największy wpływ na dalszy rozwój sytuacji w przemyśle światowym może wywrzeć 9 nowych tendencji i procesów. Ze względu na ich zasięg światowy, można je uznać za megatrendy współczesnej nam doby. Z tego względu wymagają one szczególnej uwagi i działań dostosowawczych.

I.1. W ostatnim okresie w zasadniczy sposób zmienia się ocena perspektyw dalszego rozwoju przemysłu światowego.

Nie sprawdziły się wizje i przewidywania upadku w przemyśle światowym, ani zasadniczego zmniejszenia roli przemysłu we współczesnym rozwoju gospodarczym. Upadkowi bowiem tradycyjnych jego gałęzi, zwłaszcza w przemyśle ciężkim, towarzyszy niezwykle szybki rozwój nowych przemysłów, bardziej nowoczesnych, opartych na najnowszych technologiach XXI wieku.

Rewolucja informatyczna i stworzona przez nią nowa gospodarka nie zmieniła kluczowej roli, jaką nadal odgrywa ją dobra przemysłowe w handlu zagranicznym /udział usług nie przekracza w tych obrotach 10%/, ani też nie nastąpiło zmniejszenie jego roli w zaspokajaniu najbardziej masowych, codziennych potrzeb konsumpcyjnych ludzi.

Natomiast kryzys globalny, jaki wystąpił na świecie w 2008 r. spowodował, że w wielu krajach podjęto aktywne działania na rzecz ożywienia rozwoju przemysłu. Jego rozwój ma być bowiem wykorzystany jako narzędzie walki z kryzysem. Stąd termin „ożywienie przetwórczości przemysłowej” (*“boosting manufacturing”*) stało się w ostatnim okresie najczęściej używanym hasłem w wypowiedziach polityków i na łamach środków masowego przekazu. Sam rozwój przemysłu stał się znowu modny. Tendencja ta występuje nawet w krajach, które pod wpływem doktryny neoliberalnej, weszły w fazę głębokiej deindustrializacji, jak USA i Wielka Brytania. Mamy więc zupełnie nową sytuację.

1.2. W ostatnim okresie na tym tle pojawiły się głosy, postulujące ponowne rozważenie (*“rebalancing”*) dobrych i złych stron obecnych wzajemnych relacji pomiędzy przemysłem, a sektorem usług. Charakterystyczna z tego punktu widzenia może być wypowiedź ministra rządu brytyjskiego Vince’a Cable, kiedy mówił o konieczności odejścia od dominacji usług finansowych na rzecz wzmocnienia pozycji konkurencyjnej Wielkiej Brytanii w bardziej trwałych materiałach (*“more tangible stuff”*). Wśród tych ostatnich zaś całkowicie dominują dobra przemysłowe. Oznaczałoby to osłabienie trendu rosnącej dominacji sektora finansowego, który charakteryzował ostatnie 60 lat rozwoju gospodarki światowej.

Istotnym przejawem zmian w poglądach może być też pojawienie się, nawet w kołach konserwatywnych, krytyki premier M. Thatcher za likwidację wszelkich zachęt i przywilejów sprzyjających rozwojowi przemysłu w Wielkiej Brytanii, co stało się przyczyną zbyt daleko idącego regresu w rozwoju przemysłowym tego kraju.

1.3. W ostatnim okresie umacnia się pogląd, że najbliższe co najmniej 50 lat będzie okresem dominacji wielkich gospodarek. Gwałtowny wzrost roli na rynku światowym takich krajów, jak Chiny, Indie, Brazylia, określanych skrótem BRICS, jest jedną z najbardziej charakterystycznych cech współczesnej nam gospodarki. Dołączają one do USA i Unii

Europejskiej, jeżeli zdoła ona przewyciężyć kryzys i bardziej zintegrować swoją gospodarkę oraz całkowicie zdominują gospodarkę światową. Oznaczać to będzie nie tylko zmiany w międzynarodowym podziale pracy. Spowoduje również poważne zmiany w makroekonomicznej stronie gospodarki światowej, a zwłaszcza w kształtowaniu się popytu oraz inflacji.

I.4. W ostatnim okresie właśnie pod wpływem wzrostu poziomu życia w krajach grupy BRICS, zwłaszcza w Chinach wzrósł w wyjątkowo szybkim tempie popyt rynku światowego na tradycyjne dobra przemysłowe i rolnicze, i to również na wytwarzane w tych przemyślach, które uznawano za przestarzałe i o malejącym znaczeniu /"declining"/. Powstała w ten sposób po raz pierwszy od dłuższego czasu możliwość rewitalizacji szeregu starych przemysłów. Wzrost spożycia w krajach, zamieszkanym przez prawie 3 mld ludzi /czyli 40% ludności światowej/ rodzi jednak nowe problemy i dylematy.

Problemy te występują tym silniej, że pod wpływem działania prawa demonstracji, czyli wzorowania się na poprzednikach, wzrost konsumpcji w tych krajach przebiega niemal tak samo lub bardzo podobnie jak w modelu konsumpcji z krajów najbardziej rozwiniętych w przeszłości. Szczególnie doniosłe konsekwencje dla gospodarki światowej może spowodować stopniowe przestawianie się diety chińskiej z ryżu na mięso, czy też zamiar zwiększenia liczby samochodów osobowych do 0,5 mld w tym kraju. Jeżeli nie spotka się to z odpowiednią podażą, może to przyczynić się do ożywienia procesów inflacji i dodatkowo obciążyć środowisko.

I.5. W ostatnim okresie obserwuje się wyraźny wzrost roli dużych zakładów przemysłowych (o zatrudnieniu ponad 1000 osób) i zmianę oceny ich roli we współczesnym rozwoju przemysłowym. Są bowiem bardziej odporne na wahania koniunktury międzynarodowych, silniejsze w konfrontacji z wielkimi koncernami i korporacjami, bardziej innowacyjne i mają większe możliwości prac badawczych, i to w okresie kiedy rola nauki rośnie w zasadniczy sposób. Ma to miejsce w okresach

kryzysów. Osiągają wreszcie 2-3 krotnie wyższy poziom wydajności pracy, niż w zakładach małych i średnich /SME/. Brytyjski „*The Economist*” nie pozostawia żadnych złudzeń, że likwidacja dużych zakładów była błędem i stwierdza wprost „brak dużych towarzystw /zakładów – dop. red./ staje na przeszkodzie wysiłkom na rzecz ożywienia przemysłu przetwórczego”. W tym klimacie pojawiają się , a właściwie wracają takie hasła jak: „duże jest piękne” /”big is beautiful”/.

I.6. Ostatnio pojawiają się głosy, że zbliża się koniec ery tanich towarów przemysłowych pochodzenia chińskiego, które zalewały rynki światowe. Jest to bezpośrednim wynikiem wzrostu płac robotników w Chinach i innych krajach o najtańszej pracy. Do przeszłości więc odchodzi już praca za garstkę ryżu. Oznacza to osłabienie podstawowego czynnika konkurencji tych krajów. „*The Economist*” w artykule o znamienym tytule „Czy koniec tanich towarów” ocenia, że istotne zmiany pod tym względem mogą wystąpić jeszcze przed 2030 rokiem. Oznaczałoby to, że masowa podaż tanich towarów chińskich nie będzie już hamować inflacji światowej, jak to miało miejsce w ostatnich 40 latach.

I.7. W związku z tym pojawia się możliwość zmiany w dotychczasowym kierunku przemieszczania się przemysłu z krajów najbardziej uprzemysłowionych do krajów o najtańszej pracy. A tym samym podważyłoby to dotychczasowe przewidywania, że Chiny staną się „fabryką” świata. Nie wyklucza się, że w rezultacie po dominacji procesu „delokacji”, czyli przemieszczania się przemysłu z krajów najwyżej uprzemysłowionych do krajów o najtańszej pracy może wystąpić tendencja odwrotna, nazwana „redelokacją”, to jest przemieszczanie się przemysłu w kierunku powrotu niektórych przemysłów do krajów, z których poprzednio one odplynęły. Największe szanse dotyczą tu przemysłów wysokiej techniki ze względu na wysoki w nich udział kosztów pracy oraz przemysłów wytwarzających masowe wyroby konsumpcyjne o pewnych wymogach mody lub istotnej roli czynników kulturowych w upodobaniach konsumentów.

1.8. Szczególną rolę w ostatnich przemianach w przemyśle światowym odgrywa jednak niewyobrażalny uprzednio awans i ekspansja przemysłu ekologicznego. Przemysł ten, który w przeszłości stanowił tylko jeden z kierunków wytwórczości przemysłowej, dzisiaj przekształca się w przemysł, który decydować będzie o losach i szansach przetrwania wszystkich innych gałęzi i przemysłu jako całości. Dostosowanie całego przemysłu do wymogów ochrony środowiska, przyrody i klimatu jest również jedyną drogą do zahamowania niezwykle szybko rosnących strat, spowodowanych ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, jak huragany, burze, powodzie, itd. Straty te w skali światowej wzrosły z niecałych 70 mld USD w roku 1980 do prawie 380 mld USD w roku 2011, czyli ponad 5,5-krotnie. Stwarza to największe zagrożenie dla współczesnej gospodarki. W tych warunkach nie można wykluczyć, że za 20-30 lat głównym kryterium konkurencyjności stanie się zdolność funkcjonowania przemysłu bez zagrożeń dla środowiska. Rozwój przemysłu ekologicznego stwarza też będzie ogromną szansę. Powszechnie przyjęty jest dziś bowiem pogląd, że przemysł ten będzie sektorem najszybszego i najbardziej dynamicznego wzrostu w XXI wieku.

1.9. Największy wpływ na sytuację w przemyśle światowym w najbliższej dekadzie będzie wywierał fakt, że badania nad nowymi technologiami znalazły się w najbardziej doniosłym momencie osiagania przez nie dojrzałości do zastosowania w praktyce przemysłowej. W ten sposób przemysł światowy stanie w obliczu powszechnej wymiany technologii w przemyśle, w tym łącznie z zastosowaniem technologii przełomów ("*break-through technologies*") i technologii podwójnego zastosowania („*dual use technologies*”). Eksperci uważają, że po 15 latach bardziej umiarkowanego tempa tej rekonstrukcji /1996-2010/, osiągnie ona kulminacyjny poziom w latach 2025-2035, tak jak poprzednio tym okresem było 5-lecie 1991-1995, kiedy nastąpiło opanowanie w przemyśle światowym Internetu i technologii teleinformatycznych. Teraz masowa wymiana technologii w ciągu

najbliższych 10-15 lat może stać się jednym z najważniejszych impulsów do rozwoju przemysłu światowego w tym okresie. Wymiana ta nie ogranicza się tylko do technologii cyfrowych. Jak stwierdza „The Economist”: „Jest to coś znacznie więcej niż zdyskontowanie tylko technik cyfrowych”. Chodzi o kilka technologii przełomu /”*break-through technologies*”/.

Reasumując, przedstawione wyżej 9 nowych trendów i procesów będzie oznaczać nie tylko zmiany w sytuacji w przemyśle. Prowadzić one mogą zarazem do odwrócenia szeregu paradygmatów, czyli sposobu rozumienia celów działalności gospodarczej, które jak dotychczas panowały w świadomości indywidualnej i zbiorowej naszego pokolenia. Znajdujemy się więc w obliczu wielkiej przemiany cywilizacyjnej, której wyzwaniom musimy sprostać. **Realizacja strategicznego Projektu COP 2 powinna w Polsce temu sprzyjać.**

II. Przemysł w obliczu przyszłości.

Pod wpływem przedstawionych wyżej tendencji coraz powszechniejsze staje się przekonanie, że świat stoi w obliczu nowej fazy rozwoju przemysłowego. Wynikać ona będzie z 3 głównych przyczyn, o których była mowa już wyżej, a mianowicie:

- tendencji do ożywienia przetwórstwa przemysłowego (*”boosting manufacturing”*),
- wejścia w fazę masowej wymiany dotychczas stosowanych przemysłowych technologii, w tym wzrost znaczenia technologii podwójnego zastosowania – w obecnej pełnej zagrożenia fazie głębokich zmian geopolitycznych po wybuchu wojny w Ukrainie,
- nienotowanej dotychczas ekspansji przemysłu ekologicznego.

Różnice dotyczą jedynie oceny skali tego przyspieszenia. Najbardziej radykalny w tych ocenach jest noblista amerykański Lester Thurow, który przewiduje „kolejną rewolucję przemysłową”. Bardziej umiarkowane są przewidywania „The Economist”. Ale i on nie wyklucza możliwości rewolucji przemysłowej opartej

na nowych technologiach. W sumie przeważa pogląd, że kolejna faza rozwoju przemysłowego jest nieuchronna.

W tej sytuacji Polskie Lobby Przemysłowe uważa, że stwarza to nowe szanse rozwoju przemysłowego dla wszystkich krajów, które będą umiały należycie te szanse wykorzystać. Szczególnie wielką szansę stwarza to jednak krajom opóźnionym dotychczas w rozwoju przemysłowym. W zasadniczy sposób może ułatwić to bowiem likwidację niedorozwoju przemysłu i opóźnień w poziomie technologii. Po prostu dlatego, że łatwiej jest konkurować w dziedzinach nowych, gdzie wszyscy partnerzy rynkowi startują z podobnego punktu wyjścia, niż doganiać kraje, które uzyskały duże wyprzedzenie i silną pozycję na rynku światowym.

Warunkiem wykorzystania tej szansy jest jednak wcześniejsze przygotowanie programu działań, niezbędnych w tym celu. Dlatego Polskie Lobby Przemysłowe uważa, że przygotowanie się do tych procesów, a zwłaszcza do fazy szybszego wzrostu przemysłowego ma kluczowe znaczenie również dla naszego kraju. **Może temu służyć wielki strategiczny Projekt Budowy COP 2. Największego najnowocześniejszego okręgu przemysłowego w Europie Środkowej.**

B. Wizja nowoczesnej reindustrializacji Polski w ramach projektu COP 2.

I. Potrzeba podjęcia aktywnej polityki gospodarczej i strukturalnej państwa na rzecz nowoczesnej reindustrializacji Polski.

W większości rozwiniętych gospodarczo krajów Unii Europejskiej dochód narodowy oscyluje (w przeliczeniu na mieszkańca) na poziomie 30-40 tys. USD rocznie, czyli 3-4 krotnie wyższym niż w Polsce. W krajach tych poziom produkcji przemysłu przetwórczego, liczony w USD na mieszkańca jest co najmniej 2-3 razy wyższy niż w Polsce.

Polska nie będzie więc w stanie w tej sytuacji osiągnąć potrzebnego jej wzrostu gospodarczego ani równowagi w gospodarce (eliminując w niej deficyty, zadłużenie, bezrobocie) bez odbudowy na nowych podstawach przemysłu przetwórczego,

w tym zwłaszcza nowoczesnych przedsiębiorstw wykorzystujących nowoczesne technologie i wysoko kwalifikowany kapitał ludzki. Odstawanie gospodarki polskiej w rozwoju przemysłu przetwórczego prezentuje przedstawiony niżej zestaw danych.

Tabela nr 15. Poziom rozwoju przemysłu przetwórczego w wybranych krajach

Państwo	% PKB/ mieszkańca ¹⁾ wg parytetu siły nabywczej USA=100%	Produkcja czysta ²⁾ przemysłu przetwórczego w PKB/ mieszkańca w USD	Państwo	% PKB/ mieszkańca ¹⁾ wg parytetu siły nabywczej USA=100%	Produkcja czysta ²⁾ przemysłu przetwórczego w PKB/ mieszkańca w USD
Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3
EUROAREA ³⁾	74,5	5712	Francja	73,2	4515
Ukraina	13,7	445	Słowenia	59,0	5221
Bułgaria	30,2	963	Włochy	70,5	5613
Chiny	14,9	1272	Izrael	60,1	5777
Rosja	41,2	1302	Stany Zjednoczone	100,0	5979
Turcja	29,7	1397	Holandia	88,5	6230
Rumunia	31,1	1650	Finlandia	76,7	6687
POLSKA	41,1	1803	Szwecja	81,3	6984
Grecja	64,4	2632	Dania	82,0	7279
Węgry	44,2	2831	Niemcy	79,0	7727
Portugalia	54,2	2847	Norwegia	122,2	7909
Słowacja	49,0	3074	Japonia	70,5	4948
Wielka Brytania	76,4	3869	Austria	84,4	8656
Hiszpania	69,9	4130	Szwajcaria	98,3	12090
Czechy	55,6	4172	Irlandia	88,5	12252

1) Indeks PKB na 1 mieszkańca wg parytetu siły nabywczej waluty (ceny bieżące); PKB na 1 mieszkańca USA=100%

- 2) PKB na 1 mieszkańca w USD obliczony wg efektywnego kursu wymiany walut (ceny bieżące), uwzględniającego okresowe zmiany w wartości walut z uwagi na wahania w kosztach i cenach.
- 3) Euroarea – 16 państw Unii Europejskiej, które do 31.12.2009 r. przyjęły euro jako wspólną walutę (Austria, Belgia, Cypr, Finlandia, Francja, Niemcy, Grecja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Malta, Holandia, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania).

Źródło: Pocket World in Figures, The Economist, 2012 Edition, ISBN 978/1/84668/473/9

Zestawienie wykazuje, że o wielkości produkcji czystej przemysłu przetwórczego w

PKB(przeliczonym na mieszkańca) decyduje zarówno wielkość produkcji przemysłu jak

i liczba mieszkańców danego kraju. Przykładowo Chiny, dominujące w światowej produkcji przemysłu o ludności sięgającej 1,3 mld mieszkańców – są ciągle krajem słabo uprzemysłowionym, co dokumentuje nieduża, w przeliczeniu na mieszkańca – wielkość produkcji czystej przemysłu przetwórczego. Natomiast Irlandia nieduży kraj, liczący zaledwie 4,5 mln mieszkańców – jest krajem wysoko uprzemysłowionym o 10-krotnie wyższej niż Chiny – w przeliczeniu na mieszkańca – wartości produkcji czystej przemysłu przetwórczego.

Zestawienie wykazuje, że w gospodarkach narodowych pozbawionych szczególnych predyspozycji rozwojowych (np. z tytułu posiadania złóż gazu ziemnego bądź ropy naftowej, zasobów kapitału, walorów środowiska dla turystyki itp., **wysokiej wartości (w przeliczeniu na mieszkańca) produkcji czystej przemysłu przetwórczego – towarzyszy wysoka pozycja siły nabywczej PKB – w przeliczeniu na mieszkańca (kolumna 2 zestawienia).**

Po 1989 r. dochód narodowy w Polsce wzrastał pobudzany jedynie mechanizmami rynku oraz narzędziami polityki makroekonomicznej i finansowo-podatkowej państwa; opierał się on w ok. 90% na efektach działalności przedsiębiorstw prywatnych, przy dużym udziale w nich kapitału zagranicznego. Polityka gospodarcza państwa nastawiona była po 1989 r. (i na-

dal jest nastawiona) na eliminowanie z gospodarki narodowej przedsiębiorstw państwowych. Temu właśnie celowi służy uchwalona przez Sejm RP 13 lipca 1990 r. ustawa o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, która dotąd obowiązuje.

Ustawa ta istotnie przyczyniła się do negatywów podjętej po 1989r. transformacji przemysłu oraz w znacznym stopniu przyczyniła się do deindustrializacji kraju. Bowiem wzrostowi dochodu narodowemu towarzyszyła po 1989r. likwidacja wielu przedsiębiorstw przemysłowych oraz spadek udziału przemysłu w tworzeniu dochodu narodowego, spadek zatrudnienia w przemyśle oraz wzrost deficytów w obrotach towarowych Polski z zagranicą. Inaczej mówiąc, podjęta po 1989r. polityka makroekonomiczna oraz finansowo-podatkowa państwa, w powiązaniu z ustawą z 1990 r. wprowadzającą do gospodarki procesy jej denacjonalizacji i prywatyzacji, spowodowały regres w przemyśle.

Wynika stąd, że bez nowelizacji tej ustawy oraz bez zmian w polityce gospodarczej państwa, nie będzie możliwe dokonanie nowoczesnej reindustrializacji Polski. Nie można też wprowadzić zasadniczych zmian niezbędnych dla dostosowania przemysłu w Polsce do wymogów konkurencji na rynku globalnym, takich jak zaprogramowanie w potrzebnym gospodarce kierunku rozwoju przemysłu, wsparcie kapitałowe rozwoju przemysłu polskiego, czy też tworzenie warunków, aby w strukturach organizacyjnych przemysłu polskiego następowała konsolidacja jego potencjału w formie zgrupowań, holdingów, federacji czy też koncernów przemysłowych. Bez promocyjnej polityki przemysłowej państwa, trudno jest też oczekiwać likwidacji deficytów wywoływanych nadmiernym importem kooperacyjnym przedsiębiorstw zagranicznych w Polsce, czy też zdecydowanego przyrostu w strukturze przemysłu przetwórczego przedsiębiorstw małych i średnich (przedsiębiorstwa przemysłowe stanowią bowiem obecnie w gospodarce polskiej jedynie ok. 15% zbiorowości przedsiębiorstw małych i średnich).

Polityka gospodarcza państwa wymaga zmiany – z pasywnej na aktywną, czyli na interwencyjną politykę gospodarczą i strukturalną państwa. Wiodącym celem tej polityki powinna być reindustrializacja gospodarki, oparta na dominującym w niej udziale własności krajowej. Bowiern tylko ten rodzaj własności gwarantuje stabilność oraz uwzględnienie polskiej racji stanu w rozwoju gospodarki. **Powinna ona ponadto uwzględniać nowe trendy i tendencje w przemyśle światowym, wyżej przedstawione.** Innymi słowy, główną ideą strategii rozwoju przemysłu w naszym kraju w najbliższym 20-leciu powinno być wykorzystanie nowej fazy rozwoju przemysłu światowego.

Dlatego Polskiego Lobby Przemysłowe uważa, że nadchodzi czas na szybkie podjęcie ogólnonarodowego programu nowoczesnej reindustrializacji Polski, którego odpowiednikiem w historii Polski był program budowy od podstaw – w drugiej połowie lat trzydziestych ubiegłego wieku – Centralnego Okręgu Przemysłowego, realizowany z rozmachem, wielką konsekwencją i skutecznością przez wybitnego polityka gospodarczego i męża stanu – Eugeniusza Kwiatkowskiego. Mamy nadzieję, że będzie nim program zawarty w koncepcji COP 2 .

W ramach tego programu szczególnie pożądane jest stwarzanie warunków do powstawania nowych przedsiębiorstw oraz firm przemysłowych – zwłaszcza wykorzystujących najnowsze technologie, w tym technologie przełomów ("break-through technologies"), technologie podwójnego zastosowania i technologie informacyjne – opartych na wiedzy i podmiotowym wykorzystaniu kapitału ludzkiego, w tym rosnącej z roku na rok grupy bezrobotnych absolwentów wyższych uczelni, szczególnie technicznych i ekonomicznych. Wśród z nich istotną część powinny stanowić firmy wytwarzające energie odnawialne, przyjazne dla środowiska, a w przyszłości także energie z wodoru i gazu łupkowego.

Ta nowoczesna reindustrializacja nabierze szczególnie znaczenia w warunkach ewentualnego pogłębienia się globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego, co – niestety – jest bardzo prawdopodobne. Istotą tego kryzysu jest bowiem całkowite oderwanie się rynków finansowych od gospodarki realnej i ich oparcie głównie na instrumentach pochodnych i wirtualnych operacjach o charakterze spekulacyjnym. Nowoczesny przemysł wsparty silnym zapleczem badawczo – rozwojowym, współpracujący z uczelniami technicznymi i informatycznymi, skoooperowany z usługami, powinien być najsilniejszym motorem rozwoju i tworzyć najwięcej miejsc pracy.

Stwierdzenie potrzeby dominującego udziału w gospodarce własności krajowej jest zgodne z ocenami w tym zakresie zawartymi w dokumentach ONZ. Raport ONZ z 2000 r., dotyczący światowego procesu inwestowania, tak odnosi się do potrzeby promowania rozwoju przedsiębiorstw dla danego kraju macierzystych: „Dla krajów macierzystych (home countries), zawsze priorytetem musi być pobudzanie inwestycji oraz rozwoju przedsiębiorstw miejscowych, ponieważ bezpośrednie inwestycje zagraniczne mogą stanowić jedynie uzupełnienie wysiłków podejmowanych na rzecz rozwoju przedsiębiorstw miejscowych”(U. N. World Investment Report 2000, str. 160). **Trzeba do tego dodać, że właściciele przedsiębiorstw zagranicznych zazwyczaj większość swoich dochodów nie reinwestują, lecz transferują zagranicę. Tym samym pomniejszają wzrost PKB, a tam gdzie dominują w gospodarce kraju, w którym podejmują swoją działalność, często staje się przyczyną zadłużających ten kraj transferów walut zagranicę.**

II. Cele nowoczesnej reindustrializacji Polski – naszym narodowym zadaniem.

Polskie Lobby Przemysłowe uważa, że główną ideą strategii rozwoju przemysłu w Polsce w najbliższym piętnastoleciu powinno być wykorzystanie nowej fazy rozwoju

przemysłu światowego dla dokonania nowoczesnej reindustrializacji Polski, czyli ponownego ożywienia rozwoju przemysłu oraz eliminacji błędów i powstałych na tym tle nieprawidłowości oraz narastających zagrożeń.

Oczekiwane ożywienie przemysłu światowego stwarza bowiem wyjątkową, być może niepowtarzalną, szansę rozwoju a równocześnie skorygowania błędów popełnionych w przemyśle w okresie transformacji w latach 1989-2010. Stwarza to wielką narodową szansę dla naszego kraju. Tak rozumiana industrializacja nie jest próbą odwrócenia historii czy też powrotu do przeszłości, a tym bardziej powtarzania modelu intensywnej industrializacji, podjętej i skutecznie zrealizowanej w PRL w latach 1949-1989. Lecz jest drogą do rozwiązania nowych problemów o kluczowym znaczeniu dla przyszłości. Dlatego ta nowa industrializacja różnić się musi zasadniczo od jej poprzednich form, znanych z przeszłości.

O ile celem industrializacji w PRL było wprowadzenie kraju w erę cywilizacji przemysłowej, to obecna industrializacja ma na celu wprowadzenie Polski w erę cywilizacji informacyjnej, a więc w wyższą fazę rozwoju cywilizacyjnego.

Jak wspomniano uprzednio, bez podjęcia reindustrializacji gospodarki nie jest możliwe, w ocenie Polskiego Lobby Przemysłowego, zapewnienie równowagi w dłuższym okresie i rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, czyli:

- usunięcie strukturalnych deficytów w obrotach towarowych Polski z zagranicą, stanowiących podstawową przyczynę narastającego zadłużenia krajowego i zagranicznego Polski,
- eliminowanie deficytów budżetu państwa drogą powiększania jego dochodów,
- równoważenie rynku pracy oraz eliminowanie bezrobocia dzięki przyrostowi miejsc pracy,
- usuwanie regresu w krajowych badaniach i wdrożeniach,
- umocnienie suwerenności gospodarczej kraju, powiększenie udziału własności polskiej w gospodarce narodowej

oraz ograniczenie ujemnego salda transferów zagranicznych, wywołujących ujemne saldo w tworzeniu PNB.

Skalę potrzebnej reindustrializacji gospodarki polskiej wyznaczają następujące zadania:

1. Potrzeba zmniejszenia lub wyeliminowania corocznych deficytów w obrotach towarowych Polski z zagranicą,
2. Unowocześnienie struktury branżowej polskiego przemysłu poprzez rozszerzenie udziału przemysłów wysokiej techniki, przede wszystkim realizujących w kraju produkcje finalną.
3. Obniżenie zadłużenia gospodarki polskiej,
4. Potrzeba finansowania transferu walut zagranicę z tytułu przekazywanych zagranicę dochodów od własności zagranicznej w Polsce.

Zatrudnienie w odbudowanym przemyśle przetwórczym mogłoby wówczas wzrosnąć o około 500 tys. zatrudnionych, a w całej gospodarce, w efekcie rozwoju sfery usług powiązanych z przemysłem, o ok. 1 mln zatrudnionych.

Z analizy struktury deficytów w obrotach towarowych z zagranicą wynika, że szczególnie niezbędne jest powiększenie zdolności produkcyjnych oraz konkurencyjności przemysłu chemicznego i produktów podobnych (takich jak tworzywa sztuczne, farmaceutyki, kompozyty materiałowe), a także przemysłu zbrojeniowego, elektrotechnicznego, informatycznego, optyczno-precyzyjnego, aparatury medycznej i pomiarowej oraz maszynowego (szczególnie w zakresie maszyn potrzebnych budownictwu, w robotach inżynieryjnych, a także rolnictwu).

Z punktu widzenia przyszłości, czyli uczestnictwa gospodarki polskiej w produkcji awangardowej wysokiej techniki, niezbędne jest ustalenie zadań i luk rynkowych, które powinny stanowić pole dla przedsięwzięć rozwojowych w polskim przemyśle elektronicznym, informatycznym, telekomunikacyjnym i wytwarzającym energię odnawialne oraz w innych przemysłach "wysokiej techniki", w tym przemyśle zbrojeniowym. Wielką rolę mają tu do odegrania Polska Grupa Zbrojeniowa

S.A i największa prywatna firma obronna-Grupa WB Electronics S.A.

III. Wnioskowane przez Polskie Lobby Przemysłowe kierunki działań Rządu RP na rzecz nowoczesnej reindustrializacji Polski.

III.1. Urzeczywistnienie proponowanej tu wizji nowoczesnej reindustrializacji wymaga woli politycznej skonkretyzowanej w dokumencie państwowym, ustalającym strategię oraz program reindustrializacji kraju – będący podstawą aktywnej polityki strukturalnej – jak również metody i środki jego wdrażania – np. w formie ustawy o budowie COP 2. Wymaga także ustanowienia instytucji państwowej odpowiedzialnej za wdrażanie programu nowoczesnej reindustrializacji gospodarki, inicjowanie koniecznych przedsięwzięć, sprawowanie nadzoru nad realizacją programu oraz za okresową jego ocenę. Ocena ta powinna być przedkładana łącznie z odpowiednimi wnioskami do akceptacji Rządu oraz Sejmu RP. Program reindustrializacji gospodarki powinien być wdrażany, zdaniem Polskiego Lobby Przemysłowego, w oparciu o następujące działania i decyzje:

a) powołanie państwowej korporacji zarządzającej "Narodowym Funduszem Rozwoju Przemysłu". Fundusz ten powinien wspierać kredytami typu „bez zysku”, a nawet dotacjami. Pożądane jest ustanowienie ustawowego obowiązku uczestnictwa banków polskich oraz banków zagranicznych prowadzących działalność w Polsce w tej korporacji oraz w finansowaniu jej przedsięwzięć. **Wiodącą rolę w tej korporacji powinien odgrywać Bank Gospodarstwa Krajowego.** Korporacja powinna wykorzystywać w swojej działalności obligacje Skarbu Państwa oraz gwarancje państwowe. Banki uczestniczące w korporacji mogłyby korzystać z obniżonej bądź zerowej stawki podatku dochodowego w zakresie transakcji związanych z udziałem w korporacji, bądź też z obniżonej podstawy obliczania podatku dochodowego (można w tym przedsięwzięciu wykorzystać doświadczenia japońskie).

b) utworzenie krajowego funduszu amortyzacyjnego przemysłu, zasilanego odprowadzaniem do niego określonych wpłat (stanowiących np. 5% funduszu amortyzacyjnego przedsiębiorstwa) z funduszy amortyzacyjnych poszczególnych przedsiębiorstw. Środki tego funduszu mogłyby być przeznaczone na wspólne przedsięwzięcia kapitału państwowego i prywatnego w polskim przemyśle, na dotowanie określonych przedsięwzięć, wdrożeń i badań w przedsiębiorstwach prywatnych, a także na finansowanie inwestycji przemysłowych „wysokiej techniki”.

c) podejmowanie „joint venture” kapitału państwowego z przedsiębiorstwami prywatnymi, podejmującymi rozbudowę zdolności produkcyjnych w dziedzinach wskazanych w dokumencie państwowym ustalającym strategię rozwoju przemysłu.

d) utworzenie funduszu rewolwingowego udzielającego kredyty typu „bez zysku”, a także dotującego przedsięwzięcia przedsiębiorstw prywatnych i państwowych w przemysłach „wysokiej techniki”. Środki tego funduszu mogłyby być zasilane dochodami z prywatyzacji przedsiębiorstw, środkami pomocowymi Unii Europejskiej, a także dotacjami budżetu państwa (należy tu wykorzystać doświadczenia austriackie i niemieckie).

e) opracowanie i konsekwentne wdrażanie programu wsparcia – przez instytucje i agendy rządowe – polskich przedsiębiorstw przemysłowych w ich działaniach eksportowych i wysiłkach mających na celu zdobycie nowych rynków zagranicznych w różnych regionach świata.

f) w decyzjach dotyczących prywatyzacji przedsiębiorstw powinien być ustawowo ustalony priorytet dla przekształceń pozostałych przedsiębiorstw państwowych w spółki pracownicze, akcjonariat pracowniczy czy też w przedsiębiorstwa spółdzielcze; chodzi o to, aby wspierać wzrost dochodów ludności oraz wzrost udziału w gospodarce kapitału krajowego. Oferty emisyjne akcji strategicznych przedsiębiorstw państwowych i publicznych powinny być ustawowo oparte o zasadę utrzymania 51% akcji w posiada-

niu Skarbu Państwa oraz o zasadę emisji tzw. akcji bez prawa głosu ("non votingshares"), czyli zapewniających zyski, lecz nie dających prawa głosu.

g) podjęcie działań na rzecz umocnienia pozycji sektora przedsiębiorstw państwowych i publicznych w celu znaczącego wzrostu dochodów właścicielskich budżetu państwa, a także jego pozycji, jako narzędzia wspomagającego wdrażanie państwowej strategii rozwoju przemysłu. W tym celu powinny być uformowane państwowe – lub z odpowiednim udziałem skarbu państwa – holdingi lub koncerny przemysłowe, będące przejawem konsolidacji poszczególnych branż przemysłowych. Miałyby one większe szanse skutecznego konkutowania na rynku europejskim i na rynkach światowych. Wiodącą funkcją proponowanych narodowych holdingów lub koncernów powinno być powiększanie dochodów właścicielskich budżetu państwa, kapitałowo-produkcyjna konsolidacja przemysłu państwowego, umacniająca jego pozycje w konkurencji rynkowej, rozwijanie kooperacji produkcyjnej z przedsiębiorstwami małymi i średnimi, podejmowanie „joint venture” z przedsiębiorstwami prywatnymi, wdrażanie państwowej strategii rozwoju przemysłu.

h) opracowanie i wdrażanie programu wzrostu produkcji krajowej maszyn i urządzeń niezbędnych dla wyposażenia przedsiębiorstw budowlanych, gospodarstw rolnych, w inwestycjach energetycznych zwłaszcza w zakresie energii odnawialnych, gospodarki wodnej i komunalnej, a także i w informatyzacji przedsiębiorstw i administracji, aby inwestycje rozwojowo-budowlane w tym zakresie nie wywoływały, jak to jest obecnie – zadłużenia gospodarki polskiej.

i) opracowanie i wdrożenie państwowego programu rozwoju przemysłu chemicznego oraz tworzyw sztucznych, celem zniwelowania wysokiego w tym zakresie deficytu w obrotach handlowych z zagranicą.

j) podjęcie zdecydowanej promocji finansowo – podatkowej państwa wspierającej krajową kooperację produkcyjną, umowy sieciowe przedsiębiorstw o współpracy i kooperacji, a także produkcję kierowaną na eksport.

k) inicjowanie w handlu zagranicznym umów kompensujących obroty handlowe, w tym umów barterowych. Umowy takie szczególnie powinny mieć miejsce z Chinami, Japonią, oraz Koreą Południową, z którymi to państwami obroty handlowe wykazują największy deficyt.

l) objęcie zagranicznych przedsiębiorstw przemysłowych, dominujących w przemyśle krajowym, bodźcami polityki przemysłowej państwa. Powinny one obejmować zachęty do:

- równoważenia wartości elementów produkcji importowanych, z wartością produkcji eksportowej,
- rozwijania ich kooperacji z polskimi firmami w badaniach i produkcji,
- reinwestowania w gospodarce polskiej dochodów,
- wspomagania państwowej strategii rozwoju przemysłu.

Zachęty mające pobudzać wymienione kierunki działalności przedsiębiorstw zagranicznych mogłyby obejmować: tanie kredyty, "joint venture", dotacje na badania i wdrożenia, udostępnianie terenów inwestycyjnych, promocję medialną typu "Teraz Polska", informacje prasowe itp. Przedsiębiorstwa będące własnością kapitału zagranicznego korzystają bowiem z takich samych uprawnień i przywilejów jak przedsiębiorstwa krajowe; powinny więc pełnić również przypisane tym przedsiębiorstwom funkcje rozwojowe w gospodarce. Główny Urząd Statystyczny powinien podjąć monitorowanie działalności przedsiębiorstw zagranicznych w przedstawionym na wstępie zakresie, a także przedstawiać okresowe sprawozdania do oceny Rządu RP.

m) podjęcie natychmiastowych działań mających na celu ochronę przed likwidacją najważniejszych w Polsce obiektów dysponujących infrastrukturą techniczną, pozwalającą na szybkie uruchomienie projektów o charakterze reindustrializacyjnym, bez dużych nakładów finansowych. Wspomniane działania mogą być zrealizowane poprzez:

- powołanie przy Ministerstwie Infrastruktury lub Ministerstwie Finansów i Gospodarki zespołu doradczego, który wytypuje najważniejsze w kraju obiekty infrastruktury technicznej,

które powinny zostać poddać ochronie, aby uchronić przed likwidacją wartościowe obiekty techniczne i infrastrukturę,

– powołanie przy Ministerstwie Finansów i Gospodarki zespołu doradczego, który opracuje programy wykorzystania najważniejszych obiektów infrastruktury technicznej w kraju i przekaże je do realizacji odpowiednim agendum rządowym.

III.2. Działania pobudzające wzrost inwestowania w przemyśle, które powinny obejmować m.in.

– wysokie, degresywne odpisy amortyzacyjne dla przedsiębiorstw podejmujących inwestycje rozwojowe,

– ustanowienie tzw. rezerw inwestycyjnych przedsiębiorstw np. stanowiących 25% ich dochodów, wyłączonych z opodatkowania, o ile w określonym limicie czasu zostaną przeznaczone na inwestowanie (do wykorzystania w tym zakresie są doświadczenia szwedzkie).

III.3. Konsekwentne rozwijanie potencjału produkcyjnego szeroko rozumianej energetyki, z jednej strony opartej na nowych technologiach przetwarzania węgla, w tym jego gazyfikacji, a z drugiej – rosnącego udziału w bilansie energetycznym kraju różnych form energii odnawialnej – przyjaznej środowisku (m.in. geotermii, biomasy, energii słonecznej). Niezbędne będzie także rozwijanie w zmodernizowanych rafineriach przetwórstwa ropy naftowej i gazu w oparciu o nowe technologie.

III.4. Konsekwentne promowanie rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw przemysłowych, w tym małych przedsiębiorstw tworzących sieć współpracujących i kooperujących ze sobą firm. Państwo powinno wspomagać wdrażanie przez nie postępu technologicznego, wspierać ich inwestycje rozwojowe, kooperację produkcyjną, wdrażanie przez nie nowych wyrobów, a także ich marketing rynkowy. Działania takie mogłaby także podjąć – powołana w formie federacji – organizacja małych i średnich przedsiębiorstw przemysłowych, dysponująca własnym zapleczem naukowo – badawczym, poradnictwem technologicznym, rewolwingowym funduszem inwestycyjnym oraz jednostką marketingu rynko-

wego (powinny być wykorzystane w tym zakresie doświadczenia Korei Południowej).

III.5. Promowanie rozwoju krajowych ośrodków badawczo – rozwojowych przemysłu, w tym obronnego. W tym celu powinny być wyłączone z podstawy opodatkowania przedsiębiorstw ich wydatki na badania rozwojowo-wdrożeniowe zlecane krajowym ośrodkiem badawczo-rozwojowym; część tych badań mogłaby też być finansowana dotacjami z funduszy rozwojowych przemysłu.

III.6. Realizacja programów modernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP – z wiodącym udziałem polskiego przemysłu obronnego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego. W ciągu najbliższych kilkunastu lat modernizacja ta generować będzie nowoczesne technologie, w tym technologie podwójnego zastosowania ("Dual Use Science & Technology). We współczesnym przemyśle obronnym bowiem są już – a przyszłości jeszcze bardziej będą – rozwijane i wdrażane technologie uważane powszechnie za najbardziej innowacyjne, decydujące o rynkowej przewadze konkurencyjnej i napędzające całą gospodarkę. Będą to m.in. technologie teleinformatyczne, mechatroniczne, optoelektroniczne, nanotechnologia i inżynieria materiałowa, a także badawcze, treningowe i wspomagające platformy modelowania i symulacji działań bojowych w wielowymiarowej przestrzeni. Szczególny nacisk będzie położony na technologie i rozwiązania wzmacniające czynnik ludzki w sytuacjach ekstremalnych. Dziedziny te wykorzystują najnowsze osiągnięcia nauk fizycznych i technicznych, stymulując jednocześnie rozwój tych naukowych dyscyplin stosowanych. W wielu państwach NATO transfer technologii od zastosowań wojskowych do wykorzystania w sektorze cywilnym i vice versa jest integralnie związany z technologiami podwójnego zastosowania. Komercjalizacja takich technologii odbywa się poprzez znalezienie dla nich właściwego zastosowania cywilnego. W tej sytuacji nakłady na technologie militarne należałoby trakto-

wać, jako inwestycje, które charakteryzują się odpowiednio wysokim mnożnikiem inwestycyjnym oraz przynoszą tzw. efekty zewnętrzne w postaci rozprzestrzeniania się innowacji. Technologie podwójnego zastosowania, będące w większości technologiami przełomów, umożliwiają ponadto obniżanie kosztów wprowadzania na rynek nowych wyrobów i rozwiązań. Odpowiednio koordynowane mogą przyczynić się do rozwoju całych sektorów gospodarki przy równoczesnym dofinansowaniu prac na rzecz systemu obronnego państwa. Warto pamiętać, że problemy te dobrze rozumiał wicepremier Eugeniusz Kwiatkowski, angażując się w budowę Centralnego Okręgu Przemysłowego, którego rdzeniem był nowoczesny przemysł zbrojeniowy.

III.7. Trzeba równocześnie jak najszybciej eliminować nieprawidłowości dotychczasowego procesu prywatyzacji przemysłu w Polsce. W tym celu konieczne jest:

- a) ochrona przed zbyt pospiesznym przekwalifikowaniem gruntów poprzemysłowych wyposażonych w infrastrukturę dostosowaną do potrzeb przemysłu na cele mieszkaniowe. Można wykorzystać w tym celu wzorem innych krajów wprowadzenie 5-letniej karencji na wykorzystanie terenów poprzemysłowych na te cele bądź ustalenie prawa pierwokupu przez państwo terenów poprzemysłowych,
- b) egzekwowanie ustalonych w umowach prywatyzacyjnych zobowiązań dotyczących ciągłości produkcji prywatyzowanych podmiotów,
- c) obciążenie konsekwencjami ekonomicznymi przypadków nieprzewidywalnych zwolnień grupowych,
- d) ochrona ciągłości pracy zaplecza badawczo-rozwojowego.

Ponadto trzeba wprowadzić zmiany uniemożliwiające uchylanie się od obowiązków podatkowych w kraju z ewentualnym wykorzystaniem rozwiązań na wzór amerykańskiego Minimalnego Podatku Alternatywnego (AMT) w przypadku braku zysku.

Reasumując, Polskie Lobby Przemysłowe, promujące strategiczny Projekt COP 2, jest głęboko przekonane, że wcielenie

tych propozycji w życie stwarza potencjalną szansę dla radykalnego zmniejszenia asymetrii pomiędzy odzyskaną samodzielnością polityczną państwa polskiego, a wciąż jeszcze dużą zależnością quasi-kolonialną w naszych związkach gospodarczych z rynkiem światowym i Unii Europejskiej. Na taki charakter naszych powiązań z zagranicą wskazują cztery takie fakty, jak:

- dominacja importu na rynku krajowym,
- nadmierna rola niskoprzetworzonych półfabrykatów,
- całkowite uzależnienie od importu zaopatrzenia w wyroby nowej techniki,
- eksport żywej siły roboczej zamiast pracy uprzedmiotowionej w wyrobach eksportowych.

Okres przyspieszenia rozwoju przemysłowego w świecie stwarzać może historyczną wręcz szansę dla likwidacji opóźnienia Polski w rozwoju przemysłowym i odrobienia popełnionych błędów. Szansa ta musi być maksymalnie wykorzystana!

Polskie Lobby Przemysłowe i eksperci zaangażowani w realizację Projektu COP 2 deklarują gotowość aktywnego udziału w realizacji tego wielkiego wyzwania, od którego będzie zależała przyszłość naszego kraju.

Opracował zespół ekspertów w składzie: prof. dr hab. Andrzej Karpiński, dr Ryszard Grabowiecki, prof. dr hab. Tadeusz Gałązka, dr Ryszard Ślązak, dr hab. inż. Tomasz Babul, dr Henryk Potrzebowski i prof. dr hab. Paweł Soroka.

Redakcja: prof. dr hab. Paweł Soroka

Koncepcja trzech Dolin Krzemowych

Proponowane przez inicjatorów wielkiego strategicznego projektu COP 2 trzy Doliny Krzemowe będą główną siłą nośną, trzonem Projektu COP 2.

Do opracowania koncepcji Dolin Krzemowych zostali zaangażowani najlepsi eksperci, z którymi współpracuje Polskie Lobby Przemysłowe. Wśród nich są autorzy referatów wygłoszonych w ciągu ostatnich 6 lat podczas kolejnych edycji Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego w Kielcach.

Propozycja wyodrębnienia w ramach COP 2 tzw. „Trzech Polskich Dolin Krzemowych” dotyczy regionów posiadających właściwe, strategiczne surowce mineralne lub tradycje historyczne rozbudowy przemysłu obronnego.

W Polsce powinny powstać trzy Doliny Krzemowe będące częścią wielkiego strategicznego Projektu COP 2, lansowanego przez Polskie Lobby Przemysłowe:

1. Pierwsza na Ziemiach Odzyskanych, w województwie dolnośląskim i w województwie lubuskim. Umocni to obecność Polski na Ziemiach Zachodnich. Od niedawna bowiem w okolicach Wrocławia powstaje swego rodzaju mini „Dolina Krzemowa” ze względu na największą skalę ulokowania w tym mieście siedzib firm informatycznych, internetowych, producentów komputerów ICT. Powinna ona być połączona z Kombinatem Górniczo-Hutniczym w Lubinie i okolicach, który w najbliższych latach powinien ulec modernizacji, a także zasobami i potencjałem województwa lubuskiego. Wówczas ta mini Dolina Krzemowa nabrałaby właściwego wymiaru.

Stawia się tezę, że region ten będzie niedługo wiodącym gospodarczo w Polsce. Górny Śląsk jest obecnie w fazie bolesnej

czasami społecznie restrukturyzacji. Miną lata zanim rozwój usług produkcyjnych i handlowych zharmonizuje przekształcenia przemysłu. Dolny Śląsk posiada rozbudowywaną infrastrukturę transportową oraz silne zaplecze naukowe. Wybierany jest przez inwestorów krajowych i międzynarodowych różnej skali¹.

Na Dolnym Śląsku najważniejszym ośrodkiem wydobywania rud polimetalicznych jest Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi. Dzięki niemu Polska jest największym europejskim producentem miedzi (wartości ok. 4,5 – 5,0 mld dolarów), piątym światowym wydobywcą srebra (ok. 1100 ton wydobywania rocznie, ale bez metalu w rudach cynkowo-ołowianych), mniejszym wydobywcą złota (800 – 1000 kg rocznego wydobywania). W sumie KGHM odpowiada za polski eksport surowcowy. Ważnym jest aby eksploatowane przez niego zasoby były możliwie wszechstronnie wykorzystywane przez krajowy przemysł zaawansowanych technologii.

Warto jeszcze zwrócić uwagę na jeden aspekt. Przemysł nie ma obecnie żadnych problemów z dostępem do krajowej miedzi i srebra. Tak będzie również w przewidywalnej przyszłości z uwagi na odkrycie kolejnych, dużych złóż polimetalicznych w okolicach Szprotawy. Obecnie trwają ich badania i dokumentacja. Jest jednak już obecnie na powierzchni zbiornik dziesiątków, a niedługo setek milionów ton cennych minerałów. W kombinacie wydobywczym „Rudna”, między Polkowicami i Rudną, na północ od Lubina pracuje w obsłudze KGHM największy w Europie Środkowej zbiornik poflotacyjny „Żelazny Most”. To bez przerwy monitorowane, wzmacniane żelbetowo, podwyższane jezioro, które można uznać za nowoczesny

¹ Obok Polaków dominują Niemcy i Koreańczycy Płd. Przykrą informację podała w dn. 24.07.2025 r. zarząd koncernu amerykańskiego Intel, który zrezygnował ostatecznie z budowy dwóch zakładów czipów elektronicznych w Magdeburgu (Niemcy) o wartości 32 mld euro i Miękkini między Wrocławiem i Legnicą o wartości 4,5 mld USD (zatrudnienie 2 tys. osób). Pewną rekompensatą dla tej decyzji są: rozbudowa zakładów silników Mercedesa w Jaworze oraz trwająca rozbudowa kombinatu LG w Koberzycach pod Wrocławiem.

i bezpieczny odstojnik². Aż się prosi, aby opracować metody i rozpocząć odzyskiwanie rzadkich minerałów z tego zbiornika. Byłaby to praca na rzecz poprawy egzystencji także przyszłych pokoleń uwalnianych stopniowo od takiego obciążenia środowiskowego. Mówimy tu z dużą dozą optymizmu, gdyż w szlamie „Żelaznego Mostu” jest chyba cała tablica Mendelejewa i nie łatwo byłoby odzyskać poszczególne pierwiastki. Projekt taki stałby się zapewne również wdzięcznym polem międzynarodowej współpracy.

Ważnym zapleczem Doliny Miedziowej jest województwo lubuskie. Definiując pojęcie doliny przemysłowej w ujęciu potencjału wybranego obszaru należy wziąć pod uwagę cztery główne zaplecza określające ten potencjał:

1. surowcowe,
2. przemysłowe skojarzone z rozpatrywanym rodzajem surowców,
3. badawczo-rozwojowe i naukowe,
4. edukacyjne przygotowujące niezbędne kadry różnego szczebla do utrzymania tej doliny w ruchu.

W **projekcie ustawy o utworzeniu i rozwoju Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2)** zdefiniowano trzy tematyczne doliny, które stanowią koncepcję strategicznego rozmieszczenia w Polsce regionalnych ośrodków innowacji technologicznej. Jedną z nich nazwano Doliną Miedziową, wskazując w projekcie ustawy jako obszar powiązany z kilkoma miastami: Lubin, Głogów, Wrocław, Kalisz wraz z zapleczem naukowym miasta Wrocław. Należy także uwzględnić województwo lubuskie, które według aktualnych danych stanowi również ważne zaplecze jak wskazane w poprzednim akapicie.

² Można dodać, że na jego hipotetycznej katastrofie kolejne rządy trenują symultanicznie zarządzanie w warunkach kataklizmu. Nie są tu interesujące elektrownie atomowe, powodzie, katastrofy. Wyobraźnię wyściskująco pobudzają sphywające miliony ton toksycznej zawiesiny z metalami ciężkimi, które zamieniają w pustynię dolinę Odry, Zalew Szczeciński i południowy Bałtyk.

Spróbujmy przeanalizować potencjał tego województwa jako ważnego podmiotu tej doliny miedziowej.

Pierwszym wskaźnikiem tej analizy jest zagadnienie zaplecza surowcowego.

W przedstawionej w tym opracowaniu analizie wykorzystano niektóre wnioski zawarte w Raporcie Spółki Ernst & Young Global Limited, opracowanym na zlecenie grup kapitałowych Lumina Metals oraz The Electrum Group, w maju 2025 roku, w którym stwierdzono, że (cytat):

- 1) *iedź jest niezbędna w niemal każdej dziedzinie nowoczesnej infrastruktury – wykorzystuje się ją w budownictwie, przemyśle energetycznym oraz obronnym.*
- 2) *Równie istotną rolę w transformacji energetycznej i dekarbonizacji odgrywa srebro, na które popyt w sektorze paneli słonecznych tylko ostatnio wzrósł o blisko 300%.*

Ponadto w raporcie stwierdzono, że (cytat): *Według Państwowego Instytutu Geologicznego, w związku z zatwierdzeniem dokumentacji dla nowo odkrytych złóż w ostatnich latach (Żary, Nowa Sól, Sulmierzyce Północ, Mozów oraz Retków-Grodziszczce), nastąpił przyrost zasobów bilansowych o około 23 mln t miedzi – z 34 mln t na koniec 2018 r. do 57 mln t na koniec 2023 r. **Zasoby nowych złóż są na poziomie ponad 38% wszystkich zasobów miedzi w Polsce.***

Drugim metalem istotnym dla rozwoju ważnych gałęzi gospodarczych, szczególnie w obszarze produkcji wyrobów dual-use obok miedzi jest srebro, którego wykorzystanie w ostatnich latach szybko wrasta (np. ogniwa fotowoltaiczne). W tym temacie w raporcie stwierdzono, że (cytuję):

*Polska posiada największe zasoby srebra na świecie. Uwzględniając najnowsze dane Państwowego Instytutu Geologicznego, w związku z zatwierdzeniem nowych złóż w ostatnich latach (Żary, Nowa Sól, Sulmierzyce Północ, Mozów oraz Retków-Grodziszczce) nastąpił przyrost zasobów bilansowych o ponad 60 tys. t srebra – z 103 tys. t na koniec 2018 r. do 165 tys. t na koniec 2023 r. **Nowe złoża, w większości umiejscowione***

w regionie lubuskim, stanowią ponad 43% wszystkich zasobów srebra w Polsce.

W latach 2025-2033 dwie firmy Lumina Metals (złóże Nowa Sól) oraz The Electrum Group (złóże Żary) mogą uruchomić dwie inwestycje, które będą miały bardzo duży wpływ na gospodarkę regionu lubuskiego jak również całego kraju.

W raporcie EY stwierdzono, że (cytat): *Ilościowa ocena wpływu tych inwestycji na polską gospodarkę w latach 2025-2033 (w fazie inwestycyjnej) wskazuje następujący średnioroczny wpływ na:*

- 1) *Wartość dodaną (PKB): 3 miliardy PLN;*
- 2) *Zatrudnienie: 29 tysięcy nowych miejsc pracy;*
- 3) *Dochody sektora finansów publicznych: 1,5 miliarda PLN.*

*Gros tych efektów pozostanie na poziomie podregionu zielonogórskiego (i województwa lubuskiego). Całkowity wpływ dwóch inwestycji na PKB podregionu, w którym zlokalizowana będzie działalność wydobywcza, wyniesie w okresie 2025-2033 średniorocznie 2,6 mld PLN, co stanowi 6,2% PKB tego podregionu z 2022 r. Już w tej fazie dwa projekty inwestycyjne **będą wspierać** ponad 25 tys. miejsc pracy średniorocznie, co stanowi 9,5% całkowitego zatrudnienia w tej jednostce terytorialnej.*

Ponadto, po dokonaniu analizy zasięgu oczekiwanych efektów tych inwestycji w raporcie stwierdzono, że (cytat): *Ze względu na znaczenie bliskości geograficznej dostawców dla wielu branż, poza lubuskim, największymi beneficjentami efektów wywołanych inwestycjami Lumina Metals i The Electrum Group są województwa wielkopolskie i dolnośląskie.*

Drugim wskaźnikiem jest zaplecze przemysłowe skojarzone z rozpatrywanym rodzajem surowców metalowych

Województwo lubuskie ma dwie stolice i kilka miast o zróżnicowanej infrastrukturze przemysłowej. Do najważniejszych zakładów przemysłowych, które się wpisują w kryteria produkcji istotnej dla obronności z dużym potencjałem innowacyjności można zaliczyć:

- Wybrane zakłady zlokalizowane w Gorzowie Wielkopolskim
- Holding-ZREMB Gorzów S.A – Produkcja konstrukcji metalowych i ich części
- Alcoplan Sp. z o.o. Sp.k. – produkcja artykułów metalowych
- Gozamet Sp. z o.o. – produkcja elementów metalowych
- Hackman Group Sp. z o.o. – artykuły metalowe
- Perfect – Zakład Handlowo-Uslugowo-Produkcyjny – malowanie i lakierowanie przemysłowe
- Mularmet – obróbka metali
- Zakład mechaniczny „mestil” Sp. z o. o. – Produkcja zamków i zawiasów

- **Wybrane zakłady zlokalizowane w Zielonej Górze**

- ZASTAL S.A. – konstrukcje stalowe, przemysł metalowy
- Alkatraz – produkcja artykułów metalowych
- Aluart – elementy metalowe, Zawada
- B.K. Sp. z o.o. – wytwórnia maszyn technologicznych
- Interdako – produkcja metalowa, Przylep
- Marcopol – elementy złączne i metalowe
- Progress S.C. – produkcja metalowa
- ATEC Plus – produkcja anten i przekaźników antenowych
- Inmel – aparatura pomiarowa i kalibratory

- **Wybrane zakłady zlokalizowane w Nowej Soli**

- Alumetal Sp. z o.o. – produkcja wyrobów z aluminium i stopów aluminium,
- Gedia Poland Sp. z o.o.– przemysł automotive oraz ośrodek B+R,
- Nord Napędy Sp. z o.o. – produkcja oraz prace B+R w zakresie napędów stosowanych w różnych maszynach i pojazdach,
- Mazel S.A. – przemysł elektroenergetyczny i automatyki przemysłowej,
- IdeaPro Sp. z o.o. (kontynuacja działalności firmy DOZAMET) – projektowanie i budowa maszyn przemysłowych,
- HardMetal Sp. z o.o. – produkcja konstrukcji metalowych.

- **Wybrane zakłady zlokalizowane w Świebodzinie i okolicy:**
 - AMP Sp. z o.o. – urządzenia do obróbki cieplnej
 - ATP Service – usługi metalowe i serwisowe
 - JAREX – instalacje i elementy metalowe
 - Adient Poland – Oddział Świebodzin Produkcja metalowych struktur foteli samochodowych, przewodnic, mechanizmów regulacji.
 - Recaro Aircraft Seating Polska – produkcja elementów do foteli lotniczych,
 - Zakład WdrożeniowoProdukcyjny ANKO, – konstrukcje stalowe,
 - PPHU VOSS – konstrukcje stalowe, automatyka przemysłowa
 - MHS Serwis – konstrukcje aluminiowe i stalowe

- **Wybrane zakłady zlokalizowane w Żaganiu i okolicy:**
 - CEFA Poland (Grupa Motherson) – produkcja plastikowych elementów wnętrz samochodów (m.in. deski rozdzielcze)
 - ClassicMetal (siedziba w Żarach ale obsługuje region żagański) – konstrukcje stalowe, maszyny i urządzenia przemysłowe, wyposażenie linii tłoczenia blach dla automotive.

- **Wybrane zakłady zlokalizowane w Żarach i okolicy:**
 - ClassicMetal – konstrukcje stalowe, maszyny, urządzenia przemysłowe
 - Stahlbau Automotive Sp. z o.o. Sp.k. – konstrukcje metalowe, elementy stalowe
 - Zakład Metalowy STARYK – produkcja wyrobów metalowych
 - CentroMetal – producent artykułów metalowych

- W regionie działa również **Lubuski Klaster Metalowy** z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim, który skupia 84 członków z branży przemysłowej głównie metalowej, uczelnianych i przemysłowych ośrodków B+R, parków naukowo-przemysłowych, stowarzyszeń oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Trzecim wskaźnikiem jest zaplecze badawczo-rozwojowe i naukowe regionu w zakresie badań obejmujących dyscypliny związane z przetwórstwem metali, rozwojem automatyki, automotive szczególnie związanych z obronnością.

W województwie lubuskim funkcjonują dwie uczelnie państwowe: Akademia im. Jakuba z Paradyża (Strona główna – Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim) zatrudniająca ok. 300 nauczycieli akademickich (57 z tytułem profesora lub dr hab., 96 z tytułem doktora) i posiadająca uprawnienia akademickie w zakresie 3 dyscyplin naukowych oraz Uniwersytet Zielonogórski (O uczelni – Uniwersytet Zielonogórski) zatrudniający ok. 1150 nauczycieli akademickich (340 z tytułem profesora lub dr hab., 493 z tytułem doktora) i posiadający uprawnienia akademickie w zakresie 23 dyscyplin naukowych. W obu uczelniach prowadzone są badania w wielu dyscyplinach. Do dyscyplin, które tematycznie powiązane są z omawianą doliną można zaliczyć:

I. Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

1. inżynieria mechaniczna
- I. Uniwersytet Zielonogórski
 1. automatyka, elektronika, elektrotechnika i technologie kosmiczne
 1. inżynieria mechaniczna
 2. informatyka techniczna i telekomunikacja
 3. inżynieria **lądowa, geodezja i transport**
 4. inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka
 5. matematyka
 6. nauki fizyczne
 7. nauki medyczne
 8. nauki o zarządzaniu i jakości

Badania naukowe powiązane tematycznie z omawianą doliną:

I. Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

1. Określenie szeregu właściwości i cech struktury żeliwa z różnymi postaciami wydzieleni grafitu,
2. Numeryczne i doświadczalne badania struktury przepływu w układach przepływowych wirowych maszyn energetycznych (turbiny, sprężarki),
3. Diagnostyka maszyn elektrycznych w energetyce,
4. Zjawiska procesów fizykochemicznych na granicy ciekłej stopy żelaza z materiałami form ceramicznych,
5. Procesy krzepnięcia, mikrostruktura, porowatość odlewów i właściwości mechaniczne odlewów,
6. Wpływ procesu szlifowania innowacyjnego powierzchni walcowych zewnętrznych na właściwości warstwy wierzchniej,
7. Podwyższenie wybranych właściwości użytkowych żeliwa z różnymi postaciami wydzieleni grafitu.

I. Uniwersytet Zielonogórski

1. Badanie strukturalne i ocena stopnia degradacji wysokotemperaturowych taśm nadprzewodnikowych II generacji do zastosowań w nadprzewodnikowych ogranicznikach prądów zwarciovych
1. Sterowanie wspomaganie danymi pomiarowymi w czasie rzeczywistym i optymalizacja wydajności dla złożonych nieliniowych systemów produkcji wsadowej
2. Analiza oraz dekompozycja części sterującej systemu cyber-fizycznego opisanego z zastosowaniem interpretowanej sieci Petriego
3. Wykonanie komercyjnego oprogramowania pozwalającego na zautomatyzowanie procesów wzorcowania przyrządów pomiarowych wielkości elektrycznych przy zastosowaniu jako wzorców kalibratorów produkcji PW INMEL Sp. z o.o.
4. Wykorzystanie dronów w pracach geodezyjnych wraz z ofertą wzbogacenia oferty szkoleń operatorów dronów w tym zakresie
5. Badanie struktury i własności mechanicznych innowacyjnych dwuskładnikowych materiałów na osnowie tytanu wytwarzanych przyrostowo in situ

6. Impedancyjny nanobiosensor na bazie trójskładnikowego stopu Ti-Cu-Ag do monitorowania przewlekłej choroby nerek.
7. Ocena wpływu parametrów skrawania na wskaźniki stanu warstwy wierzchniej utwardzonej stali nierdzewnej po obróbce toczeniem w warunkach ekologicznych
8. Opracowanie innowacyjnej technologii recyklingu metali ze złomu zużytego sprzętu elektronicznego
9. Modelowanie zagadnień hydrodynamiki tworzenia medium czynnego z nanocząsteczkami podczas obróbki ubytkowej w warunkach zminimalizowanego chłodzenia i smarowania
10. Transgraniczne wykorzystanie bezzałogowych systemów latających przez straż pożarną (GEvUFF)
11. Autonomiczny system monitorowania i przetwarzania parametrów pracy pieca wglębnego dla potrzeb Industry 4.0 w procesach nawęglania niskociśnieniowego
12. Badanie szkielec boranowych współdomieszkowanych pierwiastkami ziem rzadkich i metali przejściowych (szkielec boranowe)

Czwartym wskaźnikiem jest zaplecze edukacyjne przygotowujące niezbędne kadry różnego szczebla do utrzymania tej doliny w ruchu. W tym temacie należy wskazać na szkolnictwo średnie oraz wyższe. W ramach opisu edukacji w ramach szkolnictwa średniego należy wskazać na szkoły typu: technika, szkoły branżowe i branżowe centra umiejętności. W województwie lubuskim często te poziomy kształcenia są realizowane w ramach Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (CKZiU). W województwie lubuskim aktualnie funkcjonuje: 46 liceów ogólnokształcących lub profilowych, 36 techników o różnym profilu kształcenia technicznego oraz 26 szkół branżowych I i II stopnia. Ponadto w 2025 roku uruchomiono 4 Branżowe Centra Umiejętności w zakresie: w Zielonej Górze: Informatyka i programowanie, Budownictwo Wodne i Melioracje Wodne, w Gorzowie Wielkopolskim: przemysł motoryzacyjny, w Nowej Soli: Elektromobliwość.

Obie uczelnie lubuskie oferują szerokie spektrum kierunków kształcenia I stopnia (inżynierskie lub licencjackie) oraz II stopnia z tytułem magistra oraz szkoły doktorskie. Akademia im. Jakuba z Paradyża w ofercie ma kształcenie na 26 kierunkach w tym 5 w zakresie dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych oraz studia w ramach szkoły doktorskiej z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych. Uniwersytet Zielonogórski w ofercie ma kształcenie na 67 kierunkach w tym 17 w zakresie dziedziny nauk inżynieryjno – technicznych oraz studia w ramach dwóch szkół doktorskich: nauk humanistycznych i społecznych oraz nauk ścisłych, przyrodniczych i technicznych.

Przedstawione powyżej zaplecze edukacyjne pozwala zabezpieczyć zasoby kadrowe zarówno na poziomie średniego dozoru jak również na poziomie kierowniczym.

Powiększenie pierwszej Doliny Krzemowej zasadniczo nie wiele zmieni w dotychczasowym rozwoju Wrocławia, miasta, które od dawna zabiega o tego rodzaju inwestycje. Natomiast duże możliwości pod tym względem oferuje miasto LUBIN położone ok. 73 km w najkrótszej trasie od Wrocławia. Atutem tego miasta jest siedziba największej polskiej firmy górniczej KGHM Polska Miedź S.A. Eksploatuje ona nie do końca jeszcze udokumentowane gigantyczne złoża miedzi, srebra, złoża i wielu innych poszukiwanych pierwiastków, których ceny nieustannie idą w górę, co dobrze rokuje tej firmie na przyszłość. Jest to największy w Europie producent miedzi z własnymi hutami w Głogowie zajmujący pod tym względem siódmą pozycję na świecie. Jako producent srebra jest na pierwszym lub drugim miejscu w globalnej klasyfikacji. Na dodatek służby geologiczne Stanów Zjednoczonych po analizie rozpoznania geologicznego uznały eksploatowane przez KGHM złoża mające największe na świecie zasoby srebra.

Nowe inicjatywy wiążące się w nowym przestrzennym ukształtowaniu Doliny Krzemowej na Dolnym Śląsku i w województwie lubuskim wiązały by się z przetwórstwem miedzi

jako produktu końcowego poprzez mniejsze firmy produkujące druty miedziane, rury, kształtki kable i inne tego rodzaju produkty, w tym produkty związane z cyfryzacją i informatyzacją. Do propozycji tych należy dołączyć usprawnienia komunikacyjne w postaci autostrady (lub drogi szybkiego ruchu) Wrocław – Lubin – Zielona Góra – Gorzów Wlkp bezpośredniej linii szybkiej kolei typu metro powierzchniowe, lotnisko pasażerskie i inne tego rodzaju usprawnienia komunikacyjne.

2. Drugą Dolinę Krzemową może w przyszłości stanowić nowoczesny przemysł wpisujący się w nową rewolucję przemysłową 4.0 i 5.0, wykorzystujący pierwiastki ziem rzadkich umiejscowione na Suwalszczyźnie, na styku z Warmią i Mazurami. Niektórzy twierdzą, że zasoby te są większe aniżeli posiada je Ukraina (w ich sprawie Ukraina niedawno zawarła porozumienie ze Stanami Zjednoczonymi). Obecne nowe technologie wydobywcze pozwalają uruchomienie tych złóż. Blisko nich powinny powstać zakłady przemysłowe przetwarzające na miejscu wydobywane tu pierwiastki ziem rzadkich.

Zasoby te i kwestia ich wydobywania mają swoją historię. Pod koniec lat 50-tych XX wieku polscy geolodzy odkryli koło Jeleniewa na północ od Suwałk w małej wsi Krzemianka złoża rudy żelaza. Inspiracje do poszukiwań w tej szczególnej lokalizacji stanowiły meldunki o anomaliach magnetycznych hitlerowskich pilotów w czasie II wojny światowej. Szacunkowo określono zawartość złóż na 1,34 mld ton rudy żelaza z bogatymi domieszkami tytanu, wanadu, neodymu, cezu i innych minerałów. Ruda żelaza znajduje się na głębokości 2 tys. metrów, ale na magmowym uskoku płyty wschodnioeuropejskiej w korzystnych uwarunkowaniach temperaturowych i geologicznych.

W 1979 r. RFN przyznała PRL pożyczkę celową 750 mln marek (DM) na wybudowanie w gminie Jeleniewo kopalni rudy żelaza. Spłata kredytu rozłożona została na dekadę po uruchomieniu kopalni dostawami tytanu. Polska pieniądze zagospodarowała, ale kopalnia nie powstała. W trudnych latach 80-ych prowadzone były studia przestrzenne dotyczące

Krzemianki. Najważniejsze z nich były na szczeblu rządowym koordynowane przez prof. zw. dr hab. Irenę Fierlową z Katedry Geografii Ekonomicznej SGH Warszawa. Instytucjonalnymi partnerami był GUS Warszawa i Instytut Geologii. Zespół młodych naukowców prowadził w regionie badania terenowe³. Opinia o ewentualnym podjęciu eksploatacji suwalskich rud żelaza była w tamtym czasie jednoznacznie negatywna. Przesądzały o niej następujące uwarunkowania:

1. Głębokość wydobycia. Słabe uświadomienie sobie przyszłego znaczenia pierwiastków ziem rzadkich, choć Niemcy wykazywali szczególne zainteresowanie tytanem i wanadem, a nie żelazem.

1. Powstanie potężnego kombinatu przetwórczego na północ od Suwałk na granicy Suwalskiego Parku Krajobrazowego i Pojezierza Wigierskiego. Dwa malownicze jeziora rynnowe – Szelment Mały i Szelment Wielki miały zostać zamienione w odstojniki szlamu poflotacyjnego ze wszystkimi tego skutkami dla Pojezierza Suwalskiego. Zakłady miały mieć 300-metrowy komin, co przy przewadze wiatrów zachodnich było pewną złośliwością wobec dawnego Związku Radzieckiego.

2. Kościół nie był entuzjastą inwestycji z uwagi na jej dramatyczny wpływ na Wigierski Park Narodowy z sanktuarium rzymsko-katolickim.

3. Zbliżająca się transformacja społeczno-gospodarcza i upadek bloku wschodniego spowodował, że problem minerałów powrócił. Złoża są badane przy użyciu nowoczesnych metod w ramach unijnego projektu SEMACRET. Polska otrzymała 7,5 mln euro na pogłębione analizy. Udział w nim biorą naukowcy polscy, niemieccy i fińscy.

Wiadomym jest, że sprawa dotyczy 376 mln ton czystego żelaza, 96,4 mln ton tytanu i ok. 14 mln ton wanadu⁴. Eko-

³ Spośród jeszcze aktywnych można tu wymienić następujące osoby: dr Barbara Trzcńska, dr Ewa Taylor, mgr Joanna Byczyńska, dr (obecnie prof. SGH) Jacek Brdulak, dr Tadeusz Puchalski.

⁴ K. Czernikiewicz, *Gigantyczne złoża na Suwalszczyźnie. Mogą być warte nawet 8 bln złotych*. Onet Wiadomości z dn. 23.07.2025.

nomiczna wartość suwalskich minerałów jest oczywiście inna w obecnych uwarunkowaniach niż pół wieku wcześniej. Podjęcie ich eksploatacji wymaga rzetelnej kalkulacji ekonomicznej. Proste, dziennikarskie przeliczenie zasobów minerałów według aktualnych cen giełdowych nie ma wiele wspólnego z pogłębionym rachunkiem ekonomicznym efektywności danego przedsięwzięcia.

Jak twierdzi współpracujący z nami ekspert z dziedziny geologii dr Adam Maksymowicz „Od strony górniczej i ekologicznej jest dobre rozwiązanie, które winno pogodzić wymagania obu tych wydawałoby się sprzecznych dziedzin. Sprzyja temu skała macierzysta wszystkich tych rud metali, która jest głębinową skałą magmową, genetycznie podobną do granitów, o nieco innym składzie mineralnym, stąd jej inna nazwa. Skała ta jest lita i masywna, w której bez specjalnych zabezpieczeń można prowadzić nie tylko roboty górnicze, ale umieścić pod ziemią cały ciąg technologiczny tworzenia koncentratów i w wybranych partiach pozostawiać wszystkie odpady przetwarzania rudy w koncentrat. Jest to możliwe, gdyż złoża to zajmuje powierzchnię około 250 km kwadratowych”. Na temat tych zasobów na Suwalszczyźnie zob.:

- <https://biznesalert.pl/suwalki-zloza-metali/>
- <https://jbsd.com.pl/obr/4024877/zloza-metali-ziem-rzadkich-na-suwalkach>

Nie bursztyn, nie złoto, albo ropa, ale informacje o złożach tytanu i wandau na Suwalszczyźnie rozpalają w ostatnim czasie wyobraźnię. I choć geolodzy twierdzą, że złoża te w Polsce są położone tak głęboko, że ich wydobywanie jest nieopłacalne, to są tacy, którzy twierdzą, że Polska to najbogatszy kraj na świecie.

- <https://bizblog.spidersweb.pl/zloza-naturalne-tytan-suwalki-bogactwo>

Na Suwalszczyźnie, na styku z Warmią i Mazurami, powinien zatem powstać kompleks wydobywczo – przemysłowy-je-

den z najważniejszych w ramach COP-u 2., w ogólnopolskiej sieci firm przemysłowych będącej centralną w Europie Środkowej. Kompleks zaopatrujący polską gospodarkę i Siły Zbrojne w półprzewodniki i inne produkty związane z cyfryzacją. Wydział Nauk Technicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Politechnika Białostocka oraz Państwowa Uczelnia Zawodowa w Suwałkach stanowiłaby zaplecze kadrowe tego kompleksu, ponieważ PUZ w Suwałkach dysponuje wieloma wydziałami, w tym politechnicznym i ekonomicznym. W finansowanie tego kompleksu należy zaangażować środki polonijne, zwłaszcza amerykańskie. Na zasadzie joint venture można do tej wielkiej inwestycji włączyć kapitał z Tajwanu. Niedawno został wyznaczony Pełnomocnik terenowy w Suwałkach ds. projektu COP 2.

To byłyby druga Dolina Krzemowa.

3. Trzecią dolinę Krzemową stanowiłby pierwotny Centralny Okręg Przemysłowy, zbudowany przed wojną przez Eugeniusza Kwiatkowskiego, ale zmodernizowany i unowocześniony w oparciu o zasady rewolucji przemysłowej 4.0 oraz 5.0. Jego jądrem powinna być Polska Grupa Zbrojeniowa S.A., której główny potencjał znajduje się na obszarze pierwszego COP-u.

Trzecia, i ostatnia, „Dolina Krzemowa” istnieć ma w centralnej Polsce na obszarze historycznym dawnego COP, a obecnie jako ważna część projektowanego tzw. COP-2. Tu sprawa jest w obecnych warunkach geopolitycznych bezdyskusyjna. Przemysł obronny staje się stopniowo filarem naszej wytwórczości przemysłowej. Na obronność przeznaczamy 5 proc. PKB rocznie i ok. 25 proc. rocznego budżetu państwa. Zapadły już decyzje o szybkiej rozbudowie wielu historycznych zakładów przemysłowych. Huta Stalowa Wola produkuje pojazdy bojowe, wyrzutnie rakiet niekierowanych i haubice samobieżne. We współpracy z Koreą Południową paleta tych pojazdów zostanie znacznie rozszerzona. Trwa rozbudowa dużych zakładów amunicyjnych i produkujących rakiety przeciwpancerne i przeciwlotnicze krótkiego zasięgi „Mesko” w Skarżysku Kamiennej.

W świętokrzyskich Pionkach zwiększa się produkcja materiałów wybuchowych. Zakład nazywany przed II wojną światową polską prochownią może niedługo odzyskać swoją pozycję. W Mielcu i Świdniku produkowane są śmigłowce, jednak przedsiębiorstwa zostały sprzedane kapitałowi zagranicznemu.

Generalnie, rozwój przemysłu obronnego to szansa dla wielu kooperantów, także z sektora prywatnego (partnerstwo państwowo-prywatne) oraz koordynatorów końcowej produkcji z zakresu zaawansowanych technologii. Produkcja dronów bojowych jest tego dobrym przykładem.

Zasady i koncepcja modernizacji pierwszego COP, który byłby ważną częścią COP 2, została przedstawiona w rozdziale VII monografii pt. „O Centralnym Okręgu Przemysłowym-ale inaczej (reindustrializacja Polski a doświadczenia COP)”, wydanej w 2024 roku, autorstwa Andrzeja Karpińskiego, Bartłomieja Skrzypka i Pawła Soroki.

Na koniec nasuwa się ostateczna refleksja. Pod hasłem „Trzech Dolin Krzemowych” otrzymujemy obraz przemian jakościowych w rozwoju polskiego przemysłu. Z wykorzystaniem znacznych zasobów rzadkich minerałów. Te omawiane „Doliny Krzemowe” są skazane na kooperacyjną, zarządczą, koordynacyjną współpracę. Należy sobie życzyć, aby ich nazwa mogła się odnosić do całego polskiego przemysłu.

Wszystkie trzy wyżej ukazane Doliny Krzemowe powinny stać się ważną częścią Centralnego Okręgu Przemysłowego 2-COP 2 jako centralnego, największego obszaru(okręgu) przemysłowego w Europie Środkowej.

Współpraca spółdzielni mieszkaniowych w realizacji inwestycji mieszkaniowych w ramach projektu COP 2

Zwracamy się do Państwa z apelem o włączenie się w historyczny, nowoczesny projekt odbudowy i rozwoju społeczno-gospodarczego Polski – inicjatywę COP2 czyli Centralnego Okręgu Przemysłowego drugiej generacji.

Projekt ten, wzorowany na idei przedwojennego COP, zakłada nie tylko powstanie nowoczesnych zakładów przemysłowych, technologicznych i usługowych, ale również budowę odpowiedniej infrastruktury społecznej, w tym mieszkań dla setek tysięcy pracowników.

Kluczową rolę w tym przedsięwzięciu mają odegrać spółdzielnie mieszkaniowe – doświadczone – nadal obecne w całej Polsce – instytucje z wieloletnim dorobkiem w zakresie budownictwa i zarządzania zasobami mieszkaniowymi.

I. Czym jest COP2?

COP2 to nowoczesna koncepcja polityki przemysłowej, której celem jest odbudowa krajowego potencjału produkcyjnego, stworzenie nowych miejsc pracy oraz rozwój średnich i małych miast.

Projekt ma odpowiedzieć na wyzwania współczesności: zmiany klimatyczne, kryzys demograficzny, brak mieszkań oraz centralizację gospodarki.

II. Dlaczego udział spółdzielni mieszkaniowych jest kluczowy?

Realizacja COP2 wymaga powstania dziesiątek tysięcy mieszkań, szczególnie w regionach dotychczas zaniedbanych inwestycyjnie. Spółdzielnie mieszkaniowe posiadają doświadczenie, zasoby, strukturę i społeczne zaufanie.

Są również zdolne do oferowania formuły spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu, co jest rozwiązaniem bezpiecznym i dostępnym dla osób o niższych dochodach.

III. Jakie działania są potrzebne?

W naszej ocenie konieczne jest przede wszystkim podjęcie przez spółdzielnie inicjatywy polegającej na występowaniu do Ministerstwa Rozwoju I Technologii, poprzez kierowanie pism i petycji mających na celu umożliwienie przekazywania gruntów zarządzanych przez KZN dla podmiotów realizujących budownictwo społeczne i lokatorskie, tj. Spółdzielni mieszkaniowych. W naszej ocenie spółdzielnie powinny mieć takie same uprawnienia jak SIMy – dostęp do finansowania z BGK, czynsz regulowany i możliwość nieodpłatnego otrzymywania gruntów, gdyż poprzez obniżenie kosztów budowy, pozwoli to na udostępnienie na rynku lokali dla osób o niższych dochodach, które bądź to nie posiadają środków na wkład własny, bądź nie mają zdolności kredytowej by zakupić lokal od dewelopera.

Dodatkowo spółdzielnie powinny włączyć się w proces realizacji tego typu lokali, już teraz, w szczególności z wykorzystaniem preferencyjnych kredytów z Banku Gospodarstwa Krajowego, gdyż pozwoli to na systematyczne powiększanie bazy lokali przeznaczonej dla osób o niższych dochodach.

IV. Korzyści dla spółdzielni mieszkaniowych

Udział w COP2 to szansa na rozwój i umocnienie pozycji spółdzielni. Główne korzyści to: preferencyjne kredyty z BGK, zwiększenie liczby członków, stabilność finansowa, dostęp do gruntów publicznych.

V. Co dalej?

Zachęcamy do analizy lokalnych potrzeb, kontaktu z samorządami i inicjatorami Projektu COP2. udziału w spotkaniach informacyjnych, a przede wszystkim podjęcie inicjatywy polegającej na kierowaniu pism do Ministerstwa Rozwoju i Technologii w celu udostępnienia terenów zarządzanych przez KZN na potrzeby spółdzielni z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe lokatorskie. Taka forma prawa do lokalu jest niewątpliwie unikalna w skali kraju i przez to zapewni spółdzielni przewagę nad deweloperami, a jednocześnie zwiększy zasób lokali dla osób o niższych dochodach. Jednocześnie szeroki głos środowiska spółdzielczego zacznie być słyszalny i pozwoli na realne odblokowanie budownictwa spółdzielczego, które przecież przez kilkadziesiąt lat stanowiło podstawę dla zapewnienia prawa do mieszkania, w którego zasobach mieszka obecnie kilkanaście mln. ludzi. Czas by spółdzielnie mieszkaniowe po latach marazmu znowu zaczęły realizować spółdzielcze budownictwo lokatorskie.

Podsumowanie

COP2.0 to projekt, który może realnie zmienić oblicze wielu regionów Polski. Udział spółdzielni mieszkaniowych jest warunkiem jego sukcesu. Wierzymy, że wspólnie możemy zbudować przyszłość opartą na solidarności i lokalnej odpowiedzialności.

Opracował mec. Grzegorz Zajdel
Pełnomocnik Terenowy ds. Projektu COP 2
Regionu Podkarpackiego

Debata podczas Targów Kooperacji Przemysłowej i Outsourcingu Subcontracting w Poznaniu

Podczas kolejnej edycji Targów Kooperacji Przemysłowej i Outsourcingu Subcontracting w Poznaniu odbył się w dniu 3 czerwca 2025 r. panel dyskusyjny poświęcony projektowi Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2). Obecni na nim byli przedstawiciele świata nauki, biznesu i administracji publicznej, aby wspólnie zastanowić się nad kierunkami rozwoju nowoczesnego przemysłu w Polsce. Wśród prelegentów i uczestników debaty byli m.in. prof. dr hab. Paweł Soroka, dr inż. Joanna Gąbka, dr Dariusz Grabowski, a także reprezentanci firm technologicznych, instytutów badawczych i organizacji gospodarczych.

Dyskusja objęła takie tematy, jak:

- 1) Struktura polskiego przemysłu i potencjał jego rozwoju w kontekście COP 2,
- 2) Rola sektora MŚP i finansowania w realizacji projektu,
- 3) Współpraca przedsiębiorstw z sektorem obronnym i branżami strategicznymi.

Paneliści konferencji poświęconej Projektowi COP 2 w ramach Targów Kooperacji Przemysłowej i Outsourcingu Subcontracting w dniu 3 czerwca 2025 roku w Poznaniu.

Słuchacze panelu dotyczącego Projektu COP 2 w ramach Targów Kooperacji Przemysłowej i Outsourcingu Subcontracting w dniu 3 czerwca 2025 roku w Poznaniu.

Spotkanie w Olsztynie dotyczące nowej polityki przemysłowej dla Polski, której zadaniem będzie stworzenie Centralnego Okręgu Przemysłowego COP2

W dniu 2 lipca 2025 roku w siedzibie Zakładu Urządzeń Technicznych „UNIMASZ” w Olsztynie odbyła się debata dotycząca projektu budowy nowej polityki przemysłowej dla Polski, której zadaniem będzie stworzenie Centralnego Okręgu Przemysłowego COP2, opartego na współpracy sektora prywatnego i publicznego. Było to spotkanie regionalne, w którym uczestniczyli przedstawiciele środowisk gospodarczych, samorządowych i naukowych z terenu Warmii i Mazur. Zaproszono także pełnomocników terenowych ds. COP 2 z Wybrzeża i Podlasia.

Organizatorami debaty byli: Polskie Lobby Przemysłowe; Zakład Urządzeń Technicznych UNIMASZ Sp. z o.o., Oddział SIMP w Olsztynie, Przewodniczący Rady Programowej Projektu COP2 oraz Regionalni Pełnomocnicy ds. Realizacji Projektu COP2 z terenu Warmii i Mazur.

Debatę rozpoczął Stanisław Jankowski – Pełnomocnik Regionalny ds. COP 2, Prezes Zarządu ZUT UNIMASZ Sp. z o.o., powitaniem przybyłych i przedstawieniem uczestników spotkania. Rolę moderatora debaty pełnił Zbigniew Buklewski – Pełnomocnik Regionalny ds.

COP 2, Wiceprezes Zarządu Oddziału SIMP w Olsztynie.

W pierwszej części spotkania uczestniczący w nim, krótko przedstawili instytucje, organizacje i firmy przez nich reprezentowane. Następnie Jacek Szypowski, Wiceprezes Zarządu

– Dyrektor ZUT „UNIMASZ” Sp. z o.o., przedstawił potencjał, możliwości produkcyjne oraz ofertę i plany rozwojowe firmy. Jego informacje uzupełnił Krzysztof Krasowski, Wiceprezes Zarządu – zastępca Dyrektora ds. Produkcji ZUT „UNIMASZ” Sp. z o.o.

W dalszej części debaty genezę i założenia oraz stan realizacji strategicznego Projektu COP 2 przedstawił prof. dr hab. Paweł Soroka – Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego i projektu COP 2. W kolejnych wystąpieniach dużo uwagi poświęcono wielopłaszczyznowym wzajemnym regionalnym relacjom partnerskim między państwowymi i prywatnymi przedsiębiorstwami przemysłowymi, a także między nauką, sferą badawczo – rozwojową a przemysłem, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji obronnej. Na ten temat wypowiedali się m.in.: dr hab. inż. Piotr Markowski, Prodziekan ds. rozwoju i współpracy Wydziału Nauk Technicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i dr inż. Wojciech Miąskowski – Prezes Oddziału SIMP w Olsztynie, pracownik naukowy WNT UWM oraz prof. dr hab. inż. Adam Lipiński – Przewodniczący Rady Programowej Projektu COP 2.

W debacie dużo uwagi poświęcono kwestii finansowania przedsięwzięć realizowanych w ramach COP 2. Szczegółowo, z wielką znajomością problemu, omówił ją Piotr Lendo – Prezes Warmińsko-Mazurskiego Klubu Biznesu, współwłaściciel Centrum Doradztwa Europejskiego i Finansowego. Natomiast Piotr Burczyk – Dyrektor Departamentu Koordynacji Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego wypowiedział się na temat możliwości współpracy władz wojewódzkich z inicjatorami i realizatorami projektu COP 2 w wymiarze regionalnym.

Kolejnym istotnym zagadnieniem, poruszonym w dyskusji była kwestia formalizacji projektu COP 2. Przedstawiono tu kilka propozycji – od nadania mu formy klastra lub stowarzyszenia, federacji podmiotów tworzących COP 2 aż do ustawy.

Za takim rozwiązaniem opowiedział się prof. dr hab. Paweł Soroka – koordynator Projektu COP2. Zapowiedział podjęcie wkrótce prac nad projektem ustawy dotyczącej realizacji projektu COP 2 i zainteresowanie nim Prezydenta RP i klubów parlamentarnych.

Z.B. i P.S.

Debata na temat Projektu COP 2 w Zakładzie Urządzeń Technicznych „Unimasz” w Olsztynie w dniu 2 lipca 2025 roku. W środku prof. dr hab. inż. Adam Lipiński – przewodniczący Rady Programowej Projektu COP 2.

Uczestnicy regionalnej debaty na temat Projektu COP 2 w Zakładzie Urządzeń Technicznych „Unimasz” w Olsztynie w dniu 2 lipca 2025 roku.

„Współpraca uczelni technicznych z otoczeniem gospodarczym – doświadczenia i perspektywy w aspekcie projektu COP 2”. Spotkanie robocze dotyczące projektu COP 2 w Politechnice Poznańskiej

W dniu 17 października 2025 r. w Politechnice Poznańskiej odbyło się spotkanie poświęcone realizacji Projektu COP 2 – Centralny Okręg Przemysłowy 2, mającego m.in. na celu rozwój nowoczesnych form kształcenia zawodowego oraz wzmocnienie współpracy pomiędzy uczelniami technicznymi, szkołami branżowymi i partnerami przemysłowymi.

Ze strony Politechniki Poznańskiej w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Wydziału Inżynierii Mechanicznej – Dziekan dr hab. inż. Bartosz Gapiński, prof. PP oraz dr inż. Waldemar Matysiak, a także eksperci z zakresu edukacji technicznej i rozwoju kompetencji inżynierskich. Tworzą oni Zespół ds. Projektu COP 2 Regionu Wielkopolska. Dyskutowano nad kierunkami dalszej współpracy, planem wdrażania rozwiązań dydaktycznych oraz możliwościami integracji działań projektowych z bieżącą ofertą kształcenia Politechniki Poznańskiej.

Dziekan Wydziału Inżynierii Mechanicznej stwierdził, że spotkanie poświęcone projektowi COP 2 to doskonała okazja, by podkreślić, jak ogromne znaczenie ma dziś kształcenie zawodowe oparte na realnych potrzebach przemysłu. Wydział Inżynierii Mechanicznej od lat konsekwentnie rozwija współpracę z przedsiębiorstwami i instytucjami edukacyjnymi, tworząc warunki, w których nauka spotyka się z praktyką, a teoria z doświadczeniem technologicznym. Kształcenie zawodowe nie może dziś ograniczać się wyłącznie do przekazywania wie-

dzy. Musi ono rozwijać kompetencje praktyczne, cyfrowe i społeczne, przygotowując młodych ludzi do pracy w dynamicznym środowisku przemysłowym ery Przemysłu 4.0 i nadchodzącego Przemysłu 5.0. Dziekan podziękował wszystkim uczestnikom spotkania za zaangażowanie, inspirujące dyskusje i chęć wspólnego budowania przestrzeni dla rozwoju kompetencji zawodowych młodych inżynierów.

Z kolei dr inż. Waldemar Matysiak wskazał, że od wielu lat ma doświadczenie we współpracy zarówno ze szkołami branżowymi, technikami, jak i z uczelniami wyższymi. Ta perspektywa pozwoliła dostrzec, że fundamentem skutecznego kształcenia zawodowego jest ciągłość i spójność między poziomami edukacji. Uczniowie szkół branżowych i technicznych potrzebują solidnych podstaw praktycznych, które później — w środowisku akademickim — można rozwijać w kierunku analitycznym i innowacyjnym. Dlatego tak istotne jest, by te dwa światy — szkolnictwo średnie i akademickie — współpracowały, wymieniały doświadczenia i wspólnie budowały ścieżki rozwoju kompetencji technicznych.

Koordynator Projektu COP 2 prof. dr hab. Paweł Soroka poinformował o postępach w pracach nad projektem Ustawy dotyczącej budowy obejmującego całą Polskę Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Profesor podkreślił, że inicjatywa ta ma na celu odtworzenie idei Centralnego Okręgu Przemysłowego w nowoczesnym, XXI-wiecznym wymiarze, opartym na innowacyjności, partnerstwie nauki i przemysłu oraz zrównoważonym rozwoju regionów. W swoim wystąpieniu wskazał, że projekt ustawy zakłada integrację działań administracji państwowej, uczelni technicznych, instytutów badawczych oraz przedsiębiorstw przemysłowych, tworzących wspólny ekosystem innowacji i produkcji wysokich technologii. COP 2 ma stać się przestrzenią nie tylko dla inwestycji infrastrukturalnych, ale również dla rozwoju kompetencji technicznych, edukacji zawodowej i przemysłu opartego na wiedzy. Prof. Soroka zwrócił uwagę, że prace legislacyjne są prowadzone z udziałem ekspertów gospodarczych i przedstawicieli środowisk akademi-

ckich, tak aby przygotowana ustawa była nie tylko dokumentem strategicznym, lecz również realnym narzędziem wspierającym modernizację polskiej gospodarki. Podkreślił, że projekt COP 2 wpisuje się w długofalową wizję odbudowy i unowocześnienia potencjału przemysłowego kraju, dywersyfikacji produkcji i zwiększenia suwerenności ekonomicznej i technologicznej Polski, szczególnie w obszarach przemysłu obronnego, energetyki, automatyzacji i nowoczesnych technologii materiałowych. Profesor zaznaczył także, że szczególną rolę w procesie tworzenia COP 2 powinny odegrać uczelnie techniczne, które będą odpowiadać za kształcenie wykwalifikowanych kadr oraz transfer wiedzy i innowacji do przemysłu.

W trakcie spotkania mgr inż. Konrad Golczak – Pełnomocnik Terenowy ds. Projektu COP 2 Regionu Wielkopolska przedstawił stan prac na upowszechnieniu i realizacją Projektu COP 2 w województwie Wielkopolskim, informację o spotkaniach organizowanych w poszczególnych regionach, przedstawił plany na najbliższą przyszłość.

Za pomocą połączenia internetowego udział w spotkaniu wzięł mgr inż. Jan Banaszak, v-ce Prezes Klastra Przemysłowego Centralnego Okręgu Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Mówił o potencjale historycznym i gospodarczym Wielkopolski oraz o konieczności współpracy w ramach COP 2 – co podkreśla jego rolę strategiczną i inspiracyjną.

W dalszej części spotkania szczególną uwagę poświęcono:

- opracowaniu programów szkoleniowych wspierających rozwój kompetencji przyszłości,
- włączeniu elementów praktycznych i projektowych w proces nauczania,
- oraz wymianie doświadczeń między uczelniami i partnerami branżowymi uczestniczącymi w projekcie.

Podczas spotkania omówiono także aspekty organizacyjne i promocyjne związane z kolejną fazą realizacji projektu COP 2. Uczestnicy podkreślili znaczenie inicjatywy dla rozwoju nowoczesnej edukacji technicznej oraz budowania pomostu pomiędzy światem nauki i przemysłu.

Posiedzenie Zespołu ds. Projektu COP 2 Regionu Wielkopolskiego
w dniu 17 października 2025 r. W Poznaniu.

Uczestnicy posiedzenia Zespołu ds. COP 2 Regionu Wielkopolskiego
w dniu 17 października 2025 roku w Poznaniu. Posiedzenie prowadzi
Pełnomocnik Terenowy mgr inż. Konrad Golczak.

Spotkanie Zespołu ds. COP 2 w Szczecinie

W dniu 14 listopada 2025 r. w siedzibie Inkubatora Sektorów kreatywnych w Szczecinie odbyło się spotkanie Zespołu ds. Projektu COP 2 Regionu Pomorza Zachodniego. Spotkanie prowadzili prof. dr hab. Paweł Soroka - Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego i Projektu COP 2 i Zbigniew Jagniątkowski – Pełnomocnik Terenowy projektu COP 2 Pomorza Zachodniego. Dyskusja, w której uczestniczyli eksperci o dużym doświadczeniu w sprawach gospodarczych, a także zaangażowani w sprawę szeroko rozumianej kultury, dotyczyła realizacji Projektu COP 2 na obszarze Szczecina i województwa zachodniopomorskiego. Najwięcej uwagi poświęcono sytuacji przemysłu stoczniowego, którego potencjał w Szczecinie został osłabiony po upadłości w 2002 roku Stoczni Szczecińskiej. Obecnie na jej terenie istnieją mniejsze podmioty produkujące małe statki. Poza tym w Szczecinie działa Stocznia Remontowa „Gryfia” oraz Stocznia Szczecińska „Wulkan”, która dzięki ciągłemu poszerzaniu wykwalifikowanej i doświadczonej kadry pracowników jak również prawidłowo podjętym decyzjom odnośnie zakupów i modernizacji parku maszynowego posiada zdolność do realizowania dużych stoczniowych projektów. W trakcie spotkania zaakcentowano, że produkcja stoczniowa jest „koroną gospodarki”, nie tylko wykorzystująca efekty działań we innych sektorach, ale też dająca im impulsy rozwojowe. Uczestnicy debaty wyrazili pogląd, że niezbędne jest odrodzenie innych sektorów przemysłowych na terenie Szczecina i województwa zachodniopomorskiego przy maksymalnym wykorzystaniu najnowszych technologii. To zaś wymaga dużego zaangażowania władz samorządowych współpracujących ze

strukturami rządowymi oraz dobrej współpracy z ośrodkami naukowymi na czele z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym i Politechniką Morską w Szczecinie. Lokalne środowisko ma w tym względzie gotowe rozwiązania, w szczególności zawarte w koncepcji aktywizacji szczecińskiego sektora stoczniowego. Przyszłość Pomorza wiązać się też będzie ze stałym zwiększaniem udziału w produkcji energii i stopniowym przesuwaniem z południa kraju ośrodków produkcji. W dyskusji zwrócono uwagę na potrzebę regionalizacji działań rozwojowych, uwzględnienia roli samorządu i jego zdolności do aktywizowania potencjałów partnerów gospodarczych i społecznych. Zdaniem prof. dr hab. Marka Dutkowskiego służyć temu mogą regionalne okręgi przemysłowe, w ramach których powstaną Regionalne Agencje Przemysłowe (RAP), odpowiedzialne za planowanie inwestycji, współpracę z uczelniami oraz koordynację projektów związanych z nowoczesną industrializacją.

Spotkanie w sprawie Projektu COP 2 w Szczecinie
w dniu 14 listopada 2025 roku.

Uczestnicy spotkania Zespołu ds. COP 2 Regionu Pomorza Zachodniego
w Szczecinie w dniu 14 listopada 2025 roku.

O Projekcie COP 2 na konferencji w Białej Podlaskiej

19 listopada 2025 r. w trakcie w konferencji naukowej pt. „Od Wilczka do współczesnego modelu gospodarki – CO DALEJ?”, zorganizowanej w Białej Podlaskiej przez Stowarzyszenie „Pokolenia”, Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego i Projektu COP 2 prof. Paweł Soroka przedstawił założenia programowe tego projektu, a także zasady polityki przemysłowej łączącej interwencjonizm państwowy z wolnością gospodarczą. Natomiast referat na temat ustawy wprowadzającej reguły gospodarki rynkowej w Polsce pod koniec lat osiemdziesiątych ub. wieku wygłosił Tadeusz Kucharuk – członek Rady Programowej, a jednocześnie Pełnomocnik Terenowy na Podlasiu Projektu COP 2.

Uczestnicy Konferencji Naukowej pt „Od Wilczka do współczesnego modelu gospodarki – CO DALEJ?” w Białej Podlaskiej w dniu 19 listopada 2025 roku.

Uczestnicy Konferencji naukowej w Białej Podlaskiej w dniu 19 listopada 2025 roku, w trakcie której prof. dr hab. Paweł Soroka zaprezentował strategiczny Projekt COP 2.

Zespół ds. Projektu COP 2 Województwa Świętokrzyskiego

W dniu 3 grudnia 2025 r. w budynku NOT-u w Kielcach odbyło się spotkanie Zespołu ds. Projektu COP 2 województwa świętokrzyskiego. Po przedstawieniu celów i założeń strategicznego Projektu COP 2 przez jego koordynator prof. dr hab. Pawła Sorokę, uczestnicy spotkania omówili stan przemysłu na Ziemi Świętokrzyskiej i potrzebę działań na rzecz odbudowy i unowocześnienia przemysłu na tym obszarze. Ich zdaniem w tym celu warto m.in. wykorzystać potencjał inżynierski skupiony w organizacjach kieleckiego NOT-u oraz potencjał naukowy Politechniki Świętokrzyskiej i Uniwersytetu Jana Kochanowskiego. Zespół zamierza współpracować z Targami Kielce, tym bardziej, że ich Prezes dr Andrzej Mochoń popiera Projekt COP 2 i jest członkiem jego Rady Programowej. W najbliższych latach należy modernizować istniejące w województwie świętokrzyskim przedsiębiorstwa przemysłowe poprzez wdrażanie nowych technologii. A ponadto lepiej wykorzystać tutejsze bogactwa naturalne. Niezbędna także będzie budowa nowych firm przemysłowych z udziałem kapitału polskiego i zagranicznego w oparciu o wymogi nowej rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0. Chodzi o stworzenie perspektyw dla młodego pokolenia, aby powstrzymać jego emigrację do wielkich aglomeracji i zagranicę. Aby jego wiedza została wykorzystana tu na miejscu.

Zebranie Zespołu ds. COP 2 Regionu Świątokrzyskiego w Kielcach w dniu 3 grudnia 2025 roku. Od lewej: Tomasz Siuda, Tomasz Tiutiurski, Paweł Lorek i prof. Paweł Soroka.

Seminarium

„Bezzałogowe Statki Powietrzne – Dziś i Jutro”

15 grudnia 2025 roku w Krakowie na Politechnice Krakowskiej, z inicjatywy prof. dr hab. Marka Brzeżańskiego odbyło się seminarium pt. „Bezzałogowe Statki Powietrzne – Dziś i Jutro”, zorganizowane przez Polskie Lobby Przemysłowe, MBF Group i Drone Space Valley, we współpracy z Wydziałem Mechanicznym Politechniki Krakowskiej. Debata odbywała się w ramach realizacji Projektu COP 2 i była to jedna z pierwszych tego typu debat w Polsce, które dotyczą rozwoju technologii dronowych o zastosowaniu wojskowym i cywilnym.

Seminarium otworzyli: prof. dr hab. inż. Marek S. Kozień – dziekan Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej, prof. dr hab. inż. Marek Brzeżański – Kierownik Katedry Pojazdów Samochodowych, prof. dr hab. Paweł Soroka – z Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, inicjator i koordynator projektu COP 2, płk Janusz Czarnecki – sekretarz Rady Programowej Projektu COP2 oraz Prezes Zarządu MBF Group mgr inż. Aneta Łobodzińska, reprezentująca Dolinę Dronowo – Kosmiczną z Rzeszowa.

Z ramienia Rady Programowej Projektu COP2, jego struktur regionalnych oraz środowisk współpracujących z Polskim Lobby Przemysłowym udział wzięli również m. in.: dr hab. inż. Krzysztof Kubryński, prof. ITWL, dr hab. Leszek Korporowicz, prof. UKSW i honorowy Prezes Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego, dr Katarzyna Batorowska, dr Katarzyna Rawska, mgr Lech Kościuk, mgr Zdzisława Gacek, inż. Anna Radomska, mgr inż. Maciej Wojewódka, mgr Małgorzata Brzozowska – Sycha, przedsiębiorca – mgr Marek Kuźmich i Patryk Ogonowski.

W gronie gości znaleźli się również przedstawiciele wybranych katedr Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej. Obecna była także dr Bogna Halska-Pionka – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Współpracy ze Środowiskiem Naukowo-Akademickim.

Podczas dalszej części seminarium, prodziekan wydziału dr hab. inż. Bogdan Szybiński, prof PK przedstawił potencjał naukowy, dydaktyczny i badawczo-rozwojowy Wydziału Mechanicznego. Zaprezentował również historię i strukturę jednostki, która od lat utrzymuje kategorię naukową A, kształci ponad 2000 studentów i ściśle współpracuje z przemysłem. Następnie omówił zakres prowadzonych badań oraz kluczowe kompetencje wydziału w obszarach m. in. mechaniki, automatyki i robotyki, informatyki stosowanej, inżynierii transportu, materiałów zaawansowanych, energetyki, inżynierii medycznej oraz technologii dla obronności.

Szczególną uwagę prof. Bogdan Szybiński zwrócił na potencjał akredytowanych laboratoriów, w tym Laboratorium Badań Technoklimatycznych oraz Laboratorium Ultraprecyzyjnych Pomiarów Współrzędnościowych, które realizują badania dla sektora wojskowego i cywilnego. Zarazem podkreślił gotowość Wydziału Mechanicznego do wspierania inicjatyw strategicznych, takich jak Projekt COP 2, poprzez prowadzenie badań, rozwój technologii podwójnego zastosowania oraz współpracę z przemysłem i instytucjami publicznymi.

W części poświęconej dronom – jako pierwszy wystąpił były dyrektor jednego z departamentów Ministerstwa Obrony Narodowej mgr Lech Kościuk, obecnie będący członkiem Rady Programowej Projektu COP 2, posiadający ukończone studia w Royal College of Defence Studies w Wielkiej Brytanii oraz wieloletnie doświadczenie w obszarze polityki obronnej, w tym pracy w strukturach rządowych. W swoim wystąpieniu podkreślił znaczenie seminarium, jako jednego z pierwszych w Polsce forów, inicjujących poważną debatę strategiczną na temat roli dronów. Wskazał na fakt zrewolucjonizowania współczesnego pola walki przez bezzałogowe statki powietrzne

poprzez przejęcie przez nie kluczowej roli w rozpoznaniu, budowaniu świadomości sytuacyjnej oraz precyzyjnym rażeniu celów przy bardzo korzystnej relacji koszt–efekt. Zwrócił uwagę na rosnące znaczenie automatyzacji i sztucznej inteligencji, w tym autonomicznego wykrywania i identyfikacji celów oraz zarządzania walką. Szczególny nacisk położył na rozwój rojów dronów, redukcję ich wykrywalności (radarowej i akustycznej), ich miniaturyzację poprzez wykorzystanie mikrodronów lub nanodronów, także jako wyposażenia indywidualnego żołnierza. Wskazał, że dalszy rozwój technologii BSP będzie jednym z kluczowych czynników uzyskiwania przewagi strategicznej i operacyjnej, a jednocześnie stworzy istotne szanse rozwojowe dla przemysłu i sektora technologii podwójnego zastosowania.

Następnie dr hab. iż. Krzysztof Kubryński, prof. ITWL z Politechniki Warszawskiej i Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych, doświadczony konstruktor lotniczy, zajmujący się obecnie projektowaniem bezzałogowych statków powietrznych przedstawił zagadnienia projektowania aerodynamicznego, podkreślając, że współczesne wymagania wobec BSP wykraczają daleko poza samą zdolność do lotu i wymagają uwzględnienia osiągow, stabilności, masy, technologii oraz kosztów. Wskazał, że projektowanie aerodynamiczne jest procesem iteracyjnym i sztuką kompromisów, w którym sprzeczne wymagania – takie jak długotrwałość lotu, zasięg i minimalizacja masy – muszą być równoważone już na etapie koncepcji. Szczególną uwagę poświęcił roli skrzydła jako kluczowego elementu wpływającego na opory, a także nowoczesnym metodom ich redukcji, w tym zastosowaniu tzw. wingletów, zaawansowanych profili i eliminacji niekorzystnych interferencji skrzydło–kadłub. Zarazem zaprezentował autorskie metody projektowe, stosowane w szybowcach wyczynowych, samolotach załogowych oraz BSP, które pozwoliły na znaczące zwiększenie doskonałości aerodynamicznej i poprawę własności lotnych. W końcowej części swojego referatu omówił specyfikę latających skrzydeł – popularnej konfiguracji dronów, wskazując na zagrożenia wynikające z uproszczonych podejść literaturowych

oraz potrzebę zaawansowanych metod projektowania dla zapewnienia stateczności i bezpieczeństwa lotu.

Z kolei mgr inż. Aneta Łobodzińska przedstawiła działalność Drone Space Valley czyli Doliny Dronowo-Kosmicznej – pierwszego klastra dronowego w Polsce, zrzeszającego firmy i ośrodki R&D działające w obszarze systemów bezzałogowych. Omówiła praktyczne doświadczenia w projektowaniu dronów, w tym dronów o zastosowaniu cywilnym, systemów łączności, przetwarzaniu danych i zastosowaniu sztucznej inteligencji ze szczególnym uwzględnieniem technologii dual-use. Zwróciła uwagę na bariery regulacyjne, potrzebę budowy bezpiecznych, europejskich rozwiązań BSP oraz zaprezentowała koncepcję Doliny Dronowej na Podkarpaciu – jako centrum badawczo-rozwojowego, certyfikacyjnego i szkoleniowego dla sektora dronowego.

Prof. dr hab. inż. Marek Brzeżański przedstawił koncepcje prostych, jednorazowych źródeł napędu dla bezzałogowych systemów powietrznych, opartych na powszechnie dostępnych materiałach i technologiach umożliwiających szybkie uruchomienie produkcji masowej w sytuacjach zagrożenia. Podkreślił fakt, że jego zespół dysponuje doświadczeniem pozwalającym na realizację pełnego procesu: koncepcja – projekt funkcjonalny – technologia – prototyp – produkcja, przy założeniu zapewnienia finansowania oraz określenia wymagań przez stronę biznesową lub państwową. Wystąpienie to uzupełnił dr inż. Piotr Bielaczyc, prof. PK, który reprezentował także Instytut BOSMAL w Bielsku-Białej. Przedstawił on potencjał badawczy i rozwojowy Instytutu, który jest prywatnym podmiotem gospodarczym dysponującym wieloletnim doświadczeniem w rozwoju i badaniach układów napędowych, dysponującym kompetentną kadrami, akredytowanymi laboratoriami, rozbudowaną bazą prototypową oraz uprawnieniami wojskowymi i NATO. Zadeklarował gotowość do wspólnego z Politechniką Krakowską projektowania, prototypowania, badań i przygotowania do produkcji jednostek napędowych.

W końcowej części wystąpienia, w tej sprawie prof. dr hab. inż. Marek Brzeżański zwrócił uwagę na komplementarność prezentowanych rozwiązań z koncepcjami omawianymi przez przedstawicieli Politechniki Warszawskiej, wskazując na możliwość stworzenia kompleksowego systemu, łączącego źródło napędu, lekką platformę bezzałogową oraz system zarządzania rojem dronów. Podkreślił, że zaprezentowana koncepcja jest gotowa do realizacji i oczekuje na decyzje, dotyczące finansowania oraz współpracy przemysłowej.

Kolejną prezentację przedstawił dr inż. Marcin Chłodnicki z Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych i Politechniki Warszawskiej który omówił projektowanie systemów bezzałogowych według metodyki Model-Based Design, ze szczególnym uwzględnieniem awioniki, sterowania i nawigacji. Metodyka ta umożliwi zaawansowane projektowanie i testowanie BSP w środowisku symulacyjnym, bez konieczności budowy fizycznych prototypów, na wczesnym etapie prac. Prelegent zaprezentował autorskie narzędzia oparte na MATLAB/Simulink, pozwalające na automatyczną generację kodu sterującego, integrację sprzętu oraz zachowanie pełnej identyfikowalności wymagań, kodu i testów. Przedstawione rozwiązania były z powodzeniem stosowane w projektach cywilnych i obronnych, w tym w systemach nawigacji inercyjnej bez GPS oraz w kompleksowych systemach BSP.

Ostatnią prezentację wygłosił Wojciech Moranowicz reprezentujący Radiotechnikę Marketing sp. z o. o. z Pietrzykowic, który przedstawił kompetencje reprezentowanej przez siebie firmy w zakresie hybrydowych systemów napędowych i zasilania dla bezzałogowych platform powietrznych, lądowych i morskich. Spółka działa od ponad 30 lat, zatrudnia ponad 400 pracowników oraz realizuje zaawansowane projekty dla przemysłu obronnego, opierając się na własnym zapleczu badawczo-rozwojowym i akredytowanym laboratorium EMC. Prelegent omówił rozwój hybrydowych układów napędowych, w tym systemów typu range extender, łączących silniki spalinowe z maszynami elektrycznymi i autorską elektroniką ste-

rującą. Zaprezentowane rozwiązania charakteryzują się dużą sprawnością, małą masą oraz odpornością na zakłócenia elektromagnetyczne, a ich architektura umożliwia zastosowanie w długotrwałych misjach obserwacyjnych BSP, gdzie kluczowe znaczenie ma niezawodne i wydajne źródło energii.

Po zakończeniu części referatowej rozpoczęto dyskusję plenarną. Jako pierwszy zabrał głos mgr inż. Maciej Wojewódka, członek Rady Programowej COP2. W swojej wypowiedzi zwrócił uwagę na krytyczne „okno czasowe”, wynikające z uwarunkowań geopolitycznych i finansowo-gospodarczych, zadeklarowane osłabienie zaangażowania USA w bezpieczeństwo Europy, możliwość wystąpienia głębokiego kryzysu finansowo – gospodarczego oraz ryzyko eskalacji konfliktów militarnych – w perspektywie najbliższych lat. Podkreślił dynamiczny wzrost globalnych wydatków zbrojeniowych, w relacji do wzrostu światowego PKB oraz konieczność szybkiego budowania krajowych zdolności obronnych. Wskazał na chaotyczny charakter obecnych działań regulacyjnych w Polsce i UE oraz potrzebę wypracowania spójnych polskich ram prawnych dla systemów bezzałogowych, niezależnie od przyszłych decyzji unijnych. Zwrócił również uwagę na zagrożenia związane z autonomizacją i wykorzystaniem sztucznej inteligencji, w tym na ryzyko błędów algorytmicznych, związanych m. in. z zaburzeniami osobowościowymi programistów, mogących mieć odbicie w obszarze bezpieczeństwa systemów sterujących.

W dalszej dyskusji podkreślono, że seminarium miało charakter inicjujący współpracę i pozwoliło zidentyfikować potencjał środowiska naukowego, przemysłowego i biznesowego w obszarze technologii dronowych. Wskazano na konieczność przejścia do etapu praktycznych działań, w szczególności pozyskania finansowania oraz wsparcia rządowego i budżetowego. Zwrócono uwagę, że kapitał i zainteresowanie inwestorów są dostępne ale kluczową barierą pozostają ograniczenia legislacyjne i decyzyjne. Podkreślano potrzebę uproszczenia regulacji oraz stworzenia krajowych ram prawnych dla rozwoju systemów bezzałogowych. Akcentowano duży potencjał eksportowy

polskich rozwiązań dronowych i antydronowych, wskazując, że obecność na rynkach zagranicznych umożliwi rozwój kompetencji i powiększenie produkcji.

Całe spotkanie, dyskusja, wymiana opinii uczestników seminarium, a przede wszystkim powstanie Rady Koordynacyjnej jest realizacją potencjału poziomych porozumień pomiędzy zainteresowanymi ośrodkami, producentami i badaczami z różnych obszarów wiedzy i praktyki inżynierii dronów. Potwierdza to skuteczność i możliwość stymulowania samoorganizacji społecznej podmiotów życia gospodarczego, których sprawczość może wyprzedzać, korygować albo też dopełniać inicjatywy rządowe, budując kondycję organizmu państwa, społeczeństwa i narodu. Twórcze podjęcie inicjatywy COP2 kontynuującej dziedzictwo strategicznej myśli twórców II Rzeczypospolitej przez społeczność naukową Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej wkomponowuje się w wielowiekowe tradycje Krakowa jako miejsca dialogu, twórczego łączenia idei, ludzi i środowisk, sięgając inspiracji jagiellońskich. To wyznacznik odpowiedzialności jakie stawiają nam wyzwania czasów współczesnych o jakich była mowa w czasie spotkań grupy inicjatywnej Zespołu ds. Projektu COP 2 w Krakowie oraz Rady Programowej tego projektu poprzedzających seminarium krakowskie.

Na zakończenie seminarium, zaproponowano powołanie otwartej Rady Koordynacyjnej środowiska dronowego, o charakterze integracyjnym, której zadaniem byłaby koordynacja działań, reprezentowanie środowiska oraz inicjowanie zmian regulacyjnych i współpracy międzysektorowej. Podkreślono, że największym kapitałem są ludzie, a technologie dronowe i podwójnego zastosowania mogą stać się istotnym impulsem rozwojowym dla polskiej gospodarki i infrastruktury bezpieczeństwa państwa. Akcentowano, że budowa i integracja środowiska umożliwią synergiczne działania na rzecz rozwoju sektora bezzałogowych systemów, w tym skuteczniejsze wsparcie procesów deregulacyjnych i legislacyjnych. Powołana grupa ma charakter dobrowolny i otwarty oraz będą mogły do

niej przystępować w dowolnym momencie wszystkie podmioty zaangażowane w rozwój, produkcję i wdrażanie bezzałogowych statków powietrznych, a także technologii pokrewnych.

Rada Koordynacyjna środowiska dronowego, będąca ważnym elementem Projektu COP 2, ukonstytuowała się na posiedzeniu inauguracyjnym oraz przyjęła rolę integracyjną, koordynacyjną i inicjującą dalsze działania firm produkujących drony i współpracujących z nimi ośrodków naukowych. W jej skład weszli: Lech Kościuk – jako przewodniczący, płk. Janusz Czarnecki – jako wiceprzewodniczący, mgr inż. Aneta Łobodzińska – jako sekretarz oraz członkowie: prof. dr hab. inż. Marek Brzeżański, przedsiębiorca Marek Kuźmicz, dr Katarzyna Rawska oraz Jacek Bawaj – wiceprezes zarządu firmy Radiotechnika Marketing sp. z o. o.. Rada ustaliła, że w trybie samorządnym przygotowuje plan pracy i scenariusz dalszych działań, przy organizacyjnym i promocyjnym wsparciu przez środowiska inicjujące.

Na zakończenie zapowiedziano kolejne spotkania i konferencje poświęcone rozwojowi sektora dronowego.

Opracowały: Anna Radomska i Zdzisława Gacek
Zdjęcia: Zdzisława Gacek i Anna Radomska

Uczestnicy Seminarium na Politechnice Krakowskiej pt. „Bezzałogowe Statki Powietrzne – Dziś i Jutro” w dniu 15 grudnia 2025 r. W jego trakcie ukonstytuowała się Rada Koordynująca Działania Firm Produkcujących Drony.

Uczestnicy Seminarium na Politechnice Krakowskiej pt. „Bezzałogowe Statki Powietrzne – Dziś i Jutro” w dniu 15 grudnia 2025 r.

Członkowie Rady Koordynującej Działania Firm Produkujących Drony.
Od lewej: Marek Kuźmicz, mgr inż. Aneta Łobodzińska – sekretarz Rady,
Lech Kościuk – przewodniczący Rady, prof. Paweł Soroka,
mgr inż. Janusz Carnecki, dr Katarzyna Rawska, prof. dr hab. inż. Marek
Brzeżański i Jacek Bawaj.

Uczestnicy Seminarium pt. „Bezzałogowe Statki Powietrzne – Dzisiaj i Jutro” w dniu 15 grudnia 2025 r.

Spotkanie Zespołu ds. COP 2 Dolnego Śląska we Wleniu

9 stycznia 2026 roku we Wleniu odbyło się spotkanie Zespołu ds. COP 2 Dolnego Śląska. Tematem spotkania była problematyka reindustrializacji terenów objętych programem natura 2000. Spotkanie było możliwe dzięki zaproszeniu Burmistrza Miasta i Gminy Wleń Pana Artura Zycha. Jednym z głównych punktów obrad była prezentacja studentek I roku studiów magisterskich Wydziału Budownictwa i Architektury Politechniki Wrocławskiej pt. „Rewitalizacja Wlenia”. Prace prezentowały autorki w osobach: Anny-Mariyi Bunzylo, Rozalii Kaim i Dominiki Kalinowskiej, które realizują projekt pod kierownictwem dr Macieja Pilnego.

Po prezentacji wywiązała się dyskusja na temat samej pracy, jak i kierunków rozwoju gminy. Można powiedzieć, że konkluzje oraz sposób jej rozwoju był zbieżny co do idei, tak w młodym pokoleniu, jak i wśród obecnych na spotkaniu specjalistów i pracowników naukowych. Wspólny pogląd ugruntował się podczas zwiedzania miasta Wleń, gdzie prezentując swoją koncepcję studenci mogli skonfrontować swoje pomysły i koncepcje ze specjalistami w branży budowlanej oraz wysłuchać opinii Burmistrza Gminy Wleń, który wskazując na trafność koncepcji, zwrócił uwagę na problemy administracyjne z ewentualnym wdrożeniem trafnych i potrzebnych dla rozwoju każdego regionu rozwiązań.

Ważnym końcowym postulatem spotkania jest zwrócenie uwagi na fakt, iż przy proponowanych zmianach legislacyjnych w ramach projektu COP 2, należy uwzględnić także tereny objęte programem Natura 2000. Uznano także za konieczne prze-

prowadzenie szerszych konsultacji oraz zaproszenie do tego ośrodków badawczych i naukowych, celem przygotowania stosownych zmian legislacyjnych. Zaproponowano także przygotowanie konferencji naukowej, z udziałem przedstawicieli samorządów terenów objętych programem Natura 2000, która to konferencja pozwoli na przygotowanie spójnej koncepcji reindustrializacji terenów objętych programem Natura 2000.

Uczestnicy spotkania Zespołu ds. Projektu COP 2 Dolnego Śląska we Wleniu w dniu 9 stycznia 2026 roku.

Prezentacja w wykonaniu studentek Politechniki Wrocławskiej pt. „Rewitalizacja Wlenia“.Wystąpiły: Anna Mariya Bunzyło, Rozalia Kaim i Dominika Kalinowska.

Posiedzenie Zespołu ds. Projektu COP 2 Regionu Mazowsza, podczas którego został wybrany jego Pełnomocnik Terenowy

W czwartek 5 lutego 2026 roku w sali Senatu Warszawskiej Szkoły Zarządzania-Szkoły Wyższej w Warszawie przy ul. Siedmiogrodzkiej 3 A (www.wsz-sw.edu.pl) odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Projektu Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2) Regionu Mazowsza. Wzięło w nim udział 16 osób reprezentujących różne środowiska oraz organizacje gospodarcze i naukowe zainteresowane Projektem COP 2. Obecny także był Tadeusz Gajewski – przedstawiciel Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. w Radzie Programowej Projektu COP 2.

Na samym początku zebrania głos zabrał Prezydent Warszawskiej Szkoły Zarządzania-Szkoły Wyższej – prof. ucz. dr inż. Waldemar Gajda. Przedstawił on historię i dorobek Uczelni oraz wyraził swoje uznanie dla Projektu COP 2 i prac Zespołu ds. Projektu COP 2 Regionu Mazowsza. Po nim prof. dr hab. Paweł Soroka przedstawił stan prac nad upowszechnieniem Projektu COP 2.

Podczas posiedzenia został wybrany Pełnomocnik Terenowy Projektu COP 2 Regionu Mazowsza. Jednogłośnie została nim wybrana Pani Małgorzata Brzozowska-Sycha posiadająca bogate doświadczenie pracy na stanowiskach menadżerskich w instytucjach finansowych i przedsiębiorstwach. Jest zatrudniona w Dziale Rozwoju Systemów IT Giełdy Papierów Wartościowych S.A.

Następnie odbyła się dyskusja dotycząca rozwoju i upowszechnienia Projektu COP 2 w przyszłości ze szczególnym uwzględnieniem Regionu Mazowsza. W trakcie dyskusji doko-

nano oceny sytuacji przemysłu i jego szans rozwojowych na terenie województwa mazowieckiego. Poza tym omówiono postępy prac nad projektem Ustawy o utworzeniu i rozwoju Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2), która określa cele i zasady jego utworzenia i funkcjonowania.

Głosy w dyskusji dotyczyły strategicznych złożeń i celów Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Jego kluczowe założenia i cele strategiczne zostały określone we wspomnianym projekcie ustawy. Głównym celem COP 2 jest nowoczesna industrializacja Polski poprzez:

- a) zwiększenie bezpieczeństwa ekonomicznego i technologicznego państwa,
- b) odbudowę upadłych zakładów przemysłowych w rejonach, w których zachowała się infrastruktura przemysłowa, modernizację istniejących oraz budowę nowych w oparciu o najnowsze technologie, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw obronnych,
- c) rozwijanie i wdrażanie technologii Przemysłu 4.0 i 5.0, w tym m.in. sztucznej inteligencji, Big Data, Industrial Data Science, automatyzacji, robotyki i telekomunikacji, przemysłowego IoT (Internet Rzeczy), cyfrowych bliźniaków, programowanie komputerów przemysłowych, Cloud Computing, horizontal and vertical data system integration, additive manufacturing.
- d) rozwój trzech polskich Dolin Krzemowych jako regionalnych centrów innowacji,
- e) zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego dzięki odbudowie połączeń komunikacyjnych – drogowych i kolejowych – z zakładami przemysłowymi,
- f) wspieranie zrównoważonego rozwoju gospodarczego, gospodarki cyrkularnej i niskoemisyjnej,
- g) budowę nowych osiedli mieszkaniowych dla pracowników zakładów przemysłowych – w oparciu o spółdzielczość mieszkaniową we współpracy z zakładami pracy,
- h) wspieranie prac badawczych oraz przemysłowe wdrażanie przełomowych technologii energetycznych, w tym opartych

na wodorce, jest niezbędnych do znacznego przyspieszenia rozwoju odnawialnych i bezemisyjnych źródeł energii. Takie działania doskonale wpisują się w koncepcję zrównoważonego rozwoju gospodarczego, a ich bezpośrednią konsekwencją będzie obniżenie kosztów energii oraz wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju,

Prowadzenie intensywnych prac badawczo-rozwojowych jest kluczowe dla stworzenia przełomowych rozwiązań technologicznych i innowacji. Działania te powinny koncentrować się na rozwoju technologii w kluczowych gałęziach przemysłowych w przyszłości, tj. biotechnologii, nanotechnologii, technologii informacyjnych (ICT), kosmicznych, materiałowych, zrównoważonych oraz nowoczesnych technik wydobywczych i hutnictwa, budując tym samym przewagę konkurencyjną polskiej gospodarki i transformując tradycyjne gałęzie przemysłu.

W trakcie dyskusji wskazano główne sektory przemysłu i przedsiębiorstwa produkcyjne funkcjonujące w regionie Mazowsza, które mogą stać się elementami Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Poza tym uzgodniono, że projekt Ustawy o utworzeniu i rozwoju Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 powinien zostać uzupełniony o wyszczególnienie kluczowych sektorów i gałęzi przemysłu, jak również wybranych firm i przedsiębiorstw istniejących na terenie Mazowsza.

W trakcie dyskusji ustalono także, że należy określić i opisać kluczowe rodzaje zaawansowanych, rozwojowych i przyszłościowych, nowych technologii przemysłowych, energetycznych, wojskowych i innych, które powinny być implementowane i rozwijane w ramach Projektu COP 2. W zakresie tych nowych, rozwojowych technologii wymieniono biotechnologie oraz technologie informacyjne, technologie Przemysłu 4.0/5.0, w tym technologie z zakresu sztucznej inteligencji, machine learning, deep learning, technologie analityczno-bazodanowe Big Data Analytics, Data Science, chmurę obliczeniową, personalny i przemysłowy Internet rzeczy, Business Intelligence, autonomiczne roboty, poziomą i pionową integrację systemu danych, wielokryterialne modele symulacyjne,

cyfrowe bliźniaki, additive manufacturing, Blockchain, smart technologie, instrumenty cyberbezpieczeństwa, Virtual i Augmented Reality oraz inne technologie zaawansowanego przetwarzania danych Data Mining.

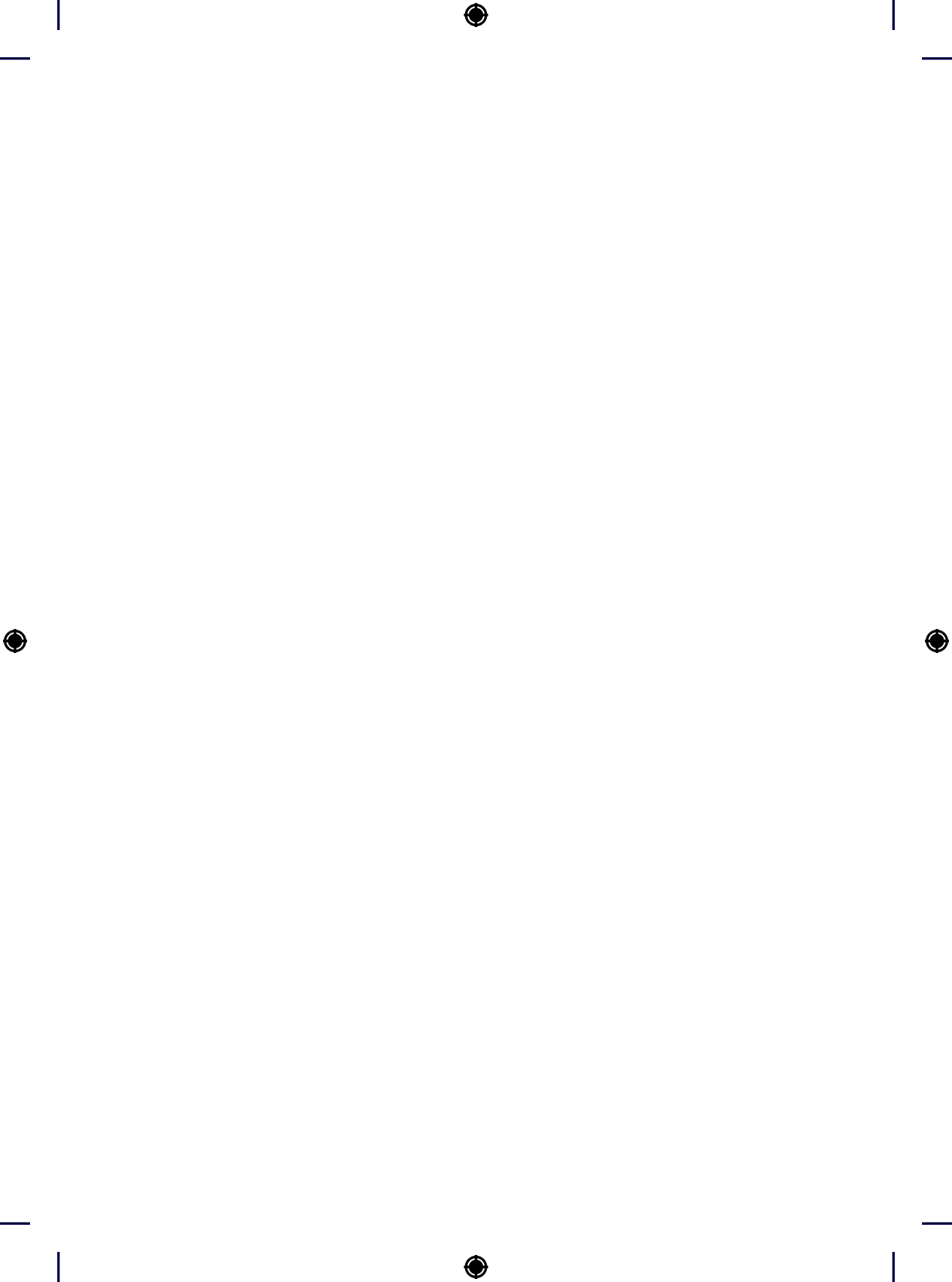
Na zakończenie obrad uczestnicy spotkania podjęli decyzję o przeprowadzeniu rozmowy z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego Adamem Struzikiem, któremu zostaną przedstawione cele i założenia dotyczące Projektu COP 2 w odniesieniu do Mazowsza.

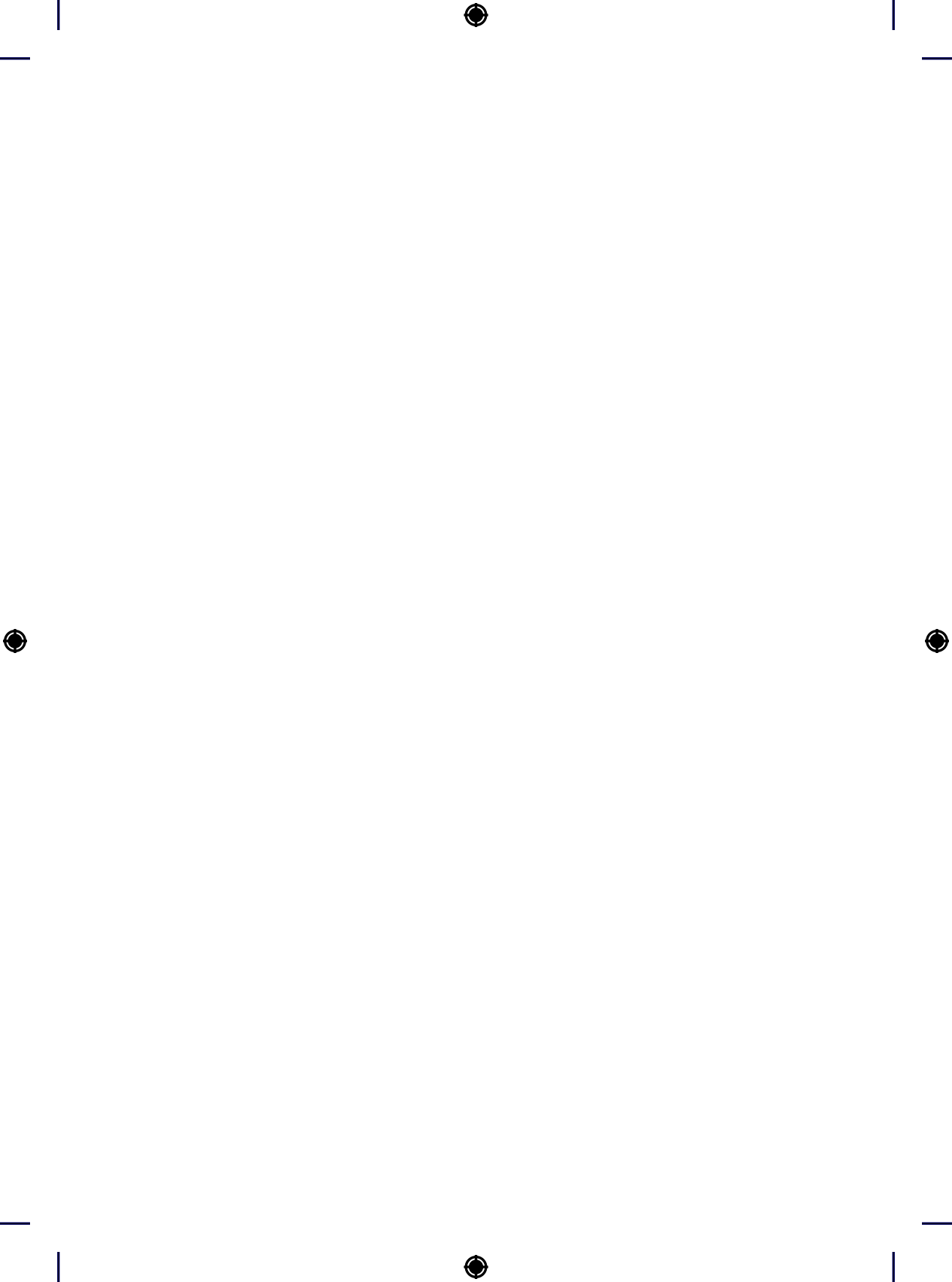
Spotkanie Zespołu ds. Projektu COP 2 Regionu Mazowsza w dniu 5 lutego 2026 roku w Warszawie.

Spotkanie Zespołu ds. Projektu COP 2 Regionu Mazowsza w dniu 5 lutego 2026 roku w Warszawie. Głos w dyskusji Mariusza Szpikowskiego. Z lewej Hanna Kielich-Rainka-redaktor naczelna pisma „Fenomen Polska”.

**UDZIAŁ
POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO
W WAŻNYCH WYDARZENIACH**

WPNS
Wydział Prawa i Nauk Społecznych
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
Instytut Nauk o Bezpieczeństwie

Targi Kielce
exhibition & congress centre

P.L.P.
Polskie Lobby Przemysłowe
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

**STAROPOLSKA
AKADEMIA NAUK
STOSOWANYCH
W KIELCACH**

**Instytut
Promocji
Regionu
Świętokrzyskiego**

ZAPROSZENIE

Zakupy uzbrojenia a rozwój polskiego przemysłu obronnego – między potrzebami strategicznymi a możliwościami technologicznymi

Zapraszamy do udziału w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „**Zakupy uzbrojenia a rozwój polskiego przemysłu obronnego – między potrzebami strategicznymi a możliwościami technologicznymi**”, która odbędzie się **2 września 2025 r.** – pierwszego dnia XXXIII Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego (MSPO) w **Targach Kielce** – ul. Zakładowa 1, Kielce, **sala Lambda w godzinach 10⁰⁰-13⁰⁰**. Wydarzenie (targi MSPO) trwać będą w dniach 2-5 września 2025 r.

Organizatorami konferencji są: Instytut Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Targi Kielce S.A., Akademickie Centrum Analiz Strategicznych w Warszawie, Polskie Lobby Przemysłowe oraz partnerzy instytucjonalni i branżowi: Warszawska Szkoła Zarządzania-Szkoła Wyższa, Staropolska Akademia Nauk Stosowanych, Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, Instytut Promocji Regionu Świętokrzyskiego oraz Lubuski Klaster Metalowy.

Cel konferencji:

Celem konferencji jest omówienie wyzwań, szans i kierunków rozwoju polskiego przemysłu obronnego w kontekście rosnących potrzeb modernizacyjnych Sił Zbrojnych RP oraz dynamicznie zmieniającej się sytuacji geopolitycznej. Szczególny nacisk zostanie położony na znaczenie zakupów uzbrojenia i sprzętu wojskowego za granicą, uwarunkowania współpracy przemysłowej z partnerami międzynarodowymi oraz rolę offsetu, transferu technologii i możliwości polonizacji wybranych zakupionych zagranicą systemów uzbrojenia.

Założenia konferencji:

W obliczu rosnącego zagrożenia militarnego Polska intensyfikuje działania na rzecz wzmocnienia potencjału obronnego, zwiększając nakłady na pozyskiwanie nowoczesnych technologii wojskowych. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera przemyślana polityka zakupowa, oparta na zasadach interoperacyjności z systemami NATO, dywersyfikacji źródeł dostaw oraz wsparcia krajowego przemysłu obronnego. Konferencja będzie przestrzenią do wymiany doświadczeń oraz wskazania dobrych praktyk w zakresie realizacji umów offsetowych, rozwijania zaplecza badawczo-rozwojowego, budowy niezależności technologicznej oraz efektywnej współpracy z partnerami zagranicznymi. Wzorem mogą być państwa, które w krótkim czasie zbudowały silny, nowoczesny przemysł zbrojeniowy dzięki skutecznej polityce transferu wiedzy i technologii.

Agenda – udział uczestników

1. prof. dr hab. inż. Tomasz Chmielewski (Politechnika Warszawska) – *Nowoczesne metody poprawy odporności materiałów na osłony balistyczne.*
2. Sławomir Szczepaniak (Akademickie Centrum Analiz Strategicznych w Warszawie) – *Zakupy uzbrojenia a rozwój polskiego przemysłu obronnego – między potrzebami strategicznymi a możliwościami technologicznymi.*
3. dr Krzysztof Pająk (Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Polskie Lobby Przemysłowe) – *Możliwości pozyskania autonomicznych pojazdów podwodnych – analiza możliwości pozyskania z zagranicy i zdolności krajowych.*
4. dr inż. Przemysław Pozański (Centrum Techniki Morskiej S.A. w Gdyni) – *Wyzwania przemysłu w obszarze badań i rozwoju na przykładzie systemu „Digital Baltic”.*
5. prof. dr hab. inż. Włodzimierz Adamski (Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich) – *Jak idee COP-u są kontynuowane w dzisiejszej działalności przedsiębiorstw przemysłu obronnego.*
6. dr hab. Andrzej Sęk (Państwowa Uczelnia Zawodowa w Suwałkach) – *Wybrane aspekty polityki obronnej państwa na przykładzie zadań samorządu terytorialnego w Polsce.*
7. dr Janusz Olszewski (Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Polskie Lobby Przemysłowe) – *Najważniejsze kierunki i obszary współpracy międzynarodowej Polskiego Przemysłu Obronnego w aktualnej sytuacji geopolitycznej.*
8. dr hab. Tomasz Pawłuszko (Uniwersytet Opolski) – *Czy europejskie strategie rozwoju przemysłu zbrojeniowego stanowią ryzyko dla polskiego przemysłu obronnego?*

9. dr Jakub Gazda (Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 2 S.A. w Bydgoszczy) – *Wdrożenie produkcyjne bezzałogowego systemu rozpoznawczego klasy mini Wizjer jako przykład transferu prac badawczo-rozwojowych do sektora przemysłowego.*
10. płk. dr inż. Michał Ceremuga (Wojskowy Instytut Techniki Pancерnej i Samochodowej w Sulejówku) – *Możliwości wojskowych instytutów badawczych w sektorze obronnym. Studium przypadku.*
11. prof. UJK dr hab. Ryszard Niedźwiecki (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) – *Strategiczna odpowiedź Polski na nowe zagrożenia: między modernizacją a suwerennością przemysłową.*
12. dr Paulina Zamelek (Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie) – *Potencjał przemysłu obronnego jako komponent hard power – między strategiczną autonomią a zależnością od sojuszy.*
13. dr Katarzyna Rawska (Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu) – *Od offsetu do partnerstwa strategicznego – modele współpracy z dostawcami zagranicznymi w nowym podejściu do zakupów uzbrojenia.*
14. mgr inż. Janusz Kaźmierowski, mgr inż. Bartosz Zubrzycki (METALFACH Sokółka) – *Transformacja procesów produkcyjnych w sektorze dual-use: przykład systemowej platformy transportowej spełniającej wymagania homologacyjne UE.*
15. mgr Maciej Niezgoda (NSSLGLOBAL Wielka Brytania) – *Cyberbezpieczeństwo w strategicznej komunikacji satelitarnej.*
16. dr Anna Zagórska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Akademickie Centrum Analiz Strategicznych) – *Edukacja a bezpieczeństwo prawne transferu technologii w przemyśle obronnym.*
17. dr Rafał Kołodziejczyk (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) – *Strategia realizacji polityki zbrojeniowej Polski.*
18. dr Magdalena El Ghamari (Akademickie Centrum Analiz Strategicznych) – *Rynki arabskie jako kierunek strategiczny polskiej dyplomacji obronnej: promocja i wsparcie przemysłu obronnego.*
19. Tomasz Garniec (MELTIO Hiszpania) – *Budowa samowystarczalności logistycznej Sił Zbrojnych RP dzięki technologii napawania addytywnego Meltio.*
20. Maia Cygielska (Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej Frontex) – *Systemy bezzałogowe i sztuczna inteligencja w rozminowywaniu. Ukraińskie doświadczenia i transformacja operacyjna.*
21. dr Jolanta Cichosz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) – *Rola badań i innowacji w sektorze obronnym – potencjał krajowych instytutów i uczelni. Wybrane zagadnienia.*
22. Julia Czajka (Akademickie Centrum Analiz Strategicznych) – *Priorytetowe kierunki działań polskiej dyplomacji obronnej w zakresie promocji i wspierania polskiego przemysłu obronnego.*

Komitet Naukowy Konferencji:

- **Przewodniczący:** prof. dr hab. Paweł Soroka – Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa, koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego.
- **Wiceprzewodniczący:** prof. UJK dr hab. Ryszard Niedźwiecki – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Instytut Nauk o Bezpieczeństwie.
- **Wiceprzewodniczący:** ambasador Jerzy Marek Nowakowski – Akademickie Centrum Analiz Strategicznych w Warszawie.
- prof. UJK dr hab. Marek Leszczyński – Dziekan Wydziału Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.
- dr hab. Adrian Mitrega – Dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.
- prof. dr hab. Adam Jelonek – Kierownik Ośrodka Studiów nad Przemysłowym Potencjałem Obronnym, Akademickie Centrum Analiz Strategicznych w Warszawie.
- prof. dr hab. inż. Tomasz Chmielewski – Dziekan Wydziału Mechaniczny Technologiczny Politechniki Warszawskiej, Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.
- prof. ITWL dr hab. inż. Mirosław Kowalski – Dyrektor Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych w Warszawie.
- prof. dr hab. inż. Andrzej Żyłuk – Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych w Warszawie.
- prof. ucz. dr inż. Waldemar Gajda – Prezydent Warszawskiej Szkoły Zarządzania-Szkoły Wyższej.
- prof. PRZ. dr hab. Jolanta Puacz-Olszewska – Politechnika Rzeszowska.
- dr Jakub Gazda – Prezes Wojskowych Zakładów Lotniczych nr 2 S.A. w Bydgoszczy.
- dr inż. Bogusław Kogut – Kierownik Ośrodek Studiów w Zakresie Budowania Odporności Państwa, Akademickie Centrum Analiz Strategicznych w Warszawie.
- dr inż. Jerzy Ickiewicz – MORATEX.
- Włodzimierz Fleischer – Prezes Lubuskiego Klastra Metalowego.
- dr Tomasz Konopka – Staropolska Akademia Nauk Stosowanych w Kielcach.
- dr Rafał Kołodziejczyk – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Instytut Nauk o Bezpieczeństwie.
- dr Katarzyna Rawska – Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. Ks. B. Markiewicza w Jarosławiu.
- dr Anna Zagórska – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Instytut Nauk o Bezpieczeństwie, Akademickie Centrum Analiz Strategicznych w Warszawie.
- dr Paulina Zamelek – Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie.

Komitet Organizacyjny Konferencji:

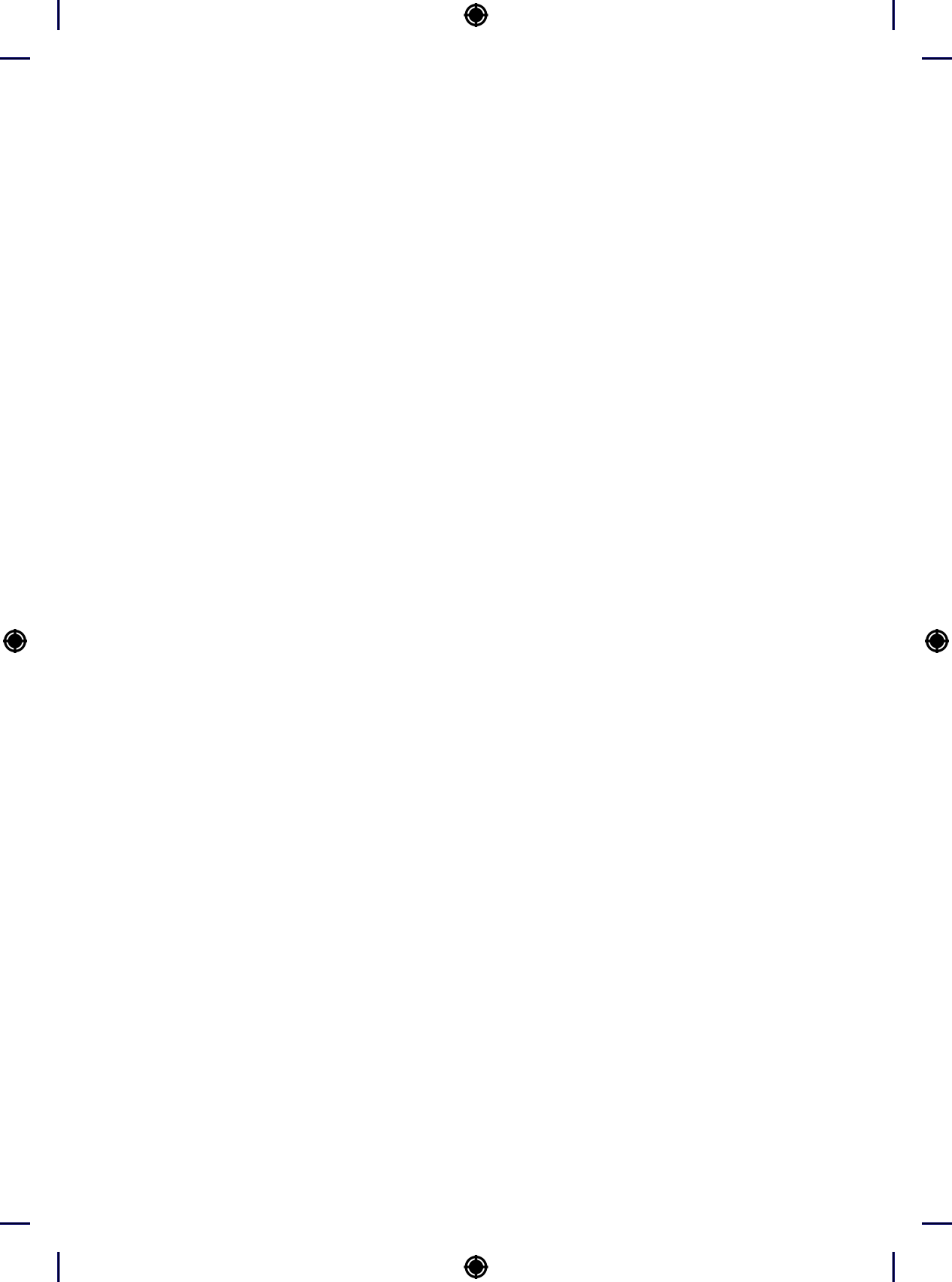
- prof. dr hab. Paweł Soroka – przewodniczący (e-mail: pawel@plp.info.pl).
- prof. ucz. dr hab. Ryszard Niedźwiecki.
- dr Anna Zagórska – sekretarz (e-mail: cyran.a@wp.pl).
- dr Rafał Kołodziejczyk.
- dr inż. Jerzy Ickiewicz.
- mgr Jan Rybka.
- Arkadiusz Krzeczowski – Dyrektor Wydziału Targów – Targi Kielce S.A.

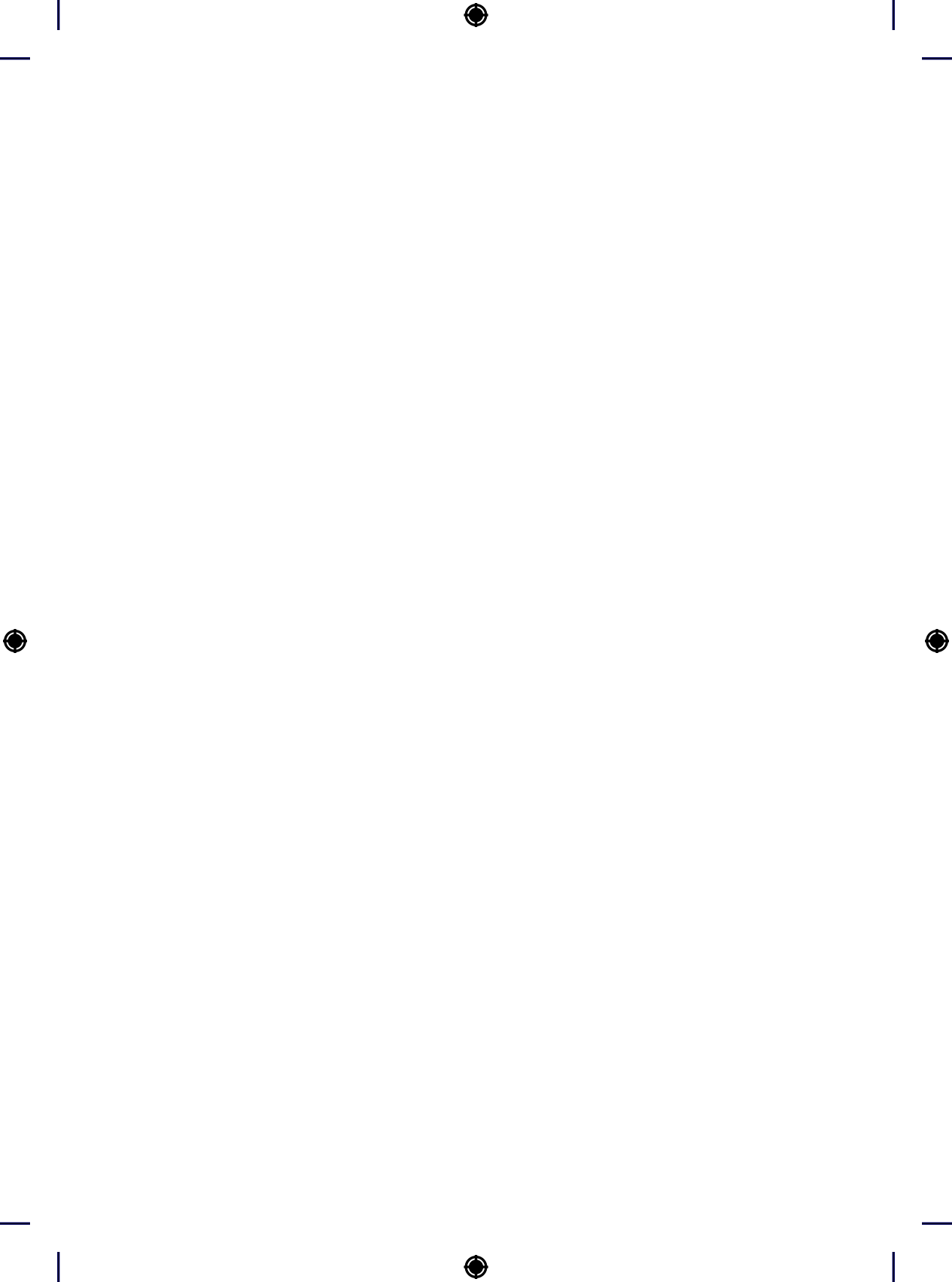
Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Zakupy uzbrojenia a rozwój polskiego przemysłu obronnego – między potrzebami strategicznymi a możliwościami technologicznymi” – w dniu 2 września 2025 roku podczas XXXIII Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego w Kielcach.

Uczestnicy Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Zakupy uzbrojenia a rozwój polskiego przemysłu obronnego – między potrzebami strategicznymi a możliwościami technologicznymi” – w dniu 2 września 2025 roku w Kielcach.

**CENTRALNE OBCHODY
EUROPEJSKIEGO DNIA MASZYNISTY
KOLEJOWEGO**

Akademia z okazji centralnych obchodów Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego w Olsztynie w dniu 12 września 2025 roku.

Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego prof. dr hab. Paweł Soroka zabiera głos w trakcie akademii z okazji centralnych obchodów Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego w Olsztynie w dniu 12 września 2025 roku.

Goście i uczestnicy akademii z okazji centralnych obchodów Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego w Olsztynie w dniu 12 września 2025 roku.

Wystąpienie Leszka Miętka – Prezydenta Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w trakcie akademii z okazji centralnych obchodów Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego w Olsztynie w dniu 12 września 2025 roku.

Obchody 107. rocznicy zdobycia lotniska Ławica przez Powstańców Wielkopolskich z udziałem delegacji Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego

7 stycznia 2025 r. przed małym pomnikiem wielkiego triumfu autorstwa Jerzego Sobocińskiego i Saturnina Skubiszynskiego, sławiącym Powstańców Wielkopolskich 1919 roku – zdobywców lotniska Ławica odsłoniętym w 65. rocznicę tego znamienego w swojej wymowie wydarzenia w historii lotnictwa polskiego – usytuowanego opodal starego terminala portu lotniczego w Poznaniu – zgromadziły się władze Samorządu Województwa Wielkopolskiego, miasta Poznania, poczty sztandarowe, organizacje cywilne i służby mundurowe, związki i stowarzyszenia oraz mieszkańcy prastarego Grodu Przemysława. Obchody swoją obecnością zaszczyliła delegacja Dowódcy Generalnego V Korpusu US Army.

Ostatnim punktem oporu Prusaków w Poznaniu był szczególnie ważny dla nich obiekt strategiczny, Die Fliegerstation Posen-Lawitz – Stacja Lotnicza Poznań-Ławica. Wczesnym rankiem 6 stycznia 1919 polskie siły pod dowództwem ppor. Andrzeja Kopy przystąpiły do szturmów, w wyniku którego opatowano bazę i przejęto będące tu samoloty. W efekcie sprzęt lotniczy z Wielkopolski stanowił połowę statków powietrznych lotnictwa polskiego.

Brawurowo przeprowadzona akcja zbrojna doprowadziła do przejścia lotniska i koszar, a samoloty zdobyte przez powstańców stały się załącznikiem lotnictwa II Rzeczypospolitej. Przechwycony sprzęt lotniczy umożliwił tworzenie się pierwszych eskadr lotnictwa wojskowego na terenie kraju.

Zwycięska walka o lotnisko w Ławicy i zdobycie hali sterowców Zeppelina na poznańskich Winiarach wraz ze sprzętem zakończyły etap przejmowania na obszarze odradzającego się państwa polskiego większości lotnisk spod pruskiego panowania. Widocznym sukcesem powstańczym na niebie był przelot 7 stycznia 1919 roku samolotów z białą – czerwoną szachownicą na skrzydłach nad Poznaniem.

Tym, którzy w tamtych burzliwych czasach wykazali się odwagą nie poddając się imperializmowi pruskiemu, jak co roku hołd w imieniu Polskiego Lobby Przemysłowego im. E. Kwiatkowskiego i twórców projektu Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 wielki znicz pamięci i chwały złożyli współautorzy projektu „Rozwój nowoczesnych form zawodowych w ramach COP-2”: mgr Lucyna Białek-Cieślak, dr inż. Waldemar Matysiak i Krzysztof Borowiak.

Licznie przybyli także kibice klubu piłkarskiego KKS Lech Poznań – Kolarz tradycyjnie przy tablicach imiennych w alei upamiętniającej pilotów zamordowanych w Katyniu pokłonili się lotnikom i odpalili race pamięci.

Tegoroczną uroczystość przygotowali: Zarząd Portu Lotniczego Poznań – Ławica im. Henryka Wieniawskiego, który w 2025 r. po raz pierwszy w swojej bogatej historii obsłużył w trakcie roku ponad 4 miliony pasażerów, oraz Pani Prezes KSL Aeroklubu Poznańskiego.

Po zakończeniu części oficjalnej uroczystości organizatorzy zaprosili uczestników na piknik, podczas którego zaprezentowano scenkę związaną ze zdobyciem lotniska z udziałem grup rekonstrukcyjnych. Całość uświetnił koncert pieśni patriotycznych oraz wystawa sprzętu motoryzacyjnego wojskowego i cywilnego.

W roku 107. rocznicy powstania decyzją szefa MON została zmieniona nazwa Drugiego Skrzydła Lotnictwa Taktycznego w Poznaniu na „Zwycięskich Powstańców Wielkopolskich.”

tekst i zdjęcie: Krzysztof Borowiak

Delegacja reprezentująca Polskie Lobby Przemysłowe i Projekt COP 2 podczas Obchodów w dniu 7 stycznia 2026 roku 107-rocznicy zdobycia przez Powstańców Wielkopolskich Lotniska Ławica w Poznaniu.

Krzysztof Borowiak i dr inż. Waldemar Matysiak składają wiązanki kwiatów oraz znicz pamięci i chwały przed pomnikiem wielkiego triumfu.

KONSTITUCJA POLSKIEJ WSI

*45-Rocznica
Porozumień Rzeszowsko-Ustrzyckich
1981- 2026*

ZAPROSZENIE

Rzeszów
22 luty 2026r.

„Pragnę oddać hold miłości rolnika do ziemi, bo ta miłość zawsze stanowiła mocny filar, na którym opierała się narodowa tożsamość” Św. Jan Paweł II.

RP Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Karola Nawrockiego

Organizatorzy

Stronnictwo Ludowe „Ojcowizna” RP

NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”

Współorganizatorzy

Stronnictwo „PIAST”

Polskie Lobby Przemysłowe

Ogólnopolski Komitet Oporu Rolników

Stowarzyszenie Poszkodowanych Obrońców Ziemi i Ojczyzny

Małopolskie Stowarzyszenie Soltysów im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego

Stowarzyszenie Zrównoważonego Rozwoju Polski im. Jana Szyszko

Polskie Forum Ludowo-Chrześcijańskie „Ojcowizna”

Spoleczny Komitet „Pamięć i przyszłość”

mają zaszczyt zaprosić na

*Konferencję „Konstytucja Polskiej Wsi”
w Rzeszowie*

PROGRAM:

22 luty 2026r. /niedziela/, godz. 11.00

1. Msza św. koncelebrowana w intencji suwerennej ojczyzny i polskich rolników z udziałem Ks. Bp. Leszka Leszkiewicza Krajowego Duszpasterza Rolników w Kościele Farnym w Rzeszowie , Pl. Farny 5, (godz.11.00).
2. Złożenie wieńców pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki w Rynku i tablicą pamiątkową w miejscu strajku z udziałem pocztów sztandarowych.
3. Konferencja 45 – rocznicy strajków rolników i Porozumień Rzeszowsko-Ustrzyckich – aula Uniwersytetu Rzeszowskiego przy Pl. Ofiar Getta 5 (godz.13.00),
4. Otwarcie konferencji i powitanie gości – Wieńczysław Nowacki, Jerzy Bednarz.
5. Odczytanie listów od władz państwowych i samorządowych oraz wystąpienia gości, w tym przewodniczącego NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Tomasza Obszańskiego.
6. Wręczenie odznaczeń okolicznościowych „W obronie polskiej ziemi” osobom zasłużonym.
7. Wystąpienia problemowe :
 - Ks. Prałat Stanisław Słowik – „Wspomnienia duszpasterskie”.
 - Prof. Roman Niżnikowski - „Konstytucyjne gwarancje dla rodzinnych gospodarstw rolnych”.
 - Prof. dr hab. Paweł Soroka – „O koncepcji nowoczesnego uprzemysłowienia Polski”.Przerwa na posiłek:
8. Dyskusja plenarna, świadectwa i relacje, występy artystyczne.
9. Przyjęcie i podpisanie dokumentów końcowych.

Zakończenie (godz. 17.00)

KOMITET ORGANIZACYJNY:

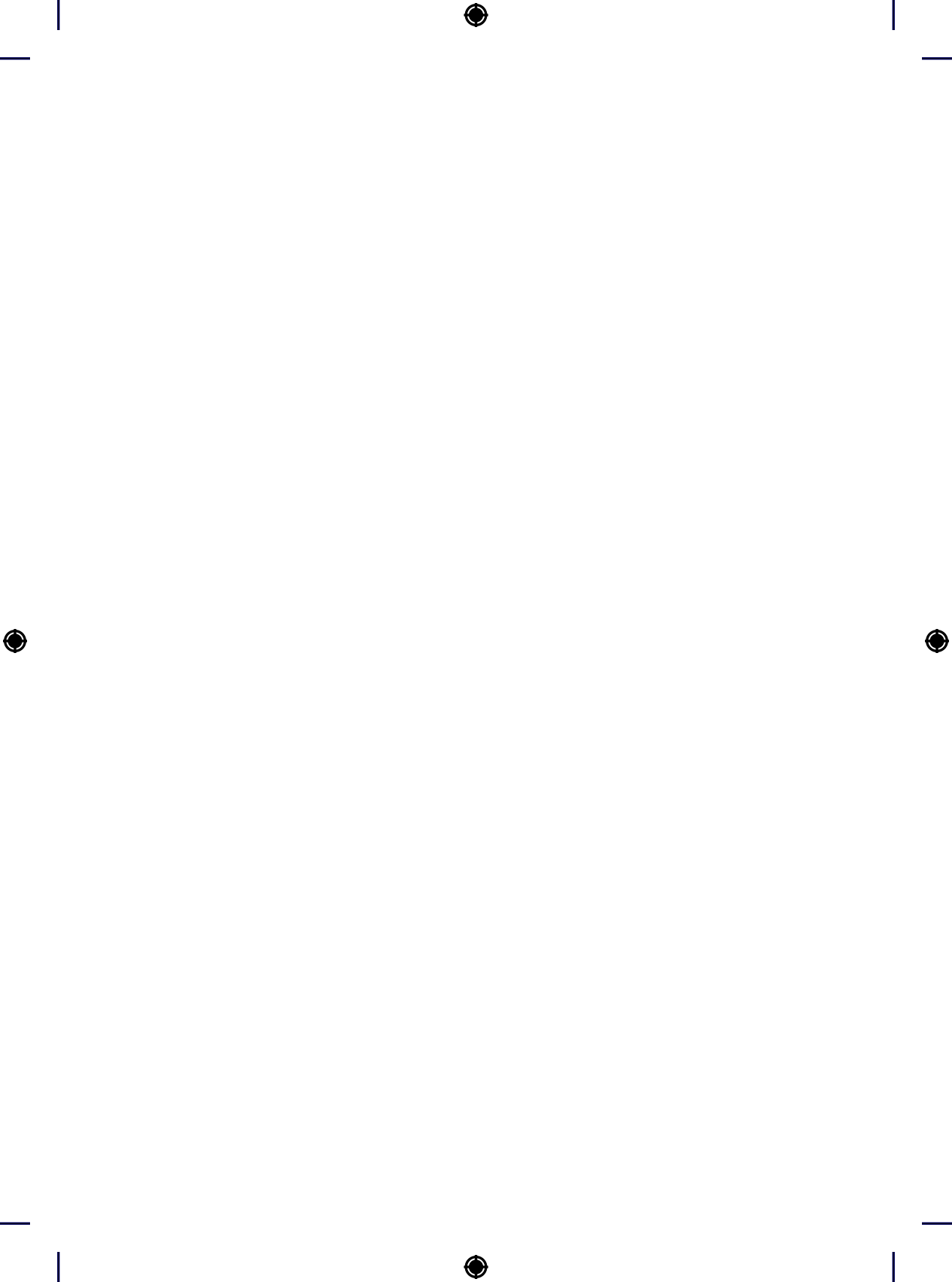
**Stefan Bigos,
Ks. Franciszek Kołodziej,
Zbigniew Kuraś,
Kazimierz Leśniak,
Bogdan Lipowicz,
Stanisław Majdański,
Jan Molenda,
Marian Mrozik
Paweł Murzyn,**

**Wieńczysław Nowacki (przewodniczący),
Marian Pałasz,
Grzegorz Przybyło,
Tadeusz Szymczakiewicz,
Bogdan Szumański,
Teresa Wojdyło,
Zbigniew Zieliński,
Romuald Zgrzywa,**

KOMISJA D/S REALIZACJI POROZUMIEŃ RZESZOWSKO - USTRZYCKICH

**Katarzyna Bielańska, Antoni Bała, Kazimierz Chorzępa /pełnomocnik/, Jan Józef Cynk,
Jerzy Jankowski, Jan Karuś, Stanisław Majdański, Wieńczysław Nowacki, Antoni
Surdyka, Jarosław Śliwiński, Jan Wójcicki.**

**POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE
W INTERNECIE I NA ŁAMACH PRASY
(marzec 2025 – marzec 2026 r.)**

EMIDDLE- EAST.COM

Portal i Kwartalnik Emiddle East

- [START](#)
- [Tolerancja](#)
- [Kwartalnik](#)
- [Współpraca](#)
- [Kontakt](#)
- [O nas](#)

BLISKI WSCHÓD, CO NIECO O OBRONIE POLSKI I COP II

TOPICS:Maciej Wojewódka

Posted By: admin 12 grudnia, 2024

Zdaniem NASA, w październiku 2024 roku Słońce znajdowało się już w kolejnym cyklicznym maksimum swojej aktywności. Nadeszło ono szybciej, niż się spodziewano, a od przełomu 2022 i 2023 roku aktywność rozbłysków słonecznych zaczęła gwałtownie rosnąć. Upřednio badania przeprowadzone przez Aleksandra Leonidowicza Czyżewskiego, żyjącego w latach 1897 – 1964 wskazały, że podczas maksimum natężenia plam słonecznych niejednokrotnie dochodziło do wojen i rewolucji. Czasami dochodziło do nich, w jego okolicach

Przykładowo, w 1939 roku rozpoczęła się II Wojna Światowa w Europie, a w 1968 roku Związek Sowiecki wraz z armiami podległych sobie państw, w tym polską dokonał inwazji na Czechosłowację, aby stłumić demokratyczną rewolucję, w tym kraju. Podczas silnego natężenia plam słonecznych, w 2011 roku rozpoczęła się, trwająca z przerwą 13-letnia wojna domowa w Syrii, a w 2014 roku Rosja zajęła Krym oraz rozpoczęła działania militarne we wschodnich terytoriach Ukrainy.

W listopadzie 2024 roku, dżihadyści wraz z współdziałającymi bojownikami w Syrii rozpoczęli kontrofensywę, odzyskując utracone przed ośmioma laty Aleppo. 11 dni później opanowali stolicę tego kraju – Damaszek. Podczas trwania tych działań syryjski prezydent nie otrzymał wsparcia od zaangażowanej w wojnę z Ukrainą Rosji i od osłabionego konfliktem Izraelem Iranu. Upadek dotychczasowego reżimu zarazem leżał w interesie Turcji. W efekcie Izrael wkroczył do strefy buforowej, zbombardował mogące mu zagrażać obiekty militarne w Syrii i zniszczył jej flotę wojenną, Stany Zjednoczone zaatakowały cele ISIS, a Turcja militarny transport milicji kurdyjskiej, w tym kraju.

W 2023 roku, finansowany przez Iran Hamas dokonał największego w swojej historii ataku na Izrael, co wykazywało charakter działań zapobiegawczych przed atakiem tego państwa na Iran, w celu osłabienia jego postępów w programie skonstruowania broni jądrowej. Po akcji Hamasu Izrael rozpoczął działania odwetowe, w efekcie których stał się po raz pierwszy w historii celem bezpośredniego ataku Iranu, co z kolei poskutkowało proporcjonalnym kolejnym odwetem Izraela.

Konflikt na Bliskim Wschodzie oraz inne ewentualne militarne ogniska zapalne – na linii Chiny – Tajwan i na Półwyspie Koreańskim przyciągają militarną uwagę Stanów Zjednoczonych, nie gotowych nawet do prowadzenia wojny na dwóch frontach. Taka sytuacja wraz z uprzednio zadeklarowanym przez USA pivotem na Pacyfik prawdopodobnie znacznie osłabi możliwość zaangażowania się tego państwa we wschodniej flance NATO, w tym w obronę naszego kraju.

Zarazem wypowiedzi specjalistów, z obszaru militarnego, w tym szefostwa zachodnich agencji wywiadowczych wskazują na możliwość agresji militarnej Rosji na państwa NATO już w ciągu najbliższych kilku lat, po ustabilizowaniu się sytuacji na Ukrainie lub wasalizacji tego państwa przez nią. Ponadto pozamainstreamowe prognozy wskazują na zbliżanie się silnego światowego kryzysu finansowo – gospodarczego, co również osłabi zdolności pomocowe dla wschodniej flanki NATO ze strony USA, a amerykański prezydent elekt Donald Trump grozi możliwością wycofania tego kraju z Paktu Północno-Atlantyckiego, jeśli państwa europejskie nie będą przeznaczać adekwatnych środków na obronę lub będą prowadzić niekorzystną dla tego kraju politykę, w obszarze handlu zagranicznego.

W związku z prognozowanymi zagrożeniami pojawia się konieczność pilnego, samodzielnego przygotowania się Polski do obrony militarnej, w tym w obszarze obrony cywilnej, w oparciu o własne zasoby. Niestety kierunki i intensywność tych działań są krytykowane, chociaż pojawiają się pierwsze ich kroki, takie jak np. zakup koreańskich czołgów K2 wraz projektem polonizacji ich produkcji oraz jak na razie symboliczne przekazanie 3 miliardów złotych na zakup amunicji, w efekcie uchwalenia pod koniec 2024 roku przez Sejm pilnego rządowego projektu ustawy „o zapewnieniu finansowania działań zmierzających do zwiększenia zdolności produkcji amunicji”. Ustawa została podpisana przez Prezydenta RP.

Zdaniem przedstawiciela jej wnioskodawcy umożliwi ona roczne zwiększenie produkcji amunicji kalibru 155 mm, z 30 do 150 tysięcy sztuk wraz z dążeniem do spolonizowania procesu

produkcyjnego. Osiągnięcie pierwszych efektów jest spodziewane – w okresie od roku do trzech lat, co jest spowodowane złożonością procesu inwestycyjnego.

Zarazem był on przekonany, że wniosek o dofinansowanie złoży m. in. Polska Grupa Zbrojeniowa. Na dzień dzisiejszy koszt produkcji jednej sztuki pocisku tego kalibru kształtuje się w granicach: 30 – 40 tysięcy złotych, a dotychczas dla narodowej rezerwy amunicyjnej zostało przeznaczone 11 miliardów złotych. Zdaniem posła Przemysława Wiplera, w skład procesu implementacji tej ustawy wszędzie, poza dokonaniem kontraktacji na maszyny do jej produkcji – okres oczekiwania na ich dostawę, trwający 16 – 18 miesięcy. Ponadto wskazał on, że jedna ze stron podczas wojny rosyjsko-ukraińskiej zużywała taką ilość pocisków, w ciągu jednego miesiąca.

27 listopada 2024 roku, w Krakowie miał miejsce I Ogólnopolski Kongres „System Obrony Rzeczypospolitej. Bezpieczna Polska i Obywatele”, zorganizowany z inicjatywy Kazimierza Barczyka przez Federację Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP oraz Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski we współpracy z Prezydentem Krakowa i Samorządem Województwa Małopolskiego. Zdaniem jego organizatorów uczestniczyło, w nim prawie 2 tysiące osób.

Kongres odbył się pod patronatem i z udziałem wicepremiera, ministra obrony narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza. Jego celem było dążenie do przygotowania się na wypadek wojny i klęsk żywiołowych. Przewodniczącym Rady Programowej tego kongresu był były premier prof. Jerzy Buzek, który zwrócił uwagę „na rolę społeczeństwa obywatelskiego w zapewnieniu bezpieczeństwa”, a prezydent Krakowa Aleksander Miszański wskazał na ogromne znaczenie samorządu dla realizacji tego celu.

Minister Obrony Narodowej, odnosząc się do sprawdzenia się obrony powietrznej w Izraelu wskazał, że jego polski odpowiednik będzie najdroższym elementem obecnie modernizowanej armii. Krytyczną postawę wobec braku przygotowania Polski do wojny systemowej okazał Jacek Bartosiak – założyciel Strategy&Future. Zarazem stwierdził on, że lepiej była przygotowana do wojny z Rosją Ukraina niż zachód, a były zastępca Szefa Sztabu Generalnego gen. Leon Komornicki wskazał, że Polska nie ma strategii wojskowej, ani strategii obronności, a także skrytykował politykę naszego kraju, dotyczącą zakupu broni.

Marek Budzisz, ekspert „Strategy&Future” zauważył, że Polska powinna zbudować system obrony cywilnej liczący co najmniej milion osób, były Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej i Szef Obrony Cywilnej Kraju, że nową ustawę o obronie cywilnej muszą wdrożyć obywatele, a Krzysztof Kosiński, Prezydent Ciechanowa, Wiceprezes Związku Miast Polskich, że samorządy potrzebują uzyskać na działania, w tym obszarze odpowiednią ilość środków budżetowych.

Ponadto podczas kongresu płk Dariusz Kwiatkowski, Zastępca Dowódcy Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni Wojska Polskiego poinformował, że Polska – jako cel jest trzecim krajem pod względem ataków hybrydowych, dokonywanych przez Rosję i Białoruś.

Dużym problemem naszego kraju, utrudniającym działania obronne jest deindustrializacja, w tym w obszarze przemysłu zbrojeniowego. W tej sytuacji pojawił się projekt powołania Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2), nawiązujący do idei wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego COP, z lat międzywojennych XX wieku.

Pomysł COP II jest autorstwa prof. Andrzeja Karpińskiego, którego ideę obecnie rozwija prof. Paweł Soroka – koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego, w ramach którego został on zainicjowany wraz z grupą ekspertów, przedstawicieli biznesu, Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników

Mechaników Polskich oraz częścią związków zawodowych. COP II ma objąć swoim zasięgiem teren całej Polski, ze szczególną koncentracją na terenach województw: zachodnio-pomorskiego, lubuskiego i dolnośląskiego oraz z wykorzystaniem podkarpackiej doliny lotniczej. Pozytywnym faktem, w tym obszarze jest posiadanie przez nasz kraj największego potencjału przemysłu lotniczego w Europie środkowo – wschodniej.

Przedmiotowo COP 2 będzie koncentrować się na obszarze przemysłu obronnego, w tym produkcji dronów wraz z uruchomieniem jego dodatkowych mocy i mocy z obszaru przemysłu hutniczego, technologiach podwójnego zastosowania, przepływach idei i technologii pomiędzy sektorami cywilnymi i militarnymi i na odwrót oraz na nowoczesnych technologiach, w tym z obszaru półprzewodników i sztucznej inteligencji.

Istotna będzie także współpraca pomiędzy światem nauki i przemysłu oraz pomiędzy dużymi i małymi przedsiębiorstwami. Bardzo ważnym celem projektu COP II jest wzrost wytwarzania w naszym kraju produktów finalnych, a także powstrzymanie od wyjazdu z Polski inżynierów i techników poprzez stworzenie im możliwości rozwoju zawodowego oraz samorealizacji. Całość tworzenia przedsięwzięcia jest planowana na okres od 10 do 15 lat. Ma mu towarzyszyć odbudowa infrastruktury kolejowej – w obszarach wykluczonych komunikacyjnie. Jego istotnym elementem jest również aspekt społeczny.

Projekt ma zostać upubliczniony podczas obchodów 1000-lecia koronacji Bolesława Chrobrego w Gnieźnie – na króla Polski, w 2025 roku. Także 27 listopada 2024 roku, z inicjatywy prof. Pawła Soroki ukształtowała się jego rada programowa.

Jego istotność, potwierdza m. in. fakt, że zdaniem Bloomberga Chiny ograniczają eksport komponentów do dronów, co ma poprzedzić również ograniczenie eksportu, przez to państwo dronów do Europy i Ameryki Północnej, w reakcji na amerykańskie sankcje, dotyczące sprzedaży chipów i półprzewodników.

[Strona główna](#) [Aktualności z Polski](#) [Polonia na Świecie](#) [Kultura](#) [Dziedzictwo Narodowe](#) [Historia](#) [Pamięć Narodowa](#) [Emigracja](#) [Powroty do Polski](#) [Społeczność](#) [Polonijna Organizacje](#) [Polonijne](#) [Edukacja](#) [Rozwój](#) [Zawodowy](#) [Biznes](#) [Inwestycje](#) [Relacje Międzynarodowe](#) [Kulinaria](#) [Lifestyle](#) [Podróże](#) [Turystyka](#) [Sport](#) [Wielcy Polacy](#) [Technologia](#) [Innowacje](#) [Opinie](#) [Felietony](#)

1. [The Best of Poland](#)
2. [Aktualności z Polski](#)
3. [Centralny Okręg Przemysłowy 2](#)

Centralny Okręg Przemysłowy 2

19.04.2025 | Autor: Karolina Lis | Aktualności z Polski, Inwestycje, Innowacje

 Materiał powstał z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.

- [Centralny Okręg Przemysłowy 2.0 — Nowa Rewolucja Przemysłowa w Sercu Polski](#)
- [Nowoczesna wizja przemysłu oparta na historycznych fundamentach](#)
- [Czym jest COP 2.0?](#)
- [Gdzie powstaje nowy COP?](#)
- [COP 2.0 a bezpieczeństwo i niezależność Polski](#)
- [Ekspercka wizja rozwoju — prof. Paweł Soroka](#)
- [Wyzwania i perspektywy](#)

Poznaj założenia projektu COP 2.0 – nowoczesnej inicjatywy przemysłowej obejmującej całą Polskę. Sprawdź, jaką rolę odgrywają w nim prof. Paweł Soroka i Marek Kuźmich oraz co oznacza dla bezpieczeństwa i gospodarki kraju.

Centralny Okręg Przemysłowy 2.0 — Nowa Rewolucja Przemysłowa w Sercu Polski

Nowoczesna wizja przemysłu oparta na historycznych fundamentach

W czasach II Rzeczypospolitej Centralny Okręg Przemysłowy (COP) był symbolem ambitnej wizji rozwoju gospodarczego Polski — modernizacji, samowystarczalności i wzmocnienia potencjału obronnego kraju. Dziś, niemal sto lat później, rząd wraca do tej idei, proponując **Centralny Okręg Przemysłowy 2.0** — kompleksowy program inwestycyjny i przemysłowy, który ma zmienić oblicze polskiej gospodarki w dobie XXI wieku.

Czym jest COP 2.0?

Centralny Okręg Przemysłowy 2.0 to strategiczny projekt państwowy, który zakłada odbudowę i rozwój polskiego potencjału przemysłowego, szczególnie w zakresie nowoczesnych technologii, obronności i suwerenności energetycznej. Ma on łączyć tradycyjny przemysł ciężki z nowoczesnymi sektorami — jak przemysł zbrojeniowy, energetyka jądrowa, elektromobilność, czy zaawansowane technologie materiałowe.

W centrum projektu znajdują się m.in.:

- **Rozbudowa polskiego przemysłu zbrojeniowego**, szczególnie wokół firm takich jak Huta Stalowa Wola, PGZ czy Mesko.
- **Inwestycje w energetykę**, w tym projekty małych reaktorów jądrowych (SMR).
- **Innowacyjne technologie produkcyjne**, cyfryzacja i automatyzacja procesów przemysłowych.
- **Odbudowa kompetencji w zakresie inżynierii i szkolnictwa technicznego**, co wiąże się z rozwojem uczelni i szkół zawodowych w regionach objętych projektem.

Gdzie powstaje nowy COP?

W przeciwieństwie do historycznego Centralnego Okręgu Przemysłowego z lat 30., który był skoncentrowany głównie w południowo-centralnej Polsce, **COP 2.0 ma charakter ogólnokrajowy**. To projekt o zasięgu ogólnopolskim, który obejmuje strategiczne inwestycje w różnych regionach — od Śląska i Mazowsza, przez Pomorze, aż po Podkarpacie i Lubelszczyznę.

Dzięki tej szerokiej skali działania, projekt ma potencjał, by równomiernie rozwijać gospodarkę kraju i aktywizować regiony o zróżnicowanym potencjale przemysłowym. Na północy rozwijane są m.in. inwestycje związane z przemysłem stoczniowym i energetyką morską, w centrum — technologie zbrojeniowe i elektromobilność, na południu — przemysł ciężki i nowoczesne komponenty dla wojska.

COP 2.0 nie jest więc jedynie reaktywacją dawnego projektu, lecz jego nowoczesnym, elastycznym rozwinięciem, które odpowiada na potrzeby całej Polski — od dużych aglomeracji po mniejsze ośrodki przemysłowe.

COP 2.0 a bezpieczeństwo i niezależność Polski

W kontekście wojny w Ukrainie, wzrostu napięć geopolitycznych i globalnych wyzwań gospodarczych, COP 2.0 nabiera szczególnego znaczenia. To nie tylko projekt gospodarczy, ale także **strategia zapewnienia bezpieczeństwa narodowego**, suwerenności technologicznej i energetycznej.

Polska, stając się jednym z głównych dostawców sprzętu wojskowego w regionie, wzmacnia swoją pozycję w NATO i Unii Europejskiej. COP 2.0 wpisuje się w długofalową politykę budowania nowoczesnego zaplecza przemysłowego, które nie tylko służy krajowi, ale staje się też ważnym graczem na arenie międzynarodowej.

Ekspertka wizja rozwoju — prof. Paweł Soroka

Jednym z filarów merytorycznego zaplecza projektu COP 2.0 jest **prof. Paweł Soroka**, wybitny ekspert w dziedzinie gospodarki i przemysłu, koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego. Od lat zabiega on o odbudowę narodowego potencjału przemysłowego, zwracając uwagę na konieczność strategicznego planowania i długofalowych inwestycji. W ramach COP 2.0 prof. Soroka pełni funkcję doradczą i koncepcyjną — jest współtwórcą raportów i rekomendacji dotyczących lokalizacji inwestycji, kierunków rozwoju przemysłu oraz integracji sektora nauki i przemysłu.

Z kolei **Marek Kuźmicz**, działacz gospodarczy i organizator wielu regionalnych inicjatyw przemysłowych, odgrywa kluczową rolę w praktycznym wdrażaniu projektu na poziomie lokalnym. Aktywnie wspiera współpracę między samorządami, przedsiębiorcami i instytucjami państwowymi. Jego działania koncentrują się na tworzeniu warunków do rozwoju małych i średnich firm przemysłowych oraz budowaniu klastrów przemysłowo-technologicznych.

Współpraca obu panów symbolizuje unikalne połączenie **doświadczenia akademickiego z praktyką gospodarczą**. Dzięki ich zaangażowaniu COP 2.0 zyskuje nie tylko solidne podstawy eksperckie, ale też realną szansę na efektywną realizację w konkretnych regionach kraju.

Wyzwania i perspektywy

Choć projekt wzbudza ogromne nadzieje, nie brakuje również wyzwań — od zapewnienia stabilnego finansowania i kadr, po konieczność pogodzenia interesów państwowych z wolnorynkową gospodarką. Kluczowe będzie także właściwe zarządzanie i transparentność inwestycji.

Jedno jest pewne: **COP 2.0 to nie tylko powrót do chlubnych tradycji międzywojennych**, ale także próba stworzenia nowej jakości w przemyśle i gospodarce Polski. To śmiała wizja przyszłości — ambitna, innowacyjna i narodowa.

WIELKA SZANSA DLA POLSKI

Debata w Rzeszowie na temat COP 2

Paweł Soroka

Pomysł stworzenia nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 przedstawiony został w IX końcowym rozdziale książki pt. *O Centralnym Okręgu Przemysłowym – ale inaczej (eindustrializacja Polski a doświadczenia COP)*, wydanej przez Dom Wydawniczy ELIPSA w pierwszych miesiącach 2024 roku. Jej autorami są: prof. dr hab. Andrzej Karpiński, Bartłomiej Skrzypek i prof. dr hab. Paweł Soroka. Projekt ten zaczął być upowszechniany w trakcie ogólnopolskich obchodów 50. rocznicy śmierci męża stanu Eugeniusza Kwiatkowskiego – twórcy i budowniczego COP-u.

Realizacja projektu może mieć wielką wartość dodaną, zważywszy że większe zakłady przemysłowe COP-u 2 mogą być skoperowane z mniejszymi, zwłaszcza innowacyjnymi firmami prywatnymi oraz mogą ściśle współpracować z wyższymi uczelniami, głównie z politechnikami. Mogą być źródłem dyfuzji najnowszych technologii, w tym podwójnego zastosowania (dual use technologies), do innych dziedzin gospodarki narodowej. Dlatego istotną częścią COP 2 ma być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Będzie to szansa dla młodego pokolenia inżynierów i techników, sprawdzenia ich talentów i zdolności innowacyjnych w dziedzinach najnowocześniejszych technologii XXI wieku oraz w nowych sektorach nauki i przemysłu. Ciągłe bowiem najzdolniejsi z nich wyjeżdżają z Polski, często na zawsze. A w naszym kraju upada coraz więcej zakładów przemysłowych, czemu towarzyszą zwolnienia grupowe.

Warto pamiętać, że w ramach COP 1 w latach 1937–1939 powstało kilkadziesiąt tysięcy nowych miejsc pracy. Towarzyszyła

temu budowa nowych miast, nowej infrastruktury energetycznej, wodociągowej i komunikacyjnej, głównie kolejowej. Realizacja koncepcji COP 2 może przynieść podobne rezultaty! COP 2 ma być największym Centralnym Okręgiem Przemysłowym w Europie Środkowej.

W różnych miejscach Polski odbyły się spotkania poświęcone temu tematu, ostatnio w Domu Kultury Tysiąclecia Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w sprawie realizacji strategicznego projektu budowy COP 2 w województwach lubelskim i podkarpackim. Uczestnicy reprezentowali środowiska gospodarcze i naukowe, byli też działacze spółdzielczości mieszkaniowej. W dyskusji z aprobatą odnieśli się do projektu, który zakłada, aby państwo zamawiało i składało zamówienia niezbędne dla obronności kraju i rozwoju gospodarki, niezależnie od decyzji i wpływów innych państw. Widzą oni to jako kontynuację COP powstałego w widłach Sanu i Wisły dzięki wielkiej determinacji męża stanu wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego w końcu lat trzydziestych dwudziestego wieku.

Podkreślano konieczność uwzględnienia jakościowo nowych uwarunkowań, w jakich przyjdzie realizować projekt COP 2. Trafnie to wyraził dr hab. inż. Włodzimierz Adamski, działacz Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich z Mielca, zdaniem którego istotą tego projektu powinny być nowoczesne inteligentne zakłady pracy, zarówno budowane od podstaw, jak i istniejące, ale poddane modernizacji. Na naszych oczach bowiem dokonuje się w rozwiniętych krajach nowa rewolucja przemysłowa, oparta na bardzo nowoczesnych technologiach i uwzględniająca cyfryzację i zasady sztucznej inteligencji. Polska powinna odgrywać ważną rolę w tych procesach, bo posiada naj-

wiekszy potencjał przemysłowy w Europie Środkowej.

Przemawia za tym także sytuacja historyczna, gdy w świecie dokonują się głębokie zmiany geopolityczne grożące konfliktami zbrojnymi. Dlatego Polska z uwagi na swoje położenie powinna posiadać nowoczesny konkurencyjny przemysł, w tym produkujący na rzecz obronności. Zdaniem dyskutantów w Rzeszowie szczególną uwagę należy zwrócić na powiązania kooperacyjne między przedsiębiorstwami, zwłaszcza krajowymi, i na preferowanie produkcji finalnej, dającej największą wartość dodaną. Do tego m.in. niezbędne są silne więzi między nauką a gospodarką, generujące innowacje. Jako przykład podano jednostki HTGR, które mogą mieć całkiem mnóstwo zastosowań – są one w stanie generować prąd elektryczny, dostarczać energię do ogrzewania budynków, produkować parę i ciepło w procesach przemysłowych, służyć do odsalania wody, jak również uczestniczyć w produkcji bezemisyjnego wodoru.

Nowoczesny przemysł wymaga odpowiednich kadr i nowych sposobów i systemów kształcenia, uwzględniających więzi między nauką a praktyką. To kolejny wątek poruszany w dyskusji. Pojawiły się w niej także aspekty społeczne – dotyczące potrzeby budowy mieszkań dla młodych małżeństw, które pojawiają się na budowach nowych zakładów. Zwracano uwagę, że warto nawiązać do wielkiego dorobku i zasad spółdzielczości mieszkaniowej, jej doświadczeń i możliwości.

W końcowej części obrad wybrano dwóch pełnomocników projektu COP 2 na województwa lubelskie i podkarpackie. Zostali nimi Ireneusz Ćwir z Lublina i mec. Grzegorz Zajdel z Rzeszowa. Postanowiono także doprowadzić do spotkania delegacji, reprezentującej uczestników spotkania, z marszałkiem województwa podkarpackiego w celu przedstawienia mu idei COP 2. Miejmy nadzieję, że zainteresują się tym także władze państwowe, bo tylko państwo może zrealizować ten strategiczny projekt.

■ Prof. dr hab. Paweł SOROKA

Portal-mundurowy.pl – 22 lipiec 2025

Trzy Doliny Krzemowe w ramach projektu COP 2 w konsultacjach rządowych

Szczegóły

Kategoria: Innowacje i biznes

Opublikowano: 22 lipiec 2025

Odston: 1792

Zmodyfikowana i rozbudowana koncepcja trzech Dolin Krzemowych jako trzonu strategicznego Centralnego Okręgu Przemysłowego nr 2 (COP 2), opracowanego przez Polskie Lobby Przemysłowe została przekazana przez Ministerstwo Przemysłu do konsultacji Ministerstwu Cyfryzacji.

W tym opracowaniu, podpisanym przez prof. dr. hab. Pawła Sorokę, koordynatora PLP, przedstawiona została wizja nowoczesnej reindustrializacji Polski, z raportem Polskiego Lobby Przemysłowego pt. „Straty w potencjale polskiego przemysłu i jego ułomna transformacja po 1989 roku” oraz pomysłem budowy trzech „polskich Dolin Krzemowych”.

W ocenie PLP, w Polsce powinny powstać trzy Doliny Krzemowe będące częścią wielkiego strategicznego Projektu COP 2

- **Pierwsza na Ziemiach Odzyskanych**, w województwie dolnośląskim. Umocni to obecność Polski na Ziemiach Zachodnich. Od niedawna bowiem w okolicach Wrocławia powstaje swego rodzaju mini „Dolina Krzemowa” ze względu na największą skalę ulokowania w tym mieście siedzib firm informatycznych, internetowych, producentów komputerów, producentów ICT. Powinna ona być połączona z Kombinatem Górniczo-Hutniczym w Lubinie i okolicach, który w najbliższych latach powinien ulec modernizacji. Wówczas ta mini Dolina Krzemowa nabrałaby właściwego wymiaru.

Nowe inicjatywy wiążące się w nowym przestrzennym ukształtowaniu Doliny Krzemowej na Dolnym Śląsku wiązałyby się z przetwórstwem miedzi jako produktu końcowego poprzez mniejsze firmy produkujące druty miedziane, rury, kształtki, kable i inne tego rodzaju produkty, w tym produkty związane z cyfryzacją i informatyzacją. Do propozycji tych należy dołączyć usprawnienia komunikacyjne w postaci autostrady (lub drogi szybkiego ruchu) Wrocław - Lubin, bezpośrednie linie szybkiej kolei typu metro powierzchniowe, lotnisko pasażerskie i inne tego rodzaju usprawnienia komunikacyjne.

- **Drugą Dolinę Krzemową** może w przyszłości stanowić nowoczesny przemysł wpisujący się w nową rewolucję przemysłową 4.0 i 5.0, wykorzystujący pierwiastki ziem rzadkich umiejscowione na Suwalszczyźnie, na styku z Warmią i Mazurami. Niektórzy twierdzą, że zasoby te są większe aniżeli posiada je Ukraina (w ich sprawie Ukraina niedawno zawarła porozumienie ze Stanami Zjednoczonymi). Obecne nowe technologie wydobywcze pozwalają

uruchomienie tych złóż. Blisko nich powinny powstać zakłady przemysłowe przetwarzające na miejscu wydobywane tu pierwiastki ziem rzadkich.

Jak twierdzi współpracujący z PLP ekspert z dziedziny geologii dr Adam Maksymowicz złoża to zajmuje powierzchnię około 250 km kwadratowych. Na Suwalszczyźnie na styku z Warmią i Mazurami, powinien zatem powstać kompleks wydobywczo- przemysłowy, jeden z najważniejszych w ramach COP-u, w ogólnopolskiej sieci firm przemysłowych będącej centralną w Europie Środkowej. Kompleks zaopatrujący polską gospodarkę i Siły Zbrojne w półprzewodniki i inne produkty związane z cyfryzacją.

- **Trzecią dolinę Krzemową stanowiłby pierwotny Centralny Okręg Przemysłowy**, zbudowany przed wojną przez Eugeniusza Kwiatkowskiego, ale zmodernizowany i unowocześniony w oparciu o zasady rewolucji przemysłowej 4.0 oraz 5.0. Jego jądrem powinna być Polska Grupa Zbrojeniowa SA, której główny potencjał znajduje się na obszarze pierwszego COP-u.

Zasady i koncepcja modernizacji pierwszego COP , który byłby ważną częścią COP 2, została przedstawiona w monografii pt. "O Centralnym Okręgu Przemysłowym, ale inaczej (reindustrializacja Polski a doświadczenia COP)", wydanej w 2024 roku, autorstwa Andrzeja Karpińskiego, Bartłomieja Skrzypka i Pawła Soroki. R.Ch.

DOKUMENTY POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO

Założenia i główne elementy strategicznego Projektu Budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2

1. Geneza i istota projektu Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 – COP 2

Pomysł stworzenia nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 przedstawiony został w IX koronowym rozdziale książki pt. „O Centralnym Okręgu Przemysłowym – ale inaczej” (reindustrializacja Polski a doświadczenia COP), wydanej w pierwszych miesiącach 2024 roku, której autorami są: Andrzej Karpiński, Bartłomiej Skrzypek i Paweł Soroka. Pierwsza debata na temat COP 2 z udziałem ekspertów i przedstawicieli przemysłu miała miejsce 30 sierpnia 2024 roku w Gdyni i odbywała się w ramach obchodów 50. rocznicy śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego. Projekt ten jest tworzony i doskonalony z udziałem czołowych ekspertów z zakresu polityki gospodarczej i przemysłowej oraz polityki społecznej.

Koordynatorem projektu jest prof. dr hab. Paweł Soroka – szef Polskiego Lobby Przemysłowego. W ubiegłym roku powołana została Rada Programowa projektu COP 2, w skład której weszli menadżerowie, przedstawiciele kłastrów przemysłowych, uczeni techniczni, emerytowani generalowie, przedstawiciele Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. oraz reprezentanci różnych związków zawodowych ponad podziałami. Jej przewodniczącym został wybrany prof. dr hab. Adam Lipiński z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Aktualnie powoływani są pełnomocnicy Terenowi w poszczególnych regionach Polski odpowiedzialni za upowszechnienie tego projektu i stworzenia poparcia społecznego dla budowy Central-

nego Okręgu Przemysłowego 2. Są już ustanowieni w następujących regionach: Kraków, Gdańsk, Białostok, Wrocław, Rzeszów, Gorzów Wlkp., Olsztyn, Suwałki, Biła Podlaska i Poznań. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowaną już została Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Warto dodać, że Pani Julia Medziejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzonym do budowy COP 2.

Koncepcja COP 2 nie jest związana z parlamentami politycznymi. Robi się ponad podziałami i ponad cyklem wyborczym. Ma przyczynić się do jednoczenia naszego narodu, zwłaszcza młodego pokolenia, ponad podziałami wokół wartości nadrzędnych, jakimi są rozwój gospodarczy i umocnienie potencjału obronnego Polski. Tym bardziej, że w ostatnich miesiącach w naszym kraju upada coraz więcej zakładów przemysłowych, czemu towarzyszą zwolnienia grupowe. Projekt ten nabiera znaczenia w sytuacji narastających zagrożeń dla bezpieczeństwa międzynarodowego i w momencie głębokich zmian geopolitycznych w świecie. Historia się powiaccia – podniebnie było pod koniec lat trzydziestych ub. wieku gdy wybitny mąż stanu Eugeniusz Kwiatkowski – we współpracy z wojskiem – rozpoczął budowę COP 1.

Podstawą projektu COP 2 jest jednoczenie środowisk przemysłowych, naukowych i związkowych. COP 2 nie będzie projektem jedynie technokratyczno-ekonomicznym, ale uwzględni aspekty społeczno-kulturowe, zapewniające podnio-

wość jego uczestników. Ma charakter miastowidczy. Zakłada bowiem budowę odpowiedniej infrastruktury społecznej, w tym tanich mieszkań dla dziesiątek tysięcy pracowników, szczególnie w regionach zaniedbanych inwestycyjnie. Kluczową rolę w tym przedsięwzięciu mają odegrać – we współpracy z zakładami przemysłowymi – spółdzielnie mieszkaniowe, obecne w całej Polsce instytucje z wieloletnim doświadczeniem w zakresie budownictwa i zarządzania zasobami mieszkaniowymi.

Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji, lotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, znacznie większą niż

Centralny Port Komunikacyjny, biogaz i Podlaska i Poznań. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowaną już została Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Warto dodać, że Pani Julia Medziejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzonym do budowy COP 2.

Koncepcja COP 2 nie jest związana z parlamentami politycznymi. Robi się ponad podziałami i ponad cyklem wyborczym. Ma przyczynić się do jednoczenia naszego narodu, zwłaszcza młodego pokolenia, ponad podziałami wokół wartości nadrzędnych, jakimi są rozwój gospodarczy i umocnienie potencjału obronnego Polski. Tym bardziej, że w ostatnich miesiącach w naszym kraju upada coraz więcej zakładów przemysłowych, czemu towarzyszą zwolnienia grupowe. Projekt ten nabiera znaczenia w sytuacji narastających zagrożeń dla bezpieczeństwa międzynarodowego i w momencie głębokich zmian geopolitycznych w świecie. Historia się powiaccia – podniebnie było pod koniec lat trzydziestych ub. wieku gdy wybitny mąż stanu Eugeniusz Kwiatkowski – we współpracy z wojskiem – rozpoczął budowę COP 1.

Podstawą projektu COP 2 jest jednoczenie środowisk przemysłowych, naukowych i związkowych. COP 2 nie będzie projektem jedynie technokratyczno-ekonomicznym, ale uwzględni aspekty społeczno-kulturowe, zapewniające podnio-

wość jego uczestników. Ma charakter miastowidczy. Zakłada bowiem budowę odpowiedniej infrastruktury społecznej, w tym tanich mieszkań dla dziesiątek tysięcy pracowników, szczególnie w regionach zaniedbanych inwestycyjnie. Kluczową rolę w tym przedsięwzięciu mają odegrać – we współpracy z zakładami przemysłowymi – spółdzielnie mieszkaniowe, obecne w całej Polsce instytucje z wieloletnim doświadczeniem w zakresie budownictwa i zarządzania zasobami mieszkaniowymi.

Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji, lotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, znacznie większą niż

Centralny Port Komunikacyjny, biogaz i Podlaska i Poznań. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowaną już została Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Warto dodać, że Pani Julia Medziejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzonym do budowy COP 2.

Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji, lotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, znacznie większą niż

Centralny Port Komunikacyjny, biogaz i Podlaska i Poznań. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowaną już została Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Warto dodać, że Pani Julia Medziejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzonym do budowy COP 2.

Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji, lotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, znacznie większą niż

Centralny Port Komunikacyjny, biogaz i Podlaska i Poznań. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowaną już została Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Warto dodać, że Pani Julia Medziejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzonym do budowy COP 2.

wość jego uczestników. Ma charakter miastowidczy. Zakłada bowiem budowę odpowiedniej infrastruktury społecznej, w tym tanich mieszkań dla dziesiątek tysięcy pracowników, szczególnie w regionach zaniedbanych inwestycyjnie. Kluczową rolę w tym przedsięwzięciu mają odegrać – we współpracy z zakładami przemysłowymi – spółdzielnie mieszkaniowe, obecne w całej Polsce instytucje z wieloletnim doświadczeniem w zakresie budownictwa i zarządzania zasobami mieszkaniowymi.

Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji, lotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, znacznie większą niż

Centralny Port Komunikacyjny, biogaz i Podlaska i Poznań. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowaną już została Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Warto dodać, że Pani Julia Medziejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzonym do budowy COP 2.

Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji, lotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, znacznie większą niż

Centralny Port Komunikacyjny, biogaz i Podlaska i Poznań. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowaną już została Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Warto dodać, że Pani Julia Medziejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzonym do budowy COP 2.

Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji, lotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, znacznie większą niż

Centralny Port Komunikacyjny, biogaz i Podlaska i Poznań. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowaną już została Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Warto dodać, że Pani Julia Medziejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzonym do budowy COP 2.

wość jego uczestników. Ma charakter miastowidczy. Zakłada bowiem budowę odpowiedniej infrastruktury społecznej, w tym tanich mieszkań dla dziesiątek tysięcy pracowników, szczególnie w regionach zaniedbanych inwestycyjnie. Kluczową rolę w tym przedsięwzięciu mają odegrać – we współpracy z zakładami przemysłowymi – spółdzielnie mieszkaniowe, obecne w całej Polsce instytucje z wieloletnim doświadczeniem w zakresie budownictwa i zarządzania zasobami mieszkaniowymi.

Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji, lotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, znacznie większą niż

Centralny Port Komunikacyjny, biogaz i Podlaska i Poznań. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowaną już została Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Warto dodać, że Pani Julia Medziejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzonym do budowy COP 2.

Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji, lotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, znacznie większą niż

Centralny Port Komunikacyjny, biogaz i Podlaska i Poznań. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowaną już została Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Warto dodać, że Pani Julia Medziejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzonym do budowy COP 2.

Koncepcja budowy COP 2 to szansa na nowoczesną industrializację Polski, ale już na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku w warunkach rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, w epoce rozwoju sztucznej inteligencji, lotną częścią COP 2 powinien być przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Powstanie takiego przemysłu może mieć wielką wartość dodaną, znacznie większą niż

Centralny Port Komunikacyjny, biogaz i Podlaska i Poznań. Wokół nich skupiają się zespoły ekspertów. Opracowaną już została Strategia polityki przemysłowej dla Polski, prowadząca do budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Warto dodać, że Pani Julia Medziejewicz-Ryś – wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego zgodziła się patronować działaniom i wysiłkom prowadzonym do budowy COP 2.

wane przez KGHM złóże mające największe na świecie zasoby srebra.

Nowe inicjatywy wiążące się z nowym przesłaniem ukształtowaniem Doliny Krzemowej na Dolnym Śląsku wiązały by się z przetwórstwem miedzi jako produktu końcowego poprzez mniejsze firmy produkujące druty miedziane, rury, kształtki kabli i inne tego rodzaju produkty, w tym produkty związane z cyfryzacją i informatyzacją. Do propozycji tych należą dołączyć usprawnienia komunikacyjne w postaci autostrady (lub drogi szybkiego ruchu) Wrocław – Lubin, bezpośrednie linie szybkiego koleju typu metro powierzchniowe, lotnisko pasażerskie i inne tego rodzaju usprawnienia komunikacyjne.

2) Drugą Dolinę Krzemową może w przyszłości stanowić nowoczesny przemysł wpisujący się w nową rewolucję przemysłową 4.0 i 5.0, wykorzystującą pierwotnie ziemie rzadkich umieszczone na Suwałczyźnie, na styku z Warmią i Mazurami. Niektórzy twierdzą, że zasoby te są większe aniżeli posiadane przez Ukrainę (w ich sprawie Ukraina niedawno zawarła porozumienie ze Stanami Zjednoczonymi). Obecnie nowe technologie wydobywcze pozwalają uszczelnienie tych złóż. Bliższe nich powinny powstać zakłady przemysłowe przetwarzające na miejscu wydobywane tu pierwiastki ziem rzadkich.

Zasoby te i kwestia ich wydobywania mają swoją historię. Pod koniec lat 50-tych XX wieku polscy geodzy odkryli kopalnię żelaza na północ od Suwałk w małej miejscowości Kuzmianka żelaza rudy żelaza. Inspirację do poszukiwań w tej szczególnej lokalizacji stanowiły metadoki o anomalach magnetycznych historycznych pilotów w czasie II wojny światowej. Szacunkowo określono zawartość żelaza na 1,34 mld ton rudy żelaza z bogatymi domieszkami tytanu, wanaudu, niocydu, cynu i innych minerałów. Ruda żelaza znajduje się na głębokości 2 tys. metrów, ale na magmowym usłoku płyty wschodnieuropejskiej w korzystnych warunkach temperatury i geologicznych.

W 1979 r. RFN przyznała PRL pożyczkę celową 750 mln marek (DM) na wydobycie w gminie Jeleniewo kopalni rudy żelaza. Spłata kredytu rozłożona została na dekady po uruchomieniu kopalni dostawami tytanu. Polska pieniądze zagospodarowała, ale kopalnia nie powstała. W trudnych latach 80-tych prowadzone były studia przestżeńskie dotyczące Kuzmianki. Najważniejsze z nich były na szczeblu rządowym koordynowane przez prof. zw. dr hab. Irenej Fierko w SGH Warszawa. Instytucjonalnymi partnerami był GUS Warszawa i Instytut Geologii. Zespół młodych naukowców prowadził w regionie badania terenowe. Opinia o ewentualnym podjęciu eksploatacji suwałskich rud żelaza była w tamtym czasie negatywna. Przejrzały o niej następujące warunki:

1. Głębokość wydobycia. Słabe utwardzenie sobie przyszłego znaczenia pierwiastków ziem rzadkich, choć Niemcy wykazywali szczególne zainteresowanie tytanem i wanaudem, a nie żelazem.

2. Powstanie potężnego kombinatu przetwórczego na północ od Suwałk na granicy Suwałskiego Parku Krajobrazowego i Pojezierza Więgierskiego. Dwa malownicze jeziora rynnowe – Sołomien Mały i Szelmien Wielki miały zostać zamienione w ostojski szlaczek polotoczny z wszystkich stron skutkami dla Pojezierza Suwałskiego. Zakłady miały mieć 300-metrowy komin, co przy przewadze wiatrów zachodnich miało pewną zdolność wzbudzenia dźwięku Radzieckiego.

3. Kosciół nie był entuzjastą inwestycji z uwagi na jej diametralny wpływ na Wzgórza Park Narodowy z sanktuarium rymko-katolickim.

Zbliżająca się transformacja społeczno-gospodarcza i upadek bloku wschodniego spowodował, że problem mineralów zostało się badane przy użyciu nowoczesnych metod w ramach unijnego projektu SEMACRE. Polska otrzymała 7,5 mln euro na pogłębione analizy. Udział w nim brała naukowca polscy, niemiecki i fiński.

Władcom jest, że sprawa dotyczy 376 mln ton czystego żelaza, 96,4 mln ton tytanu i ok. 14 mln ton wanaudu. Ekonomiczna wartość suwałskich minerałów jest oczywiście inna w obecnych warunkach niż pod wielką wagą. Podjęcie ich eksploatacji wymaga częstej kalkulacji ekonomicznej. Proste, dziennikarskie przelecenie zasobów minerałów według aktualnych cen giełdowych nie ma wiele wspólnego z pogłębionym rachunkiem ekonomicznym efektywności danego przedsięwzięcia.

Jak twierdzi ekspert z dziedzin geologii dr Adam Malinowski: „Od strony geologicznej i ekologicznej nie budzę rozważań, które winno pogodzić wymagania obu tych wydawców się sprzecznych dziedzin. Temu służy skala masywista wszystkich tych rud metali, która jest głębokością skała magmowa, genetycznie podobna do granitów, o nieco innym składzie mineralnym, stąd jej inna natura. Skała ta jest ciężka i masowna, w której bez specjalnych zabezpieczeń można prowadzić nie tylko roboty górnicze, ale umieszczać pod ziemią cały cykl technologiczny tworzenia koncentratów i w wybranych partiach pozostawiać wszystkie odpady przetwarzania rudy w koncentrat. Jest to możliwe, gdyż złóżo to zajmuje powierzchnię około 250 km kwadratowych.

Na Suwałczyźnie, na styku z Warmią i Mazurami, powinien zatem powstać kompleks wydobywczo – przemysłowy, jeden z najważniejszych w ramach COP-u 2, w oświatopolskiej sieci firm przemysłowych będącej centralną w Europie Środkowej. Komplex zapotrzebuje polską gospodarkę i Siły Zbroj-

ne w północnowodni i inne produkty związane z cyfryzacją. Wydział Nauk Technicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Politechnika Białostocka oraz Państwowa Uczelnia Zawodowa w Suwałkach stanowiłyby zaplecze kadrowe tego kompleksu, ponieważ PUZ w Suwałkach dysponuje wieloma wydziałami, w tym politechnicznym i ekonomicznym. W finansowanie tego kompleksu należy zaangażować środowiska polonijne, zwłaszcza amerykańskie.

Władcom jest, że sprawa dotyczy 376 mln ton czystego żelaza, 96,4 mln ton tytanu i ok. 14 mln ton wanaudu. Ekonomiczna wartość suwałskich minerałów jest oczywiście inna w obecnych warunkach niż pod wielką wagą. Podjęcie ich eksploatacji wymaga częstej kalkulacji ekonomicznej. Proste, dziennikarskie przelecenie zasobów minerałów według aktualnych cen giełdowych nie ma wiele wspólnego z pogłębionym rachunkiem ekonomicznym efektywności danego przedsięwzięcia.

3) Trzecią dolinę Krzemową stanowiłyby pierwotnie Centralny Ośrodek Przemysłowy, zbudowany przed wojną przez Eugeniusza Kwiatkowskiego, ale zmodyfikowany i unowocześniony w oparciu o zasady rewolucji przemysłowej 4.0 oraz 5.0. Jego jądrem powinna być Polska Grupa Zbrojeniowa S.A., której główny potencjał znajduje się na obszarze pierwszego COP-u.

Trzecia, i ostatnia, „Dolina Krzemowa” istnieje ma w centralnej Polsce na obszarze historycznym dawnego COP, a obecnie projektowanego tzw. COP-2. Tu sprawa jest w obecnych warunkach geopolitycznych bezzadyskusyjna. Przemysł obronny staje się stopniowo filarem naszej wytwórczości przemysłowej. Na obronności przeznaczają 5 proc. PKB rocznie i ok. 25 proc. rocznego budżetu państwa. Zapadły już decyzje o szybkiej rozbudowie wielu historycznych zakładów przemysłowych. Huta Stalowa Wola produkuje pojazdy bojowe, wystrzelniki rakiet niekierowanych i haubice samobieżne. We współpracy z Koreą Południową paleta tych pojazdów zostanie znacznie rozszerzona. Trwa rozbudowa dwóch zakładów amunicyjnych i produkujących rakietę przeciwpancerną i przeciwlotniczą krótkiego zasięgu „Mesko” w Skarżysku Kamiennej. W świętokrzyskich Pionkach zwiększa się produkcja materiałów wybuchowych. Zakład nazywany przed II wojną światową polską prochownią może niedługo odzyskać swoją pozycję. W Mielsku i Świdniku produkowane są śmigłowce, jednak przedsiębiorstwa

te zostały sprzedane kapitałowi zagranicznemu.

Generalnie, rozwój przemysłu obronnego to szansa dla wielu kooperantów, także z sektora prywatnego (partnerstwo państwo-prywatne) oraz koordynatorów końcowej produkcji z zakresu zaangażowanych technologii. Produkcja dronów bojowych jest tego dobrego przykładem.

Nasuwają się tu ostrożne refleksje. Pod hasłem „Trzech Dolin Krzemowych” otrzymujemy obraz przemian jakościowych w rozwoju polskiego przemysłu. Z wykorzystaniem znacznych zasobów rzadkich minerałów. Przedstawione tu „Doliny Krzemowe” są składowane na kopercyjną, zarządzaną, koordynowaną współpracę. Należy sobie życzyć, aby ich nazwa mogła się odnosić do całego polskiego przemysłu.

3. Sposoby finansowania strategicznego Projektu COP 2.

Dla skutecznej realizacji Projektu COP 2 niezbędnym jest systemowe rozwinięcie rządowych, instytucjonalnych programów zewnętrznych finansowania i wspierania jego rozwoju. Požadane jest stworzenie instrumentów systemowego finansowania w ramach programów rządowych i prowadzonego przez banki komercyjne, fundusze inwestycyjne itp. Poza tym niezbędnym jest rozwinięcie rządowego finansowania poprzez specjalnie utworzone fundusze prowadzone przez Bank Gospodarstwa Krajowego i Polski Fundusz Rozwoju.

Zewnętrzne finansowanie opisanych zagadnień, szczególnie w kontekście rozwoju gospodarczego opartego na wspieraniu rozwoju przemysłowych i technologicznych gałęzi gospodarki, modernizacji infrastruktury obronnej i rozwoju sektora obronnego może przyjmować różnorodną formę. Oto przykłady tego rodzaju instrumentów:

1. Instrumenty fiskalne i podatkowe

* Podatek od dużych korporacji: Wprowadzenie podatku od przychodów firm o rocznych obrotach

powyżej 100 milionów złotych może generować znaczne dochody. Wyjątkowo korzystne byłoby nałożenie takiego podatku na korporacje nieplacące podatku dochodowego w Polsce.

* Podatek sektorowy dla instytucji finansowych.

Opodatkowanie banków, które transferują zyski za granicę, mogłoby zasilić budżet na cele obronne.

* Zachęty dla Poloni i repatriantów: Stworzenie ulgi podatkowej dla Polaków pracujących z zagranicy oraz inwestujących w Polsce (szczególnie w przemysł obrony) mogłoby przyciągnąć się do zwiększenia bazy podatkowej.

* Międzynarodowe programy badawcze: Udział w projektach finansowanych przez instytucje międzynarodowe, takie jak OECD czy Bank Światowy oraz Europejska Agencja Obrony.

2. Kredyty i obligacje międzynarodowe

* Emitowanie obligacji tematycznych (np. „obligacje rozwoju przemysłu”, „obligacje obronności”).

Ponadto warto powołać – wzorem okresu II Rzeczpospolitej – Fundusz Obrony Narodowej. FON mógłby emitować specjalne obligacje, które byłyby oferowane zarówno obywatelom Polski, jak i zagranicznym inwestorom. Obligacje te mogłyby być oprocentowane w sposób atrakcyjny, aby przyciągnąć kapitał inwestorów instytucjonalnych i detalicznych.

Wzrę przedstawione założenia programowe i informacje dotyczące strategicznego Projektu COP 2 są jedynie wprowadzeniem do tego przedsięwzięcia. Nieustannie się ono rozwija i trwają prace eksperckie i organizacyjne nad jego konkretnymi i upowszechnianiem, także jeśli chodzi o dotarcie do elit politycznych.

Specjalne informacje na temat Projektu COP 2 znaleźć się na stronach internetowych www.cop2.pl

Powstaje Projekt Budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2)

Polska stoi dziś w obliczu wyzwań, które wymagają nie tylko modernizacji gospodarki, ale także odbudowy przemysłowego ducha narodowego. O idei nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2) – jego genezie, celach i znaczeniu dla przyszłości kraju – opowiada prof. dr hab. Paweł Soroka, koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego i Projektu COP 2.

Panie Profesorze, w przestrzeni publicznej coraz częściej pojawia się temat budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2. Skąd wziął się ten pomysł i jaka jest jego istota?

Idea COP 2 narodziła się z potrzeby kolejnego uprzemysłowienia Polski w oparciu o współczesne realia – technologiczne, społeczne i geopolityczne. Pomysł został po raz pierwszy zaprezentowany w książce O Centralnym Okręgu Przemysłowym – ale inaczej (reindustrializacja Polski a doświadczenia COP), którą napisałem wspólnie z Andrzejem Karpińskim i Bartłojem Skrzypkim. Książka ukazała się na początku 2024 roku, a pierwsza publiczna debata na temat COP 2 odbyła się 30 sierpnia 2024 roku w Gdyni, podczas obchodów 50. rocznicy śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego – twórcy pierwszego COP-u.

Od tego czasu projekt nabiera kształtów. Pracujemy nad nim wspólnie z ekspertami z dziedziny gospodarki, przemysłu, obronności i polityki społecznej. To przedsięwzięcie, które – podobnie jak przedwojenny COP – ma

stać się symbolem nowoczesnego rozwoju państwa i jego suwerenności gospodarczej.

Kto tworzy zespół pracujący nad tym projektem?

Projekt koordynuję w ramach Polskiego Lobby Przemysłowego. W ubiegłym roku powołałiśmy Radę Programową COP 2, w której zasiadają menedżerowie, przedstawiciele klastrów przemysłowych, uczeni technicznych, emerytowani generałowie, przedstawiciel Polskiej Grupy Zbrojeniowej oraz reprezentanci związków zawodowych różnych opcji. Jej przewodniczącym został prof. Adam Lipiński z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, a Polskie Towarzystwo Geopolityczne reprezentuje prof. Katarzyna Szara z Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Ponadto powołujemy Pełnomocników Terenowych COP 2 w różnych regionach kraju – od Krakowa i Gdańska po Poznań, Wrocław, Lubin, Rzeszów czy Suwałki. To oni organizują lokalne zespoły ekspertów i budują społeczne poparcie dla projektu. Cennym gestem jest fakt, że Julita Maciejewicz-Ryś, wnuczka Eugeniusza Kwiatkowskiego, objęła nasze działania patronatem honorowym.

Czym COP 2 różni się od przedwojennego projektu Eugeniusza Kwiatkowskiego?

Fundament jest ten sam – integracja narodu wokół idei rozwoju i bezpieczeństwa militarnego i ekonomicznego. Ale COP 2 to projekt na miarę trzeciej i czwartej dekady XXI wieku. Dziś mówimy o nowej fazie industrializacji w epoce rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0, o nowych technologiach, automatyzacji i sztucznej inteligencji. Pierwszy COP budował Polskę przemysłową. My proponujemy zbudować Polskę innowacyjną, bezpieczną i suwerenną gospodarczo. Dlatego COP 2 ma obejmować zarówno odbudowę produkcji finalnej w kraju, jak i rozwój sieci państwowych zakładów przemysłowych współpracujących i kooperujących z firmami prywatnymi, uczelniami technicznymi i instytutami badawczymi.

Jakie są cele społeczne tego projektu?

COP 2 ma być projektem nie tylko gospodarczym, ale również społeczno-kulturowym. Chcemy, by dawał ludziom poczucie współuczestnictwa w rozwoju kraju. Projekt COP 2 przewiduje także budowę tanich mieszkań pracowniczych, rozbudowę infrastruktury społecznej i transportowej – zwłaszcza w regionach zaniedbanych inwestycyjnie. To również projekt miastotwórczy. Przy jego realizacji powinny współpracować spółdzielnie mieszkaniowe zapewniające tanie mieszkania dla młodego pokolenia, zakłady pracy, samorządy, organizacje społeczne. W centrum naszej wizji jest człowiek traktowany jako kreatywny podmiot – inżynier, pracownik, obywatel, który czuje, że rozwój Polski to także jego dzieło.

W jednym z opracowań pojawia się koncepcja „Trzech Dolin Krzemowych”. Co to za idea?

To kluczowy element projektu. Proponujemy stworzyć trzy filary nowoczesnego przemysłu – swoiste polskie „Doliny Krzemowe”.

Pierwsza Dolina Krzemowa będzie umiejscowiona na Dolnym Śląsku, w oparciu o Wrocław i zagłębie lubińskie, które powinny być bardziej ze sobą skoooperowane i powiązane. Jej siłą napędową będzie KGHM Polska Miedź S.A. i cały sektor przetwórstwa miedzi, srebra i metali strategicznych. Natomiast Wrocław to miejsce, gdzie ostatnio powstało dziesiątki firm wysokiej techniki, w tym wykorzystujących cyfryzację

Posiedzenie Rady Programowej Projektu COP 2, fot. Hanna Kielich-Rainka

i sztucznej inteligencji. Do tego należy dołączyć usprawnienia komunikacyjne w postaci autostrady (lub drogi szybkiego ruchu) Wrocław–Lubin, bezpośredniej linii szybkiej kolei typu metro powierzchniowe, lotnisko pasażerskie i inne tego rodzaju usprawnienia komunikacyjne.

Druga Dolina Krzemowa ma powstać na Suwalszczyźnie i Warmii-Mazurach – gdzie należy zacząć wydobywać zalegające tam w dużej ilości pierwiastki ziem rzadkich, m.in. lit, tytan i wanad. To zasoby o znaczeniu strategicznym, które mogą stać się podstawą krajowej produkcji półprzewodników i komponentów elektronicznych dzięki wybudowaniu w tym regionie nowych przedsiębiorstw. Wsparcie naukowe zapewnić mogą uczelnie techniczne z Olsztyna, Białegostoku i Suwałk.

Trzecią dolinę Krzemową stanowiłyby pierwotny Centralny Okręg Przemysłowy, zbudowany przed wojną przez Eugeniusza Kwiatkowskiego, ale zmodernizowany i unowocześniony w oparciu o zasady rewolucji przemysłowej 4.0 oraz 5.0. Jego jądrem powinna być Polska Grupa Zbrojeniowa S.A., której główny potencjał znajduje się na obszarze pierwszego COP-u. Zapadły już decyzje o szybkiej rozbudowie wielu historycznych zakładów przemysłowych. Huta Stalowa Wola produkuje pojazdy bojowe, wyrzutnie rakiet niekierowanych i haubice samobieżne. We współpracy z Koreą Południową paleta tych pojazdów zostanie znacznie rozszerzona. Trwa rozbudowa dużych zakładów amunicyjnych i produkujących rakiety przeciwpancerne i przeciwlotnicze krótkiego zasięgi „Mesko” w Skarżysku Kamiennej. W świętokrzyskich Pionkach ma być zwiększona produkcja materiałów wybuchowych. W Mielcu i Świdniku produkowane są śmigłowce, jednak przedsiębiorstwa te zostały sprzedane kapitałowi zagranicznemu. Tam też funkcjonuje Dolina Lotnicza.

Czyli projekt ma zasięg ogólnopolski?

Tak. COP 2 obejmie całą Polskę w układzie sieciowym – od zachodnich regionów przemysłowych po Suwalszczyznę. Ale

szczególny nacisk kładziemy na Ziemię Odzyskane i dawny obszar COP 1. Właśnie tam istnieje infrastruktura, którą można zmodernizować i tchnąć w nią nowe życie. Nazwa Centralny Okręg Przemysłowy 2 oznacza, że ma to być największy, centralny okręg przemysłowy w Europie Środkowej. Polska ma bowiem większy potencjał przemysłowy aniżeli Czechy, Słowacja, Węgry i Bułgaria i Rumunia.

Tak szeroki projekt wymaga ogromnych nakładów finansowych. Jak zamierzacie go sfinansować?

Pracujemy nad systemem finansowania wieloźródłowego. Przewidujemy: wykorzystanie funduszy rządowych poprzez BGK i Polski Fundusz Rozwoju, emisję obligacji rozwoju przemysłu oraz obligacji obronności, stworzenie Funduszu Obrony Narodowej, wzorowanego na przedwojennym FON-ie, wprowadzenie instrumentów fiskalnych, np. podatku od dużych korporacji czy ulg dla Polonii inwestującej w kraju, współpracę z kapitałem polonijnym i międzynarodowym, zwłaszcza z USA i Tajwanu. To projekt o charakterze strategicznym i ponadpartyjnym, realizowany ponad cyklami wyborczymi. Skierowany przede wszystkim do młodego pokolenia, dlatego wymaga zaangażowania państwa, sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego.

Czy COP 2 ma również znaczenie obronne?

Zdecydowanie tak. W dobie globalnych napięć i zmian geopolitycznych bezpieczeństwo państwa zależy w ogrom-

nej mierze od autonomii przemysłowej. COP 2 ma m.in. wzmocnić i unowocześnić polski przemysł obronny i jego zaplecze badawczo-rozwojowe. Produkcja broni, dronów technologii cyfrowych czy półprzewodników – to dziś ni tylko ekonomia, ale element obrony narodowej. Szczególni duże znaczenie w naszym projekcie mają technologie pc dwójnego zastosowania – wojskowe powinny przepływać do sfery cywilnej, a najnowsze cywilne do sektora obronnego

Jak Pan Profesor widzi COP 2 w perspektywie długofalowej?

To nie jest projekt wyborczy ani polityczny. To radowy plan modernizacji – coś, co może połączyć Polaków ponad podziałami. Wierzę, że tak jak przedwojenny CC stał się symbolem nowoczesnej Polski, tak COP 2 może stać się symbolem nowej ery rozwoju – opartej na wiedzy technologii i solidarności społecznej. Ma stworzyć du perspektywę dla młodego pokolenia, aby najlepsi jej przedstawiciele pracowali w kraju a nie zagranicą.

Gdzie można znaleźć więcej informacji o tym przedsięwzięciu?

Wszystkie aktualności i opracowania publikuję na stronie: www.cop2.pl. Zachęcam do śledzenia, współpracy i wspólnego działania na rzecz nowoczesnej, silnej gospodarki polskiej.

■ Rozmawiała Hanna Klelich-Raj

Eksperci PLP dla COP 2 – Przemysłu Jutra

Polskie Lobby Przemysłowe, koordynowane przez prof. Pawła Sorokę, od sierpnia 2024 roku aktywnie angażuje się w promocję i rozwój strategicznego projektu COP 2. Eksperci PLP współtworzą kluczowe koncepcje nowego Centralnego Okręgu Przemysłowego, uczestnicząc w pracach merytorycznych, konferencjach oraz spotkaniach poświęconych prezentacji tego ambitnego przedsięwzięcia.

Inspiracją do stworzenia projektu COP 2 stała się publikacja *O Centralnym Okręgu Przemysłowym – ale inaczej (reindustrializacja Polski a doświadczenia COP)*, autorstwa Andrzeja Karpińskiego, Bartłomieja Skrzypka i Pawła Soroki, wydana na początku 2022 roku. To właśnie w jej końcowym rozdziale po raz pierwszy zaprezentowano koncepcję nowego, odważnego modelu reindustrializacji Polski.

Pierwsza publiczna debata poświęcona COP 2 odbyła się 30 sierpnia 2024 roku w Gdyni podczas uroczystości upamiętniających 50. rocznicę śmierci Eugeniusza Kwiatkowskiego wizjonera, którego dorobek stanowi inspirację dla współczesnych działań na rzecz rozwoju polskiego przemysłu.

Portal-mundurowy.pl – 27 październik 2025

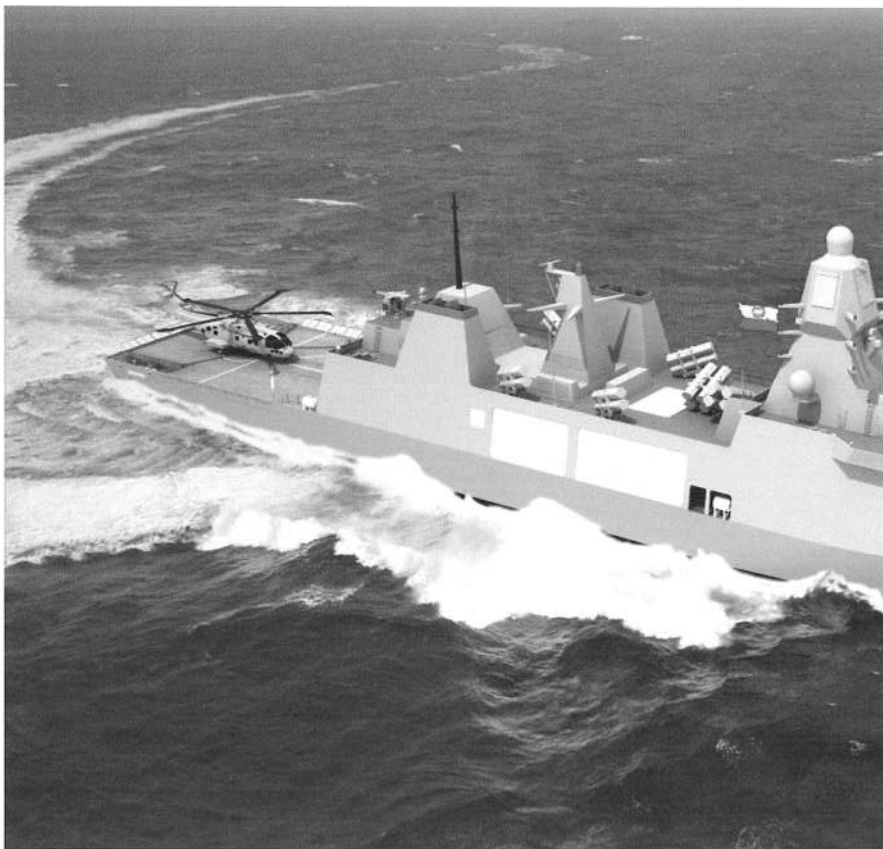
Rozwój polskiego przemysłu stocznioowego i Marynarki Wojennej – komponentem strategicznego projektu COP 2

Szczegóły

Kategoria: [Innowacje i biznes](#)

Opublikowano: 27 październik 2025

Odślon: 2827

Zainicjowany przez Polskie Lobby Przemysłowe projekt budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2) obejmuje również gospodarkę morską, w tym również modernizację Marynarki Wojennej RP z możliwie największym udziałem naszego przemysłu stoczniowego.

Koncepcja COP 2 nie jest związana z partiami politycznymi. Ma przyczynić się do jednoczenia naszego narodu, zwłaszcza młodego pokolenia, ponad podziałami wokół wartości nadrzędnych, jakimi są rozwój gospodarczy i umocnienie potencjału obronnego Polski. Jego celem jest stwarzanie warunków do zaistnienia w Polsce jak największej ilości firm przemysłowych realizujących produkcję finalną.

Jak podkreśla prof. dr hab. **Paweł Soroka**, koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego i projektu COP 2 jest to przedsięwzięcie, które spełnia kryteria nowej rewolucji przemysłowej 4.0 i 5.0. Nawiązuje do dokonań i zasług patrona PLP (wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego dla gospodarki morskiej). Strategiczny projekt budowy COP-2 obejmuje także gospodarkę morską, a w tym również lobbing na rzecz rozwoju Marynarki Wojennej RP.

W tej sprawie PLP, organizując konferencje czy we wnioskach do instytucji państwowych i rządowych zwracała uwagę, że Marynarka Wojenna RP od lat pozostaje najbardziej niedofinansowanym rodzajem Sił Zbrojnych RP. Średni wiek okrętów w MW RP przekracza 35 lat, zaś dynamika pozyskiwania nowych jednostek jak i modernizacji będących w służbie nie jest satysfakcjonująca. Wojna na Ukrainie zdeterminowała przede wszystkim zakupy dotyczące wojsk lądowych i sił powietrznych. Tymczasem – jak zwraca uwagę PLP - należy również wyciągnąć wnioski z wojny morskiej na Morzu Czarnym i szerzej wdrażać platformy bezzałogowe do MW RP, w tym morskich, bezzałogowych pojazdów podwodnych.

Nadal dokumentem obowiązującym dla MW RP jest Strategiczna Koncepcja Bezpieczeństwa Morskiego wydana niemal 6 lat temu – w lutym 2017 r. Ponadto rozwój MW RP komplikują niekiedy odmienne poglądy Inspektora Marynarki Wojennej RP (podległego pod Dowódcę Generalnego RSZ) i Dowódcy Centrum Operacji Morskich (podległego pod Dowódcę Operacyjnego RSZ), co skutkuje brakiem spójności działania i synergii

Zagrożeniem jest rozbudowa sił morskich Federacji Rosyjskiej będących w stanie zablokować wejście na Bałtyk z kierunku Morza Północnego oraz przeprowadzać ataki na morską infrastrukturę krytyczną. Ta świadomość ma wpływ na podejmowane w ostatnich latach decyzje dotyczące modernizacji Marynarki Wojennej oraz rozbudowy potencjału stoczniowego. PLP pozytywnie ocenia Program „Miecznik”. Jest on realizowany we współpracy z brytyjskim partnerem zagranicznym – koncernem BABCOCK – mający na celu budowę trzech wielozadaniowych fregat najnowszej generacji. Zwraca uwagę na pewne ograniczenia w programie „Miecznik”. Chodzi o wsparcie wojsk lądowych przez artylerię okrętową. W programie zrezygnowano bowiem z promienia rażenia celów do 110 km, na maksymalny promień rażenia do 40 km. Zamiast armaty kalibru 127 mm wybrano armatę o kalibrze 76 mm.

Korzystną zmianą dla rozwoju zdolności produkcyjno-remontowych jest budowa serii niszczycieli min klasy "Kormoran II". Dotychczas wybudowane 3 okręty i zamówiono kolejne 3, co tworzy dopiero próg startowy do jakichkolwiek możliwości eksportowych tej konstrukcji.

PLP zaniepokojone było szczególnie słabą kondycją polskich sił podwodnych. Po wycofaniu czterech okrętów klasy Kobben na wyposażeniu Marynarki Wojennej RP pozostał tylko jeden okręt podwodny ORP „Orzeł”. Jest to niemal 40-letni poradziecki okręt podwodny, który swoimi zdolnościami wyraźnie odstaje od wymagań współczesnego morskiego teatru działań. Jest nadzieja, że do końca tego roku rząd wybierze nowy okręt podwodny dla Polski w ramach programu „Orka” spośród ofert z 6 krajów: Francji (Naval Group), Hiszpanii (Navantia), Korei Południowej (Hanwha Ocean), Niemiec (TKMS), a także od norweskiego/niemieckiego konsorcjum oraz Stanów Zjednoczonych.

Kontynuacji i dokończenia wymaga program „Delfin” zakładający wyposażenie naszej Marynarki Wojennej docelowo w dwa okręty przeznaczone do rozpoznawania radioelektronicznego. Potrzeby okrętowe MW RP są jednak większe. W najbliższych latach należy zmodernizować lub nabyć również nowe okręty hydrograficzne (obecnie mają 42 lata), zbiornikowiec, jak również okręt zabezpieczenia logistycznego. W ocenie PLP należy niedługo podjąć decyzję o modernizacji pięciu okrętów transportowo-desantowych, które osiągną 33-35 lat. Okręty typu „Lublin” proj. 767 są polską konstrukcją, unikalną w skali światowej. Potrafią wysadzać desant lub pomoc humanitarną na nieprzygotowany brzeg i łączyć się ze sobą, tworząc „sztuczny port”- pirs przeładunkowy dla innych statków.

W stanowisko Polskiego Lobby Przemysłowego i Rady Rozwoju Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej podkreślono, że budowa nowych okrętów oraz modernizacja obecnie będących w służbie musi się odbywać w oparciu o polskie stocznie. Odbudowa i modernizacja Marynarki Wojennej RP może odegrać poważną rolę w procesie reindustrializacji Polski zważywszy, że przy budowie każdej większej jednostki floty handlowej lub wojennej zaangażowane są setki kooperantów.

Zdjęcie: MON

Seminarium "Bezzałogowe Statki Powietrzne - Dziś i Jutro"

Szczegóły

Kategoria: [Innowacje i biznes](#)

Opublikowano: 27 grudzień 2025

Odślon: 1566

Na Politechnice Krakowskiej, z inicjatywy prof. dr hab. Marka Brzeżańskiego odbyło się seminarium pt. „Bezzałogowe Statki Powietrzne - Dziś i Jutro”, zorganizowane przez Polskie Lobby Przemysłowe, MBF Group i Drone Space Valley, we współpracy z Wydziałem Mechanicznym Politechniki Krakowskiej. Debata odbywała się w ramach realizacji Projektu COP 2 i była to jedna z pierwszych tego typu debat w Polsce, które dotyczą rozwoju technologii dronowych o zastosowaniu wojskowym i cywilnym.

Seminarium otworzyli: prof. dr hab. inż. Marek S. Kozień – dziekan Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej, prof. dr hab. inż. Marek Brzeżański – Kierownik Katedry Pojazdów Samochodowych, prof. dr hab. Paweł Soroka – z Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, inicjator i koordynator projektu COP 2, płk Janusz Czarniecki – sekretarz Rady Programowej Projektu COP2 oraz prezes Zarządu MBF Group Aneta Łobodzińska, reprezentująca Dolinę Dronowo – Kosmiczną z Rzeszowa.

Uczestnicy Seminarium „Bezzałogowe Statki Powietrzne – Dziś i Jutro” na Politechnice Krakowskiej w dniu 15 grudnia 2025 r.

Z ramienia Rady Programowej Projektu COP2, jego struktur regionalnych oraz środowisk współpracujących z Polskim Lobby Przemysłowym udział wzięli również m. in.: dr hab. inż. Krzysztof Kubryński, prof ITWL, dr hab. Leszek Korporowicz, prof UKSW i honorowy Prezes Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego, dr Katarzyna Batorowska, dr Katarzyna Rawska, mgr Lech Kościuk, mgr Zdzisława Gacek, inż. Anna Radomska, mgr inż. Maciej Wojewódka, mgr Małgorzata Brzozowska - Sycha, przedsiębiorca - mgr Marek Kuźnicz i Patryk Ogonowski.

W gronie gości znaleźli się również przedstawiciele wybranych katedr Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej. Obecna była także dr Bogna Halska-Pionka - Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Współpracy ze Środowiskiem Naukowo-Akademickim.

Podczas dalszej części seminarium, prodziekan wydziału dr hab. inż. Bogdan Szybiński, prof PK przedstawił potencjał naukowy, dydaktyczny i badawczo-rozwojowy Wydziału Mechanicznego. Szczególną uwagę prof. Bogdan Szybiński zwrócił na potencjał akredytowanych laboratoriów, w tym Laboratorium Badań Technoklimatycznych oraz Laboratorium Ultraprecyzyjnych Pomiarów Współrzędnościowych, które realizują badania dla sektora wojskowego i cywilnego. Zarazem podkreślił gotowość Wydziału Mechanicznego do wspierania inicjatyw strategicznych, takich jak Projekt COP 2, poprzez prowadzenie badań, rozwój technologii podwójnego zastosowania oraz współpracę z przemysłem i instytucjami publicznymi.

W części poświęconej dronom - jako pierwszy wystąpił były dyrektor jednego z departamentów Ministerstwa Obrony Narodowej Lech Kościuk, obecnie będący członkiem Rady Programowej Projektu COP 2, posiadający ukończone studia w Royal College of Defence Studies w Wielkiej Brytanii oraz wieloletnie doświadczenie w obszarze polityki obronnej, w tym pracy w strukturach rządowych. W swoim wystąpieniu podkreślił znaczenie seminarium, jako jednego z pierwszych w Polsce forów, inicjujących poważną debatę strategiczną na temat roli dronów. Wskazał na fakt zrewolucjonizowania współczesnego pola walki przez bezzałogowe statki powietrzne poprzez przejęcie przez nie kluczowej roli w rozpoznaniu, budowaniu świadomości sytuacyjnej oraz precyzyjnym rażeniu celów przy bardzo korzystnej relacji koszt–efekt. Zwrócił uwagę na rosnące znaczenie automatyzacji i sztucznej inteligencji, w tym autonomicznego wykrywania i identyfikacji celów oraz zarządzania walką. Szczególny nacisk położył na rozwój rojów dronów, redukcję ich wykrywalności (radarowej i akustycznej), ich miniaturyzację poprzez wykorzystanie mikrodronów lub nanodronów, także jako wyposażenia indywidualnego żołnierza. Wskazał, że dalszy rozwój technologii BSP będzie jednym z kluczowych czynników uzyskiwania przewagi strategicznej i operacyjnej, a jednocześnie stworzy istotne szanse rozwojowe dla przemysłu i sektora technologii podwójnego zastosowania.

Następnie dr hab. inż. Krzysztof Kubryński, prof. ITWL z Politechniki Warszawskiej i Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych, doświadczony konstruktor lotniczy, zajmujący się obecnie projektowaniem bezzałogowych statków powietrznych przedstawił zagadnienia projektowania aerodynamicznego, podkreślając, że współczesne wymagania wobec BSP wykraczają daleko poza samą zdolność do lotu i wymagają uwzględnienia osiągnięć, stabilności, masy, technologii oraz kosztów. Wskazał, że projektowanie aerodynamiczne jest procesem iteracyjnym i sztuką kompromisów, w którym sprzeczne wymagania – takie jak długotrwałość lotu, zasięg i minimalizacja masy – muszą być równoważone już na etapie koncepcji. Szczególną uwagę poświęcił roli skrzydła jako kluczowego elementu wpływającego na opory, a także nowoczesnym metodom ich redukcji, w tym zastosowaniu tzw. wingletów, zaawansowanych profili i eliminacji niekorzystnych interferencji skrzydło–kadłub. Zarazem zaprezentował autorskie metody projektowe, stosowane w szybowcach wyczynowych, samolotach załogowych oraz BSP, które

pozwołyły na **znaczące zwiększenie doskonałości aerodynamicznej i poprawę własności lotnych**. W końcowej części swojego referatu omówił specyfikę latających skrzydeł – popularnej konfiguracji dronów, wskazując na zagrożenia wynikające z uproszczonych podejść literaturowych oraz potrzebę zaawansowanych metod projektowania dla zapewnienia stateczności i bezpieczeństwa lotu.

Z kolei Aneta Łobodzińska przedstawiła działalność Drone Space Valley czyli Doliny Dronowo-Kosmicznej – pierwszego klastra dronowego w Polsce, zrzeszającego firmy i ośrodki R&D działające w obszarze systemów bezzałogowych. Omówiła praktyczne doświadczenia w projektowaniu dronów, w tym dronów o zastosowaniu cywilnym, systemów łączności, przetwarzaniu danych i zastosowaniu sztucznej inteligencji ze szczególnym uwzględnieniem technologii dual-use. Zwróciła uwagę na bariery regulacyjne, potrzebę budowy bezpiecznych, europejskich rozwiązań BSP oraz zaprezentowała koncepcję Doliny Dronowej na Podkarpaciu - jako centrum badawczo-rozwojowego, certyfikacyjnego i szkoleniowego dla sektora dronowego.

Prof. dr hab. inż. Marek Brzeżański przedstawił koncepcję prostych, jednorazowych źródeł napędu dla bezzałogowych systemów powietrznych, opartych na powszechnie dostępnych materiałach i technologiach umożliwiających szybkie uruchomienie produkcji masowej w sytuacjach zagrożenia. Podkreślił fakt, że jego zespół dysponuje doświadczeniem pozwalającym na realizację pełnego procesu: koncepcja – projekt funkcjonalny – technologia – prototyp – produkcja, przy założeniu zapewnienia finansowania oraz określenia wymagań przez stronę biznesową lub państwową. Wystąpienie to uzupełnił dr inż. Piotr Bielaczyc, prof. PK, który reprezentował także Instytut BOSMAL w Bielsku-Białej. Przedstawił on potencjał badawczy i rozwojowy Instytutu, który jest prywatnym podmiotem gospodarczym dysponującym wieloletnim doświadczeniem w rozwoju i badaniach układów napędowych, dysponującym kompetentną kadrą, akredytowanymi laboratoriami, rozbudowaną bazą prototypową oraz uprawnieniami wojskowymi i NATO. Zadeklarował gotowość do wspólnego z Politechniką Krakowską projektowania, prototypowania, badań i przygotowania do produkcji jednostek napędowych.

W końcowej części wystąpienia, w tej sprawie prof. dr hab. inż. Marek Brzeżański zwrócił uwagę na komplementarność prezentowanych rozwiązań z koncepcjami omawianymi przez przedstawicieli Politechniki Warszawskiej, wskazując na możliwość stworzenia kompleksowego systemu, łączącego źródło napędu, lekką platformę bezzałogową oraz system zarządzania rojem dronów. Podkreślił, że zaprezentowana koncepcja jest gotowa do realizacji i oczekuje na decyzję, dotyczącą finansowania oraz współpracy przemysłowej.

Kolejną prezentację przedstawił dr inż. Marcin Chłodnicki z Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych i Politechniki Warszawskiej który omówił projektowanie systemów bezzałogowych według metodyki Model-Based Design, ze szczególnym uwzględnieniem awioniki, sterowania i nawigacji. Metodyka ta umożliwiła zaawansowane projektowanie i testowanie BSP w środowisku symulacyjnym, bez konieczności budowy fizycznych prototypów, na wczesnym etapie prac. Prelegent zaprezentował **autorskie narzędzia oparte na MATLAB/Simulink, pozwalające na automatyczną generację kodu sterującego, integrację sprzętu oraz zachowanie pełnej identyfikowalności wymagań, kodu i testów**. Przedstawione rozwiązania były z powodzeniem stosowane w projektach cywilnych i obronnych, w tym w systemach nawigacji inercyjnej bez GPS oraz w kompleksowych systemach BSP.

Ostatnią prezentację wygłosił Wojciech Moranowicz reprezentujący Radiotechnikę Marketing sp. z o. o. z Pietrzykowic, który przedstawił kompetencje reprezentowanej przez siebie firmy w zakresie hybrydowych systemów napędowych i zasilania dla bezzałogowych platform powietrznych, lądowych i morskich. Spółka działa od ponad 30 lat, zatrudnia ponad 400 pracowników oraz realizuje zaawansowane projekty dla przemysłu obronnego, opierając się na własnym zapleczu badawczo-rozwojowym i akredytowanym laboratorium EMC. Prelegent omówił rozwój hybrydowych układów napędowych, w tym systemów typu range extender, łączących silniki spalinowe z maszynami elektrycznymi i autorską elektroniką sterującą. Zaprezentowane rozwiązania charakteryzują się dużą sprawnością, małą masą oraz odpornością na zakłócenia elektromagnetyczne, a ich architektura umożliwia zastosowanie w długotrwałych misjach obserwacyjnych BSP, gdzie kluczowe znaczenie ma niezawodne i wydajne źródło energii.

Po zakończeniu części referatowej rozpoczęto dyskusję plenarną. Jako pierwszy zabrał głos Maciej Wojewódka, członek Rady Programowej COP2. W swojej wypowiedzi zwrócił uwagę na krytyczne „okno czasowe”, wynikające z uwarunkowań geopolitycznych i finansowo-gospodarczych, zadeklarowane osłabienie zaangażowania USA w bezpieczeństwo Europy, możliwość wystąpienia głębokiego kryzysu finansowo - gospodarczego oraz ryzyko eskalacji konfliktów militarnych - w perspektywie najbliższych lat. Podkreślił dynamiczny wzrost globalnych wydatków zbrojeniowych, w relacji do wzrostu światowego PKB oraz konieczność szybkiego budowania krajowych zdolności obronnych. Wskazał na chaotyczny charakter obecnych działań regulacyjnych w Polsce i UE oraz potrzebę wypracowania spójnych polskich ram prawnych dla systemów bezzałogowych, niezależnie od przyszłych decyzji unijnych. Zwrócił również uwagę na zagrożenia związane z autonomizacją i wykorzystaniem sztucznej inteligencji, w tym na ryzyko błędów algorytmicznych, związanych m. in. z zaburzeniami osobowościowymi programistów, mogących mieć odbicie w obszarze bezpieczeństwa systemów sterujących.

W dalszej dyskusji podkreślono, że seminarium miało charakter inicjujący współpracę i pozwoliło zidentyfikować potencjał środowiska naukowego, przemysłowego i biznesowego w obszarze technologii dronowych. Wskazano na konieczność przejścia do etapu praktycznych działań, w szczególności pozyskania finansowania oraz wsparcia rządowego i budżetowego. Zwrócono uwagę, że kapitał i zainteresowanie inwestorów są dostępne ale kluczową barierą pozostają ograniczenia legislacyjne i decyzyjne. Podkreślano potrzebę uproszczenia regulacji oraz stworzenia krajowych ram prawnych dla rozwoju systemów bezzałogowych. Akcentowano duży potencjał eksportowy polskich rozwiązań dronowych i antydronowych, wskazując, że obecność na rynkach zagranicznych umożliwi rozwój kompetencji i powiększenie produkcji.

Całe spotkanie, dyskusja, wymiana opinii uczestników seminarium, a przede wszystkim powstanie Rady Koordynacyjnej jest realizacją potencjału poziomych porozumień pomiędzy zainteresowanymi ośrodkami, producentami i badaczami z różnych obszarów wiedzy i praktyki inżynierii dronów. Potwierdza to skuteczność i możliwość stymulowania samoorganizacji społecznej podmiotów życia gospodarczego, których sprawczość może wyprzedzać, korygować albo też dopełniać inicjatywy rządowe, budując kondycję organizmu państwa, społeczeństwa i narodu. Twórcze podjęcie inicjatywy COP2 kontynuującej dziedzictwo strategicznej myśli twórców

II Rzeczypospolitej przez społeczność naukową Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej wkomponowuje się w wielowiekowe tradycje Krakowa jako miejsca dialogu, twórczego łączenia idei, ludzi i środowisk, sięgając inspiracji jagiellońskich. To wyznacznik odpowiedzialności jakie stawiają nam wyzwania czasów współczesnych o jakich była mowa w czasie spotkań grupy inicjatywnej Zespołu ds. Projektu COP 2 w Krakowie oraz Rady Programowej tego projektu poprzedzających seminarium krakowskie.

Na zakończenie seminarium, zaproponowano powołanie otwartej Rady Koordynacyjnej środowiska dronowego, o charakterze integracyjnym, której zadaniem byłyby koordynacja działań, reprezentowanie środowiska oraz inicjowanie zmian regulacyjnych i współpracy międzysektorowej. Podkreślono, że największym kapitałem są ludzie, a technologie dronowe i podwójnego zastosowania mogą stać się istotnym impulsem rozwojowym dla polskiej gospodarki i infrastruktury bezpieczeństwa państwa. Akcentowano, że budowa i integracja środowiska umożliwią synergiczne działania na rzecz rozwoju sektora bezzałogowych systemów, w tym skuteczniejsze wsparcie procesów deregulacyjnych i legislacyjnych. Powołana grupa ma charakter dobrowolny i otwarty oraz będą mogły do niej przystępować w dowolnym momencie wszystkie podmioty zaangażowane w rozwój, produkcję i wdrażanie bezzałogowych statków powietrznych, a także technologii pokrewnych.

Rada Koordynacyjna środowiska dronowego, będąca ważnym elementem Projektu COP 2, ukonstytuowała się na posiedzeniu inauguracyjnym oraz przyjęła rolę integracyjną, koordynacyjną i inicjującą dalsze działania firm produkujących drony i współpracujących z nimi ośrodków naukowych. W jej skład weszli: Lech Kościuk - jako przewodniczący, płk. Janusz Czarnecki - jako wiceprzewodniczący, mgr inż. Aneta Łobodzińska - jako sekretarz oraz członkowie: prof. dr hab. inż. Marek Brzeżański, przedsiębiorca Marek Kuźmich, dr Katarzyna Rawska oraz Jacek Bawaj - wiceprezes zarządu firmy Radiotechnika Marketing sp. z o. o.. Rada ustaliła, że w trybie samorządnym przygotowuje plan pracy i scenariusz dalszych działań, przy organizacyjnym i promocyjnym wsparciu przez środowiska inicjujące.

Na zakończenie zapowiedziano kolejne spotkania i konferencje poświęcone rozwojowi sektora dronowego.

Opracowały: Anna Radomska i Zdzisława Gacek

Zdjęcia: Zdzisława Gacek i Anna Radomska

DOKUMENTY POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO

W sprawie offsetu w związku z pozyskaniem ze Szwecji okrętów podwodnych dla Marynarki Wojennej RP

Zakup nowoczesnego uzbrojenia za granicą zazwyczaj wiąże się ze znacznymi kosztami, ponieważ wraz z samym sprzętem konieczne jest pozyskanie pełnego zaplecza logistycznego, wykonywanie remontów, szkolenie personelu, a ostatecznie wycofanie sprzętu z eksploatacji.

Użytkowanie importowanego uzbrojenia trwa zwykle około 30-40 lat, co generuje dalsze, długoterminowe wydatki, często przekraczające kwotę samego zakupu. Aby je zrekompenzować, potrzebne jest uzyskanie offsetu, najlepiej połączonego z transferem technologii od producenta.

Przykładem dobrze wynegocjowanej i skutecznie zrealizowanej umowy offsetowej jest kontrakt, którego wartość w całości (100%) została objęta offsetem, zawarty w 1993 r. przez Finlandię przy zakupie 64 amerykańskich samolotów F-18 „Hornet”. Zgodnie z postanowieniami umowy, większość z tych samolotów została zmontowana w Finlandii. Ponadto Amerykanie przekazali Finom nowoczesne technologie, które przyczyniły się m.in. do rozwoju i ekspansji wówczas jeszcze mało znanej firmy „Nokia”. W ramach offsetu pośredniego zakupiono także od Finów określone ilości celulozy i papieru.

Najbardziej znana umowa offsetowa w Polsce była związana z pozyskaniem przez nasz kraj samolotów wielozadaniowych F-16 z USA. W związku z tym w Polsce weszła w życie Ustawa z dnia 10 września 1999 r. o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych w związku z dostawami na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa.

Wśród umów offsetowych związanych z zakupem przez nasz kraj uzbrojenia za granicą pozytywnym przykładem jest kontrakt na pozyskanie kołowego transportera opancerzonego od fińskiej firmy Patria. W tym przypadku mamy do czynienia ze stopniową polonizacją sprzętu. Kołowy transporter opancerzony, funkcjonujący w Polsce pod nazwą Rosomak, jest montowany w Wojskowych Zakładach Mechanicznych w Siemianowicach Śląskich, a część jego podzespołów wytwarzają inne kraje w firmie zbrojeniowej.

Podobnie produkcja izraelskich przeciwpancernych pojazdów kierowanych „Spikie” została przeniesiona do zakładów Mesko S.A. w Skarżysku-Kamiennym. Izraelska

firma Rafael – twórcą systemu, przekazała polskiemu przedsiębiorstwu technologie umożliwiające wytwarzanie części podzespołów tych pojazdów.

Bardzo korzystna jest umowa offsetowa, na której warto się wzorować, zawarta z norweską firmą Kongsberg Shipbuilding z dostawą dwóch Nadbrzeżnych Dywizjonów Rakietowych dla Marynarki Wojennej RP.

Polski przemysł stoczniowy posiada znaczące osiągnięcia i bogate doświadczenie w budowie jednostek nowej generacji, takich jak nowoczesne niszczyciele min, okręty rozpoznania radiolokacyjnego, okręty patrolowe, promy morskie, statki hydrograficzne oraz specjalistyczne. W przypadku okrętów rozpoznania przemysłu obronnego – zajmujących się budową i modernizacją nowoczesnych systemów radiolokacyjnych oraz krótkiego zasięgu zestawów rakietowych i artylerijskich, które mogą być wyposażeniem okrętów wojennych – doświadczenie zdobyte przy ich produkcji stanowi istotny potencjał. Szczególnie w związku z zakupem kilku okrętów podwodnych, te zdolności należy w pełni wykorzystać.

Grupa Remontowa Holding, kontynuująca tradycje Gdańskich Stoczni Remontowych im. J. Piłsudskiego S.A., wspólnie z PGZ Stoczniowa S.A. z o.o. i we współpracy z Ośrodkiem Badawczo-Rozwojowym Centrum Techniki Morskiej S.A. zbudowała serię niszczycieli min najnowszej generacji klasy „Komoran II”. Stocznia Remontowa Shipbuilding S.A., należąca do grupy Remontowa Holding S.A., posiada doświadczenie w budowie jednostek specjalistycznych, takich jak promy czy statki badawcze, a także w remontach i modernizacjach. Duże doświadczenie w budowie i modernizacji okrętów posiada również PGZ Stoczniowa Wojenna Sp. z o.o., która wspólnie ze stocznią Remontowa Shipbuilding S.A. i we współpracy z Ośrodkiem Badawczo-Rozwojowym Centrum Techniki Morskiej S.A. zbudowała wspomniane niszczyciele min najnowszej generacji oraz samodzielnie wybudowała korwetę ORP Ślązak. Natomiast Morska Stocznia Remontowa „Gryfia” S.A. w Szczecinie dysponuje znaczącym doświadczeniem w remontowaniu okrętów.

Minimalnym wymogiem w zakresie offsetu jest zapewnienie państwu nabylającemu uzbrojenie i sprzęt wojskowy za granicą zdolności do jego remontowania i serwisowania, a najlepiej również modernizowania przez krajowy przemysł. W tym celu niezbędny

jest pozyskanie dostępu do technologii produkcji tych wyrobów. Okres eksploatacji zakupionego sprzętu wynosi przeciętnie ponad trzy dekady, podczas których wymagane są remonty bieżące, średnie, czy awaryjne oraz modernizacje. Nie można również pominąć faktu, że w sytuacji kryzysowej, w tym politycznej lub militarnie eskalacji, państwo dostawcy może – kierując się priorytetami narodowymi – ograniczyć dostęp do serwisu, części zamiennych lub wsparcia technicznego. Brak zdolności krajowych do utrzymania zdolności do operowania kluczowymi systemami uzbrojenia w najbardziej niewralizacyjnym momencie.

W przypadku zakupu okrętów podwodnych, krajowe przedsiębiorstwo stoczniowe, dzięki współpracy ze strategicznym partnerem projektu, powinny nabyć kompetencje zapewniające Polsce suwerenność operacyjną, umożliwiając samodzielnie wykonywanie napraw, przeglądów i obsługi technicznej nowych jednostek przez cały okres ich eksploatacji. Powinny także pozyskać zdolności wykonywania ulepszeń i modernizacji. Chodzi również o zapewnienie odpowiedniego wsparcia logistycznego w trakcie eksploatacji okrętów oraz realizację zleceń dla szwedzkiego przemysłu z udziałem poddostawców z Polski. Warto tu wspomnieć, że Szwedzi współpracują już ze Stocznią Remontowa Shipbuilding S.A. przy budowie okrętów rozpoznania radioelektronicznego.

W ramach offsetu możliwe jest, aby zagraniczny producent przeprowadził inwestycje doskonalące możliwości technologiczne polskich stoczni wybranych do współpracy przy produkcji poszczególnych elementów zakupionych jednostek. W ramach zobowiązań offsetowych Szwecja zadeklarowała już chęć zakupów uzbrojenia w Polsce, w tym m.in. okrętu rakietowego (dla okrętów podwodnych), który miały powstać w polskich stoczniach. Współpraca przemysłowa w ramach offsetu może dodatkowo przyczynić się do rozwoju krajowego zaplecza badawczo-rozwojowego poprzez współpracę z dostawcą uzbrojenia. W przypadku okrętów podwodnych szczególne znaczenie ma tu współpraca dostawcy z Ośrodkiem Badawczo-Rozwojowym Centrum Techniki Morskiej S.A. Współpraca ta może dotyczyć wspólnych projektów w zakresie analizy i przetwarzania danych, budowy systemów hierarchicznego uzbrojenia, czy łączności i dowodzenia. Przy pozyskaniu trzeciej jednostki należy rozważyć jej montaż

(final assembly & integration) w Polsce, w ścisłej współpracy ze szwedzkim producentem. Kryterium offsetowe powinno również pomóc krajowym producentom uzyskać lepsze warunki do wejścia na rynek międzynarodowy, czyli włączenie ich w sieci dystrybucji międzynarodowych koncernów działających w wielu państwach. Chodzi m.in. o udział polskich podmiotów w projektach eksportowych Saab na innych rynkach (np. Azja, Ameryka Południowa).

W kontekście dokonujących się przemian w świecie w sektorze produkcji stoczniowej i wyłaniania się nowej architektury bezpieczeństwa, w przypadku budowy okrętów podwodnych dla Polski przez szwedzki koncern Saab, istotne jest położenie nacisku na wzmocnienie prywatnego sektora stoczniowego w Polsce i komercyjnych podmiotów działających w otoczeniu branży. Obecnie ponad 700 szwedzkich firm działa w Polsce, a nasz kraj awansował na 10. miejsce na liście największych partnerów handlowych Szwecji. Zarząd koncernu Saab rozważa możliwość dołączenia Finlandii i Danii do „podwodnego sojuszu” i tym samym zawarcia kolejnych umów eksportowych. W tym kontekście szwedzko-polska umowa z jednej strony może skutkować znaczącym obniżeniem kosztów całego projektu przy zamowieniu większej liczby okrętów tego samego rodzaju, ale też otwarciem na pozyskiwanie do stałej współpracy kooperantów w szerszym podejściu do wzmocnienia efektywności i wydajności sektora stoczniowego, z uwzględnieniem potrzeb i możliwości wszystkich stron.

Polskie segmenty – szczególnie komercyjny – dysponują już wysokimi zdolnościami relatywnie niskich kosztów pracy i zdolności do mobilizacji mocy wytwórczych. Przy zaistnieniu warunków i działań w tym zakresie istnieje przestrzeń dla rozwoju łańcuchów kooperacyjnych, wykorzystania doświadczeń i osiągnięć technologicznych w poszczególnych segmentach (projektowanie, rozwiązywanie z diadymy wyposażenia elektronicznego i automatyzacji procesów nawigacyjnych), a także rozbudowy powiązań kooperacyjnych w ramach współpracy regionalnej w basenie Morza Bałtyckiego.

W aspekcie otrzymania offsetu nie można ponadto zapominać o znacznym potencjale polskich uczelni. Politechniki mogą odegrać kluczową rolę w pracach nad ulepszeniami i modernizacjami pozyskanych okrętów podwodnych, prowadząc badania, rozwi-

jając prototypy, integrując okręty podwodny z morskimi bezzałogowymi systemami uzbrojenia, czy wspierając wdrażanie nowoczesnych technologii. W ramach offsetu powinny być realizowane programy stażowe i szkoleniowe dla polskich kadry technicznych i operacyjnych w Szwecji i Polsce. Uczelniane wojskowe, a w tym przypadku zwłaszcza Akademia Marynarki Wojennej, są bowiem nieocenione w zakresie szkolenia personelu – zarówno operatorów, jak i techników odpowiedzialnych za obsługę, serwisowanie i eksploatację nowego uzbrojenia. Współpraca przemysłu z sektorem akademickim pozwala również na tworzenie programów praktyk i staży, które w dłuższej perspektywie zwiększają krajowe kompetencje technologiczne i operacyjne, a także wspierają rozwój kadry naukowej i inżynierskiej.

Celem obu stron kontraktu – szwedzkiej i polskiej – powinno być szybkie osiągnięcie zdolności operacyjnych przez zakupione przez Polskę okręty podwodne. Aby osiągnąć niezbędną dziedzę ścisła współpraca zarówno między poszczególnymi resortami jak również pomiędzy dołączonymi i instytucjami samego Ministerstwa Obrony Narodowej oraz polskimi podmiotami przemysłowymi i naukowymi. W tym kontekście wykorzystanie offsetu powinno być wpleczone w proces pozyskiwania okrętów, aby stworzyć system wsparcia, zabezpieczenia i szkolenia pozwalający na ich maksymalnie efektywne użycie. Jednocześnie wszystkie zaangażowane w zakup resorty, dowódcy i instytucje powinny mieć również na celu wykorzystanie możliwości stworzonych przez offset.

Podsumowując, należy pamiętać, że wdrożenie nowego sprzętu wojskowego nie ogranicza się jedynie do jego zakupu, lecz obejmuje budowanie całego systemu, w którym będzie on funkcjonował. System taki powinien nie tylko zapewnić jego bieżące działanie, lecz także umożliwić zdobywanie zdolności odpowiadających przyszłym wymaganiom operacyjnym. Problemy związane z naprawą i modernizacją okrętu ORP „Orzeł” w sposób szczególny pokazują, że uzbrojenie wymaga odpowiednich zdolności przemysłowych, które pozwolą szybko przywrócić gotowość bojową jednostki i oraz przeprowadzić jej modernizację. Wykorzystanie offsetu w polskim przemyśle stoczniowym i instytucjach naukowych stanowi unikatową szansę dla całej gospodarki kraju.

Warszawa, grudzień 2025 r.

„Myśl Polska”, 18-25 stycznia 2026 r.

Portal-mundurowy.pl – 21 luty 2026

Polskie Lobby Przemysłowe przypomina Morawieckiemu, że jest autorem koncepcji Centralnego Okręgu Przemysłowego 2

Szczegóły

Kategoria: Innowacje i biznes

Opublikowano: 21 luty 2026

Odston: 480

Polskie Lobby Przemysłowe protestuje przeciwko wypowiedziom byłego premiera Mateusza Morawieckiego na temat koncepcji budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego 2.0 (COP 2) wobec pominięcia informacji o autorstwie oraz jej faktycznym zapleczu merytorycznym i instytucjonalnym.

Dwukrotnie dla Biznes „Interia” oraz kanału Zero premier Mateusza Morawiecki wspominał o koncepcji „Centralnego Okręgu Przemysłowego 2.0” jako przeciwwagę dla programu niskooprocentowanych pożyczek na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa Europy, zwanego w skrócie SAFE. Wiceprezes PiS przyznał, że w obecnej sytuacji geopolitycznej potrzebne są duże środki na brojenia. Należy więc powołać „centralny okręg przemysłowy 2.0”, czyli tzw. polski przemysł zbrojeniowy. Pieniądze miałyby pochodzić m.in. od banków, którego łączne zyski za ubiegły rok są na poziomie 50 mld zł. Morawiecki chciałby zabrać bankom połowę tej kwoty, za co – o czym nie mówi – zaptacą klienci.

Morawiecki nie wspominał, kto jest autorem tej koncepcji. W przysłanym do redakcji oświadczeniu prof. Paweł Soroka, przewodniczący Polskiego Lobby podkreślił, że koncepcja Strategicznego Projektu Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2) została przez niego opracowana we współpracy z zespołem ekspertów oraz Radą Programową COP 2, działającą w ramach PLP. Projekt ten jest rozwijany i upowszechniany konsekwentnie od ponad roku, **ponad podziałami partyjnymi i poza cyklami wyborczymi**, jako długofalowa koncepcja modernizacji i nowoczesnej reindustrializacji Polski.

Strategiczny projekt COP 2 jako struktura sieciowa obejmuje całą Polskę i zakłada stworzenie największego, najnowocześniejszego centralnego okręgu przemysłowego w Europie Środkowej, opartego na integracji polityki przemysłowej, przestrzennej, innowacyjnej i obronnej. Jego fundamentem jest przekonanie, że Polska – dysponując największym potencjałem przemysłowym w porównaniu z Czechami, Słowacją, Węgrami, Rumunią i Bułgarią – może i powinna stać się liderem nowoczesnej industrializacji w tej części Europy.

Przewodniczący PLP zwraca uwagę, że COP 2 nie jest projektem partyjnym, lecz państwowym i cywilizacyjnym, opartym na ekspertyzach, analizach i dokumentach strategicznych publikowanych m.in. na stronie www.cop2.pl. Tymczasem publiczne przedstawianie koncepcji COP 2 bez wskazania jej autorstwa stanowi naruszenie zasad rzetelności debaty publicznej oraz może być interpretowane jako przywłaszczenie dorobku intelektualnego środowiska eksperckiego, które projekt opracowało.

Od byłego premiera prof. Soroka oczekuje:

- **Niezwłocznego opublikowania w tych samych mediach, w których odnosił się do koncepcji COP 2, oficjalnego sprostowania, zawierającego jednoznaczne wskazanie autorstwa Strategicznego Projektu Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2;**

- Zamieszczenia publicznych przeprosin za pominięcie informacji o autorstwie oraz za wprowadzenie opinii publicznej w błąd co do genezy tej koncepcji.

Na początku lutego w sali Senatu Warszawskiej Szkoły Zarządzania-Szkoły Wyższej w Warszawie odbyło się kolejne posiedzenie Zespołu ds. Projektu Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2) Regionu Mazowsza.

W trakcie dyskusji dokonano oceny sytuacji przemysłu i jego szans rozwojowych na terenie województwa mazowieckiego. Poza tym omówiono postępy prac nad projektem ustawy o utworzeniu i rozwoju Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2), która określa cele i zasady jego utworzenia i funkcjonowania.

Głosy w dyskusji dotyczyły strategicznych złożeń i celów COP 2. Należy przypomnieć, że głównym celem COP 2 jest nowoczesna industrializacja Polski poprzez m.in.

- odbudowę upadłych zakładów przemysłowych w rejonach, w których zachowała się infrastruktura przemysłowa, modernizację istniejących oraz budowę nowych w oparciu o najnowsze technologie, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw obronnych;
- rozwijanie i wdrażanie technologii Przemysłu 4.0 i 5.0, w tym m.in. sztucznej inteligencji, Big Data, Industrial Data Science, automatyzacji, robotyki i telekomunikacji, przemysłowego IoT (Internet Rzeczy), cyfrowych bliźniaków, programowanie komputerów przemysłowych;
- rozwój trzech polskich Dolin Krzemowych jako regionalnych centrów innowacji;
- zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego dzięki odbudowie połączeń komunikacyjnych - drogowych i kolejowych- z zakładami przemysłowymi;
- wspieranie prac badawczych oraz przemysłowe wdrażanie przetomowych technologii energetycznych, w tym opartych na wodorze, jest niezbędnych do znacznego przyspieszenia rozwoju odnawialnych i bezemisyjnych źródeł energii.

KALENDARIUM

Polskiego Lobby Przemysłowego (marzec 2025 r. – marzec 2026 r.)

- 26 kwietnia 2025 roku w sali widowiskowej przedsiębiorstwa produkującego radary PIT-RADWAR S.A. w Warszawie odbyła się uroczystość 32-lecia powstania Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. W uroczystości wzięli udział m.in.: były Minister Obrony Narodowej dr Janusz Onyszkiewicz – obecnie Doradca Ministra Obrony Narodowej, Gen. Artur Kołosowski – Dyrektor Centrum Operacyjnego Ministra Obrony Narodowej, działacze związków zawodowych współpracujących z Polskim Lobby Przemysłowym, prezesi przedsiębiorstw i firm, prezesi i działacze organizacji społecznych i stowarzyszeń oraz dziennikarze. Po powitaniu gości i uczestników uroczystości wystąpił mgr inż. Marek Borejko – Prezes PIT-RADWAR S.A., który zaprezentował działalność i ofertę tego przedsiębiorstwa. Natomiast prof. dr hab. Paweł Soroka omówił dokonania PLP w roku 2024 i na początku 2025 roku. Ponadto odczytał List Gratulacyjny skierowany do uczestników uroczystości 32-lecia PLP przez Wicepremiera, Ministra Cyfryzacji Krzysztofa Gawkowskiego. Natomiast Gen. Artur Kołosowski odczytał List Gratulacyjny od Wicepremiera, Ministra Obrony Narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza. Z kolei Tadeusz Gajewski odczytał List Gratulacyjny od Arkadiusza Bąka – P.o. Prezesa Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. Następnie odbyła się najważniejsza część uroczystych obchodów 32-lecia PLP, którą było wręczenie po raz trzynasty Wyróżnień Honorowych Polskiego Lobby Przemysłowego pt. „Bene Meritus pro Industria Poloniae” (Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu).
- 3 czerwca 2025 r. podczas kolejnej edycji Targów Kooperacji Przemysłowej i Outsourcingu Subcontracting w Po-

znaniu odbył się r. panel dyskusyjny poświęcony projektowi Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2). Obecni na nim byli przedstawiciele świata nauki, biznesu i administracji publicznej, aby wspólnie zastanowić się nad kierunkami rozwoju nowoczesnego przemysłu w Polsce. Wśród prelegentów i uczestników debaty byli m.in. prof. dr hab. Paweł Soroka, dr inż. Joanna Gąbka, dr Dariusz Grabowski, a także reprezentanci firm technologicznych, instytutów badawczych i organizacji gospodarczych.

- 4 czerwca 2025 r. Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego prof. dr hab. Paweł Soroka wziął udział w posiedzeniu Sejmowej Komisja Gospodarki i Rozwoju, obradującej pod przewodnictwem posła Ryszarda Petru. Komisja rozpatrzyła:
 - informację o strategii rozwoju przemysłu zbrojeniowego w Polsce wobec istniejących zagrożeń geopolitycznych, z uwzględnieniem włączenia sektora prywatnego we wzmacnianie zdolności obronnej państwa i niezależności produkcyjnej w zakresie m.in. amunicji, rakiet i technologii obronnych.
 - 2 lipca 2025 roku w siedzibie Zakładu Urządzeń Technicznych „UNIMASZ” w Olsztynie odbyła się debata dotycząca projektu budowy nowej polityki przemysłowej dla Polski, której zadaniem będzie stworzenie Centralnego Okręgu Przemysłowego COP2, opartego na współpracy sektora prywatnego i publicznego. Było to spotkanie regionalne, w którym uczestniczyli przedstawiciele środowisk gospodarczych, samorządowych i naukowych z terenu Warmii i Mazur. Zaproszono także pełnomocników terenowych ds. COP 2 z Wybrzeża i Podlasia.
 - 8 sierpnia 2025 r. w Poznaniu odbyło się spotkanie Zespołu ds. COP 2 Regionu Wielkopolska. Po wystąpieniu wprowadzającym Pełnomocnika Terenowego ds. COP 2 Regionu Wielkopolska Konrada Golczaka i Koordynatora Projektu COP 2 prof. dr hab. Pawła Soroki oraz po przedstawieniu przez dr inż. Pawła Knasta Prezentacji miejsca Polski

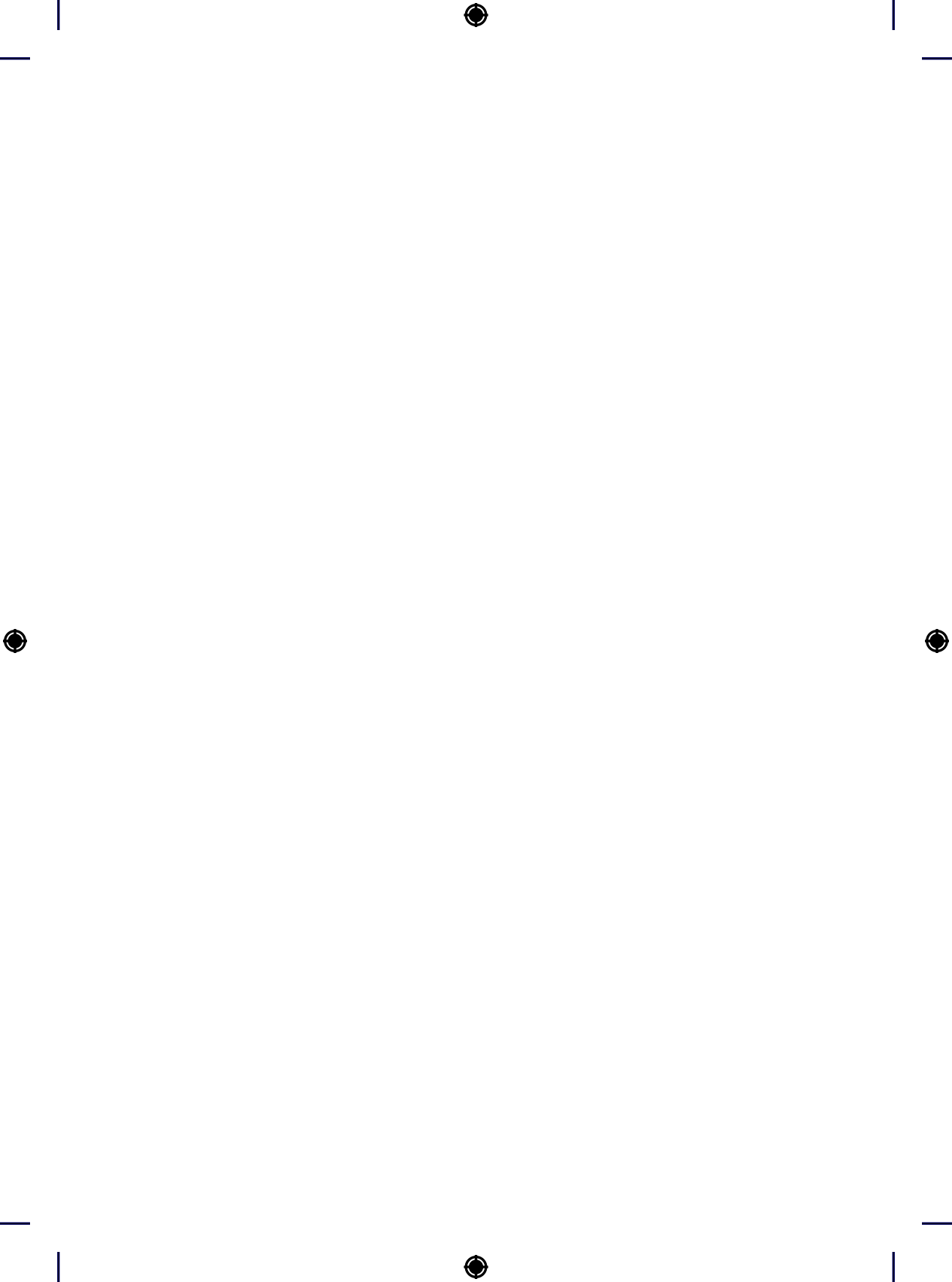
- w Globalnym Indeksie Innowacyjności 2024, miała miejsce wielowątkowa dyskusja.
- 29 sierpnia 2025 roku – na zaproszenie Inspektora Sił Powietrznych gen. dyw. pil. Ireneusza Nowaka – Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego prof. dr hab. Paweł Soroka wziął udział obchodach Święta Lotnictwa w Garnizonie Dęblin.
 - 2 września 2025 r. na terenie Targów Kielce S.A. w ramach XXXIII Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. **„Zakupy uzbrojenia a rozwój polskiego przemysłu obronnego – między potrzebami strategicznymi a możliwościami technologicznymi”**. Organizatorami konferencji byli: Instytut Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Targi Kielce S.A., Akademickie Centrum Analiz Strategicznych w Warszawie, Polskie Lobby Przemysłowe oraz partnerzy instytucjonalni i branżowi: Staropolska Akademia Nauk Stosowanych, Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Warszawska Szkoła Zarządzania-Szkoła Wyższa, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.
 - 12 września 2025 r. Koordynator PLP prof. dr hab. Paweł Soroka wziął udział w Olsztynie w centralnych obchodach Europejskiego Dnia Maszynisty Kolejowego. Zabrał także głos w trakcie akademii z okazji tej uroczystości.
 - 2 października 2025 r. odbyło się posiedzenie Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego.
 - 17 października 2025 r. w Politechnice Poznańskiej odbyło się spotkanie poświęcone realizacji Projektu COP 2 – Centralny Okręg Przemysłowy 2. „Współpraca uczelni technicznych z otoczeniem gospodarczym – doświadczenia i perspektywy w aspekcie projektu COP 2”. mającego m.in. na celu rozwój nowoczesnych form kształcenia zawodowego oraz wzmocnienie współpracy pomiędzy uczelniami technicznymi, szkołami branżowymi i partnerami przemysłowymi.

- 14 listopada w siedzibie Inkubatora Sektorów kreatywnych w Szczecinie odbyło się spotkanie Zespołu ds. Projektu COP 2 Regionu Pomorza Zachodniego. Spotkanie prowadzili prof. dr hab. Paweł Soroka – Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego i Projektu COP 2 i Zbigniew Jagniatkowski – Pełnomocnik Terenowy projektu COP 2 Pomorza Zachodniego. Dyskusja, w której uczestniczyli eksperci o dużym doświadczeniu w sprawach gospodarczych, a także zaangażowani w sprawy szeroko rozumianej kultury, dotyczyła realizacji Projektu COP 2 na obszarze Szczecina i województwa zachodniopomorskiego.
- 19 listopada 2025 r. w trakcie w konferencji naukowej pt. „Od Wilczka do współczesnego modelu gospodarki – CO DALEJ?”, zorganizowanej w Białej Podlaskiej przez Stowarzyszenie „Pokolenia”, Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego i Projektu COP 2 prof. Paweł Soroka przedstawił założenia programowe tego projektu, a także zasady polityki przemysłowej łączącej interwencjonizm państwowy z wolnością gospodarczą.
- 3 grudnia 2025 roku odbyło się w Kielcach zebranie, w trakcie którego ukonstytuował się Zespół ds. Projektu COP 2 Województwa Świętokrzyskiego.
- 4 grudnia 2025 r. koordynator PLP prof. dr hab. Paweł Soroka uczestniczył w Belchatowie w Mszy Św. i w uroczystości zorganizowanej przez Związek Zawodowy „Sierpień 80” z okazji Dnia Górnika.
- 15 grudnia 2025 roku w Krakowie na Politechnice Krakowskiej, z inicjatywy prof. dr hab. Marka Brzeżańskiego odbyło się seminarium pt. „Bezzałogowe Statki Powietrzne – Dziś i Jutro”, zorganizowane przez Polskie Lobby Przemysłowe, MBF Group i Drone Space Valley, we współpracy z Wydziałem Mechanicznym Politechniki Krakowskiej. Debata odbywała się w ramach realizacji Projektu COP 2 i była to jedna z pierwszych tego typu debat w Polsce, które dotyczą rozwoju technologii dronowych o zastosowaniu wojskowym i cywilnym .Na zakończenie obrad ukonsty-

- tuowała się Rada Koordynująca działania firm produkujących drony.
- 6 stycznia 2026 r. przy Pomniku Zdobywców Lotniska Ławica 6 w Poznaniu odbyły się uroczyste obchody 107 rocznicy zdobycia tego lotniska przez powstańców wielkopolskich. Wydarzenie upamiętniło jedno z najważniejszych i najbardziej symbolicznych zwycięstw Powstania Wielkopolskiego, które miało kluczowe znaczenie dla odradzającego się państwa polskiego. W obchodach uczestniczyła delegacja reprezentująca Projekt COP 2 w osobach: Krzysztof Borowiak, dr Waldemar Matysiak oraz wraz z grupą uczniów Lucyna Białk-Cieślak – Dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. por. Janiny Lewandowskiej w Poznaniu. Krzysztof Borowiak i dr Waldemar Matysiak u stóp pomnika złożyli znicz z logo Projektu COP 2 i Polskiego Lobby Przemysłowego.
 - 9 stycznia 2026 roku we Wleniu odbyło się spotkanie Zespołu ds. COP 2 Dolnego Śląska. Tematem spotkania była problematyka reindustrializacji terenów objętych programem natura 2000. Spotkanie było możliwe dzięki zaproszeniu Burmistrza Miasta i Gminy Wleń Pana Artura Zycha
 - 14 stycznia 2026 r. odbyło się posiedzenie Gremium Koordynacyjnego Polskiego Lobby Przemysłowego, w trakcie którego podsumowano działalność Polskiego Lobby Przemysłowego w roku 2025 i omówiono najważniejsze przedsięwzięcia planowane w roku 2026 roku.
 - 5 lutego 2026 roku w sali Senatu Warszawskiej Szkoły Zarządzania-Szkoły Wyższej w Warszawie przy ul. Siedmiogrodzkiej 3 A odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Projektu Centralnego Okręgu Przemysłowego 2 (COP 2) Regionu Mazowsza. Wzięło w nim udział 16 osób reprezentujących różne środowiska oraz organizacje gospodarcze i naukowe zainteresowane Projektem COP 2. Obecny także był Tadeusz Gajewski – przedstawiciel Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. w Radzie Programowej Projektu COP 2. Podczas posiedzenia został wybrany Pełnomocnik Terenowy Projektu COP

- 2 Regionu Mazowsza. Jednogłośnie została nim wybrana Pani Małgorzata Brzozowska-Sycha posiadająca bogate doświadczenie pracy na stanowiskach menadżerskich w instytucjach finansowych i przedsiębiorstwach.
- 22 lutego 2026 r. Koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego prof. dr hab. Paweł Soroka wziął udział w Rzeszowie w uroczystościach 45-rocznicy Porozumień Rzeszowsko – Ustrzyckich. W wyniku tych porozumień powstała Solidarność Rolników Indywidualnych. W ramach tych uroczystości m.in. złożono wiązanki kwiatów pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki, odprawiona została Msza Św. oraz odbyła się konferencja, w trakcie której prof. dr hab. Paweł Soroka wygłosił referat pt. „O koncepcji nowoczesnego uprzemysłowienia Polski”.
 - 6 marca 2026 r. odbyło się posiedzenie Rady Koordynującej działania firm produkujących drony. Rada Koordynująca działa w ramach wielkiego Strategicznego Projektu COP 2. Współorganizatorem spotkania był Oddział Warszawski SIMP. W trakcie spotkania doszło do bardzo bogatej w treści debaty. Uczestnicy spotkania postanowili opracować stanowisko w sprawie produkcji dronów cywilnych i wojskowych oraz ich zastosowania, w tym regulacji prawnych.
 - 24 marca 2026 roku zebrała się w Warszawie – powołana przez władze Polskiego Lobby Przemysłowego – Kapituła Honorowego Wyróżnienia Polskiego Lobby Przemysłowego pn. „Bene Meritus pro Industria Poloniae – Dobrze Zasłużony dla Polskiego Przemysłu” w składzie: prof. dr hab. inż. Ryszard Szczepanik (przewodniczący), płk w st. spocz. mgr inż. Janusz Czarnecki, inż. Zygmunt Dębiński – sekretarz, dr Henryk Potrzebowski, mgr Kazimierz Łasiewicki i płk dr Janusz Olszewski – która wyłoniła laureatów XIV edycji Honorowego Wyróżnienia PLP spośród kandydatów zgłoszonych przez organizacje i związki zawodowe oraz członków władz Polskiego Lobby Przemysłowego.

**BIBLIOGRAFIA DOTYCHCZASOWYCH
WYDAWNICTW PLP**

BIBLIOGRAFIA

dotychczasowych wydawnictw PLP

Dotychczas ukazały się następujące wydawnictwa Polskiego Lobby Przemysłowego:

- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne, Warszawa, marzec 1994 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 2, Warszawa, marzec 1995 r.
- Sektor naftowy w Polsce, Polskie Lobby Przemysłowe (oprac. mgr inż. Marian Bardecki i dr Paweł Soroka), Warszawa, maj 1995 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 4, Warszawa, marzec 1996 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 5, Warszawa, marzec 1997 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 6, Warszawa, marzec 1998 r.
- I Ogólnopolskie Sympozjum „LNG Poland '98” (materiały i opracowania), Polskie Stowarzyszenie Budowniczych Rurociągów, Polskie Lobby Przemysłowe i Biuro Promocji Inwestycji EGERIA, Jastrzębia Góra, czerwiec 1998 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 7, Warszawa, marzec 1999 r.
- Konferencja „Strategia przekształceń polskiej energetyki” (opracowania). Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Ruchu Ciągłego, Polskie Lobby Przemysłowe, Legnica, 18 listopada 1999 r.

- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne. Publikacja nr 8, Warszawa, marzec 2000 r.
- Polska Racja Stanu. Elementy alternatywnego programu gospodarczego. Polskie Lobby Przemysłowe. Publikacja nr 9, Warszawa, marzec 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Perspektywy kompleksu paliwo-energetycznego w Polsce” (referaty), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Związek Zawodowy Górników w Polsce, Katowice, 7 marzec 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Militarne i ekonomiczne aspekty modernizacji polskiego lotnictwa wojskowego” (Referaty i Komunikaty), Polskie Lobby Przemysłowe i Krajowa Rada Lotnictwa, Warszawa, 9 maja 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Czyja będzie polska kolej? Alternatywne koncepcje przekształceń PKP” (Referaty i Komunikaty), Polskie Lobby Przemysłowe i Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce, Warszawa, 30 maja 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Perspektywy polskiego hutnictwa”, Krajowa Sekcja Hutnictwa i Koksownictwa Związku Zawodowego „Kontra”, Polskie Lobby Przemysłowe, Krajowy Sekretariat Hutnictwa, Koksownictwa i Przeróbki Metali NSZZ „Solidarność 80”, Dąbrowa Górnicza, 13 lipca 2000 r.
- Ogólnopolska Konferencja „Alternatywne koncepcje przekształceń polskiego systemu gazowniczego” (materiały), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Federacja Związków Zawodowych Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Sekcja Krajowa Górnictwa Naftowego i Gazownictwa NSZZ „Solidarność” i Sekcja Górnictwa Naftowego i Gazownictwa Porozumienia Związków Zawodowych „Kadra”, Warszawa, 14 listopada 2000 r.
- Ogólnopolskie Forum „Kierunki przekształceń strategicznych dziedzin polskiej gospodarki a suwerenność polskiej gospodarki (w warunkach globalizacji) (materiały), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Ogólnokrajowe Zrze-

- szenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Warszawa, 9 stycznia 2001 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska. Publikacja nr 10, Warszawa, marzec 2001 r.
 - Ogólnopolskie Forum „Sposoby ratowania polskiego hutnictwa”, Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, NSZZ „Solidarność 80”, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego, Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” i Związek Zawodowy „Kontra”, Częstochowa, 19 kwietnia 2001 r.
 - Ogólnopolskie Forum „Zagrożenia dla polskiego przemysłu samochodowego” (teksty wystąpień), Polskie Lobby Przemysłowe im. E. Kwiatkowskiego, Federacja Związków Zawodowych „Metalowcy”, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Tychy, 13 czerwca 2001 r.
 - Ogólnopolska Konferencja „Ustawa o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego PKP. Naprawa czy destrukcja polskiej kolei?” Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce, Warszawa, 6 listopada 2001 r.
 - Ogólnopolskie Forum „Modernizacja polskiej armii i przemysłu obronnego a przyszłość polskiej gospodarki” (Referaty i Komunikaty), Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa, 12 grudnia 2001 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2001 i początku 2002 roku. Publikacja nr 11, Warszawa, marzec 2002 r.
 - Ogólnopolskie Forum Programowe „Alternatywne koncepcje przezwyciężenia kryzysu gospodarczego w Polsce”

- (teksty wystąpień), Ogólnopolski Komitet Protestacyjny i Polskie Lobby Przemysłowe, Forum Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce, Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność 80”, Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”, Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Warszawa, 14 listopada 2002 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2002 i początku 2003 roku. Publikacja nr 12, Warszawa, marzec 2003 r.
 - Ogólnopolska Konferencja „Polska potrzebuje narodowych kolei. Alternatywne propozycje funkcjonowania i rozwoju Polskich Kolei (materiały)”, Krajowy Komitet Protestacyjno-Strajkowy Kolejarzy i Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Warszawa 2 marca 2004 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2003 i początku 2004 roku. Publikacja nr 13, Warszawa, marzec 2004.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2004 i początku 2005 roku. Publikacja nr 14, Warszawa, marzec 2005 r.
 - O stanie państwa i sposobach jego naprawy. Raport Konwersatorium „O lepszą Polskę”, Polskie Lobby Przemysłowe. Publikacja nr 15, Kongregacja Przemysłowo-Handlowa OIG, Warszawa, czerwiec 2005 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, uchwały, opinie i stanowiska z 2006 i początku 2007 roku. Publikacja nr 16, Warszawa, marzec 2006 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska. Publikacja nr 17, Warszawa, marzec 2007 r.

- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2007 i początku 2008 roku. Publikacja nr 18, Warszawa, marzec 2008 r.
- Seminarium pt. „Możliwości wyprodukowania polskiego samolotu szkolno-bojowego nowej generacji we współpracy międzynarodowej”, Polskie Lobby Przemysłowe, Dęblin 29 października 2008 r.
- Ogólnopolska Konferencja pt. „Przekształcenia polskich kolei w warunkach globalnego kryzysu gospodarczego”, Polskie Lobby Przemysłowe i Konfederacja Kolejowych Związków Zawodowych, Warszawa 2008 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2008 i początku 2009 roku, Publikacja nr 19, Warszawa, marzec 2009 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe i Wydział Dowodzenia i Operacji Morskich Akademii i Marynarki Wojennej, Modernizacja Marynarki Wojennej RPa przezwyciężenie kryzysu gospodarczego w Polsce, AMW Gdynia 1009.
- Krajowa Rada Spółdzielcza i Polskie Lobby Przemysłowe, Spółdzielczość i akcjonariat pracowniczy jako elementy bezpieczeństwa społecznego i trwałego rozwoju, Warszawa, 12 października 2009 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2009 i początku 2010 roku, Publikacja nr 20, Warszawa, marzec 2010 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2010 i początku 2011 roku, publikacja nr 21, Warszawa, marzec 2011 r.
- Modernizacja Wojsk Lądowych impulsem rozwojowym dla polskiej gospodarki (materiały konferencyjne), (redakcja naukowa i wstęp P. Soroka), Polskie Lobby Przemysłowe i Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa 2011 r.
- Raport. Przyczyny i konsekwencje globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego i jego przejawy w Polsce, (redakcja J. Ho-

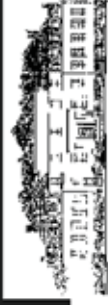
- rodecki, P. Soroka), Polskie Lobby Przemysłowe – Konwersatorium „O lepszą Polskę”, Warszawa 2011 r.
- Przyszłość Wojskowych Przedsiębiorstw Remontowo-Produkcyjnych (referaty i wystąpienia), Polskie Lobby Przemysłowe i Zarząd Okręgu Przedsiębiorstw Wojskowych i Działalności Pozabudżetowej NSZZ Pracowników Wojska, Warszawa, 19 września 2011 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2011 i początku 2012 roku, publikacja nr 23, Warszawa, marzec 2012 r.
 - Organizacja i struktura polskiego przemysłu zbrojeniowego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego jako istotnego elementu systemu obronnego państwa, Polskie Lobby Przemysłowe, Polska Izba Producentów na Rzecz Obronności Kraju, Zarząd Okręgu Przedsiębiorstw Wojskowych i Działalności Pozabudżetowej NSZZ Pracowników Wojska, Kielce, 5 września 2012.
 - Wojska Specjalne w systemie obronnym RP – aspekty organizacyjne, dotkrynalne i modernizacyjne. Materiały z konferencji, Akademia Obrony Narodowej, Dowództwo Wojsk Specjalnych, Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa 2013.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. XX-lecie powstania. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2012 i początku 2013 roku, publikacja nr 24, Warszawa 2013 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2013 i początku 2014 roku, publikacja nr 25, Warszawa marzec 2014 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2014 i początku 2015 roku, publikacja nr 26, Warszawa marzec 2015 r.
 - Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjnej, opinie i stanowiska z 2015 i początku 2016 roku, publikacja nr 27, Warszawa marzec 2016 r.

- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjnej, opinie i stanowiska z 2017 i początku 2018 roku, publikacja nr 28, Warszawa marzec 2017 r.
- Ogólnopolskie Forum „Odbudowa i modernizacja Marynarki Wojennej RP: konieczność kompromisu między jej zdolnościami bojowymi, potrzebami i możliwościami polskiego przemysłu stoczniowego a realiami ekonomicznymi państwa –w nawiązaniu do Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju”, Gdynia, 28 czerwca 2017. Zbiór referatów wygłoszonych podczas Forum.
- Polskie Lobby Przemysłowe, WZZ Sierpień 80 KWB Bełchatów, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Przyszłość polskiej elektroenergetyki opartej na węglu brunatnym”, Bełchatów 11.09.2017. Zbiór referatów wygłoszonych podczas Konferencji.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Część I. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2017 i początku 2018 roku. Część II. Niektóre dokonania w okresie 25 lat działalności, publikacja nr 29, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2018 r.
- Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2018 i początku 2019 roku, publikacja nr 30, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2019 r.
- E. Misterski, H. Potrzebowski, P. Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2019 i początku 2020 roku, publikacja nr 31, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2020, ISBN 978-83-932844-9-8
- E. Misterski, H. Potrzebowski, P. Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2020 i początku 2021 roku, publikacja nr 32, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2021 r.
- E. Misterski, dr Henryk Potrzebowski, prof. dr hab. Paweł Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza

- Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2021 i początku 2022 roku, publikacja nr 33, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2022 r.
- Ogólnopolska Konferencja pt. „*Stan obecny i przyszłość polskiego przemysłu lotniczego i jego zaplecze badawczo-rozwojowego*” w Instytucie Lotnictwa w Warszawie. ZBIÓR REFERATÓW, Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Lotnictwa, Wydział Zarządzania i Dowodzenia Akademii Sztuki Wojennej, Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego Lotniczej Akademii Wojskowej, Związek NSZZ „Solidarność” i Związek Zawodowy Inżynierów i Techników. Redakcja: prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka, Warszawa, 30 czerwca 2021 r.
 - E. Misterski, dr Henryk Potrzebowski, prof. dr hab. Paweł Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2021 i początku 2022 roku, publikacja nr 33, Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Warszawa marzec 2022 r.
 - E. Misterski, dr inż. H. Potrzebowski, dr K. Rawska, prof. dr hab. P. Soroka (red.), Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2022 i początku 2023 roku, publikacja nr 34, Drukarnia Kolagraf, Warszawa 2023 r.
 - A. Noskowicz, Wypadki kolejowe, Polskie Lobby Przemysłowe, Warszawa 2023 r.
 - K. Pająk, H. Potrzebowski, P. Soroka (red.), Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały Programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2023 i początku 2024 roku, publikacja nr 35, Drukarnia Kolagraf, Warszawa marzec 2024.
 - K. Pająk, H. Potrzebowski, D. Prokopowicz, K. Rawska, P. Soroka (red.), Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Materiały Programowe i informacyjne, opinie i stanowiska z 2025 i początku 2026 roku, publikacja nr 36, Drukarnia Kolagraf, Warszawa marzec 2025.

WARSZAWSKA SZKOŁA ZARZĄDZANIA SZKOŁA WYŻSZA

01-204 Warszawa, ul Siedmiogrodzka 3 A, tel.(022) 862 32 24

Rok założenia 1992. Nr rej. MENIS 12.

Studia /dienne, zaoczne, wieczorowe/

LICENCJACKIE MAGISTERSKIE

oraz studia podyplomowe

Kierunek ZARZĄDZANIE

Specjalności:

- Przedsiębiorstwo
- Klastry
- Projekty
- Jakość
- Innowacje
- Logistyka
- Finanse i bankowość
- Kapitał ludzki
- Marketing
- Administracja

Wszystkie zajęcia prowadzone są w zabytkowym pałacyku, który jest siedzibą Uczelni.

www.wsz-sw.edu.pl

e-mail: sekretariat@wsz-sw.edu.pl

Zakład Urządzeń Technicznych UNIMASZ Sp. z o.o. ul. Stalowa 4, 10-420 Olsztyn

ZUT Unimasz Sp. z o.o. jest doświadczonym partnerem w zakresie realizacji usług kooperacyjnych dla przemysłu, w tym również dla sektora obronnego.

Zakład dysponuje odpowiednim zapleczem technicznym oraz sprawną organizacją procesów produkcyjnych, co umożliwia realizację zadań o podwyższonych wymaganiach jakościowych i technologicznych.

ZUT Unimasz zapewnia pełne wsparcie projektowo-produkcyjne – od etapu opracowania koncepcji i dokumentacji technicznej w ramach własnego biura konstrukcyjnego, poprzez przygotowanie technologii i organizację procesu produkcyjnego, aż po wykonanie, montaż oraz końcowe wykończenie wyrobów.

Przedsiębiorstwo dysponuje nowoczesnym parkiem maszynowym umożliwiającym realizację zaawansowanych procesów obróbki metali, w tym obróbki skrawaniem, obróbki blach, prac spawalniczo-ślusarskich oraz precyzyjnych operacji technologicznych. W ramach kompleksowej realizacji zleceń firma zapewnia również przygotowanie powierzchni, obróbkę strumieniowo-ścierną oraz malowanie w profesjonalnej malarni lakierniczej.

Dzięki własnemu zapleczu konstrukcyjnemu, rozwiniętej infrastrukturze produkcyjnej oraz doświadczonej kadrze inżynierskiej, ZUT Unimasz Sp. z o.o. jest wiarygodnym partnerem kooperacyjnym w realizacji projektów dla sektora obronnego, gwarantując wysoką jakość wykonania, powtarzalność procesów oraz terminową realizację powierzonych zadań.

W 2023 roku zakład uzyskał koncesję na wytwarzanie i obrót wyrobami o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym nr B-044/2023

Wytwarzanie wyrobów:

WT II. Sprzęt kierowania ogniem i związany z nim sprzęt do ostrzegania i alarmowania,
WT VI. Sprzęt elektroniczny, specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych lub policyjnych,
WT VII. Sprzęt specjalistyczny do szkolenia, specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych lub policyjnych,
WT VIII. Sprzęt do odwzorowywania lub zabezpieczania przed ruchami przeciwnika
WT IX. Systemy broni o ukierunkowanej energii i sprzęt pokrewny lub sprzęt do przeciwdziałania
WT XII. Sprzęt i konstrukcje opancerzone i ochronne oraz ich komponenty
WT XIV. Określone w pkt. 1-4 i 8-12, wyroby nieujęte w WT I-XIII,

Wytwarzanie elementów:

WT III. Pojazdy naziemne, w tym ciągniki i ich elementy, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane
WT IV. Wojenne jednostki pływające, specjalny sprzęt morski i wyposażenie oraz ich części składowe
WT V. Załogowe i bezałogowe statki powietrzne, lotnicze zespoły napędowe, sprzęt pokrewny i jego składniki

Obrót:

WTII-WTXII; WT XIII oraz WTXIV. Sprzęt i technologia do produkcji wyrobów

Od 2024 roku firma świadczy usługi dla podmiotów z branży zbrojeniowej oraz przedsiębiorstw produkcji wojskowej.

+48 89 533 58 27

unimasz@unimasz.pl

unimasz.pl

ul. Stalowa 4
10-420 Olsztyn

Radiotechnika
marketing sp. z o.o.

ZASILAMY OBRONNOŚĆ

TWORZYMY ROZWIĄZANIA

Kluczowy dostawca systemów i urządzeń
dla sektora wojskowego i przemysłowego

Pełen łańcuch kompetencji:
projektowanie – badania – produkcja – serwis

Ekspertka wiedza w projektowaniu systemów
odpornych na zakłócenia elektromagnetyczne

Ponad **30 lat** doświadczenia

PRODUKTY SPRAWDZONE NA POLU WALKI

- Agregaty prądotwórcze
- Zasilacze, przetwornice, inwertery,
pulpity i zespoły sterowania
- Napędy hybrydowe
- Filtry EMC
- Okablowanie elektryczne
i światłowodowe

PROJEKTUJEMY INNOWACJE

- Modułowe i skalowalne systemy zasilania
- Aktywne uczestnictwo w integracji
rozwiązań na pojeździe
- Autorskie technologie, które rozwiązują
realne problemy: zasięgu, mocy,
niezawodności i kompatybilności
elektromagnetycznej

Radiotechnika Marketing Sp. z o.o.

ul. Fabryczna 20, Pietrzykowie
55-080 Kąty Wrocławskie
office@radiotechnika.com.pl
tel. +48 71 327 07 00

Oddział – Produkcja
ul. Cukrownicza 6R
57-200 Ząbkowice Śląskie

www.radiotechnika.com.pl

INSTYTUT TECHNICZNY WOJSK LOTNICZYCH

ul. Księcia Bolesława 6, 01-494 Warszawa, Poland
tel.: 261 851 300; e-mail: poczta@itwl.pl
www.itwl.pl www.z24.itwl.edu.pl

Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych jest instytutem badawczym nadzorowanym przez Ministra Obrony Narodowej. Misją Instytutu jest wspomaganie eksploatacji techniki lotniczej. Wkład Instytutu w rozwój lotnictwa polskiego wynika przede wszystkim z prac prowadzonych w zakresie niezawodności i szeroko pojętego bezpieczeństwa lotów. Istotny dorobek, znaczący w kraju i za granicą, obejmuje setki opracowań o charakterze naukowo-badawczym, doświadczalno-konstrukcyjnym, które zastosowano w lotnictwie Sił Zbrojnych RP.

OBSZARY BADAWCZE:

- Diagnostyka nawierzchni drogowych i lotniskowych
- Systemy diagnostyczne dla techniki lotniczej
 - Wspomaganie sterowania eksploatacją
 - Integracja systemów awionicznych
 - Bezzałogowe systemy powietrzne
 - Badania paliw i cieczy roboczych
 - Systemy rozpoznania i szkolenia
 - Testy i certyfikacje wyrobów
 - Badania naziemne i w locie
 - Integracja systemów C4ISR
 - Symulacja i modelowanie
 - Struktury kompozytowe
 - Uzbrojenie lotnicze

POSIADAMY:

- Koncesję Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Nr B-404/2003
- Natowski Kod Podmiotu Gospodarki Narodowej (NCAGE) 0481H
- Wewnętrzny System Kontroli (WSK) w zakresie obrotu towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym
- Akredytowane przez PCA i MON laboratoria badawcze
- Certyfikat systemu zarządzania jakością, spełniając wymagania AQAP-2110 i PN-EN ISO 9001
- Uprawnienia do nadawania tytułu naukowego doktora hab.

MANEUROWĄCY ODRZUTOWY STATEK POWIETRZNY Z GŁOWICĄ TAKTYCZNĄ JET-2 LM

JET-2 LM (Loitering Munition) to nowoczesna platforma, która powstała w oparciu o sprawdzony, wykorzystywany w Siłach Zbrojnych RP Odrzutowy Cel Powietrzny JET-2. Unikalne parametry Bezzałogowego Statku Powietrznego w połączeniu z elektrooptyczną głowicą naprowadzającą wyposażoną w moduł termalny i światła dziennego oraz jedną z trzech głowic taktycznych sprawiają, że JET-2 LM jest wyjątkowo precyzyjną platformą pełniącą funkcję amunicji krążącej. Identyfikacja, zaznaczenie i naprowadzanie na cel odbywa się przy pomocy specjalnie opracowanego algorytmu. Zadaniem JET-2 LM jest precyzyjna eliminacja celu w zasięgu do 70 km. W zależności od zastosowanej głowicy:

- Głowica odłamkowo-burząca – do rażenia siły żywej, lekkich umocnień polowych;
- Głowica z ładunkiem kumulacyjnym – do rażenia czołgów i innych opancerzonych wozów bojowych;
- Głowica termobaryczna – do rażenia siły żywej, schronów i innych umocnień polowych.

Dzięki silnikom odrzutowym i nowatorskiemu przyspieszaczowi raketowemu start JET 2-LM odbywa się z dedykowanej platformy, która może być umieszczona na dowolnym środku transportu. Jego prędkość maksymalna umożliwia osiągnięcie celu położonego na granicy maksymalnego zasięgu łączności bez retranslacji w około 8 min. Ponadto duża zaletą platformy jest dostosowanie sposobu użycia platform do możliwości oddziaływania środków obrony przeciwlotniczej – może wykonać lot na dużej wysokości, jak i lot konturowy poniżej 50 m.

Konstrukcja płatowca z włókna szklanego, mała skuteczna powierzchnia odbicia radiolokacyjnego, jak również wyjątkowe parametry techniczne, w tym prędkość maksymalna 140 m/s sprawiają, że JET-2 LM jest trudny do wykrycia przez stacje radiolokacyjne i wyeliminowania przez środki obrony przeciwlotniczej przeciwnika.

Koncepcja użycia JET-2 LM zakłada wykonywanie misji pojedynczej „kamikadze”, jak również loty w formacjach z platformami nieuzbrojonymi, których zadaniem jest demonstrowanie ataku i przełamania systemu obrony przeciwlotniczej przeciwnika.

WYPOSAŻENIE:

Głowica elektrooptyczna z modułem termalnym i światła dziennego

Głowica taktyczna: odłamkowo-burząca/kumulacyjna/termobaryczna

Start z wykorzystaniem przyspieszacza raketowego

**PRZEMYSŁOWA
WIOSNA**

targikielce.pl/
przemyslowa-wiosna

ENEX
enex.pl

POLSECURE
polsecure.targikielce.pl

EXPO-GAS
expo-gas.pl

**AUTOSTRADA- NOWA
INFRASTRUKTURA**
nowainfrastruktura.pl

PLASTPOL
plastpol.com

TRANSEXPO
transexpo.pl

MSPO
mspo.pl

**PRZEMYSŁOWA
JESIEŃ**
targikielce.pl/
przemyslowa-jesien

**Zawsze
jest pora
na targi.**

targikielce.pl

RP

Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Karola Nawrockiego

Partner strategiczny

Organizator

MSPO

KANADA
Lead Nation

tworzymy bezpieczną przyszłość

Bądźmy
w kontakcie
mspo.pl

XXXIV Międzynarodowy
Salon Przemysłu Obronnego

8-11.09.2026

IRYDA PLUS

VERRIMUS CAELUM UNMANNED FIGHTER

SQUADRON
ASE GROUP

PUBLIC COMPANY INTERNATIONAL TRADE ADVANCED TECHNOLOGIES

MBF Group SA is a publicly listed company combining international commodity trade with high-tech development projects.

PUBLIC COMPANY
REAL VALUE
LONG-TERM GROWTH

Our strategy is based on
diversification, disciplined risk
management and scalable growth.
We build long-term value for
shareholders.

 biuro@mbfgroup.pl

 www.mbfgroup.pl

 NCA Code: 9AQDH

PGZ

STOCZNIA WOJENNA

BUDUJEMY BEZPIECZEŃSTWO MORSKIE

PGZ

STOCZNIA WOJENNA

BUDUJEMY BEZPIECZEŃSTWO MORSKIE

RATOWNIK

Grupa Kapitałowa ZREMB-GORZÓW

ul. Fabryczna 13-17

66-400 Gorzów Wlkp.

Tel: +48 95 720 82 80

e-mail: info@holding-zremb.pl

e-mail: info@zremb-gorzow.pl

www.grupazremb.com

■ Grupa Kapitałowa ZREMB-GORZÓW obejmuje cztery oddziały: REMBUD-ZREMB, METPOL-BARLINEK, MEPROZET-DREZDENKO i OCYNKOWNIA-DREZDENKO, w których wytwarzane są m.in. konstrukcje stalowe suwnic, korpusy i elementy maszyn, przepustnice, osprzęt dla turbin wiatrowych, chwytaki, urządzenia dźwignicowe, przyczepy transportowe, wentylatory przemysłowe, części wyposażenia elektrowni, cementowni, stalowni oraz schody, pomosty, drabiny czy wyposażenie ferm hodowlanych. Firma świadczy także usługi z zakresu obróbki skrawaniem i cynkowania ogniowego.

■ Grupa Kapitałowa zgłosiła 7 patentów, które zostały uzyskane zwłaszcza w procesie cynkowania zanurzeniowego.

■ Zarejestrowano znak towarowy słowno-graficzny:
ZREMB Gorzów Wlkp.

- W procesie produkcji stosowane są najnowsze rozwiązania, m.in.
 - półautomatyczny manipulator spawalniczy do wykonywania spoin;
 - zrobotyzowany portal spawalniczy IWP2 do spawania w pionie;
 - zrobotyzowany zestaw spawalniczy COBOT LORCH;
 - Centra obróbkowe CNC:
 - TOS WRD 150 Q WYTACZARKA PŁYTOWA
 - WHN 13 CNC WIERTARKO-FREZARKO-WYTACZARKA POZIOMA
- Grupa Kapitałowa ZREMB-GORZÓW cały czas udoskonala procesy produkcyjne, dba o wysoką jakość wyrobów i usług oraz poszerza grono klientów. Zdobywa również liczne nagrody, wśród nich znalazły się m.in. Diamenty Forbesa, Gazele Biznesu, Lubuski Lider Biznesu, Dobry Pracodawca.
- Obecnie nasza firma rozpoczęła współpracę w zakresie wytwarzania i montażu pojazdów dla przemysłu górniczego.

- Wysoka jakość produktów oraz świadczonych usług w ciągu ostatnich lat pozwoliła zdobyć zaufanie licznych Klientów nie tylko w Polsce ale także na całym świecie. Wyroby produkowane są m.in. do Finlandii, Norwegii, Niemiec, Danii, Holandii, Austrii, Francji, Wielkiej Brytanii, USA. W grupie bardzo dużą wagę przykładają się do bezpieczeństwa pracy. W tym celu wdrożono odpowiednie procedury i systemy zapobiegające wypadkom, a zatrudnieni są o nich na bieżąco informowani, co pozwala szybko zidentyfikować i eliminować zagrożenia.
- Zarząd Grupy podkreśla, że przedsiębiorstwo osiąga sukcesy przede wszystkim dzięki doświadczonym i sumiennym pracownikom, dlatego wspiera ich rozwój i zapewnia najlepsze warunki zatrudnienia.

**Zapraszamy
do współpracy**

BENNING

Światowy producent systemów zasilania energetycznego

BENNING to uznany na świecie producent zaawansowanych systemów zasilania energetycznego, który od dziesięcioleci wyznacza standardy w zakresie niezawodności, bezpieczeństwa i efektywności energetycznej. Firma konsekwentnie rozwija swoje technologie, odpowiadając na rosnące wymagania nowoczesnej gospodarki oraz transformacji energetycznej.

Znakiem rozpoznawczym firmy BENNING są zaawansowane technologicznie systemy przetwarzania energii, które znajdują zastosowanie w wielu sektorach gospodarki.

Dzięki innowacyjnemu podejściu i wysokiej jakości produktów, BENNING zdobył uznanie na rynkach międzynarodowych jako zaufany dostawca sprzętu dla branży przemysłowej, telekomunikacyjnej, intralogistycznej, medycznej jak również militarnej.

PRZEMYSŁ

Jednym z kluczowych obszarów działalności BENNING jest sektor przemysłowy, gdzie dostarcza rozwiązania zapewniające ciągłość zasilania oraz stabilność pracy instalacji produkcyjnych.

Systemy prostowników, inwerterów oraz zasilaczy awaryjnych UPS wspierają krytyczne procesy technologiczne, minimalizując ryzyko przestoju i strat.

TELEKOMUNIKACJA

W branży telekomunikacyjnej firma odgrywa również istotną rolę, oferując niezawodne systemy zasilania dla infrastruktury sieciowej, centrów danych oraz stacji bazowych.

Wysoka jakość i trwałość rozwiązań BENNING sprawiają, że są one wykorzystywane w wymagających środowiskach

INTRALOGISTYKA

Dynamicznie rozwijającym się segmentem działalności jest intralogistyka oraz e-mobility. BENNING projektuje i wdraża nowoczesne systemy ładowania baterii trakcyjnych, wykorzystywane m.in. w magazynach, centrach dystrybucyjnych oraz pojazdach elektrycznych. Rozwiązania te wspierają rozwój zrównoważonego transportu i automatyzacji procesów logistycznych.

MIERNIKI ELEKTRYCZNE

Istotnym elementem oferty są także precyzyjne mierniki elektryczne, cenione przez specjalistów na całym świecie za dokładność, trwałość i funkcjonalność.

Znajdują one zastosowanie zarówno w diagnostyce instalacji, jak i w pracach serwisowych oraz kontrolnych.

SEKTOR OBRONNY

BENNING zaznacza swoją obecność również w sektorze militarnym, gdzie dostarcza zaawansowane technologicznie systemy zasilania spełniające rygorystyczne normy jakościowe i bezpieczeństwa jak również posiadające certyfikat NATO.

Produkty te są przystosowane do pracy w ekstremalnych warunkach, zapewniając niezawodność w najbardziej wymagających zastosowaniach.

Dzięki globalnemu doświadczeniu, szerokiemu portfolio oraz ciągłym inwestycjom w rozwój technologii, BENNING pozostaje jednym z liderów rynku systemów zasilania, wspierając kluczowe sektory gospodarki na całym świecie.

Mgr inż. Małgorzata Grodzka
Dyrektor Działu Handlowego Trakcji

BENNING

BENNING POWER ELECTRONICS Sp. z o.o.
ul. Korczunkowa 30 05-503 Głusków

POLSKA

Tel. + 48 22 757 84 53

**Zakład Doświadczalny
BISKUPIEC Sp. z o.o.
11 300 Biskupiec
ul. Czyny Społeczne 8
zdbc@zdbc.com.pl**

- Precyzyjna obróbka skrawaniem CNC
- Spawanie MIG / MAG / TIG / Laser
- Montaż elektroniczny
- Malowanie proszkowe
- Wulkanizacja
- Pomiary i badania
- Projektowanie

Zakład Doświadczalny BISKUPIEC Sp. z o.o. w Biskupcu został utworzony w 1974 jako Zakład Doświadczalny Przemysłowego Instytutu Automatyki i Pomiarów – Oddział w Biskupcu.

Od 2004 zakład funkcjonuje jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz posiada koncesję nr B-028/2004 w zakresie wytwarzania i obrotu wyrobami o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym oraz obrotu technologią o takim Przeznaczeniu. Zakład posiada wdrożony i certyfikowany system zarządzania jakością zgodny z wymaganiami normy ISO 9001, ISO 14001, AS/EN 9100, AQAP 2310, AQAP 2110 oraz WSK. Obecne zatrudnienie jest na poziomie 120 osób. W ostatnim czasie zakład otrzymał liczne wyróżnienia prestiżowych organizacji rynku regionalnego i krajowego. Specjalizujemy się w produkcji precyzyjnej, małoserijnej, jednakże ciągle modernizowany park maszynowy pozwala nam być konkurencyjnym również przy produkcji zautomatyzowanej i wielkoseryjnej.

DLA BEZPIECZEŃSTWA POLSKI

ZINTEGROWANE SYSTEMY
PRZECIWLOTNICZE

Rok założenia 1926

Nr CSJ/0308/2023

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich
z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 14a
tel. 22 827-17-68; 22 826-45-55; 22 826-31-57
e-mail: sekretariat@simp.pl; simp@simp.pl; http://www.simp.pl

zarejestrowane w Sądzie Rejonowym
dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy KRS pod nr 000152811

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich (SIMP) jest dobrowolną demokratyczną, samorządną i trwałą organizacją użyteczności społecznej, zrzeszającą ok. 8.000 inżynierów i techników mechaników wszystkich specjalności oraz zawodów pokrewnych. SIMP założony został w 1926 r., a jego pierwszym prezesem był prof. Henryk Mierzejewski – pracownik naukowy Politechniki Warszawskiej.

Stowarzyszeniem kieruje Zarząd Główny, któremu przewodniczy prof. dr hab. inż. Tomasz Marek Chmielewski – Prezes SIMP.

Organizacyjnie SIMP składa się z 48 oddziałów oraz z 21 sekcji i towarzystw naukowo-technicznych o charakterze branżowym (np. Sekcja Spawalnicza, Poligrafów, Polskie Towarzystwo Badań Nieniszczących i Diagnostyki Technicznej, Polskie Towarzystwo Inżynierów Motoryzacji, Towarzystwo Polskich Inżynierów Lotnictwa, Towarzystwo Okrętowców Polskich KORAB).

Największym oddziałem Stowarzyszenia jest Oddział Poznański SIMP, skupiający ponad 700 członków. Pracami Oddziału kieruje jego Prezes - kol. Jerzy Mańczak.

Działalność statutową SIMP, która skupia się w domach technika NOT i domach mechanika, wspiera sieć około 80 ośrodków działalności gospodarczej, realizujących prace inżynierskie, głównie w obszarze mechaniki. Podstawowe agendy działalności gospodarczej SIMP to: Zamek Królewski w Rydzynie im. prof. Henryka Mierzejewskiego, Ośrodki Rzeczoznawstwa i Postępu Technicznego i Ośrodki Doskonalenia Kadr skupione na terenie całego kraju, Zespół Ośrodków Kwalifikacji Jakości Wytrobów w Katowicach, Oficyna Wydawnicza SIMPRESS. SIMP jest wydawcą 7 czasopism naukowo-technicznych. Najstarszym czasopismem jest „Mechanik”, założony w 1909 r.

Od 28 czerwca 2006 r. SIMP posiada certyfikat nadany przez UDT-CERT potwierdzający wdrożenie i stosowanie Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z normą PN-EN ISO 9001:2001 oraz ciągłe jego doskonalenie według normy PN-EN ISO 9001:2015.